Št. 7 (1592) Leto XXXI
NOVO MESTO četrtek, 14. februarja 1980
Cena: 8 din
13. februarja 1975 je bil list odlikovan z redom ZASLUGE ZA NAROD S SREBRNIMI ŽARKI

DOLENJSKI LIST

YU ISSN 0416 - 2242

Velik človek in dober prijatelj

V Črnomlju odprli razstavo o življenju in delu Edvarda Kardelja

V nedeljo zvečer so v avli kulturnega doma v Črnomlju, v okviru praznovanja občinskega praznika, odprli razstavo o življenju in delu Edvarda Kardelja, ki sta jo pripravila črnomaljska knjižnica in zavod za kulturno-prosvetno dejavnost. Razstavo, ki bo odprta en teden, si je že prvi večer ogledalo okoli tisoč obiskovalcev, na otvoritvi pa so prikazali tudi kratek film o življenju in delu našega velikega revolucionarja in misleca. O liku Edvarda Kardelja je govoril predsednik OK SZDL Mirko Jelenič, ki je poudaril tudi Kardeljevo navezanost na Belo krajino, na tamkajšnje ljudi, med katerimi je med NOB preživel precej časa in kamor se je tudi po vojni vedno tako rad vračal, se zanimal za razvoj Bele krajine in s svojimi napotki pomagal pri rešitvi marsikaterega gospodarskega ali kmetijskega vprašanja.

Podpora pobudi za očiščenje savskih bregov

V Celju so za akcijo že namenili denar

Poročali smo že o hvalevredni pobudi sevniškega turističnega društva, da bi v marcu ali aprilu dva dneva v enotni akciji vseh kajev v porečju čistili obrežje Save in pritokov.

Razveseljivo je, da lahko pišemo že o ugodnem odmevu ne le med občani, temveč tudi vse bolj med raznimi organi. Tako so pobudniki akcije dobili pismo sveta za urbanizem celjske občinske skupščine. Ta podpira akcijo, še več, v pismu piše, da je za območje za čiščenje že odobreno tudi nekaj denarja.

Takšna podpora daje nov polet sevniškim entuziatom. Od vsega začetka namreč ne manjka pomislekov, posebno v Posavju, češ kaj bi čistili obalo, ko pa bo ob prvi višji vodi spet prineslo novo navlako. To je žal res, bo pa vse manj, če bodo vsi resnično vložili napor, da reke ne bodo znova onesnaževali. Upamo, da bomo lahko o ugodnih odmevih akcije čiščenja še poročali. Sevniško turistično društvo je o pobudi obvestilo tudi republiški komite za varstvo okolja.

A. Ž.

IZIDOR MOLE V KOČEVSKEM LIKOVNEM SALONU

15. februarja bodo v počastitev slovenskega kulturnega praznika ob 18. uri odprli v likovnem salonu v Kočevju razstavo malih fresk na lehnjakovih ploščah, delo akademskega slikarja, restavratorja in kopista Izidorja Moleta. Po otvoritvi bo slikar prikazal, kako se slika freska.

VINKO HAFNER V IMV: predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije si je z zanimanjem ogledal vozila iz proizvodnega programa Renault. V tovarni obetajo, da bo z njenih tekočih trakov kmalu prišel domači Renault – 18. (Foto: Ria Bačer)

Povezati tudi klavnice

Delitev dela zagotavlja obstoj klavnicam v Posavju

Oskrba Posavja, njegovih turističnih središč in bolnišnice v Brežicah z mesom in mesnimi izdelki bi se lahko bistveno popravila, če bi se klavnice v regiji povezale in si razdelile delo.

Gospodarska zbornica je prva dala pobudo za to, ko je pred nedavnim sklicala odbor za spremljanje in usklajevanje družbenopolitične aktivnosti. Predlagala je, da klavniških zmogljivosti ne bi širili, ker bi bilo to negospodarno in bi se križalo z interesi drugih. V Novem mestu za sedaj klavnice ne bodo gradili, potemtakem imajo vse posavske možnost za obstoj.

Odbor je soglašal s predlagano zamislijo in se zavzel za predlog, po katerem bi se v Brežicah usmerili predvsem na klanje živine, v Kostanjevici na predelavo, v Sevnici pa na skladiščenje. Tak načrt sprejemajo tudi predstavniki posameznih klavnic.

V Brežicah so do sedaj izkoriščene komaj polovične zmogljivosti za klanje živine in z uvedbo druge izmene bi obseg dela lahko takoj podvojili. V Kostanjevici načrtujejo dograditev dveh proizvodnih hal in hladilnice, medtem ko klavništva ne nameravajo več širiti. V Sevnici imajo poleg klavnice predelovalni obrat za 200 ton letno, ker so računali predvsem s predelavo. V prihodnjem srednjeročnem obdobju so sklenili povečati hleve in dograditi zamrzovalne predore za 40 ton mesa, kar bi zadostovalo za potrebe vseh treh občin. Gradnjo podpirajo razen zbornice tudi vse tri klavnice.

JOŽICA TEPPEY

OB 50-LETNICI ŽUPNIKA ROMANA KAVČIČA

Pretekli teden je Uroš Dular, predsednik Občinske konference SZDL v Novem mestu priredil sprejem v hotelu Metropol ob 50-letnici Romana Kavčiča, predsednika slovenskega duhovniškega društva, sicer pa župnika v Dolenjskih Toplicah. Na sprejemu, ki so mu razen predstavnikov družbenopolitičnega življenja novomeške občine prisostvovali tudi Tone Fajfar, Stane Kolman in Franc Kimovec–Žiga, člani sveta Republike Slovenije, so jubilantu izročili priložnostna knjižna darila in mu zaželeli še mnogo zdravih let.

BOŠTANJSKI FANTJE NA TV

V petek, ob 18. uri bo na I. programu ljubljanske TV- oddaja Čez tri gore, kjer bo nastopil oktet Boštanjski fantje. Kot smo že poročali, je bilo konec minulega leta terensko snemanje v Boštanju, sevniški Lutrovski kleti in Malkovu. 45 minutna oddaja bo gotovo pritegnila številne ljubitelje okteta. To je tudi lepo priznanje ob 15-letnem jubileju tega sestava. Po vsej verjetnosti bo oddaja na sporedu večkrat, konkurirala naj bi tudi na sarajevskem festivalu televizijskih oddaj jugoslovanskih studijev.

Črnomelj se bo kmalu izkopal iz nerazvitosti

Ob občinskem prazniku: lepi lanski uspehi in obeti za naprej

19. in 20. februarja pred 30 leti je v središču osvobojenega ozemlja v Črnomlju zasedal Slovenski narodnoosvobodnilni svet in v spomin na ta pomembni dogodek praznuje črnomaljska občina 19. februarja svoj praznik.

Slovesnosti za praznik so se začele v nedeljo, ko so v črnomaljskem kulturnem domu odprli razstavo o življenju in delu Edvarda Kardelja, in bodo trajale do petka, 22. februarja, ko bodo v Črmošnjicah podpisali družbeni dogovor o urejanju širšega območja Črmošnjic. V glavnem bo večina slovesnosti v znamenju delovnih zmag, ki so jih delovni ljudje in občani dosegli v zadnjem letu. Med drugim bodo odprli sodobno poslopje izobraževalnega centra v Črnomlju, kjer bo tudi slavnostna seja, na kateri bodo najzaslužnejšim občanom in organizacijam podelili najvišja občinska priznanja, plakete občine Črnomelj.

Pri kanižarskem rudniku bodo predali namenu novo proizvodno dvorano za proizvodnjo gradbenega materiala, na Vinici bodo odprli otroški vrtec in začeli graditi zdravstveno postajo, v novi blok v Črnomlju se bodo vselili stanovalci, Butoraj in Veliko Lahinjo pa bo poslej z občinskim središčem povezovala sodobna asfaltna cesta.

Z uspehi v lanskem letu se je črnomaljska občina že precej približala povprečno razvitim slovenskim občinam.

A. B.

Rešilo nas bo le trdo delo

Vinko Hafner na dvodnevnem obisku v novomeški občini – Na pogovorih v IMV, v Krki in Novoteksu glavni poudarek stabilizaciji in krepitvi samoupravnih odnosov

„IMV zasluži vso podporo pri dokončanju velike investicije in prebroditvi vrste težav s tem v zvezi, ker gre za naložbo ne le občinskega, marveč velikega pomena za Slovenijo in vso državo," je dejal Vinko Hafner, predsednik slovenskih sindikatov ob koncu prvega dne obiska v novomeški občini.

Gostje, med katerimi so bili še Srečko Mlinarič, predsednik republiškega odbora delavcev kovinske in elektro industrije; Boštjan Pirc – predsednik odbora za obveščanje pri republiškem svetu ter domačin Adolf Šuštar kot član sekretariata predsedstva, so prvi dan obiska namenili tovarni IMV in pa seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu. Drugi dan obiska pa je bil namenjen pogovorom v tovarni Krka in Novoteks.

Kratek ogled proizvodnje v IMV se je raztegnil kar na dve uri hoda po tovarniških halah. Tudi to kaže na razsežnost tovarne, ki zaposluje samo v Novem mestu blizu 5.000 ljudi. Na skicah in v pogovorih s predstavniki tovarne in njene samouprave so gostje nato spoznali razvojni program in tudi zdajšnjo investicijo, ki predstavlja le prvi del velikega načrta, zajema pa preko 3 milijarde dinarjev naložb in bo že letos dokončana. Ta čas pa je krog in krog tovarne eno samo blatno gradbišče. Samo nova lakirnica, ki bo dograjena aprila, meri 14.000 m2. Maja letos pa začnejo tudi priprave za redno proizvodnjo modela R–18, medtem ko bo konec leta uresničen načrt, ki se je še pred tremi leti zdel megalomanski: proizvodnja 100.000 osebnih avtomobilov in 36.000 prikolic.

V tovarni IMV so nato v pogovoru pretresali številke iz lanskega poslovnega poročila s posebnim poudarkom na izvozu, oziroma uvozu, stabilizacijsko naravnanost kolektiva in sklop težav, s katerimi se ubadajo pri dokončanju tako velike investicije. Precej razprave je bilo o sodelovanju med slovenskimi in jugoslovanskimi proizvajalci avtomobilov, pri čemer je Vinko Hafner poudaril, da bo v novem srednjeročnem obdobju moralo priti do tesnejših stikov.

Popoldne so tovariši iz republiških sindikatov prisostvovali razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta, kjer so spoznali trenutne gospodarske in siceršnje razmere v novomeški občini in prizadevanja sindikatov, da bi pomagali težave čimprej prebroditi.

O pogovorih v obeh drugih novomeških kolektivih bomo poročali prihodnjič.

RIA BAČER

Zlate značke novomeškim računovodjem

Počastili dan računovodskih in finančnih delavcev

11. februarja so svoj dan lepo počastili člani Društva računovodskih in finačnih delavcev Dolenjske. Zbrali so se v Novem mestu v Domu JLA, kjer so imeli kulturni program v izvedbi pevskega zbora iz Škocjana in folklorne skupine Kres iz Novega mesta, kot govornik pa je nastopil Franjo Švent, predsednik društva.

Orisal je pomen praznika, ki ga letos že drugič na skromen način slavijo, hkrati pa nakazal najvažnejše naloge članov društva v zdajšnjem družbenopolitičnem trenutku. Na slovesnosti je Zveza računovodskih in finančnih delavcev SFRJ podelila zlato značko novomeškemu društvu in štirim njegovim najbolj zaslužnim članom. Knjižno nagrado pa so ob tej priložnosti izročili v imenu novomeškega društva najboljši učenki ob delu, doma iz trebanjske občine.

30 let Dolenjskega lista

Danes izjemoma v listu ni vložena štirinajstdnevna Priloga, ker za drugi teden pripravljamo obširnejšo posebno prilogo, posvečeno 30-letnici Dolenjskega lista. 17. februarja bodo namreč minila tri desetletja, odkar je izšla prva številka v začetku skromnega glasila, ki je zraslo v nepogrešljivega obveščevalca in povezovalca življenja na Dolenjskem. Več prihodnjič.

Sicer pa preberite v današnji številki:

- stran 2: ISKANJE IZGOVOROV ZA NEDELO
- stran 4: RAZREŠITI DIREKTORJA HYDROVODA
- stran 6: UREDNIŠTVO V GOSTEH V BREŽICAH
- stran 16: MUČNO SOŽITJE ČLOVEKA, PSA IN SVINJ

V NOVOLESU GORELO

V ponedeljek okoli 21. ure je prišlo v tozdu Tovarna stilnega pohištva kombinata Novoles v Straži do požara, čigar vzrok še raziskujejo. Ogenj se je pojavil na elektromotorju v lakirnici, na srečo pa so dim hitro opazili delavci in pričeli gasiti. S pomočjo novomeških poklicnih gasilcev je bil požar dokaj hitro ukročen, pa vendar je škoda po prvih ocenah ogromna. Ocenili so jo na kar 1.000.000 din, k temu pa niso prišteti stroški, ki jih bo prinesel zastoj v proizvodnji.

Bitke ni moč dobiti na sejah

„Bitko za stabilizacijo lahko dobi le delavec," so poudarili na skupni seji medobčinskih svetov SZDL in ZSS minuli teden v Novem mestu

„V besedah smo bitko za stabilizacijo, kot se zdi, dobili, nismo pa je še z dejanji. Izkušnje iz minulih let so nas najbrž dokončno poučile, da se take bitke ne dobivajo na sestankih. Prepričan sem tudi, da pravega uspeha ne bo, če ne bomo uresničevanja resolucije in stabilizacijskih programov sproti nadzirali in sproti odstranjevali ovir, žarišč odklonov in drugih negativnih pojavov."

Tako je razmišljal Uroš Dular, predsednik občinske konference SZDL v Novem mestu, ko je prejšnji petek tekla beseda o uresničevanju omejevalno, varčevalno in stabilizacijsko naravnane resolucije na skupni seji medobčinskega sveta SZDL in medobčinskega sveta ZSS v prostorih Temeljne dolenjske banke ob Ljubljanski cesti. V razpravi, ki je razvnela kakih petnajst govorcev, pa so soglasno podčrtovali spoznanje, da stabilizacijske bitke ni moč dobiti brez sodelovanja delavcev. „To je pravzaprav delavska bitka", so ugotavljali, „naša dolžnost pa je, da to bitko pomagamo izvojevati, četudi z uporabo vseh političnih in drugih sredstev, ki so na voljo. Vsi se morajo

(Nadaljevanje na 4. strani)

OBISK IZ GRUZIJE – V ponedeljek, 11. februarja, je obiskala Novo mesto petčlanska delegacija leninskega komsomola Gruzije. S predstavniki mladinske organizacije in drugih družbenopolitičnih organizacij so se najprej pogovarjali v hotelu Motropol, od koder je tudi naš posnetek, nato pa so si poslje ogledali še tovarno zdravil Krka, kjer so jih sprejeli predstavniki koordinacijskega sveta ZSMS, družbenopolitičnih organizacij ter samoupravnih organov. (Foto: Marko Klinc)

VREME

Ob koncu tedna bo razmeroma toplo vreme, možne so občasne pooblačitve.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Novinarji Dolenjskega lista bomo to pot gostovali v krajevni skupnosti

KANDIJA – GRM

v Novem mestu. Krajane te krajevne skupnosti vabimo, da se oglasijo v torek, 19. februarja, od 18. ure dalje v sejni sobi te krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij na Kristanovi 16. Da bi kar najbolje predstavili vaše uspehe in težave, vas vabimo, da se oglasite pri nas v kar največjem številu.

ZUNANJEPOLITIČNI PREGLED

Neuvrščena Jugoslavija je že dolgo tega krepko stopila v središče mednarodnih dogajanj in v zadnjih nekaj dneh je to kdove katerič že znova potrdila vrsta srečanj jugoslovanskih državnikov in diplomatov.

Živahna zunanjepolitična dejavnost

Obisk predsednika Zveze sindikatov Jugoslavije v Ljudski republiki Kitajski, pogovori francoskega zunanjega ministra Francoisa–Ponceta pri nas, obisk sekretarja predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Dušana Dragosavca v Romuniji in sodelovanje naše delegacije na posvetovalnem delovnem sestanku predstavnikov neuvrščenih sredozemskih držav na Malti – to so le nekateri izmed opaznejših vidikov jugoslovanske zunanjepolitične dejavnosti v zadnjih nekaj dneh.

Jugoslavija kajpak s tem ničesar posebnega ne dokazuje, saj sodi vse to le v redno in zelo razvejano prakso živahnih in delovnih stikov naše države z vsemi tistimi, ki zasledujejo iste ali podobne globalne cilje: željo po miru, varnosti in sodelovanju na najrazličnejših področjih.

Več kot samo zanimivo je pri tem to, da prav v teh nekaj kratkih novicah o zadnji diplomatski dejavnosti Jugoslavije (in kot rečeno gre za povsem normalne in redne mednarodne stike) lahko zasledimo tisto širino, ki že leta dolgo odlikuje naše mednarodne odnose: sodelujemo z vzhodom in zahodom, severom in jugom.

Pravzaprav ni tako zelo veliko držav, ki bi bile v tako sorazmerno kratkem času v dejavnih pogovorih s predstavniki malone vseh zemljepisnih ali političnih področij, kot smo bili prav v teh dneh.

ŠPANSKE TEŽAVE V LATINSKI AMERIKI

Podoba je kot bi se v Latinski Ameriki nekaj zarotilo zoper španske diplomate, ki v razmaku le nekaj dni znova doživljajo pravcato dramo. Po pokolu v španskem veleposlaništvu v Gvatemali, kjer je ostal španski veleposlanik živ le po srečnem naključju, je skupina gverilcev zasedla še veleposlaništvo Španije v Salvadorju.

V obeh primerih so napadalci izbrali špansko veleposlaništvo zato, ker pač menijo, da Španija s svojim ugledom demokratične države lahko posredno, kot pritisk vpliva na diktatorska režima Gvatemale in Salvadorja, da popustita trdo roko v deželi in olajšata prisilo ter krivice, ki jih trpijo množice.

Za Španijo bi to kajpak lahko bilo celo neke vrste priznanje, toda tega si v Madridu zanesljivo ne želijo. Del razlogov, da so se napadalci v obeh primerih odločili prav za napad na španska veleposlaništva pa je tudi v nedvomnem zgodovinskem političnem, kulturnem in celo psihološkem vplivu, ki ga Španija kot nekdanja kolonialna gospodarica teh dežel, v Latinski Ameriki še vedno ima.

POZIV K MIRU

Predstavniki okoli 30 socialno demokratskih strank in mednarodnih organizacij so ob zaključku svojega neformalnega srečanja na Dunaju konec minulega tedna naslovili na velesile poziv k miru in nadaljevanju procesa popuščanja napetosti.

Zavzeli so se za nadaljevanje pogajanj o razorožitvi in oživljanju dialoga med severom in jugom, predvsem pa pozvali Združene države Amerike in Sovjetsko zvezo, naj se ne vrneta v obdobje hladne vojne, ki je tako kruto objela svet kmalu po koncu druge svetovne vojne.

Svojo zaskrbljenost so izrazili tudi zaradi slabšanja splošnega položaja v mednarodnih odnosih, kjer se ne le gasijo stara žarišča napetosti, marveč porajajo tudi nova. V tem smislu so predstavniki socialne demokracije s štirih celin pozvali tudi Sovjetsko zvezo, naj umakne svoje enote iz Afganistana.

JANEZ ČUČEK

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE NOVO MESTO
in
SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR"
NOVO MESTO

razpisujeta

evidentiranje kupcev stanovanj, ki bodo grajena v okviru družbene usmerjene gradnje v stanovanjski soseski Novo mesto – Cesta herojev

1. V objektih „D" skupine bo zgrajenih 120 stanovanj – rok dograditve junij 1981
V objektih „A" skupine bo zgrajenih 109 stanovanj – rok dograditve maj 1982

Struktura stanovanj;

Objekt	gars.	1–s.	1 1/2–s.	2-s.	2 1/2-s.	[illegible]	3 1/2-s.	4-s.
„D"	14	37	5	45	11	4	–	4
"A"	11	31	–	48	9	4	2	4

Orientacijska izhodiščna cena: 16.000 din za 1 m2 stan. površ.

Velikost stanovanj:

Vrsta stanovanja	Skup. "D"	Skup. "A"
– garsonjere	od 25,15 do 39,15 m2	od 25,40 do 25,40 m2
– 1-sobna	od 44,00 do 52,35 m2	od 38,90 do 52,70 m2
– 1 1/2-sobna	od 53,45 do 55,15 m2	od – do –
– 2-sobna	od 59,20 do 64,55 m2	od 48,90 do 68,30 m2
– 2 1/2-sobna	od 70,85 do 75,10 m2	od 71,05 do 71,05 m2
– 3-sobna	od 75,00 do 75,00 m2	od 75,15 do 75,20 m2
– 3 1/2-sobna	– –	od 107,45 do 107,45 m2
– 4-sobna	od 117,10 do 119,35 m2	od 131,45 do 131,45 m2

2. Prijave zbira in daje informacije: SGP „Pionir" – komerciala, Novo mesto, Ljubljanska 3/I
3. Rok prijave: do 15. aprila 1980
4. Pogoji nakupa:
a. evidentirani kupec mora skleniti predkupno pogodbo:
– za stanovanje v skup. „D" do 30. 5. 1980
– za stanovanje v skup. „A" do 30. 9. 1980
b. ob sklenitvi predkupne pogodbe mora kupec zagotoviti 30 % vrednosti kupljenega stanovanja (lastna sredstva in krediti bank).

128/7–80

Iskanje izgovorov za nedelo

Nedelo, malomarnost, nesposobnost, sebičnost in napake pogosto zmotno pripisujemo družbenim razmeram, v katerih je človek nedolžna žrtev spleta neželenih okoliščin

Iz izkušenj vemo, da imamo za številne kolektivne in osebne napake univerzalno pojasnilo, ki je hitro pri roki v slehernih razmerah: nerazviti samoupravni odnosi. Zakaj tržišče ni uravnoteženo? Zato, ker proizvajalci in trgovina niso samoupravno organizirani! Zakaj šolstvo zaostaja za družbenimi potrebami? Zato, ker je njegovo samoupravno preoblikovanje prepočasno! Zgrešene investicije opravičujemo s pomanjkanjem samoupravnega sporazumevanja in pod. To je nekakšna višja sila, ob kateri naj bi bili povsem nemočni. Kakor da ne obstajajo ljudje, ki dajejo pečat družbenim in ekonomskim odnosom s svojimi lastnostmi, dobrim ali slabim delom.

S kakšno lahkoto pojasnujemo različne pomanjkljivosti, je pokazal odgovor na delegatsko vprašanje v zvezni skupščini, zakaj ni bilo kave in južnega sadja. Glasil se je: zaradi premajhne usposobljenosti interesnih skupnosti, da bi pravočasno zagotovile devizna sredstva za uvoz. Torej niso krivi ljudje, ki niso naredili, kar bi morali, pač pa neusposobljenost nekih interesnih skupnosti. Ali to pomeni, naj potrpimo, da se bodo usposobile? V časopisih sta bili dve informaciji o naših gradbenikih: prva govori o pravočasni, rekordni zgraditvi luksuznega hotela v Beogradu, druga pa o tem, da stanovanjska graditev zamuja, ker gradbeniki niso samoupravno organizirani. Ali je to treba razumeti, kot da so pri graditvi hotela bili samoupravno organizirani? Zakaj je organiziranost v prvem primeru dobra, pri graditvi stanovanj pa slaba? ! V naši socialistični samoupravni skupnosti je razumljivo, da imamo vedno v mislih raven samoupravljanja, s katero ocenjujemo napredek slehernega okolja. Napak pa je, ker se včasih nepremišljeno skrivamo za splošnimi načeli in pojavov ne imenujemo s pravim imenom. Nedelo, malomarnost, nesposobnost, sebičnost, neznanje in napake pogosto pripisujemo družbenim razmeram v katerih da je človek samo nadolžna žrtev spleta neželenih in neizogibnih okoliščin. Razprava, kaj je kdo naredil, kako in zakaj, se obvezno spremeni v načelno „modrovanje", s pomočjo katerega iščemo izgovore za nedelo. Vsa filozofija je sklenjena v praktični modrosti: Ne dregaj v nikogar in tudi v tebe ne bodo! Poglej drugim skozi prste, da bodo tudi tebi! Govorimo o širši družbeni odgovornosti kakor da posameznikova ali skupinska (ne)odgovornost sestavljajo splošne.

Samoupravljanje ni abstrakcija, marveč neposredna oblika družbenih dnosov, izražena s pravimi, ekonomskimi in političnimi normami. Zato je samoupravljanje moč dokazovati le z delom, ne s frazami. Glavni dejavnik samoupravljanja pa je vedno človek, in pravi razgovor o samoupravljanju je lahko samo iskren pogovor o delu vsakega človeka. Tega bi se moral zavedali sleherni, ki resnično želi v svojem okolju uveljaviti samoupravljanje kot pravičen, učinkovit družbenoekonomski odnos, ne pa le govoričiti v prazno.

VINKO BLATNIK

LAGOS – Nigerijski predsednik Sagari ni hotel sprejeti bivšega svetovnega boksarskega prvaka Muhameda Alija, ki mu je predsednik Carter zaupal nalogo, naj afriške dežele pridobi za bojkot moskovske olimpiade.

tedenski mozaik

KLJUB TEMU, DA JE VEČINA nacionalnih komitejev v posameznih državah nastopila proti bojkotu olimpiskih iger v Moskvi, še vedno ni znana dokončna odločitev nekaterih držav, ki so že pred tem napovedale, da ne bodo poslale svojih športnikov v Moskvo. Razlog za to je kajpak znan: vdor sovjetskih oboroženih sil v Afganistanu, kar je velika večina članic svetovne organizacije nedvoumno obsodila in hkrati terjala tudi umik. S tem v zvezi se zdi zanimivo vprašanje kdo sploh lahko odloča o odhodu športnikov na olimpijske igre v Moskvo. V zahodnih državah to seveda niso vlade, ki te pravice nimajo, marveč olimpijski komiteji, ki ukrepajo in odločajo povsem neodvisno. Drugače je seveda v nekaterih drugih državah, denimo v Ljudski republiki Kitajski (ki se je tudi izrekla za bojkot iger), kjer sklep državnega ali partijskega vodstva pomeni obvezujoč sklep tudi za olimpijski komite te države. Toda tudi v nekaterih zahodnih državah (denimo v Združenih državah Amerike) lahko vlada odločilno poseže vmes in prepreči odhod športnikov v Moskvo, kako? Zelo preprosto: s tem, da ne izda potnih listov ali vizumov za potovanje v Sovjetsko zvezo ... Vedno se najde način ...

A ČE SMO ŽE PRI OLIMPIJSKIH IGRAH še dodatno vprašanje, ki so si ga zastavljali nekateri: kako to, da so sovjetski športniki sploh prišli v Lake Placid, kjer bodo zimske igre (mimogrede rečeno: ob eni najslabših organizacij doslej – zlasti za novinarje)? Prav preprosto: če bi ne šli, bi si sami izbili argument, s katerim sedaj dražijo Američane, da namreč ti mešajo šport in politiko ... Modra poteza, ki pa je bila edina še na voljo ...

A NAJ BO DOVOLJ O OLIMPIJSKIH IGRAH, ki imajo tokrat tako očiten prizvok politike. Poglejmo raje v Saudsko Arabijo, to deželo, ki kakor pravijo, plava na nafti. Državno vodstvo se je namreč odločilo, da bo strogo kaznovalo vse, ki so se umazali s korupcijo in so tako tudi storili. Poročajo, da so nekaterim že sodili po starem islamskem zakoniku – z odsekanjem rok. Ni pa znano, kaj bodo storili s tistimi, ki so jih zalotili pri „velikih igrah", recimo sprejemanju milijonskih podkupnin za ugodnosti pri prodaji nafte nekaterim naftnim družbam ... Dobro se jim že ne bo godilo ...

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA „DJURO SALAJ" KRŠKO – SKUPNE SLUŽBE
objavlja prosta dela oz. naloge:

KADROVSKA SLUŽBA

KADROVIK
Pogoji:
– višja strokovna izobrazba kadrovske ali druge družboslovne smeri
– vsaj 2 letiustreznih delovnih izkušenj

EKONOMSKO – FINANČNA SLUŽBA
MATERIALNO – KNJIGOVODSKA DELA I. st.
Pogoji:
– dokončana srednja ekonomska šola
– 2 leti delovnih izkušenj v knjigovodstvu
Pismene prijave s kratkim opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba delovne organizacije 15 dni po objavi.
Kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbire najpozneje v 30 dneh po poteku roka za sprejemanje prijav.

114/7–80

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Konec preteklega tedna so ustrezna delovna telesa Socialistične zveze in Zveze komunistov Slovenije organizirala seminar za časnikarje, ki je skušal odgovoriti na nekaj najbolj kočljivih ter aktualnih dilem. Kadar gre za pogovor o verskih vprašanjih ali za pisanje o verskem dogajanju – in obojega je zdaj še premalo. Premalo smo še sposobni za pogovor, v katerem bi bili navzoči vsi, ki imajo o tem kaj povedati, ne samo ena ali druga stran, in še ta zastopana le preko svojih istitucij ali njihovih avtoritativnih predstavnikov.

Politikantska pačenja

Razpravljalci so zato potisnili v ospredje predvsem naslednje ugotovitve.

Najprej, da je temelj, na katerem je zasidrana naša svoboda, delo. Človek mora biti gospodar svoje dobre usode, najsi bo kmet, rudar, dober uradnik, duhovnik, zdravnik. Kdor si zasluži kruh v potu svojega obraza, je pošten in ima pretanjen posluh za skupno in zasebno.

Zato pomeni govoriti o odnosih med samoupravno organizirano družbo in verskimi skupnostmi v njej, načenjati vsa vprašanja uresničevanja človekove svobode. Nazorska opredelitev je pri tem samo delček – čeprav ne nepomemben – širših razsežnosti uveljavljanja človeka kot ustvarjalne politično in kulturno, moralno in ekonomsko osvobojene osebnosti.

In če se pri tem še zapletemo v različna protislovja, ki jih peha pred nas vsakdan, potem to ne pomeni, da se je potrebno vdajati malodušju, ali uperiti kazalec v pomanjkljivosti ter jih narediti za prevladujoče. Po prvem tonu ni mogoče izreči sodbe o melodiji, zato tudi na podlagi morebitnih napak ni mogoče klicati prekletstva nad občestvo.

Toda se še otepamo s poenostavljanji, ki nazor izenačujejo s klerikalizmom, ker pelje v sektaštvo najslabše vrste.

Še imamo opraviti s politikantskimi pačenji svetega nauka, vedno pa tedaj, kadar hoče oblastnik kakršnekoli hierarhije govoriti za ljudi, tako kot v naši družbi tudi sicer še vedno niso presežene nevarnosti, da bi kdo – naj bo birokrat ali tehnokrat – odločal ali govoril v imenu ljudi. In obstoja nevarnost klerikalizma, dokler se v kakršnikoli obliki javljajo, čeprav posamična hotenja po posebnem organiziranju vernikov za zadeve splošnega družbenega pomena zunaj nazorskega področja ter v postavljanju religijske socialnopolitične, kulturne in ekonomske doktrine kot alternativne možnosti edino pravičnega urejanja družbenih zadev mimo samoupravljanja in frontno delujoče socialistične zveze.

Nikomur, ki misli pošteno, ni do prepira. Živimo v vzajemnosti, ki se je porodila v patriotični vojni in se dopolnjuje danes.

MILAN MEDEN

TRANSPORTNO GRADBENO PODJETJE „TGP" METLIKA

Odbor za medsebojna razmerja
TOZD Transport

objavlja
prosta dela oz. naloge

8 VOZNIKOV
POGOJI:
– voznik C in E kategorije in 2 leti delovnih izkušenj.
Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
OD po pravilniku.
Poskusno delo traja 3 mesece.
Kandidati naj svoje vloge z opisom dosedanjih zaposlitev pošljejo na gornji naslov v 15 dneh po objavi oglasa.

112/7–80

OSTALI BREZ VODE – Zaman so prebivalci Ulice talcev v Novem mestu v soboto dopoldan iskali vzroke, ko iz pip ni pritekla niti kaplja vode. Odgovor je ležal sredi ulice, kjer se je iz počenega hidranta vzdigoval pravi curek vode. Delavca sta za popravilo potrebovala več ur. (Foto: B. B.)

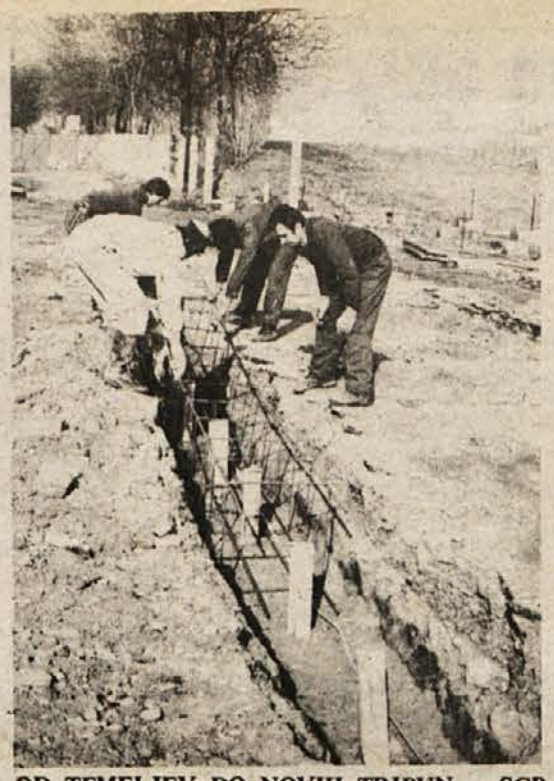

OD TEMELJEV DO NOVIH TRIBUN – SGP Pionir je v Krškem do tal podrl stare tribune Stadiona Matija Gubca. Do 25. maja mora biti nared vse novo za svetovno prvenstvo parov v speedwayu. Preostala zemeljska dela okrog stadiona so lani vzorno opravili brigadirji. (Foto: Železnik)

AMBASADORJI PESMI – V soboto je nastopil Slovenski oktet v domu XIV. divizije na Senovem. Krajevna skupnost namreč slavi svoj praznik v spomin na legendarni pohod te partizanske enote. Mladi so uvodoma pripravili recital. Pevce je občinstvo sprejelo izredno toplo. (Foto: Železnik)

DELO V DOMAČEM KRAJU – V novi tovarni IMV na Su horju je dovolj dela za moške iz teh krajev in sosednjega Žumberka, za službo pa se zanimajo tudi zdomci, ki jih je iz tega konca še vedno precej na delu v tujini. V končni fazi bo suhorska tovarna dajala kruh 300 zaposlenim.

ŠE DOMAČ SE IZGUBI

Ko so v ponedeljek predstavniki IMV z direktorjem Jurijem Levičnikom vodili predsednika slovenskih sindikatov Vinka Hafnerja in njegove sodelavce po prostranih tovarniških dvoranah, kjer na več konceh gradijo, se je zgodilo, da brez vodiča niso znali v menzo, pa v sicer še nedodelane prostore nad računskim centrom itd. Direktor Levičnik je hotel odpreti neka vrata, pa se niso dala, Boštjan Pirc, eden od ljubljanskih gostov pa je v šali rekel: „To so pa menda res edina vrata, ki jih Levičnik ne zna odpreti.“

PUSTNI PLES NA DVORU

Mladinci z Dvora bodo v soboto, 16. februarja, priredili pustni ples. Prireditev bo v razširjenih prostorih, maske so zaželene, najboljše pa bodo nagrajene. Plesalci bodo postreženi s pustnimi krofi, začetek zabave bo ob 19. uri.

Sejmišča

NOVO MESTO: Cene prašičkom so po ukinitvi zapore s Hrvaško nekoliko popustile. Naprodaj je bilo 358 pujskov in 22 nad tri mesece starih prašičev, prodanih pa skupaj 282. Pujski so bili po 800 do 1.350 din, starejši prašiči pa po 1.360 do 2.500 din.

BREŽICE: Na sobotni sejem so prodajalci pripeljali 576 pujskov in 12 nad tri mesece starih prašičev. Prodali so jih skupaj 455; pujski so stali do 60 din, starejši prašiči pa do 40 din kilogram žive teže.

„Ni razlogov za ustavitev gradnje"

„Gradnja zavarovalne stavbe v Novem mestu je v srednjeročnem planu, investicija je bila že lani finančno krita in naša zdajšnja stavba je prodana, zato gradnjo nadaljujemo," izjavlja direktor Jože Suhadolnik

Glede na to, da so nedavni omejitveni ukrepi na področju investicij zajeli tudi gradnjo poslovnih stavb, na gradbišču novomeške zavarovalnice pa je živahno delovno vzdušje, smo prosili za pojasnilo direktorja Dolenjske zavarovalnice Triglav Jožeta Suhadolnika.

„Poudaril bi rad, da gradnja naše stavbe ni nova investicija, ampak da je bila gradnja planirana že v srednjeročnem obdobju 1976–1980 in je bila sprejeta v vseh samoupravnih organih. Vzrok za novogradnjo je v tem, ker zavarovalnica prevzema mnoge nove naloge, sedanja stavba na Glavnem trgu, ki je kulturni spomenik I. reda, pa se ne sme ne nadzidati ne povečevati. Vrh vsega je v pritličju še trgovski lokal. Investicijski program za novogradnjo je bil sprejet že leta 1977, v letu 1978 pa smo dobili idejni projekt in lokacijsko dokumentacijo, zemljišče s komunalno opremo in vsa soglasja.

Prav tako je bila že leta 1978 gradnja prijavljena pri SDK. Lani so bili izdelani vsi projekti, junija 1979 je bilo izdano gradbeno dovoljenje za pripravljalna dela in septembra lani so bila Pionirju kot najugodnejšemu ponudniku na razpisu oddana dela po pogodbi „ključ v roke" za malo manj kot 63 milijonov dinarjev z vsemi obrtniškimi in instalacijskimi deli.

Nova stavba bo po pogodbi konec novembra letos vseljiva. Sredstva za gradnjo so bila že lani zagotovljena. Da ne bi prišlo do podražitev, smo tudi že lani izvajalcem obrtniških in instalacijskih del dali preplačilo in si tako zagotovili dogovorjene cene. Prav tako že plačujemo dela po pogodbi v skladu s finančnim planom. Do zdaj je bilo v gradnjo vloženih že 39 milijonov dinarjev.

Lani je bila stavba zavarovalnice na Glavnem trgu prodana Planiki, ki bo tu uredila blagovnico za prodajo čevljev in drugih usnjenih predmetov. Mi moramo naše zdajšnje prostore izprazniti najkasneje do konca letošnjega leta. Ob dejstvu, da v Novem mestu manjka trgovin in da je Glavni trg namenjen za tako dejavnost, je bila prodaja Planiki povsem uskladena.

„Da ponovim: sredstva za gradnjo so zbrana, tudi s pomočjo prodane stavbe, zato se sploh ne potegujemo, da bi nas vnesli v bančne plane, ki pa so letos pri investicijah pod hudim udarom. Glede na to zaenkrat ni razloga, da bi z gradnjo prenehali, pač pa nadaljujemo, da pri vselitvi ne bo zamud. Naša gradnja za zdaj ni v nasprotju z veljavnimi zakoni."

R. B.

Voda namesto olja

Dol. Toplice: termalna voda bo ogrevala hotel, načrtovan za leto 1981

Pri iskanju možnosti za cenejšo gradnjo bodočega hotela v Dol. Toplicah, ki je po Krkinih planih predviden v prihodnjem letu, je v načrtih že odločeno, da bodo kot ogrevalni vir izkoristili termalno vodo. Topla voda, ki zdaj odteka v Sušico, ima še vedno 25 stopinj.

Izračunali so, da bodo stroški za elektriko trikrat manjši, čeravno bodo delale črpalke, kot pa da bi stavbo ogrevali na olje. Ta študija je v izdelavi pri LTH Škofja Loka. Cenena energija za ogrevanje pa ni vse, kar nameravajo s termalno vodo pridobiti. Kot stranski produkt bi lahko proizvajali led; s tem pa je dana možnost za večje drsališče in nove privlačnosti za turizem.

Konec koncev pa pri tej zamisli arhitekta Zdenka Hlavatyja in strojnega inženirja Toneta Blatnika ne gre le za prihranke v Krki, marveč za varčno ravnanje in prihranek z energijo za širšo družbeno skupnost.

ZAPOSLITI ZAPOSLENE

Varčevati je treba s surovinami in energijo, izboljšati kakovost izdelkov in predvsem zaposliti zaposlene. Delovni čas je namreč slabo izrabljen, ker zaposleni ne delajo ves delovni čas. To so bile glavne ugotovitve na posvetu direktorjev in predsednikov delavskih svetov ribniške občine.

BELOKRANJCI GREDO V VERONO

Semičani skupaj s Kompasom organizirajo izlet na kmetijski sejem v Verono. Hkrati si bodo ogledali tudi taborišče v Padovi, kjer je bilo med vojno precej Belokranjcev. Dvodnevni zlet bo veljal 1.300 dinarjev. Prijave za izlet zbirata Kompas iz Novega mesta in Franc Derganc iz Semiča.

Kmetijski nasveti

Nujno zimsko varstvo breskev

Poleg marelice je breskev najbolj občutljiva sadna vrsta. Izbirčna je glede podnebja, lege, zemlje, zahtevna za oblikovanje in rez krošnje, natančna glede varstva pred škodljivci in rastlinskimi boleznimi. Zdaj prihaja poznozimski čas, ko nobeno leto ne sme izostati učinkovito škropljenje ki je pri breskvah bolj potrebo kot pri drugih sadnih vrstah, zlasti odkar ameriški kapar ni več tako nevaren .

Škropiti je treba hkrati proti boleznim in škodljivcem. Med boleznimi je nevarna v prvi vrsti breskova kodravost, lastnikom breskovih dreves dobro znana nadlega, ki povzroča, da se mladi breskovi lističi kodrajo in namehurijo, kasneje pa bledo porumenijo ali pordečijo in nazadnje odpadejo. Občutljive so predvsem nekatere najboljše sorte: elberta, hale; razmah bolezni pa je odvisen predvsem od vremena.

Med škodljivci so na prvem mestu listne uši. Najbolj nevarna je breskova medena uš, ki breskova drevesa lahko izčrpa do uničenja. Te uši prepoznamo tudi po tem, da izločajo medeno roso, na kateri se potem naselijo glivice sajevke, tako da postane listje sajasto črno. Nadležna je tudi siva breskova uš, ki povzroča, da se listje zvija v cigare, kasneje pa povsem propade in odpade.

Ker vse uši prezimijo v obliki zimskih jajčec, je zelo učinkovito zimsko škropljenje s folidolom, oleodiazinomom in drugimi DNOC pripravki. Tem dodamo še bakrene pripravke, tako da hkrati zatremo tudi nevarno breskovo kodravost. Zoper to bolezen se je zlasti dobro obneslo škropivo dodin, ki ga uporabimo v 0,2-odstotni koncentraciji. In še: s temi mešanicami škropiv je primerno zimsko zaščititi tudi druge sadne vrste, jablane, hruške in češnje. Škropljenje mora biti temeljito, kar tako in tako velja za vsako zimsko škropljenje.

Inž. M. L.

Kurilno olje tankajo v avtomobile

To, da sta kurilno olje in dieselsko gorivo pravzaprav enaka derivata in da se ločita le po barvi in še posebej po ceni, so nekateri iznajdljiveži temeljito izkoristili. Donosna kupčija izgleda približno takole.

Lastniki vozil na dieselsko gorivo prihajajo na bencinske črpalke s posodami v rokah ali sodi na prikolici po kurilno olje in tako po seveda neprimerno nižji ceni napajajo svoje pločevinaste prijatelje. Ogromna razlika v ceni med obema derivatoma je namreč posledica davčne politike, ki je na ta način pač zavarovala gospodinjstva, ki uporabljajo kurilno olje.

Takšnemu početju pa so odgovorni sklenili narediti konec. Zadnje spremembe zakona o obdavčevanju storitev in proizvodov so za omenjene zlorabe predvidevale drastične kazni, poleg tega pa bodo poostrili nadzorstvo pri prodaji kurilnega olja. Za primer samo kazen, ki čaka lastnika avtomobila na dieselsko gorivo pri nedovoljenem tankanju: dosegala bo desetkratni davek, ki bi ga moral plačati za porabo dieselskega goriva v enem letu!

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

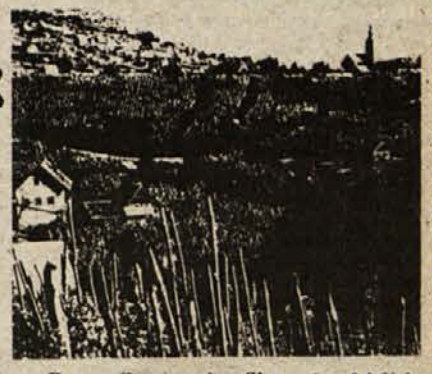

Ureja: Tit Doberšek

Društvo vinogradnikov Dolenjske je pred letošnjim tednom dolenjskega cvička pripravilo pokušnje vin v ožjih vinogradniških okoliših. Doslej so bile pokušnje uspešno izvedene v Novem mestu, Škocjanu, Šentjerneju, Šentrupertu, Trebnjem in na Malkovcu. V Podbočju se na pokušnjo šele pripravljajo, na željo vinogradnikov iz trebanjskega okoliša pa objavljamo sestavek o njihovi

pokušnji vin v Trebnjem

v trebanjski gostilni Meglič, kjer je 3. februarja degustacijska komisija pokušala in ocenjevala cviček, črnino in belo vino iz ožjega vinogradniškega okoliša Trebnje (vino so prinesli tudi vinogradniki iz mokronoškega in mirnopeškega okoliša).

Šestčlanska komisija, ki jo je vodil Tit Doberšek, je pokušala 29 cvičkov, 4 črna in 11 belih vin. Splošna ugotovitev se glasi, da so vina zelo dobra, primerno čista, lepe barve ter zadovoljivega vonja in okusa. Med cvički so trije izločeni zaradi suma primesi samorodnice in drugih tujih sort, sicer pa so vina dobila naslednje ocene.

Najboljši cviček je pridela Franc Gašperšič iz Dol. Medvedjega sela; vinograd ima v Lipniku, zbral pa je 15,4 točk. Sledijo: Stane Prijatelj (Stari trg, Lipnik, 15,1), Jože Korbar (Trebnje, Gradišče, 15,0), Janez Lorenci (Trebnje, Gradišče, 15,0), Franc Ratajc (Lukovek, Lipnik, 14,9), Ivan Vidmar (Vina gorica, Skrovnica, 14,9), Pavle Miklič (Trebnje, Skrovnica, 14,8), Jože Vidmar (Lukovek, Skrovnica, 14,8), Jože Fabjan (Dol. vas, 14,8), Ivan Mežan (Novo mesto, Ažental, 14,5), Stanko Zorman (Lukovek, Skrovnica, 14,5), Franc Uhan (Lukovek, Skrovnica, 14,4), Ivan Mišjak (Novo mesto, St. Lipnik, 14,3), Mira Miklič (Trebnje, Skrovnica, 14,2), Anton Makše (Debenec, Debenec, 14,2). Za njimi se je uvrstilo še enajst pridelovalcev cvička.

Črna vina so prinesli na pokušnjo trije vinogradniki. Najboljšega je imel Janez Lorenci, ki je za vino iz modre frankinje z Gradišča prejel 15,2 točk. Za desetinko slabše je bilo ocenjeno Petra Deua iz Mokronoga vino iz modre frankinje z Bojnika; 15 točk pa je Deu dobil za črno vino iz barbere.

15,7 točk je dobilo belo vino Marije Lorenci iz Trebnjega, ki ima vinograd v Gradišču. Za njo so se uvrstili: Franc Polanko (Trebnje, Gradišče, 15,6), Franc Lokar (Debenec, Debenec, 15,3), Anton Gole (Stari trg, Ažental, 15,1), Ivan Mišjak (Novo mesto, St. Lipnik, 15,0), Jože Korbar (Trebnje, Gradišče, 14,8), Franc Gašperšič (Gor. Medvedje selo, Lipnik, 14,7), Franc Ratajc (Lukovek, Lipnik, 14,6), Stane Prijatelj (Stari trg, Lipnik, 14,4), Ivan Vidmar (Vina gorica, Skrovnica, 14,1) in Joče Vidmar iz Lukovka, ki je za svoje vino dobil 11,5 točke.

Ob tednu dolenjskega cvička bodo ocenjevali le tiste cvičke, ki so na trebanjski pokušnji dobili nad 13 točk. Pokušnja je dokazala, da imajo vinogradniki dokaj zanimanja za taka tekmovanja, pa tudi jim ni vseeno, kakšno oceno dobijo njihova vina. S kriteriji ocenjevanja so se strinjali, menili pa so, da bi bilo treba ocenjevati tudi alkoholno stopnjo in kislino. Pogovarjali so se še o kletarstvu, obnovi vinogradov, trsnem izboru, škropljenju in gnojenju vinske trte.

PREDAVANJA V ŠENTJERNEJU

Društvo vinogradnikov Dolenjske (ožji vinogradniški okoliš Šentjernej) in KZ Krka Novo mesto (TZO Šentjernej) vabita vinogradnike in kmetovalce na naslednja strokovna predavanja:

24. februarja ob 8. uri bo v šentjernejski kinodvorani Jurij Mamilovič predaval o zaščiti vinogradov in poljedelskih rastlin. Predavanje bo popestreno z diapozitivi. Nato bo Janez Bratkovič, pospeševalec za vinogradništvo pri KZ Krka Novo mesto, seznanil vinogradnike z možnostmi kreditiranja pri obnovi vinogradov.

2. marca ob 8. uri bo v šentjernejski kinodvorani Miljeva Kač iz Žalca predavala o zapraševanju vinogradov kot delnem nadomestilu za škropljenje trte ter o prehrani vinske trte z mikroelementi. Zatem bo Cvetka Simončič, pospeševalec za poljedeljstvo pri KZ Krka Novo mesto, seznanila kmetovalce s sortami koruze, ki jih priporočajo za spomladansko setev na šentjernejskem območju.

VZORCI CVIČKA

Po sklepu UO Društva vinogradnikov Dolenjske bo ocena cvičkov za prireditev Tedna dolenjskega cvička opravljena 22. in 23. februarja 1980. Vzorce cvičkov za to oceno in prireditev lahko odda le član društva, ki ima na voljo najmanj 400 litrov istega vina, ki je dal svoj cviček predhodno oceniti komisiji ožjega vinograškega okoliša in če je ta komisija njegov vzorec cvička že ocenila z najmanj 13 ali več točkami. Vinogradniki, ki izpolnjujejo navedene pogoje, naj vzorce cvička (1 liter, če imajo analizo Kmetijskega inštituta, če pa te analize nimajo, pa 2 litra) oddajo do vključno 18. februarja predstavniku ožjega vinograškega okoliša, in to: OVO Podbočje: Goričarju Alojzu; OVO Šentjernej: Zalokarju Janku; OVO Škocjan: Kirarju Marjanu; OVO Novo mesto: Sumraku Francu; OVO Trebnje: Prijatelju Stanetu; OVO Šentrupert: Brcarju Petru; OVO Malkovec: Pungerčarju Ivanu.

DT

Bitke ni moč...

(Nadaljevanje s 1. strani)

mo zavedati, da to ni samo trenutna, modna stvar, marveč bitka z dolgoročnejšimi posledicami in njeni rezultati se morajo poznati še globoko v novi petletki".

Razprava je potekala tako, da je moč iz nje izluščiti malone vse, kar nas vse skupaj čaka letos in v prihodnosti na Dolenjskem in kako naj bi ravnali in se ravnali, da na koncu ne bo poloma, ampak uspeh. Z drugimi besedami bi tem ugotovitvam in spoznanjem lahko rekli zlata pravila stabilizacije. Kaj moramo torej imeti na srcu in na umu? Najprej to, da stabilizacija ne sme pomeniti koraka nazaj ali stopicanje na mestu, kot sta poudarjala predsednik Medobčinskega sveta SZDL Lojze Ratajc in predsednik občinske konference SZDL v Črnomlju Mirko Jelenič. Stabilizacija tudi ni kolebanje, ali bi uresničili naloge ali ne, če je cilj vendar znan, je pristavil tajnik gospodarske zbornice za Dolenjsko Janko Gladek. Pri vsem tem gre za skupen samoupravni dogovor, da bomo delali več in bolje ter se, če bo nujno, marsičemu tudi odrekli, je svojo misel končal Marjan Pureber, predsednik Medobčinskega sveta ZSS na Dolenjsko.

V kali bi morali zatreti nekatere pojave, ki so se vrnili v zadnjem času v že resno začeta stabilizacijska prizadevanja, a jih ni nikakor moč šteti za prispevke v teh prizadevanjih. Nekaj jih je omenil že predsedujoči Lojze Ratajc v uvodni besedi na omenjeni skupni seji obeh medobčinskih svetov. Taki pojavi so: odhodi odgovornih (tudi vodilnih) ljudi na zimsko dopustovanje, povečevanje osnov za osebne dohodke (v novembru 1979), (na srečo še izjemni) turističnoposlovni coctaili, strahovit skok cen, potrošniška mrzlica, praznjenje deviznih vlog, na drugi strani pa zaposlovalna lakota, apetiti po velikih bančnih kreditih itd. K dobri stabilizacijski naravnanosti ničesar ne pripomorejo tudi slabi stabilizacijski programi, ki so, kakor je ugotavljal Rade Vrlinič iz Črnomlja, predvsem bolj ali manj površno prepisani deli resolucije; so torej hudo splošni, njihova glavna pomanjkljivost pa je v tem, da niso denarno ovrednoteni.

Stabilizacija ni igračkanje, kar so v nekaterih delovnih organizacijah že dodobra občutili, še posebno tam, kjer je morala proizvodnja za nekaj dni stati zaradi pomanjkanja surovin. Po mnenju Luke Dolenca, predsednika Medobčinske gospodarske zbornice za Dolenjsko, je take in podobne motnje letos še pričakovati.

I. ZORAN

Varčno, a ne na račun bolnega

Stabilizacijski ukrepi najprej tam, kjer najmanj prizadenejo bolnika

Na medobčinskem posvetu, ki je bil 6. januarja v Novem mestu, so predstavniki občin Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje spregovorili o osnutku predlaganih stabilizacijskih ukrepov v zdravstvu v letu 1980, in sicer v zdravstvenih skupnostih in v zdravstvenih organizacijah.

V letošnjem letu, v katerem je predviden porast skupne porabe za samo 16 odstotkov, se po Samoupravnem sporazumu o pravicah in obveznostih nadomestilo osebnega dohodka zniža od 90 na 80 odst. Nadomestilo osebnega dohodka v primeru nege otroka do 7 let znaša 70 odst. od osnove, tako kot v primeru nege drugega ožjega družinskega člana. Usklajevanje nadomestil osebnega dohodka z gibanjem življenjskih stroškov se v letu 1980 ne bo izvajalo. Pri povračilu za stroške prehrane in nastanitve v drugem kraju v državi ali v tujini ostane izplačevanje na ravni lanskega leta. Višina posmrtnine in pogrebnine znaša 80 odst. poprečnega čistega mesečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji v letu 1978. Zdraviliško zdravstveno varstvo se bo izvajalo v omejenem obsegu, in sicer lahko doseže le 80 odst. doseženega programa v letu 1979. Kategorija borcev je pri tem izvzeta. Reševalne prevoze plača skupnost največ v višini 90 odst. cene prevoza. Določen odstotek od cene prevoza plačujejo vsi uporabniki ne glede na oprostitve participacije in poleg le-te. Za vsak specialistični pregled plača uporabnik ne glede na oprostitve participacije 30,00 din.

Predstavniki so se s temi začasnimi stabilizacijskimi ukrepi v glavnem strinjali. Poudarili pa so, da bi lahko dobivali dodatna sredstva z večjo obremenitvijo obrtnikov in kmetov, kajti prispevna stopnja v zasebnem sektorju je enaka kot v združenem delu. Večjo pozornost bi morali posvečati tudi bolnikom, ki imajo do 30 dni staleža, kajti med njimi je mnogo takšnih, ki ostajajo doma zaradi določenih opravil, ter poostriti resnično upravičenost prevozov z reševalnimi avtomobili. V zdravilišča naj bi v bodoče pošiljali le tiste borce, ki so zdravstveno upravičeni in ki še niso bili v zdraviliški oskrbi. Nadomestila osebnega dohodka naj bi ostala 90-odst. in naj bi se ne zniževala. Za borce pa naj veljajo po vsej Sloveniji enaki ukrepi.

MIRJAM BEZEK

Sooblikovalci politike

Na občnem zboru Društva novinarjev Slovenije so izvolili za predsednico Kristino Lovrenčič iz Maribora

Na občnem zboru Društva novinarjev Slovenije, ki je bil preteklo sredo v Ljubljani, so novinarji izvolili novo vodstvo. Predsednica Društva novinarjev je postala urednica mariborskega Večera in znana družbenopolitična delavka Kristina Lovrenčič.

Na občnem zboru svoje stanovske organizacije so novinarji ugodno ocenili delo v preteklem obdobju, hkrati pa še posebej podčrtali pomen sredstev javnega obveščanja. Ta niso samo posredovalci informacij, temveč dejaven sooblikovalec naše politike, kar se je še zlasti pokazalo v januarskih dogodkih. Nova predsednica organizacije Kristina Lovrenčič, ki je vodstvo prevzela od Boža Kovača, pa je v nastopnem pogovoru nakazala nekatere naloge, ki se jih bodo morali lotiti novinarji v prihodnosti. Še posebej je podčrtala pomen novinarskih aktivov, kjer je delo novinarjev lahko najbolj pravično ocenjeno.

PRIZNANJA NAJBOLJŠIM – Na občnem zboru gasilskega društva Novoteks so najboljši dobili priznanje. (Foto Anton Pungerčar)

Prednost zaščiti

Gasilci Novoteksa ugodno ocenili delo v lanskem letu

Na nedavnem občnem zboru industrijskega gasilskega društva Novoteks so člani tega društva, ki obstaja že več kot trideset let, pregledali svoje delo v minulem letu, hkrati pa sprejeli načrt za letos.

Na zboru so ugodno ocenili svoja lanska prizadevanja, med katerimi je treba na prvem mestu omeniti več predavanj o zaščiti pred požari ki so bila združena s praktičnimi prikazi gašenja. Eno tako predavanje so pripravili v osnovni šoli Bršljin. Lani se je društvo okrepilo tudi po materialni strani, saj so kupili nov gasilski avtomobil, za katerega sta sredstva prispevali samoupravna skupnost in zavarovalnica Triglav. Veliko sredstev pa so zbrali sami člani kolektiva. Poleg teh akcij je društvo ves čas sodelovalo s civilno zaščito, z drugimi gasilskimi društvi in JLA. Za uspehe pri delu je dobilo tudi plaketo Novega mesta. Visoko gasilsko odlikovanje pa je predstavnik Gasilske zveze Slovenije podelil tudi Stanku Vavpotiču, ki je poveljnik gasilskih enot tega društva.

SEVNICA: PLAN POTREBEN POPRAVKOV

V torek so delegati skupnosti otroškega varstva v Sevnici izredno prizadeto razpravljali o načrtu skupnosti za letos. Na trenutke je že izgledalo, da ga bodo nasploh zavrnili. Na kraju so ga sprejeli, kajpak s pripombami. V roku enega meseca se morata sestati na skupni seji izvršna odbora skupnosti otroškega varstva in izobraževalna skupnost, da uskladijo vprašanja prehrane in učbenikov tistih malčkov, ki ne obiskujejo vrtcev, kakor tudi vprašanja male šole nasploh. Delegati združenega dela terjajo tudi podatke o višini osebnih dohodkov delavcev v otroškem varstvu in šolstvu. Nasploh je v planu skupnosti otroškega varstva manjkalo preglednih podatkov o primerjavi gibanj indeksov med leti.

Razrešiti direktorja Hydrovoda!

Pravobranilec samoupravljanja: „Hudo je kršil samoupravne pravice delavcev in s tem pozvročil motnje v delovni organizaciji!" – Omogočil tudi okoriščanje

Družbeni pravobranilec samoupravljanja za kočevsko in ribniško občino Janez Picek je posredoval organom samoupravljanja Hydrovoda, občinskim skupščinam in še nekaterim drugim pobudo za predčasno razrešitev individualnega poslovodnega organa, se pravi direktorja Hydrovoda Antona Andoljška, ki je po njegovih ugotovitvah kršil veljavne samoupravne akte svoje delovne organizacije, zakon o združenem delu in druge predpise.

O pobudi pravobranilca samoupraljanja je na zadnji seji razpravljala tudi občinska skupščina

• Na zboru delavcev Hydrovoda Kočevje–Ribnica, ki je zasedal v torek, 12. februarja, skupno z zborom uporabnikov, so po razpravi sprejeli pobudo pravobranilca samoupravljanja in predčasno razrešili dolžnosti direktorja Hydrovoda Antona Andoljška. Za vršilca dolžnosti direktorja so imenovali sedanjega sekretarja Hydrovoda Franca Lovšina. V kratkem! bodo objavili razpis za delovno mesto direktorja.

Kočevje na skupni seji vseh zborov in se z njo soglasno strinjala. Do 15. februarja pa mora o njej razpravljati še kolektiv Hydrovoda, ki mora nato o podvzetih ukrepih obvestiti pravobranilca samoupravljanja.

Direktorju Andoljšku je očitanih zvrhan koš nepravilnosti in nezakonitosti. Omenimo naj le nekatere.

Hydrovod je imel veljaven samoupravni sporazum in pravilnik o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov, a ga niso nikoli izvajali. Ta akt je bil res pomanjkljiv, ker so ga sprejeli le zato, „ker tako zahtevajo predpisi." Nezakonito so izplačevali pavšalne dnevnice in nadure. Sumljiv je nakup bagerja, delov zanj in nudanje uslug z bagrom zasebnikom. Ni možna nobena kontrola, kam je šel denar za zaračunane usluge.

Hydrovod nima planskih dokumentov niti za teh pet let, niti za letos. Za to je odgovoren direktor. Direktor se je ukvarjal veliko s posli, ki niso bili predmet poslovanja Hydrovoda, ki je zadolžen predvsem za oskrbo s pitno vodo na območju občin Kočevje in Ribnica. On pa se je ukvarjal z medrepubliškimi posli in imel stike celo z neko zasebno firmo iz Celovca. Uvažal je aparate za odkrivanje okvar na vodovodnih omrežjih in prirejal tečaje za njihovo uporabo kar mimo sklepov delavskega sveta.

O nekaterih investicijah sploh ni podal zahtevanih obvestil in obračunov. Sumljivi so posli z bratoma Gašin, ki sta kot zasebnika delala za Hydrovod in hkrati tudi pri gradnji vikenda direktorja Andoljška in hiše za hčer tehničnega vodje Ivančiča. Ta dva zasebnika sta včasih obračunala Hydrovodu na mesec tudi po 5.000 delovnih ur in še kilometrino in dnevnice.

Dela in naloge sekretarja Hydrovoda niso nikjer opredeljene, kljub temu pa so odprli to delovno mesto in zaposlili sekretarja, kar pa so storili brez razpisa. Očitanih mu je še več nepravilnosti, kot: da ni dal pravih podatkov o vodomerih, kotroli meril, da sta on in tehnični vodja stroške za zasebni telefon zaračunavala Hydrovodu itd., itd.

V skromni razpravi o tem primeru je sodeloval tudi delegat družbenopolitičnega zbora narodni heroj Jože Boldan-Silni, ki je izrazil mnenje, da je v Kočevju še nekaj takih primerov. Ni prav, da bi bili o takih zadevah tiho. Tudi bi morali doseči, da ne bi odgovorni delavec, ki je zaradi takih ali podobnih napak oziroma celo kriminala razrešen, kmalu nato dobil kje boljšega delovnega mesta, kar se je tudi dogajalo (AVTO, KGP). „V revoluciji smo človeka streljali, če je ukradel krompir. Danes sicer ne bomo

• Zbori občinske skupščine Ribnica so 11. februarja obravnavali pobudo pravobranilca samoupravljanja, naj samoupravni organi Hydrovoda Kočevje–Ribnica predčasno razrešijo Antona Andoljška dolžnosti direktorja Hydrovoda. Izglasovali so mnenje – kot že prej zbori občinske skupščine Kočevje – da samoupravni organi Hydrovoda lahko začno postopek za razrešitev. Posebno so poudarili, da še ni dokazano, da je direktor Anton Andoljšek zakrivil očitana dejanja, obstaja pa utemeljen sum, da jih je. O krivdi ali nedolžnosti bo razsojalo sodišče.

tako strogi, kljub temu pa moramo biti pravični."

Predstavnik sindikata Božo Resinovič je sporočil, da bo o tej zadevi razpravljal tudi sindikat, da poteka disciplinski postopek in vzporedno kazenski tako proti direktorju kot tehničnemu vodji Hydrovoda. Predsednik občinske skupščine Savo Vovk pa je menil le, naj bi preveč ne „bruhali ognja in pepela", pač pa da je treba zadevo pošteno in preudarno reševati.

J. PRIMC

OBVESTILO

SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO
Oddelek za družbene dejavnosti in občo upravo

OBVEŠČA OBČANE
da bo dne 23. 2. ob 9. uri

JAVNA DRAŽBA

najdenih predmetov (koles s pomožnim motorjem itd.) na dvorišču upravne stavbe, Ljubljanska cesta 2.

129/7–80

ZIV TAM MARIBOR
DO BELT, ČRNOMELJ
Ulica heroja Starihe 17

Delavski svet DSSS razpisuje prosta dela in naloge:

VODENJE KADROVSKO–SPLOŠNE SLUŽBE

Pogoji:
Visoka ali višja izobrazba pravne ali upravne smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega 3 leta na podobnih delih in nalogah.
Za navedena dela in naloge morajo imeti kandidati organizacijske in vodstvene sposobnosti ter ustvarjalen odnos do samoupravljanja in socialistične družbene ureditve.
Prijave sprejemamo 15 dni po objavi tega razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Stanovanja ni na razpolago. 123/7–80

ZASTAVA AVTO
LJUBLJANA

TOZD Servis Krško
Krško, Bohoričeva 10

Komisija za delovna razmerja TOZD Servis Krško objavlja naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas:

OSNOVNA AVTOMEHANIČNA DELA OZKEGA PODROČJA
Pogoji: KV avtomehanik, vozniški izpit B kategorije, 6 mesecev delovnih izkušenj

OSNOVNA AVTOELEKTRIČARSKA DELA OZKEGA PODROČJA
Pogoji: KV avtoelektričar, vozniški izpit B kategorije, 6 mesecev delovnih izkušenj

PRODAJANJE TEHNIČNEGA BLAGA
Pogoji: KV prodajalec tehnične stroke, 1 leto delovnih izkušenj

PRANJE VOZIL Z DOVOZOM IN ODVOZOM
Pogoji: PK, 6 mesecev delovnih izkušenj, vozniški izpit B kategorije
Za opravljanje delovnih nalog je pogoj uspešno opravljeno 2-mesečno poskusno delo.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema splošna, kadrovska in pravna služba DO Zastava avto, Ljubljana, Celovška 150, 15 dni po dnevu objave. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po dnevu izbire.

117/7–80

GORENJE Promet – Servis
Komisija za delovna razmerja TOZD Servis in maloprodaja oglaša prosta dela in naloge
SERVISERJA ZAČETNIKA (2 DELAVCA)
v servisu Gorenje Novo mesto
Pogoji:
1. končana elektrošola
2. vozniško dovoljenje B kategorije
3. poskusno delo 45 delovnih dni
Prošnje pošljite v roku 15 dni na naslov: Kadrovska operativa Gorenje, 63320 Velenje.
Kandidati bodo o izboru obveščeni do 1. 4. 1980 116/7–80

OBRTNIKI!

VSEM STAMOSTOJNIM OBRTNIKOM, GOSTINCEM IN AUTOPREVOZNIKOM!

OBRTNO ZDRUŽENJE OBČINE KRŠKO obvešča svoje člane, da bo od 11. februarja 1980 dalje uvedlo uradne ure poslovanja in sicer:

vsak ponedeljek od 15. do 18. ure

v novih prostorih OBRTNEGA ZDRUŽENJA OBČINE KRŠKO, Cesta krških žrtev 30 (vhod z dvorišča).

OBRTNO ZDRUŽENJE OBČINE KRŠKO
105/6–80

Strojna tovarna Trbovlje–TOZD Tovarna konstrukcij Sevnica in Gozdno gospodarstvo Brežice–TOZD ŽAGA Sevnica skupaj razpisujeta proste naloge in opravila v obratu družbene prehrane za
1 glavno kuharico in
2 kuharici
– Zahteva se ustrezna kvalifikacija
– Osebni dohodki po samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in OD
– Stanovanja ni
– O izidu razpisa bodo kandidatke obveščene v 30 dneh po izteku razpisa.
Pismene ponudbe sprejema izvršilni odbor pri DS Tovarne konstrukcij Sevnica 15 dni po objavi razpisa.

115/7–80

OBISKALI SMO DOLENJSKI LIST

Člani novinarskega krožka iz metliške osnovne šole in uredniki Kolovrata, glasila, ki ga izdaja OK ZSMS Metlika, smo 8. februarja obiskali uredništvo Dolenjskega lista. Glavni in odgovorni urednik Marjan Legan nam je podrobno opisal delo novinarjev in pojasnil, kako nastane posamezna številka časnika, zatem pa smo si ogledali tehnični oddelek.

MARJANCA RADKOVIČ
OŠ Metlika

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI

Občinska izobraževalna skupnost Trebnje je tudi letos organizirala zimsko šolo v naravi. Udeležili smo se je učenci vseh petih razredov naše občine. Učili smo se smučanja, ob večerih smo gledali filme ter poslušali predavanja o smučeh in gorah. Pred odhodom iz Bohinjske Bistrice smo si ogledali tudi muzej Tomaža Godca.

TADEJA ZUPAN
OŠ Šentrupert
novin. krožek

POČASTILI SMO PRAZNIK

Slovenski kulturni praznik smo počastili v osnovni šoli Grm v ponedeljek na skupni proslavi vseh višjih razredov. Na prireditvi je nastopil svetovno znani Trio Lorenc. Učenci nižjih razredov so si ogledali filmsko predstavo.

SONJA NEMANIČ,
OŠ Grm

GASILCI POSLALI POZDRAVE TOV TITU

Gasilsko društvo Kapele je imelo občni zbor, na katerem so podali pregled dela v preteklem letu ter sklenili, da bodo tudi v prihodnje aktivni, saj bodo sodelovali na gasilskem kongresu, ki bo od 14. do 16. junija v Brežicah, in na proslavi ob 130-letnici godbe, ki bo 22 julija v Kapelah. Z občnega zbora so poslali tov. Titu pozdravno brzojavko.

KRŠKI MLADINCI PO LJUDSKO

Člani osnovne organizacije ZSMS Krško so pripravili „Večer slovenske ljudske glasbe", na katerem so sodelovali harmonikar Slavko Plut, njegov oče Anton, ki je igral na brsljanov list ter pel, in Jože Zajc z violinskimi citrami. Med odmorom pa sta nastopila harmonikar Samo Pibernik in klarinetist Jože Kovač, oba iz Krškega ter kitarist in pevec Bojan Sotošek.

GOSTILNA
SKUBIC JOŽE
Pod Lipo 4, ČRNOMELJ

OBVESTILO
Obveščam cenjene goste, da bo gostilna ponovno odprta od 18. februarja dalje.

ZA OBISK SE PRIPOROČAM
124/7–80

SLOVO OD ŠOLE – Od artiške šole sta se poslovila tovarišica Anka Zorko in tovariš Anton Čančer. Tovarišica Zorkova se je upokojila, tovariš Čančar pa gre na drugo delovno mesto. Člani kolektiva so jima zelo hvaležni za njuno počrtvovalno in nesebično delo na naši šoli, kjer sta bila celih 20 let. Obema želimo, da bi se v novih razmerah počutila še bolje, kot sta se pri nas. (Foto: M. Zupančič)

O Luknji nič novega

Pojasnilo k članku „Zakai ne bi Luknjo obnovili"

V zvezi z zapisom „Zakaj ne bi Luknje obnovili", objavljenim v Dolenjskem listu, bi želel dodati naslednje:

Ideja o izgradnji nove električne centrale Luknja, ki jo daje „v premislek" arhitekt Hlavaty, ni nova, ampak dokaj stara in znana. Že leta 1934 sta takratna lastnika centrale Luknja oziroma podjetja „Novobor", industrialca dr. Tomšič iz Ljubljane in že pokojni Vili Sedej iz Novega mesta, dala narediti projekt za novo, večjo centralo. Jez je bil predviden pri sedanjem kamnolomu. Začeli so kopati poskusne temelje, ki so še danes vidni na bregovih potoka Temenice. Izvir Temenice so iskali tudi pod pečino za Lukenjskim gradom, a ga niso našli. Rov še danes spominja na neuspelo akcijo.

Geodetska merjenja so pokazala, da bi višji jez pri centrali Luknja povzročil potopitev Globodolske doline. O tem Hlavaty očitno ni poučen.

Investitorji so odstopili od gradnje centrale, ko so ugotovili, da bi bili stroški zelo veliki, proizvodnja električne energije pa majhna. To odločitev je pospešil še odpor domačinov Globodolske doline, ki so se zavedali, kaj bi zanje pomenila potopitev doline.

Tik pred začetkom 2. svetovne vojne so naredili nov načrt, katerega izvedba bi bila cenejša, proizvodnja večja, izognili bi se poplavam. Temenico naj bi že pri Mirni peči usmerili v betonsko korito in cevi ter direktno na turbine. Tako bi dosegli za okrog 30 metrov večji padec. Žal je izvedbo načrta preprečila vojna.

Tov. Hlavaty torej ni glede električne centrale Luknja odkril nič novega. Največji problem gradnje je bil vedno le – denar.

KARLO JAKŠE,
Zagreb

ZAKAJ LOVCI STRELJAJO DOMAČE ŽIVALI

V lovski družini Šentrupert se dogajajo prav čudne stvari, kajti nekateri člani ne spoštujejo svojih dolžnosti in ne ščitijo domačih živali. Zgodi se, da lovci streljajo domače mačke in pse in jih pustijo tam, kjer obležijo. Pretekli mesec je bil ustreljen 100 metrov od domače hiše na Rakovniku moj pes čuvaj, ki je bil sicer vedno privezan pri hiši. Našel sem ga, ko je že 15 dni ležal kot mrhovina. Ne vem, zakaj je bil ustreljen, in bi prosil pojasnilo.

M. G.

Bolje bi bilo nekaj kot pa nič

Čigava naj bo (opuščena) dvorana TVD Partizan v Ribnici?

o Prejšnji teden smo bili v Ribnici deležni dveh izjemno zanimivih prireditev. V naše, sicer od kulture močno odmaknjeno mestece, je končno, pa čeprav le za en teden, posijal žarek kulturnega življenja, in tako dal pečat ob našem kulturnem prazniku. V sredo, 6. februarja je v Ribnici gostovalo mestno gledališče Ljubljansko s komedijo Cvetka Golarja – Vdova Rošlinka. Gledališče je povabil kolektiv Riko, ki je to pot ponovno dokazal, da ima čut za kulturo in, da je delavcem v podjetju nekaj do tega, da bi bilo v Ribnici pestrejše kulturno življenje. Ribničani so z dvema razprodanima predstavama dokazali, da imajo poleg ogleda raznih Čobijev, Ljupk in Ivic interes, da si poleg tega ogledajo še kakšno domačo igro.

V počastitev slovenskega kulturnega praznika pa je ribniška mladina pripravila svečano akademijo.

Ko smo Ribničani pred leti dobili novi športni center in z njim moderno športno dvorano, ki je resnično zavidanja vredna, se je vse športno dogajanje preselilo iz stare dvorane TVD Partizan vanjo. Ker pa smo Ribničani že leto prej dobili še en pomemben objekt – dom JLA, je tako že takrat iz stare dvorane izplavalo tudi vse kulturno dogajanje. Tako se že nekaj let v stari dvorani ne dogaja nič, razen ob koncu tedna, ko so v njej na sporedu kino predstave, ki pa so bolj slabo obiskane, kajti monopol ima kino dom JLA. Tako se v stari dvorani skoraj nič več ne dogaja. Ali je tako ravnanje odgovornih tovarišev pri tej dvorani pravilna? Mislim, da smo si vsi na jasnem, da to ni prav!

Zato ni čudno, da med ribniško mladino narašča veliko nezadovoljstvo prav zato. Dejstvo namreč je, da ribniška mladina nima možnosti, da bi si sama organizirala zabavo – plese, zato si morajo mladi največkrat iskati zabavo zunaj Ribnice. Res je, da so v domu JLA večkrat plesi, vendar premalokrat je ta ples takšen, kakršnega si mladina resnično želi. Stara dvorana doma Partizan pa bi bila za njihove zabave prikladna. Pa tudi sama mladinska organizacija bi si lahko z organizacijo plesov prislužila kakšen dinar.

Pa ne le to! Dejstvo je, da ribniška mladina nujno potrebuje večji prostor, kjer se bo lahko neodvisno uveljavila. Vem, lahko rečete, da ima z domom JLA vse možnosti. Res je, da uprava doma JLA mladini ni še nikoli odrekla dvorane za njihove prireditve, vendar dvorana doma JLA ni vedno primerna za to, kar si mladina želi.

JANEZ ŠKRABEC

Predlog za razstavo o divjadi

Kino-foto klub Diana-sekcija Kočevje ima oglasno desko v izložbi veleblagovnice NAMA. Na njej so obvestila članstvu, vabilo za vpis novih članov pa tudi umetniške fotografije članov društva. Posebno privlačne so fotografije. Občani vidijo veliko živali, katerih v naravi še niso videli. Ta oglasna deska je koristen prispevek k splošni kulturi občanov, predvsem otrok.

Ob ogledu slik spoznaš, da sta uperjena v divjad strela iz dveh strani: eden skozi fotografsko lečo, ki ovekoveči lepoto živali za vedno in za vse občane, in drugi, ki žival podre, da o njej lahko bereš samo še na jedilniku gostinskih obratov, trofeje pa krasijo domače sobe lovcev, saj le redka zaide v šolski kabinet ali muzej.

Predlagam, da bi v Kočevju pripravili razstavo fotografij divjadi, lovskih značk in znamk držav Evrope z motivi lovnih živali. Razstava naj bi bila prirejena tako, da bi se lahko brez težav in velikih stroškov premeščala v okoliške kraje, predvsem v šole.

ANDREJ ARKO
KOČEVJE

V spomin Lojzetu Petricu

Zadnje dneve januarja so se borci in krajani Radovice in občine Metlika za vedno poslovili od prvoborca, nosilca spomenice 1941 in številnih drugih odlikovanj, Lojzeta Petrica. Več let je Lojze kljuboval težki bolezni, dokler ni njegov dokaj čvrst organizem klonil pred neizbežnim.

Lojze je pred drugo svetovno vojno delal v Metliki kot mesarski vajenec in pomočnik. Bil je naprednega mišljenja in se je zgodaj vključil za delo OF. Že v februarju 1941 sta skupaj z Jožetom Slancem, organizatorjem OF, sklicala večjo skupino tovarišev z Radovice na sestanek v vinogradu na Slatinah

nad Boldražem. Možje so skupno prisegli, da bodo šli v boj, če bo potrebno, delali pa bodo tudi na terenu in k temu delu pritegnili vse vaščane. Pri svojem delu je Lojze na terenu sodeloval tudi s herojema Ilijo Badovincem in Jožetom Borštnarjem.

V Belokranjski odred je odšel 25. maja 1942 z večjo skupino tovarišev z Radovice in okolice. Sodelovalje v številnih borbah, v Rožnem dolu, pri Zajcu je bil težko ranjen; razmesarilo mu je ves hrbet. Po tem se je zdravil v bolnici v Rogu. Po treh mesecih je bil zopet v Cankarjevi brigadi. Sodeloval je v borbah za Suhor, v Grosupljem, kjer je bil ponovno ranjen. Zdravil se je v bolnici v Novem mestu. Ko so Nemci bombardirali Novo mesto, je odšel v Dolenjske Toplice. Zatem je bil vodja obveščevalnega centra pri komandi mesta Metlika. Kmalu pa je odšel v šolo za pripadnike uprave javne varnosti. S pripadniki te šole je ob osvoboditvi prišel v Trst.

Lojze je bil zelo ponosen na to, da je bil ob ustanovitvi prve slovenske vlade v Ajdovščini s svojo enoto tam za varnost. Po osvoboditvi je po nekaj mesecih prišel nazaj na Radovico in do svoje smrti deloval v organizaciji ZB in gasilskem društvu.

R. F.

DA BODO ŠTUDENTJE OBVEŠČENI

Klub trebanjskih študentov pripravlja obisk v delovnih organizacijah na Mirni. Obiskali naj bi Kolinsko in „Dano". Hkrati z obiskom bodo pripravili tudi srečanje med študenti in predstavniki občine, na katerem se bodo študenti seznanili z družbenopolitičnim položajem v občini in s stanjem gospodarstva.

TERITORIALCEM POSTREGLI Z DOBROTAMI – Iz devetih občin Slovenije so se konec letošnjega januarja zbrali pripadniki teritorialne obrambe na skupne vaje. Če jim že ni prizanesla zima z mrazom, pa so bili zagotovo deležni toplega sprejema vaščanov Žadovinka, vasice v krajevni skupnosti Leskovec pri Krškem. Zadnji večer so se vaščanke posebno izkazale. Na skupnem srečanju udeležencev vaje in vaščanov Žadovinka ni manjkalo domačih dobrot in pesem se je razlegala še pozno v noč. (B. P.)

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA
„DJURO SALAJ"
TOZD PAPIRKONFEKCIJA KRŠKO
Delavski svet TOZD PAPIRKONFEKCIJA Krško razpisuje dela in naloge INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TOZD

Pogoji:
– kandidati morajo izpolnjevati pogoje, predpisane v 511. členu Zakona o združenem delu,
– da imajo visokošolsko izobrazbo in 5 let delovnih izkušenj ali
– da imajo srednješolsko izobrazbo ustrezne smeri in 10 let delovnih izkušenj in
– da so moralno-politično neoporečni.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4-letni mandat.
Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela v 15 dneh po objavi v zaprti ovojnici na naslov:
Tovarna celuloze in papirja „Djuro Salaj", TOZD Papirkonfekcija Krško, Tovarniška 14 – ZA RAZPISNO KOMISIJO.
Kanididate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po poteku roka za sprejemanje prijav.

113/7–80

pisma in odmevi

„Prehitevamo čas"

Spet trditev, da še nismo v novem desetletju

Po teoriji, ki jo razgrinja vaš „bralec" v predzadnji številki Dolenjskega lista v prispevku pod naslovom „Še: prehitevamo čas", naj bi razdelili stotak na desetice takole: prvi dinar naj bi imel oznako 0 in ga torej sploh ne bi bilo. Drugi naj bi imel številko 1, tretji 2..., deseti številko 9. Tako bi desetak sestavljalo 9 dinarjev. Drugi desetak bi šteli od 10 – 19, tretjega od 20–29 itd., zadnji od 90–99. Poslednji, stoti dinar, naj bi začenjal že drugi stotak.

Če govorimo o desetih učencih, vemo, da jih je 10. Po mnenju „bralca" naj bi šteli 0+9 učencev. Ali je pri štetju desetletij, stoletij kakšna izjema? Ali ne velja dekadični sistem? Mogoče nam bi bralec pojasnil še odgovore na ta vprašanja, kajti mnenja sem, da desetletja, stoletja, tisočletja zaključujemo z ničlo.

VAŠA BRALKA

SLOVENSKE BESEDE TOV. BLASU

Zelo sem bila presenečena nad pisanjem Johanna Blasa. Čeprav ga ne poznam, sem trdno prepričana, da je naš človek, zato mu namenjam tele besede. Tov. Blas, morda si se rodil v tujini, toda rodil si se slovenskim staršem, tvoja prva hrana je bilo mleko iz prsi slovenske matere, zato je tvoj materin jezik le slovenski. Brez sramu bi tisto kartico lahko napisal v slovenščini. Če pa si tako ponosen na znanje tujega jezika, bi bil dovolj pripis, da odlično obvladaš nemško in da si se zato raje odločil za branje nemškega časnika. Lep pozdrav iz domovine.

A. K.
Koprivnica

Pogumno prenaša svojih devet križev

Jože Mikec je eden najstarejših trebanjskih krajanov

V trebanjski krajevni skupnosti je pred kratkim praznoval devetdeseti rojstni dan Jože Mikec, ki je zadnji dve leti zaradi bolečin v nogah privezan na bolniško posteljo. Toda takoj pojasni, da se dobro počuti in ne dovoli, da bi komurkoli vzbujal sočutje.

Jožetu se je v zakonu rodilo sedem otrok, ob jubileju mu jih je stisnilo roko še šest. Čeprav je imel težko življenje, se ga spominja z radostjo. V svojo pripoved rad vpleta kanček humorja. V prvi svetovni vojni se je bojeval v Galiciji, preživel sedem let kot vojni ujetnik v Sibiriji. Po vrnitvi v domovino se je zaposlil kot težaški delavec. Na progi je delal skoraj 39 let. Kljub letom še vedno veliko bere – brez očal, seveda! – najraje pa prebira "Dolenjski list", saj je nanj naročen že 23 let.

FANI MALEŠIČ

Uredništvo v gosteh: BREŽICE

Se je zgodovinsko mesto utrudilo?

Brežice so staro zgodovinsko mesto ob izlivu Krke v Savo. Razvile so se iz naselbine okoli gradu, ki je postal sredi 13. stoletja upravno, kasneje pa tudi gospodarsko in obrambno središče salzburške posesti v Spodnjem Posavju. Prebivalci so že leta 1353 uživali posebne mestne pravice, ki jim jih je prek sodnika dajal salzburški nadškof. V 16. stoletju se je s to naselbino spojilo bližnje Gradišče, slovensko naselje, ki so ga naši predniki ustanovili kmalu po prihodu v novo domovino.

Mesto je v stoletjih zelo trpelo. Pestile so ga vojne, ropanja, požari, kuga, nekajkrat pa so se nad njim znesli tudi Turki. Razdejanje je bilo vselej veliko. Toda vse račune za gospodarsko in drugo škodo so morali v glavnem plačevati kmetje – podložniki. Izkoriščanje in brezpravnost pa sta kmete podžgali k uporu. Leta 1515 je brežiški grad napadlo kakih 9.000 puntarjev, ga zažgalo in njegove gospodarje pokončalo. V znamenitem slovensko-hrvaškem kmečkem uporu so kmetje pod vodstvom Ilije Gregoriča spet naskakovali grad, zavzeli pa ga niso. Grad je bil tedaj znatno razširjen in mnogo bolj utrjen, tako da je izkoriščevalske fevdalce ščitil pred upornimi podložniki tudi do štiri metre debel zid.

Proti Brežicam, ki so imele že tako in tako vsega dovolj nad glavo, se je zarotila tudi narava. Nekajkrat potresi, enkrat samkrat pa povodenj, kakšne ni bilo ne prej ne pozneje. To je bilo leta 1781, ko je bila povodenj tako silna, da je Sava menjala strugo in pri tem porušila del mesta z dvema cerkvama ter skoraj v celoti odnesla vas Zasavje, ki je stala blizu Krške vasi. Sedanjo savsko strugo so dokončno uravnali šele v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Tako je na širjenje brežiškega mesta v dokajšnji meri vplivala tudi Sava, kar je na Slovenskem izjemno.

Zgodovinski oris mesta ne bi bil popoln, če ne bi dodali še nekaterih pomembnih podatkov. Tako segajo začetki brežiškega šolstva v leto 1668, ko so začeli poučevati frančiškani. Po močni germanizaciji, ki je zajela mesto v drugi polovici 19. stoletja, so Nemci izsilili šolo z dvojezičnim (nemškim in slovenskim) poukom in novo šolo, na kateri se je slišala izključno nemška beseda. Slovenski meščani so se poskušali nemštvu upirati z ustanavljanjem slovenskih kulturnih in prosvetnih ustanov. Nemški sosedje jim niso hoteli ostati dolžni. Ne samo da so jih onemogočali, ampak so si zastavili za cilj, da slovenski življ ali iztrebijo ali vsaj izrinejo iz mesta. Pri tem niso izbirali sredstev, saj govori mestna kronika celo o fizičnem napadu Nemcev na slovenske rodoljube. Posebno napadalna je bila nemška Šolsko društvo (Schulverein), ki je delovalo še globoko v 20. stoletju. Nemško mesto so hoteli Nemci narediti iz Brežic tudi po zasedbi med drugo svetovno vojno, ko so slovenske družine množično izseljevali, na njihovo mesto pa nastanili nemške Kočevarje.

Splošno bolnišnico so dobile Brežice leta 1872, medtem ko segajo začetki lekarniške dejavnosti še v 17. stoletje. Gimnazija šteje leta svoje ustanovitve in obstoja šele od leta 1945, osvoboditev pa je dala mestu tudi prvo in še danes delujočo glasbeno šolo. Med brežiške zanimivosti sodi znameniti vodovodni stolp, ki je bil dolgo najvidnejši del vedute tega mesta. Zgradili so ga leta 1914, ko so Brežice dobile mestni vodovod.

Po zadnji vojni so začeli Brežičani živeti novo življenje. Še preden so se zacelile vse rane, ki jih je zasekal vojni čas, so v mestu vzniknile nove zgradbe, rasti so začeli prvi obrati, ki so delavskim družinam omogočali preživljanje; poleg tega pa je začel delati prve korake tudi splošni družbeni, gospodarski, socialni, kulturni in prosvetni razvoj. Meščanov pri tem niso več zavirali tuji šopirjenci, ampak je vse, kar je nastalo novega, postalo skupna dobrina slovenskega prebivalstva.

Mesto je torej nenehno napredovalo. Postalo je eno od treh največjih posavskih središč in sedež občine, onkraj katere se na jugovzhodu začenja sosednja SR Hrvaška. Obenem pa tvorijo Brežice tudi zaključeno mestno krajevno skupnost. Slednja meri 160 ha in šteje kakih 3.650 prebivalcev, živečih v 1.492 gospodinjstvih. Malone vsi za delo sposobni so doma, sicer pa je v Brežicah, kjer je skupaj 64 delovnih organizacij, tozdov in obratov, kruha za okoli 2.000 zaposlenih. Dobro petino vsega prebivalstva tvorijo otroci, stari do štirinajst let, nad sedemdeset let starih krajanov je kakih 400, upokojencev pa so prav te dni našteli 450.

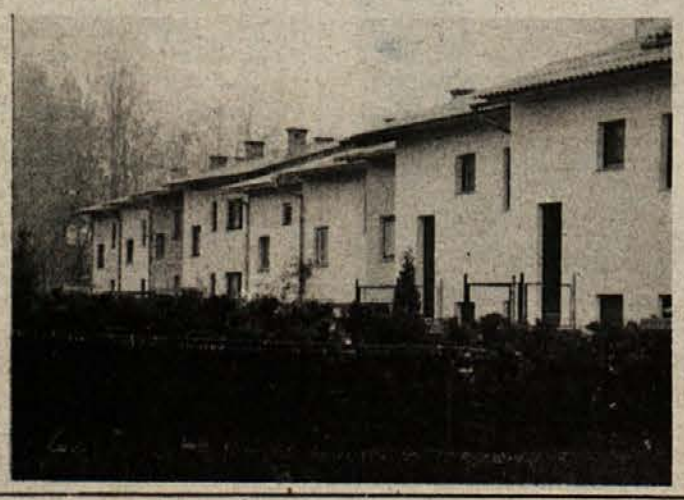

Današnji utrip življenja, dela, problemov in načrtov brežiških krajanov smo želeli z besedo in fotografijo širše zajeti na našem tradicionalnem uredništvu v gosteh, vendar naj takoj dodamo, da se nam je to samo delno posrečilo. Novinarji Dolenjskega lista Jože Simčič, Jožica Teppey in Ivan Zoran smo namreč v sredo, 6. februarja, v Domu JLA, kjer je zasedalo naše „leteče" uredništvo, lahko zapisali izjave vsega štirih krajanov. Slednji že zavoljo silne abstinence, ki je na naših uredništvih v gosteh nismo vajeni, zaslužijo, da takoj navedemo njihova imena: Silva Kljajić, Nada Sušnik, dr. Vanda Zorko in Dušan Maraš. O tako slabi udeležbi ne nameravamo tukaj modrovati na dolgo in široko, priporočamo pa, da o pojavu malce razmislijo na kakšnem forumu, saj ih je v Brežicah kar dovolj.

Silva Kljajić

Nada Sušnik

dr. Vanda Zorko

Dušan Maraš

V tolažbo nam je nekoliko, da na slabo udeležbo nismo naleteli samo novinarji, ampak so slabo obiskani sestanki in nesklepčna zborovanja že star problem v brežiški krajevni skupnosti. Tajnica sveta krajevne skupnosti Nada Sušnik je povedala, da se je na anketo, ki jo je pripravil svet potrošnikov, odzvalo vsega 7 odstotkov od 1.500 vseh, ki naj bi odgovorili na zastavljena vprašanja. „Ta primer," je pristavila, „morda še najbolj ilustrira (ne)pripravljenost naših krajanov, da bi aktivno sodelovali pri pripravi take ali drugačne oblike organiziranega dela. Če že nočejo biti aktivisti, pa še ne pomeni, da so popolnoma pasivni. Ne, radi se odzivajo, ko je že vse pripravljeno. Prepričana sem, da bodo pomagali tudi pri razreševanju zadev, ki jih v organih krajevne skupnosti snujemo prav zdaj za prihodnost."

NEKAJ O KOMISIJAH

Pri skupščini in svetu krajevne skupnosti deluje med drugim osem komisij, od katerih obravnava vsaka drugačno problematiko. Med najbolj delavne sodi komisija za urbanizem, komunalno gospodarstvo in varstvo okolja. Pod njeno oblast sodi pridobivanje in urejanje zelenih površin v mestu, urejanje kanalizacije, pločnikov, poleg tega si prizadeva stopiti na rep nadaljnjemu onesnaževanju okolja, prepričati glavne onesnaževalce, da zgradijo čistilne naprave itd. Člani komisije pripravljajo tudi idejne in druge osnove za sanacijo starega mestnega jedra, pri čemer najtesneje sodelujejo z urbanisti in arhitekti domačega Regiona.

„Komisija za programiranje in planiranje razvoja krajevne skupnosti, ki jo imamo tudi za eno najboljših, pravkar pripravlja osnutke programov iz četrtega referenduma oziroma uvedbo novega samoprispevka," je posebej poudarila tajnica sveta krajevne skupnosti. S tem denarjem bi uredili nekatera najbolj pereča vprašanja v komunali, šolstvu, kulturi in zdravstvu. Med drugim mislijo na boljše prostore za knjižnico in glasbeno šolo (ta domuje v več sto let stari stavbi), na dograditev zdravstvenega doma in ureditev otroškega oddelka v bolnišnici, medtem ko bodo mrliško vežo na pokopališču bržčas zgradili že do letošnjega dneva mrtvih.

O delu komisije za socialnovarstvena vprašanja je pripovedovala njena predsednica dr. Vanda Zorko. Menila je, da je v Brežicah poseben problem najti tako imenovane varstvene družine, ki bi jim zaupali oskrbo in nego za obolele, ostarele in onemogle krajane. Komisija dela z roko v roki z mestno organizacijo Rdečega križa, ki ima v osnovni šoli bratov Ribarjev in šolskem centru tri marljive aktive. Ostalo delo je podobno kot kjerkoli, kjer imajo take komisije. Posebej pa je dr. Vanda Zorko omenila vprašanje dežurne službe v lekarni. Ker take službe ni, je lekarna zaprta ne samo ponoči, ampak tudi ob nedeljah, praznikih in drugih dela prostih dnevih. „Na ta problem nenehno opozarjamo, rešitve pa za zdaj še ni videti," je pristavila.

Razgovoril se je tudi Duško Maraš, vodja delegacije krajevne skupnosti za občinsko skupščino. Takole je začel:

„Delo delegacije v drugem mandatu je veliko boljše, kot je bilo v prvem. Redno se sestajamo in od devetih članov nas je šest vselej prisotnih. Nesklepčnosti sploh ne poznamo, čeprav so nekateri člani preobremenjeni s funkcijami in obveznostmi na delovnem mestu. Delegacija izredno dobro sodeluje s svetom krajevne skupnosti. Ta nas redno vabi na vse seje. V občinski skupščini imamo dve delegatski mesti, ki nista nikoli prazni. Delegati v zboru so aktivni, težava pa je v tem, ker nimamo prave povezave s krajani, z volilci. Zbori so slabo obiskani, razen tega so poredko sklicani. Enako vrzel občutimo pri povratni informaciji, saj ne vemo, kako bi obveščali volilce. Vsekakor pa ne bi bilo odveč, če bi se za naše delo bolj zanimala krajevna organizacija SZDL. Vsaj ta bi morala spremljati naše delo in sodelovati pri oblikovanju stališč. Obravnavali smo zelo pomembna vprašanja, kot sta resolucija družbenega razvoja za leto 1980 in plan za naslednje srednjeročno obdobje, vendar nismo imeli skupnega stališča. Prepričan sem, da bi morali biti vsi zainteresirani za nadaljnji razvoj mesta, ne le peščica delegatov."

„Kot prebivalec Brežic opažam, da zaostajamo pri preskrbi z nekaterimi živili, čeprav se to v občini z 32 odst. kmečkega življa čudno sliši," je nadaljeval. Oba z ženo sva zaposlena, in ko popoldne pridem v trgovino, se zgodi, da ni ne kruha ne mesa. Upam, da bo preskrba s kruhom poslej boljša, saj smo dobili v Brežicah novo pekarno. Tržnica v Brežicah ni dobro založena, mnogi okoličani zaradi tradicije nosijo pridelke naprodaj v Zagreb, zato ni nič nenavadnega, če srečate na tamkajšnji tržnici Artičane, Globočane itd. Preskrba s sadjem je nekoliko boljša, toda cene so previsoke za to kakovost."

Po njegovem mnenju sta se Agraria in Posavje premalo potrudila za boljšo preskrbo mesta, brežiško tržišče pa se mu zdi še preveč zaprto. "Za prodajo suhomesnatih izdelkov, s katerimi so Brežice slabo založene, smo imeli ponudbo podjetja Sljeme iz Zagreba, Pika iz Vrbovca in še nekega interesenta iz Velike Plane, vendar tega nismo izkoristili," je dejal. „Tudi zagrebški ZET je želel odpreti stalno avtobusno progo Zagreb – Brežice, pa ni bilo odziva, čeprav sem prepričan, da bi bilo to Brežicam samo v korist. Seveda bi morali popestriti vse vrste ponudbe, od trgovine, do gostinstva in obrti, ter sicer privlačno mesto narediti še privlačnejše."

Kar zadeva preskrbo, ugotavlja Maraš, da je napak, ker to vprašanje ni nikoli prišlo na dnevni red občinske skupščine oziroma družbenopolitičnih organizacij. Nadeja se, da je najbolj kritično obdobje mimo in da bo to vprašanje z odprtjem nove blagovnice rešeno: „Nam potrošnikom je vseeno, kdo ima v rokah trgovino, da je le blago dobro, izbira zadostna in da cena ustreza kakovosti."

Ko je našteval, kaj Brežičani pogrešajo, je omenil posebno šolo: „Moteni otroci obiskujejo pouk v skrajno neprimernih prostorih." Gradnja te šole je izginila že iz dveh referendumskih programov, zato je nujno zdaj vztrajati, da je ne bodo spet odložili. Ljudje so glasovali zanjo in upravičeno pričakujejo, da bo končno vendarle na vrsti."

KDAJ SPET BELO MESTO?

Duško Maraš je pristavil še besedo, dve o urejenosti Brežic: „Pred leti smo bili navdušeni nad njihovo podobo. Takrat, ko je bila tu razstava cvetja, so bile Brežice zares belo mesto. Zdaj so zapuščene. Dela Hortikulturnega in turističnega društva ni čutiti. Vse se je nekam izgubilo. Zaživela pa je ideja o prenovi mestnega jedra, ki zasluži vso podporo."

Malo več posluha za urejenost mesta bi lahko pokazala komunalna služba. Tudi krajani so pripravljeni sami prispevati k urejenosti mesta, vendar bi potrebovali strokovno pomoč, organizacije, ki ima strokovnjake za to dejavnost. Pripravljenost krajanov se je že pokazala ob akcijah za očiščevanje mesta, ki so jih doslej organizirali dvakrat. Lani je bila taka akcija pred delavskim praznikom, potem pa še za občinski praznik. Toda kaj, ko je bilo mesto kmalu spet „urejeno" po starem! V mestu namreč manjka tudi košev za smeti.

Sekretarka IO krajevne organizacije SZDL Brežicah Silva Kljajić je povedala, da se je delo te družbenopolitične organizacije z novo organizirano izredno izboljšalo. Predvsem je to opaziti po tem, da se vseh akcij, pri katerih sodeluje ta organizacija, udeležuje veliko več občanov kot prej. Zdaj deluje v Brežicah deveti uličnih odborov Socialistične zveze in krajani na njihovih zborih lahko bolj neposredno zastopajo svoje interese.

Tudi delovanje ostalih družbenopolitičnih organizacij v mestu je dobro, toda podatkov o njihovem konkretnem delovanju, žal nismo mogli dobiti, ker se njihovi predstavniki niso udeležili našega „uredništva v gosteh." Vendar lahko povemo, da dobro delujejo vse tri osnovne organizacije Zveze komunistov pa mladina, ki je na novo strnila svoje vrste, potem ko je nekaj časa sploh ni bilo čutiti. K temu je nedvomno prispeval tudi to, da mladinci nimajo svojega prostora, v katerem bi se shajali in dogovarjali za akcije. In vsi dejavniki mesta, tako krajevna skupnost kot družbenopolitične organizacije, dobro sodelujejo med sabo. Nobena akcija krajevne skupnosti ali družbenopolitičnih organizacij namreč ne mine brez skupnega sodelovanja. Vendar tako kot marsikje tudi v Brežicah pogrešajo boljše delegatsko obveščanje.

Brežičani so radi doma in v številnih društvih, zelo malo pa jih je videti na ulicah ali v gostinskih lokalih, kjer skoraj ne najti primerne zabave. Tako je to mesto po družabni plati precej dolgočasno, zato pa so, kot smo že rekli, razvita društva. Taborniki, radiomaterji, fotoamaterji pa dramski klub, atletski klub, smučarski klub in druga društva po svoje prispevajo, da življenje le ni preveč dolgočasno, ko ni sezona za zadrževanje v vinogradih in vikendih. Ne smemo namreč pozabiti, da imajo mnogi Brežičani svoj vinograd ali vikend. Kdor pa ne more razmigati v vinogradu, se lahko poda na trimsko stezo ali v disco klub v Čateških Toplicah, ki deluje bolj v jutranjih urah.

In tako kot v vseh mestih niso zadovoljni s komunalno ureditvijo – življenje pač prehitevamo, dotok sredstev – pa si krajani pomagajo sami, kot so si v Gregorčičevi, Župančičevi, Jurčičevi in Vlahovičevi, kjer so sami prispevali za uličnо razsvetljavo. In sami si pomagajo tudi pri preskrbi.

Praznik knjižnice

V novomeški študijski knjižnici so pripravili ob izročitvi Gutenbergove „Biblije" v njeno hrambo manjšo slovesnost in Prešernu posvečeno knjižno razstavo „Izbor iz prešernian"

Na dan slovenskega kulturnega praznika je bila v novomeški Študijski knjižnici Mirana Jarca slovesnost, na kateri so predstavniki novomeških delovnih organizacij Pionir, Novoteks, Labod, Krka in Knjigotisk izročili tej knjižnici v hrambo faksimilirano izdajo prve tiskane knjige na svetu, Gutenbergove „Biblije". Tako je od petka novomeška knjižnica bogatejša za najlepši primerek ene od štirih izdaj, kolikor jih je po posredovanju Trubarjevega antikvariata prispelo v Jugoslavijo.

Ob predaji „Biblije" je zbranim o zgodovini tiskarstva od Mezopotamije do današnjih dni spregovoril vodilni strokovnjak založništva in knjigotrštva na Slovenskem Martin Žnidaršič. Poudaril je, da se je prav na novomeškem primeru pokazalo, da se gospodarske organizacije zavedajo svoje vloge tudi v kulturnem življenju in da nastopajo kot meceni za nakupe, ki jih kulturna ustanova sama ne bi zmogla.

Praznik Študijske knjižnice so združili tudi z odprtjem razstave v njenih spodnjih prostorih pod naslovom „Izbor iz prešernian", ki predstavlja dela največjega slovenskega pesnika v domala vseh izdajah.

J. PAVLIN

Prireditev na čast Edvardu Kardelju

V novomeškem Domu JLA odprta tudi razstava del misleca Edvarda Kardelja

Osrednja novomeška prireditev v počastitev sedemdesetletnice rojstva revolucionarja, teoretika jugoslovanskega samoupravljanja in misleca Edvarda Kardelja bo jutri, 15. februarja, ob 19. uri v veliki dvorani Doma JLA.

V kulturnem delu proslave bodo nastopile kulturno-umetniške skupine iz Novega mesta: moški pevski zbor Kulturnega društva Dušana Jereba, Dolenjski oktet in recitatorji (mladinci in pripadniki JLA).

Obiskovalci si bodo lahko ogledali tudi knjižno in fotografsko razstavo, ki sta jo v avli skupaj pripravila Dom JLA in Študijska knjižnica Mirana Jarca.

Z razstave prešernian v Študijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu.

Spet je odšel pisatelj

Na Prešernov dan je umrl Leopold Suhodolčan

8. februarja, na Prešernov dan in slovenski kulturni praznik, je dolgotrajna bolezen pretrgala življenjsko nit slovenskemu pisatelju Leopoldu Suhodolčanu. Odšel je, ko je komaj dopolnil enainpetdeset let in je

Leopold Suhodolčan

uresničil le del obširnega pisateljskega načrta. Z njim je Društvo slovenskih pisateljev izgubilo podpredsednika, založba Borec pa svojega glavnega urednika.

Suhodolčanov opus ni majhen, čeprav se je pisatelj za vedno poslovil tako zgodaj. Izdal je petinštirideset izvirnih del, nekaj jih je prav zdaj v tisku in bodo izšla posmrtno. Pisal je za odrasle in za mladino. Znatno obsežnejši je delež, s katerim je obogatil slovensko mladinsko leposlovje; obsega šest mladinskih iger, enajst mladinskih radijskih iger in nad trideset knjig za mlade bralce. Zgodbe o krojačku Hlačku in zgodbe o Naočniku in Očalniku, ki so jih tudi ekranizirali, so mu prisodile sam vrh mladinskega pripovedništva pri nas. Njegova dela so prevedli v enajst tujih jezikov.

Leopold Suhodolčan ni bil marljiv le kot pisatelj, marveč je bil eden najvnetejših propagatorjev za širjenje knjige med bralci, posebno med šolsko mladino. Tekmovanje za bralno značko, ki ga je ustanovil pred dvema desetletjema, se je razraslo v pravo vseslovensko osnovnošolsko gibanje, v katerega se vključuje tudi čedalje več srednješolcev. Pisatelj se je sam rad odzval vabilu te ali one šole na slovesno podeljevanje bralnih značk mladim bralcem. Večkrat je prišel tudi na Dolenjsko, v Posavje in Belo krajino in ni na takih srečanjih nikoli pozabil priložiti dobre in spodbudne besede za dobro knjigo.

Njegove pisateljske kvalitete niso šle mimo neopazno. Najprej je dobil Levstikovo, nato pa še Kajuhovo nagrado za literaturo. Več nagrad je dobil na natečajih za radijske, mladinske in lutkovne igre. Cenili so njegovo zvestobo stvarem in načelom, ki se jim je zapisal: poštenosti, resnici, optimizmu, lepoti. Živel bo s svojimi deli.

I. Z.

MOTIVA Z OTVORITVE – Razstava akademske slikarke Vide Slivnikar – Belantič v Dolenjski galeriji je že na dan otvoritve, 8. februarja, vzbudila precejšnjo pozornost. Fotograf je ujel motiva, ki ju objavljamo: na levi malce začudena obiskovalka pred platnom Belantičeve, na desni pa vidimo slikarko v pogovoru z umetnostnim zgodovinarjem Juretom Mikužem. (Foto: J. Pavlin)

Likovna govorica narave

Od kulturnega praznika dalje razstavlja v Dolenjski galeriji v Novem mestu svoja od narave „nadahnjena" dela akademska slikarka Vida Slivnikar – Belantič

V veliki dvorani Dolenjske galerije so za slovenski kulturni praznik odprli krstno razstavo del slikarke Vide Slivnikar–Belantič. Ob otvoritvi je uvodne besede povedal umetnostni zgodovinar Jure Mikuž, kustos moderne galerije v Ljubljani, ki je napisal tudi uvod v zloženki, izdani ob tej priložnosti.

Vida Slivnikar se nam predstavlja z motivi iz narave. Predmetu je odvzela iluzijo in ustvarila nov slikarski prostor po zakonih slikarske govorice. Slike so razstavljene brez podnaslovov, da gledalcu omogočajo, da sam „vstopi" v slikarkin svet. Manj čutnega gledalca navdušuje estetska popolnost, bolj čutnega pa pritegne slikovni medprostor, ki je prostor slikarkinega psihičnega doživljanja. Jure Mikuž meni takole: „Ni dovolj, da oko zdrsne preko površine platna, ampak mora prodreti skozi njo, pa ne v iskanje krajine kot predmeta slike, temveč v dojemanje te pokrajine in interpretacije njene vizije skozi slikarkino življenjsko in umetniško izkušnjo. Tak prodor pa natančno določa pomen teh slik, njihova ubrana, simfonična govorica, njihovo prepesnjenje fizičnega prostora v subjektivni duhovni prostor spodbuja gledalčevo senzibilnost v dojemanju univerzuma. To pa je največ, kar more umetnost storiti za človeka. Še toliko več nam to pomeni danes, ko zaradi izgubljanja prvobitnega stika z naravo izgubljamo vir, iz katerega izhajamo, in ko nam to izgubljanje vira preti, da si onemogočimo življenje."

Razstava bo odprta do 4. marca in si jo je vredno ogledati.

J. P.

„Zavezani smo Prešernu"

Med letošnjimi Prešernovimi nagrajenci tudi novomeški rojak – slikar, grafik in akademik Božidar Jakac

„Zavezani smo Prešernu, a v tej zavezanosti ni ne šibkosti in ne utesnjenosti, ozkosti; prav nasprotno, v tem sta širina in moč, je bogastvo, je samozavest," je poudaril predsednik Društva slovenskih pisateljev Tone Pavček v slavnostni besedi ob podelitvi letošnjih Prešernovih nagrad 7. februarja v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani.

Glavno nagrado so podelili slikarju in grafiku Božidarju Jakcu, igralci in režiserju Slavku Janu in posmrtno slovenskemu pisatelju Cirilu Kosmaču. Poleg tega so podelili osemnajst nagrad Prešernovega sklada posameznikom in skupinam za dosežke na področju kulturno-umetniškega ustvarjanja in poustvarjanja.

Novomeški rojak akademik Božidar Jakac, ki je lani obhajal 80-letnico rojstva, je dobil Prešernovo nagrado za bogato razstavno dejavnost zadnjih let in živo likovno navzočnost na Slovenskem in v Jugoslovaviji. V utemeljitvi so še posebej poudarili, da je Jakac v svojem plodnem delovanju ustvaril veličastno galerijo poetičnih grafičnih stvaritev, portretov in likovno izjemno kvalitetnih dokumentov iz časa NOB in ljudske revolucije.

Prešernov nagrajenec Božidar Jakac, kakor ga je videl karikaturist Borut Pečar.

Predsednik upravnega odbora Prešernovega sklada Bogdan Osolnik je poudaril, da so bile letos nagrade prvič podeljene po novem, demokratičnem načelu. „V bodoče", je menil, „bo treba še več neosebne, strpne, k merilom vrhunske kvalitete naravnane obravnave v vseh organizmih našega kulturnega življenja, da bo podeljevanje Prešernovih nagrad še bolj demokratično in še bolj vsenarodno kulturno dejanje."

OBISK V BELOKRANJSKIH MUZEJSKIH USTANOVAH

Število obiskovalcev v Belokranjskem muzeju in zbirkah, ki spadajo pod njegovo upravo, se je v minulem letu spet rahlo dvignilo. Tako je Belokranjski muzej v Metliki imel 12.503 obiskovalce, Slovenski gasilski muzej prav tam si je ogledalo 6.168, krajevno muzejsko zbirko v Semiču pa 1.314 ljudi. Manj obiskovalcev kot lani, in sicer 3.858, so našteli le v spominski zbirki Otona Župančiča v Vinici, ki pa je bila zavoljo popravil prav v času šolskih obiskov dva mesec a zaprta.

Folklornih" nog naokrog

V Beli krajini šteje folklorna dejavnost za najbolj množično in razvejeno kulturno umetniško zvrst. Temu se seveda ni čuditi, saj je ta deželica razprostranjena med Kolpo in Gorjanci, znana po tem, da je do današnjih dni ohranila ljudske plese, pesmi in običaje Skupine ki delujejo v obeh občinah, gojijo izvirno belokranjsko folkloro.

V črnomaljski občini je osem folklornih skupin, združujejo pa 250 članov. Lani so spet vse zaživele in kvalitetno napredovale, česar se veselijo zlasti prireditelji tradicionalnega jurjevanja. Letos bo ta prireditev že sedemnajstič, nastopile pa naj bi na njej vse belokranjske skupine.

Med najboljše skupine v črnomaljski občine štejejo folkloristi iz Črnomlja ki so med drugim pripravili uro in pol dolgo prireditev „Bela krajina v besedi, pesmi in plesu". Zelo dobri sta tudi skupini iz Dragatuša in Semiča, medtem ko za druge ugotavljajo, da solidno nadaljujejo folklorno tradicijo

Folklorne skupine veliko nastopajo. V Beli krajini skoraj ni kulturne prireditve na kateri bi obiskovalci ne videli tudi folklorne točke. Belokranjski folkloristi poleg tega veliko gostujejo. Semičani in Črnomaljci so med drugim nastopili v Bosanski Krupi, Viničani so plesali v Mokronogu in Ravnah na Koroškem. Skupini iz Bojancev in Starega trga sta se udeležili folklorne revije v Italiji ta nastop pa je pomenil pomembno priznanje za vso belokranjsko folkloro. Brez belokranjskih skupin ni minil niti lanskoletni dan narodnih noš v Kamniku.

Poleg odraslih pleše tudi šolska mladina, saj v Beli krajini skoroda ni osnovne šole kjer bi učenci ne gojili folklornih plesov. Ugotavljajo pa da med odraslimi in pionirskimi skupinami ni skoraj nobene povezave ali pa je slednja zgolj formalna. Pomanjkljivost so kajpak sklenili odpraviti, saj se zavedajo, da pomenijo šolske folklorne skupine v pravem pomenu besede podmladek, na katerega morajo odrasli nujno računati, če želijo pomladiti svoje vrste. Šolske skupine torej niso nikakršne sopotnice in še manj konkurenca odraslih.

I. Z.

kultura in izobraževanje

Mala parada –brez naših

V Gradišču v Slovenskih goricah je bilo minulo soboto in nedeljo osmo srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov iz vse Slovenije. Tokrat je sodelovalo štirinajst avtorjev, ki so jih predlagale žirije na območnih srečanjih v sedmih mestih. 13.oktobra je bilo tako srečanje tudi v Trebnjem, za najboljšo avtorico pa je bila izbrana logaška študentka Bojana Kleč, ki je nato sodelovala tudi na republiškem srečanju.

Srečanje literatov začetnikov, ki ima vsakokrat svoje prvo kritiško sito že na območnih prireditvah, je dobilo z leti značaj zanimivega gibanja, katerega tok se nenehno oplaja z novimi imeni in talenti. Prenekateri, ki je dobil potrditev za svoje pesniško ali pisateljsko žilico prav na takih prireditvah, je že zaplul v samostojne literarne vode, vse prej kot netežaškemu opravilu naproti, in se tudi prebil.

Ob tem je moč ugotoviti, da imajo Dolenjci, Belokranjci in Posavci manj sreče kot besedni ustvarjalci od drugod in da so redko med tistimi, ki jih pokličejo na zaključno, republiško prireditev v Slovenske gorice. Le nekaj imen, s katerimi se le-ti podpisujejo, smo do zdaj lahko prebrali vsa ta leta med izbranimi, najboljšimi. Torej jim veselja za izpovedovanje ali pripovedovanje ne manjka, le stopnice, pri kateri se začne tako imenovana kvaliteta (prepričljivosti, izpovedna moč, izvirnost itd.), še niso dosegli v zadovoljivi meri. Samo veselje pa je za literarno ustvarjanje premalo, čeprav nemalokrat zagotavlja že pol uspeha.

In tudi to lahko ugotovimo, da se na srečanjih začetnikov zvrsti največ šolske mladine, dijakov in študentov, da pa je čedalje manj avtorjev iz vrst delavcev, kmetov, srednje in višje inteligence,, skratka ljudi, ki so v življenju prestali že prenekatero hudo ali manj hudo pašo, vredno literarnega zapisa. Kajpak še ne bi bil sleherni med njimi novi Prežih, komur bi se posrečilo nekaj stavkov, a da bi imeli kaj povedati, kažejo med drugim tudi zgodbe, s katerimi se od vsepovsod odzivajo na občasne razpise Dolenjskega lista. Toda brez muje se še čevelj ne obuje . . .

I. Z.

Mali kulturni barometer

FEST BREZ DOMAČIH – V Beogradu poteka že več dni mednarodni filmski festival, znan kot FEST 80. Na njem vrtijo res najboljše stvaritve svetovne kinematografije. Izbor je vsekakor prehudo konkurenčen za jugoslovansko filmsko proizvodnjo, zato so se selektorji odločili, da domači film tokrat na tem festivalu ne bo zastopan.

RAZSTAVA KARDELJEVIH DEL – Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bo do 25. februarja na ogled razstava o življenju in delu Edvarda Kardelja, posvečena 70-letnici rojstva tega pomembnega jugoslovanskega revolucionarja, misleca in teoretika. Razstavo je odprl predsednik republiške konference SZDL Slovenije Mitja Ribičič, rekoč, da je Kardelj sicer že umrl, da pa dediči njegovega duha in njegove volje še žive. Nekako v dneh otvoritve je izšla tudi obsežna Kardeljeva knjiga „Spomini", ki se je kmalu znašla na vrhu lestvice najbolj iskanih knjig v slovenskih knjigarnah.

MLADI AVSTRIJSKI SIMFONIKI V ČRNOMLJU – Avstrijski zvezni mladinski simfonični orkester je 8. februarja nastopil v Črnomlju in pod taktirko dirigenta Ernsta Maerzendorferja izvajal skladbe W. A. Mozarta, P. I. Čajkovskega in Josepha Straussa. Naslednji dan so avstrijski gostje koncertirali v Novi Gorici, kjer je bila v novem kulturnem domu osrednja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku. To proslavo je v celoti prenašala tudi ljubljanska televizija.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 15. II.

labod

1

9.00 RDEČI PRAPOR, prenos s srečanja samoupravljalcev v Kragujevcu
15.50 ČSSR: ZDA, posnetek hokejske tekme iz Lake Placida
17.05 POROČILA
17.10 ŠOLA SMUČANJA: ALPSKO TEKMOVALNO SMUČANJE

Tekmovalni zavoji s smučmi se bistveno ne razlikujejo od navadnih zavojev, le njihova izvedba je popolnejša in tehnično pravilnejša. Paralelni zavoj od brega, zavoj s paralelnim prestopom in zavoj s škarjastim prestopanjem so prvine tekmovalnega slaloma in veleslaloma, za tekmovalni smuk pa so glavne posamezne preže pa tudi skoke je treba obvladati.
17.20 NENAVADNE DOGODIVŠČINE PINA PINPINA
17.35 DRUŽINA LESNIEWSKICH
18.00 ČEZ TRI GORE ...: BOŠTANJSKI FANTJE

Oktet Boštanjski fantje deluje že petnajst let in se uvršča med boljše tovrstne slovenske zbore. Zdaj ga mentorsko usmerja Egon Kunej, ob vodji J. Fajfarju pa pojejo še B. Stopar, J. Dernač, F. Pernovšek, M. Pernovšek, M. Špan, A. Fon in J. Novak.

18.35 OBZORNIK
18.45 PLANIRANJE ZA PRIHODNJIH PET LET
19.05 SPEKTER: TESTIRANJE DOJENČKOVIH PLJUČ in MIKROPISALNI STROJ

Prvi prispevek iz oddaje o dosežkih tujih znanstvenikov bo prikazal, kako s hitrim in preprostim testom ugotovijo razvitost dojenčkovih pljuč takoj po rojstvu, včasih pa celo že v materinem telesu. Zatem bomo videli, da sestava žepnega računalnika in pisalnega stroja lahko uspešno nadomesti človekove roke.
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA
21.00 A. Haley: KORENINE NASLEDNJE GENERACIJE
22.30 V ZNAMENJU
22.45 NOČNI KINO: PREGON BREZ USMILJENJA

Film, ki ga bomo gledali drevi, je pred štirinajstimi leti posnel ameriški režiser Arthur Penn. Na malih zaslonih so ga pred časom že predvajali, pripoveduje pa o kaznjencu, ki pobegne iz zapora, se prebije v domači kraj, tamkaj pa se nato odigrajo na moč krute stvari. Ne manjka nasilja in spolnosti, zato filma ne priporočajo rahločutnim gledalcem. Glavne vloge igrajo Marlon Brando, Jane Fonda, Robert Redford in Angie Dickinson.

2

17.10 Zagrebška panorama – 18.00 ČSSR: ZDA (posnetek hokejske tekme iz Lake Placida) – 18.45 Filmski pregled z zimskih olimpijskih iger – 19.30 TV dnevnik – 20.00 Družba in kultura – 21.00 Včeraj, danes, jutri – 21.15 Portreti – 21.45 Glasbena oddaja

SOBOTA, 16. II.

labod

1

8.00 POROČILA
8.05 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA
8.20 MINIGODCI V GLASBENI DEŽELI
8.35 SVETILNIK
9.05 PUSTOLOVŠČINA
9.35 MARIE CURIE
10.25 ČLOVEKOVO TELO: VAROVALNI REFLEKSI IN ZAVESTNE KRETNJE
10.55 DOKUMENTARNA ODDAJA
625
POROČILA
15.45 POROČILA
15.50 SPUSTITE BALON, film

Pred štirimi leti je David Copping posnel film z gornjim naslovom po romanu Ivana Southalla. To delo velja za eno najuspešnejših avstralskih literarnih stvaritev za mladino, film pa ohranja zvečine vse dobre plati literarne predloge. Dogajanje je postavljeno v čas prve svetovne vojne in tedaj manjše avstralsko mesto živi po svojih običajih in navadah. Gre za primerek mesta, ki spominja na Divji zahod, le da ni preveč nasilja in podobnih zadevščin, policaj, gasilec, župan in drugi so predstavljeni s komične strani. Igrajo Robert Bettles, Jan Kingsbury, Ben Gabriel in drugi.
17.05 KOŠARKARSKA TEKMA
18.30 NAŠ KRAJ
18.45 ROBINOVO GNEZDO
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 J. Dietl: ŽUPAN NAŠEGA MESTA
21. 00 PRIŠEL JE JONES, film

Kavboja pomotoma zamenjajo z morilcem, zato se znajde v hudih zagatah. Hkrati mu sledijo predstavniki zakona in gangsterji. Kot se za filme tega žanra spodobi, se za glavnega junaka vse srečno izteče. 1945 je film zrežiral Stuart Heisler, igrajo pa Gary Cooper, Loertta Young, William Demarest, Dan Duryea, Russell Simpson in drugi.
22.30 TV KAŽIPOT
22.50 POROČILA
22.55 TEKMOVANJA V BOBU, posnetek iz Lake Placida

2

14.25 Italija: Romunija (prenos nogometne tekme iz Neaplja) – 17.45 Zapiski z vasi – 18.30 Narodna glasba – 19.30 TV dnevnik – 20.00 Glasbena oddaja – 21.00 Včeraj, danes, jutri – 21.10 Dokumentarna oddaja

NEDELJA, 17. II.

labod

1

9.00 POROČILA
9.05 ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: ANSAMBEL JOŽETA KREŽETA
9.35 ŽIVLJENJE NA ZEMLJI, dokumentarna oddaja
10.25 DISNEYEV SVET
11.10 ČEBELICA MAJA
11.35 TV KAŽIPOT
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 MOZAIK

Pod tako preprostim naslovom bo na sporedu oddaja, ki je namenjena našim delavcem na začasnem delu v tujini. Veliko bo govornih prispevkov, presledke med njimi pa bodo popestrile glasbene točke.
ZAMETKI NAPREDKA, dokumentarni film
IGRE NA SNEGU, posnetek iz Torgona
POROČILA
DAMSKI KROJAČ, film

Jean Boyer je tvorec nezahtevnih, povečini komičnih filmov. Tale, ki si ga boste ogledali to nedeljsko popoldne, niti ni slab, za kar gre še največ zaslug nepozabnemu Fernandelu. Pokojni komik igra modnega damskega krojača, ki je v nenehnem stiku s čednimi ženskami, žena pa mu zato kar naprej prireja ljubosumne nastope. Ob Fernandelu igrajo še Suzy Delair, Francoise Fabian, Georges Chamarat, Robert Destain, Andre Devil, Robert Pizani in drugi.
17.25 SMUK ZA ŽENSKE, prenos iz Lake Placida

18.30 LETALCI, dokumentarna oddaja
19.10 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 S. Pavič: VROČI VETER
21.00 MARAKEŠ, potopisna oddaja
21.35 V ZNAMENJU
21.50 GLASBENI ALBUM
22.05 ŠPORTNI PREGLED
22.35 SMUČARSKI SKOKI NA 70-METRSKI SKAKALNICI, posnetek iz Lake Placida

2

18.40 Test – 18.55 Smučarski skoki na 70-metrski skakalnici (prenos iz Lake Placida) – 21.30 Včeraj, danes, jutri – 21.50 Celovečerni film

PONEDELJEK, 18. II.

labod

1

8.55 TV V ŠOLI: Povej mi, Pogovor, M. Detoni
10.00 TV V ŠOLI
15.50 UMETNOSTNO DRSANJE DVOJIC, posnetek iz Lake Placida
16.55 VELESLALOM ZA MOŠKE, prenos iz Lake Placida

18.00 POROČILA
18.05 VRTEC NA OBISKU: NAROBE SVET

18.25 MALA ČUDESA VELIKE NARAVE, dokumentarni film
18.40 OBZORNIK
18.50 SODOBNA MEDICINA, izobraževalna oddaja
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 G. Stefanovski: TOME Z BENCINSKE ČRPALKE

Neko deževno noč pride na bencinsko črpalko neznana ženska in zapelje prodajalca Tometa. Tako prebudi v možaku drugačen odnos do bližnjih in mu prinese novo življenjsko izkušnjo. Po scenariju Gorana Stefanovskega je dramo za skopsko televizijo zrežiral Jane Petkovski. Vlogo naslovnega junaka je odigral Branislav Dimitrovski in zanjo prejel nagrado na lanskem televizijskem festivalu v Portorožu. Žensko igra Kostadinka Velkovska.
21.15 KULTURNE DIAGONALE
21.55 V ZNAMENJU
22.10 MOZAIK KRATKEGA FILMA

2

17.45 Test – 18.00 Dokumentarni film – 18.45 Tekmovanje parov v umetnostnem drsanju (posnetek iz Lake Placida) – 19.30 TV dnevnik – 20.00 Naš čas – 21.00 Včeraj, danes, jutri – 21.20 Črni kruh (nadaljevanka)

TOREK, 19. II.

labod

1

9.30 TV V ŠOLI: Ladja, Zanimivo

potovanje, Dnevnik 10
10.00 TV V ŠOLI
14.20 ŠOLSKA TV: Slovenski kmečki upor leta 1515, Vojno gospodarstvo, Premikanje ledenikov

V največjem slovenskem kmečkem uporu se je 1515 združilo 80.000 članov kmečke zveze. Upor so čutili daleč na sever, tedaj pa so nastale tudi prve slovenske tiskane besede, ki so bile vrh vsega še revolucionarne (Le vkup, le vkup, uboga gmajna!). Kmetje niso osvojili le najbolj utrjenih gradov, sicer pa so prevzeli cesarjeve pravice in sodišča. Upor so kajpak sčasoma zatrli, njegova političnoosvobodilna misel pa je prišla zelo do izraza pol stoletja kasneje med velikim hrvaško-slovenskim kmečkim uporom. Drugi prispevek bo na kratko prikazal, kako so med NOB vzdrževali elektrarne, usposabljali rudnike, v posebnih delavnicah pa izdelovali celo zobne proteze in smuči. Zatem bodo šolarji izvedeli, da so premiki ledenikov pomemben dejavnik pri preoblikovanju zemeljske površine.
15.20 SZ: FINSKA, posnetek hokejske tekme iz Lake Placida
16.30 POROČILA
16.35 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA
18.00 PISANI SVET
18.30 OBZORNIK
18.40 PO SLEDEH NAPREDKA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ČUDOVITA PREDSTAVA, 3. del glasbene oddaje

16.55 VELESLALOM ZA MOŠKE, prenos iz Lake Placida
20.50 G. Baissette: GROZDI MOJEGA VINOGRADA
21.40 V ZNAMENJU
21.55 SANKANJE DVOJIC, posnetek iz Lake Placida
22.25 KARNEVAL NA TRINIDADU

2

17.45 Test – 18.00 Zagrebška panorama – 18.45 Fest risanega filma – 19.00 V avstralski divjini (poljudnoznanstveni film) – 19.30 TV dnevnik – 20.00 Zabava z Dick van Dyke – 20.50 Včeraj, danes, jutri – 21.10 Ona (dokumentarna oddaja) – 22.00 Poezija

SREDA, 20. II.

labod

1

9.30 TV V ŠOLI: Kaj je film
10.00 TV V ŠOLI
15.20 UMETNOSTNO DRSANJE PLESNIH PAROV, posnetek iz Lake Placida
16.20 POROČILA
16.25 PIONIRJI FOTOGRAFIJE
16.55 VELESLALOM ZA ŽENSKE, prenos iz Lake Placida
18.00 Z BESEDO IN SLIKO: PUNČKA
18.15 PUST NA DRAVSKEM POLJU
18.40 OBZORNIK
18.55 NE PREZRITE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: BARIERA

Spoznata se uspešen skladatelj in skrivnostno dekle, ki se k možaku preseli iz bolnišnice za duševne bolnike. Med njima se splete čudna vez, ki temelji na večnih nasprotjih. Taka je vsebinska zasnova bolgarskega filma, ki so ga posneli lani. Ne kaže zamuditi priložnosti za spoznanitev z delom kinematografije, ki je pri nas povsem neznana, po svetu pa si uspešno utira pot.
21.50 V ZNAMENJU
22.05 MINIATURE
23.00 SZ: KANADA, prenos hokejske tekme iz Lake Placida

2

16.40 Test – 16.55 Veleslalom ženske (prenos iz Lake Placida) – 18.00 Test – 18.45 Odpisani – 19.30 TV dnevnik – 20.00 Televizijska drama – 21.15 Včeraj, danes, jutri – 21.35 Narodna galerija – 22.05 Glasbena oddaja

ČETRTEK, 21. II.

labod

1

9.10 TV V ŠOLI: Obiščimo pošto, Matematika, Potok in reka
10.00 TV V ŠOLI
15.50 POROČILA
15.55 ŽIVLJENJE NA ZEMLJI
16.55 VELESLALOM ZA ŽENSKE, prenos iz Lake Placida
18.00 SVETILNIK
18.30 OBZORNIK
18.40 HAMBURG, MESTO NASPROTIJ, dokumentarna reportaža
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA

14.35 ŠOLSKA TV – V. Bakarić: SPOMINI NA KARDELJA

Šolarji bodo lahko prisluhnili besedam dr. Vladimirja Bakarića, ki je ob 70-letnici rojstva Edvarda Karedlja obudil spomine na tega velikega revolucionarja in misleca.

19.30 TV DNEVNIK
20.00 TRETJA RAZSEŽNOST
21.35 ODPRTO ZA USTVARJALNOST
22.05 V ZNAMENJU
22.20 ŠTAFETA 4x5 km ŽENSKE, posnetek iz Lake Placida
22.50 HITROSTNO DRSANJE NA 1500 m, posnetek iz Lake Placida

2

16.40 Test – 16.55 Veleslalom ženske (prenos iz Lake Placida) – 18.00 Test – 18.45 Izkušnje – 19.15 Turistični pregled – 19.30 TV dnevnik – 20.00 3–2–1 . gremo! – 23.00 Včeraj, danes, jutri

gorenje

Prodajno-razstavni center

Kuhinje
Pralni stroji
Hladilniki, zamrzovalne omare in skrinje
Štedilniki
Barvni televizorji, črno-beli televizorji,
glasbeni centri, antene in antenski pribor
Keramične ploščice in oprema za kopalnice

Informacije, demonstracije
nakup za gotovino
in na potrošniško posojilo.

Konsignacijska prodaja
Körtingovega programa.

Obiščite nas. Potrudili se bomo,
da vašega časa ne boste zapravljali zaman.

Prodajno-razstavni center Gorenje
v Rdeči dvorani je odprt
vsak dan od 7. do 19. ure.

Na svidenje
Prodajno-razstavni center
Gorenje

ŠPORTNI KOMENTAR

Šport na oltarju politike

Neka znana športnica je pred dnevi izjavila, da je letos moskovska olimpiada potrebna že zato, ker je svet zajela huda politična kriza. Zimske olimpijske igre so se začele včeraj ob kljubovalni udeležbi Sovjetske zveze. Kako bo poleti? Carterjev predlog o bojkotu iger premleva ves zahodni svet, in če je verjeti napovedim, bodo OI v Moskvi prikrajšane za 60 državniških zastav.

Jasno je, da tokrat ne gre več za šport; slednjega nekateri polagajo na žrtvenik politike, ki danes postavlja popolnoma zlagano alternativo: kdor pojde v Moskvo, je sovražnik „svobodnega sveta", ali: kdor ne pride v Moskvo, je slabič, ki se vdaja pritisku imperializma ali je celo sovražnik „stvari miru in prijateljstva med narodi". Že nekaj mesecev pred prižiganjem olimpijskega ognja v Moskvi je jasno, da Američanov tja skorajda gotovo ne bo. Moti pa, da temu koraku sledijo še drugi, da Coubertinova zamisel „Važneje je sodelovati, kakor pa zmagati" lahko v nasprotnem v Moskvi postane model politične zmage, oziroma poraz izzivalca.

Olimpijske igre so pred najtežjo preizkušnjo v svoji zgodovini, če izzvzamemo leto 393 našega štetja, ko je rimski imperator Teodozij Veliki zaradi političnih in verskih razlogov igre prepovedal. Mesto zbližanja mladih vsega sveta postaja mesto političnega boja, v katerem se še bolj delijo nova interesna področja svetovnih velesil. In če bo svet ta boj izpustil z vajeti, potem se ni bati samo za usodo poletnih olimpijskih iger v Moskvi, temveč za usodo sveta v celoti.

B. BUDJA

Slab začetek pokopal vse upe

Drugi zaporedni poraz novomeških košarkarjev — Domžalčani povsem nadigrali goste — Pomembne zmage Kočevja, Podbočja in Beti — Nove točke v soboto?

Novomeški košarkarji so se iz enega najtežjih gostovanj v letošnji sezoni v borbi za prva tri mesta v superligi, ki še vodijo v višji tekmovalni razred, vrnili praznih rok. Bolj kot to pa preseneča rezultat 93:116 (42:61), ki kaže, da novomeška ekipa le ni brez posledic prebolela težkega poraza iz drugega kola.

DOMŽALE: NOVO MESTO 116:93 (61:42)

Gostovanje v Domžalah proti istoimenemu klubu, ki se prav tako poteguje za vrh lestice, je Novomeščanom prineslo hud poraz. Poleg slabih pogojev za igro, ki so onemogočali novomeške košarkarje, so domačini prikazali eno najboljših iger v prvenstvu in popolnoma nadigrali goste. Usoden je bil že sam začetek srečanja, ko so Domžalčane povedli kar za 17 točk. Gostje so potem tri minute pred koncem polčasa zmanjšali razliko na vsega 9 košev, za kaj več pa jim je zmanjkalo moči. Ob odmoru je bilo stanje 61:42. Drugi del je prinesel nekolikanj bolj enakovredno igro, Novomeščani, ki so skušali na vse pretega zmanjšati razliko, pa so delali napako za napako in tako povsem zasluženo doživeli svoj drugi poraz.

Iskati vzroke slabi igri je nehvaležno. Nekaj jih gre prav gotovo pripisati tradiciji srečanj Novega mesta in Domžal, saj slednji že leta niso izgubili tekme z Novim mestom, levji delež pa odpade tudi na igralce, ker niso izpolnjevali nalog, ki jim jih je zastavil trener Kovačevič.

Strelci za Novo mesto: P. Seničar 12, Skube 8, Munih 27, Ivančič, Šupić in Plantan 6, S. Seničar 13, Beg 3, Župevec 12.

F. BEG

Novomeščani igrajo v naslednjem kolu doma proti Litiji–Zagorje, ki doslej še ni zabeležila zmage. Skoraj gotovo je, da jim tega ne bodo privoščili tudi Novomeščani, ki so po sobotnem porazu ostali na četrtem mestu, vendar za vodilnim Branikom, ki je doma ugnal Fructal s tesnim rezultatom, zaostajajo že za 4 točke. Lestvica po tretjem kolu je naslednja: Branik 10, Domžale in Fructal 8, Novo mesto, Kraški zidar in Comet 6, itd.

POPOLN IZKUPIČEK NA „ZAHODU" IN „VZHODU"

V najzanimivejšem srečanju tretjega kola v zahodni skupini slovenske košarkarske tekme je moštvo Kočevja imelo v gosteh vodilno ekipo Lokainvesta. Srečanje je bilo ves čas izenačeno, domačini pa so slavili največ po zaslugi hrabrih potez domačega trenerja, ki je na parket poslal domala vse igralce, tako da je imel v finišu v zadnjih minutah na parketu dovolj svežo peterko, ki je Kočevcem prinesla zasluženo zmago. Rezultat: 75:72 (30:36). Strelci: Deržek 2, Popovič 14, Gašparac 2, Gerger 6, Grgorič 18, Papež 6, Bončina 17, Hegler 10. S tekmo manj so Kočevci še brez poraza na drugem mestu.

Točke pa so osvojili tudi Metličani, ki so imeli v gosteh Trnovo. Pokazali so doslej najboljšo igro na domačem parketu in dosegli prepričljivo zmago s 100:78 (48:50). Že rezultat govori, da je bilo srečanje v prvem delu izenačeno, vendar so domačini v nadaljevanju resneje zaigrali in pred okoli 150 gledalci dosegli drugo zmago na prvenstvu. Metličani so po tretjem kolu na 4. mestu na lestvici. Se sobotni strelci za domačine: Durakovič 8, Jože Gršič 16, Žabčič 28, Janjac 4, Janez Gršič 2, Švinger 13, Kremesec 18, Vivoda 11.

Zanimivo pa je bilo tudi na „vzhodu", kjer sta se v derbi srečanju pomerila Podbočje in do takrat še neporaženi Dravograd. Razburljiva tekma je zasluženo pripadla domačinom, čeprav so po prvem delu vodili gostje. Rezultat 77:74 (39:42). S to zmago si ekipa Podbočja deli drugo mesto s štirimi točkami.

V četrtem kolu čaka Podbočje nova težka preizkušnja, saj gostujejo pri vodilni ekipi Žalca, medtem ko imajo nekolikanj lažja gostovanja Kočevci in Metličani. Prvi igrajo proti Trnovemu, medtem ko moštvo Beti gostuje pri ekipi Gostola, ki doslej še ni zmagala.

Liga presenečenj in razočaranj

V nedeljo odigrano I. kolo zimske rokometne lige, ki jo je organizirala ORZ Dolenjske — Sevničani razočarali, Črnomaljčani presenetili

Zimsko športno zatišje so te dni izkoristili novomeški rokometni delavci, natančneje Območna rokometna zveza Dolenjske, ki je skupaj s tekmovalno komisijo pripravila zimsko rokometno ligo, v kateri nastopa 8 moških in 7 ženskih ekip.

Prvi krog tekmovanja, ki so ga odigrali v nedeljo, je vse prisotne presenetil. Pa ne samo z rezultati, kvaliteta igre, ki so jo pokazala nekatera moštva, sodi na republiško raven. Preden pogledamo rezultate prvega kroga tekem, še zapišimo, da se bo tekmovanje nadaljevalo v nedeljo.

Rezultati — moški: Črnomelj — IMV 17:5 (9:1), Šentjernej — Bršljin 7:13 (2:6), Sevnica — Krmelj 14:17 (6:9), Veterani (Novo mesto) — Usnjar 9:18 (4:7), Črnomelj — Sevnica 13:12 (7:5), Šentjernej — Veterani Novo mesto 11:21 (7:9), IMV — Krmelj 11:15 (7:6), Usnjar — Bršljin 21:12 (10:3), Črnomelj — Krmelj 23:9 (13:2), Bršljin — Veterani 12:22 (6:13), IMV — Sevnica 15:14 (8:7) in Usnjar — Šentjernej 20:3 (11:0).

Po prvem krogu premočno vodita ekipi Črnomlja v drugi in Usnjarja v prvi skupini. In če nekolikanj pogledamo rezultate, vidimo vrsto presenečenj. Ugodno v ekipi Črnomlja in IMV, razočaranje pa v igri rokometašev Sevnice.

Še ženske: Itas — Slovan 13:7 (6:1), Lisca — ŽRK Novo mesto (zelene) 13:7 (6:3), Mirna — ŽRK Novo mesto (plavi) 2:21 (1:11), Lisca — Šentjernej 9:6 (4:4), Itas — ŽRK Novo mesto (plave) 12:18 (5:10), Slovan — Mirna 12:11 (4:4), Šentjernej — ŽRK Novo mesto (zelene) 6:5 (4:3), Itas — Mirna 23:13 (10:5), Slovan — ŽRK Novo mesto (plave) 5:24 (3:14).

V vodstvu sta moštvi Lisce v eni skupini in ŽRK Novo mesto (plave) v drugi.

Najboljši strelci po dosedanjih tekmah so Gantar (Veterani) in Orlič (Črnomelj) s 14 zadetki, gol manj pa je dal Sevničan Trbovc. Med dekleti je Kostanjškova dosegla 14 zadetkov, 13 pa Grgičeva in Bonova (vse ŽRK Novo mesto plave).

Srečanja sta vodila tudi sodnika iz mariborske rokometne zveze Krojs in Štoger, kar priča o dobrem sodelovanju rokometnih delavcev. Tako bosta v naslednjem krogu tekem med novomeškimi sodniki gostovala tudi delilca pravde iz pobratene posavske območne rokometne zveze.

B. B.

KVALITETNI ROKOMET — V novomeški športni dvorani je bilo v nedeljo odigrano prvo kolo zimske rokometne lige, ki jo je organizirala območna Rokometna zveza Dolenjske. Tekme so se vrstile ves dan in so s prikazano kvaliteto zadovoljile maloštevilne gledalce.

ČRNOMALJSKI NOGOMETAŠI SLAVILI V KOČEVJU

Prizadevni športni delavci Ribnice so minuli teden pripravili zanimiv turnir v malem nogometu pod nazivom „Ribnica 80", na katerem je nastopilo 12 ekip. Štiri najboljša moštva so se potem uvrstila v sklepni del, kjer so imeli največ uspeha gostje iz Črnomlja, sledijo pa Riko, Gora, Veterani itd. Omenimo še, da je bil za najboljšega vratarja proglašen Kljun, za najboljšega igralca Ambrožič (oba Gora), najboljša strelca pa sta bila Karpov iz Rika in Švajger iz Črnomlja.

M. G–ć

ROŠKI SMUČARSKI TEKI PRELOŽENI

Organizatorji petega tradicionalnega tekmovanja v smučarskih tekih, novomeški smučarski klub Gozdar in pokrovitelj prireditve, uredništvo ljubljanskega TV–15, sporočata, da bodo teki, predvideni v soboto, 16. februarja, zaradi pomankanja snega preloženi. Organizatorji obljubljajo, da bodo tekmovanje izvedli brž, ko bodo snežne razmere to dopuščale, o vsem pa bodo ljubitelji belega športa pravočasno obveščeni.

ZADOVOLJIVO ZNANJE

Šentjernejski taborniki odreda Samotni hrast smo se 6. februarja zbrali v Brezovškem gozdu, kjer smo preizkusili znanje iz postavljanja šotorov in kurjenja ognja. Opravili smo tudi orientacijski pohod, na katerem smo reševali več nalog.

Vodstvo odreda je ugotovilo, da vodi dobro delajo, saj so vsi taborniki pokazali zadovoljivo znanje.

MATEJA CEKUTA

Predtekmovalec rekorder

Smučarske skoke v Loškem potoku si je ogledalo 2.000 obiskovalcev — Rekorder Dejak skočil 46 metrov

SK Loški potok je minule dni organiziral medobčinsko tekmo v smučarskih skokih, ki se je je udeležilo kar 70 skakalcev iz Sodražice, Krškega, Ribnice, Kočevja, Dolge vasi, Velikih Lašč, Loškega potoka, Dolenjih laz in Račice.

Prireditev je odlično uspela in si jo je ogledalo kar 2.000 gledalcev, ki so bili z nastopi več kot zadovoljni. Omenimo le še zanimivost, da je najdaljši skok in rekord skakalnice 46 metrov dosegel predtekmovalec iz ekipe Sodražice II Dejak.

Rezultati: pionirji: 1. Car 184,50 (27, 25), 2. Kordiš (oba Loški potok) 182,25 (25,24,5,), 3. Labez (Krško) 178,00 (25,24);

mladinci: 1. Župan (Krško) 222,50 (39,41), 2. Debeljak (Sodražica) 222,25 (40,5, 39), 3. Bartov (Loški potok) 213,50 (40,36);

člani: Gregorič (Loški potok) 226,75 (41, 41,5), Muc (Dolga vas) 226,25 (41, 41,5) 3. Levičar (Krško) 224,75 (41,5, 40);

člani, ekipno: 1. Loški potok II 663, 25 2. Sodražica I 649, 75. 3. Dolga vas 617,75.

M. GLAVONJIČ

USTANOVNA SKUPŠČINA DOLENJSKIH KEGLJAČEV

V Novem mestu so se pretekli teden zbrali predstavniki štirih kegljaških klubov Dolenjske: Trebnje, Metlika, Črnomlja in Novega mesta na ustanovni skupščini kegljačev dolenjske regije. Za predsednika je bil izvoljen Ivan Rovan, za tehničnega vodjo Slavko Dravinec, člani IO pa so Rodič (Novo mesto), N. Goleš (Trebnje), Dvojmoč (Črnomelj) in Ž. Goleš (Metlika).

TREBANJSKI KEGLJAČI ZA STABILIZACIJO

Člani KK Mercator iz Trebnjega so na svojem rednem letnem občnem zboru razpravljali o doseženih uspehih v minuli sezoni, kot o načrtih za letošnje leto. Težav je veliko, največja pa verjetno primankljaj kegljišča, za čigar gradnjo so že imenovali iniciativni odbor. Sicer pa bo IO kluba v najkrajšem času izdelal stabilizacijski program dela v klubu, s čimer pa kvaliteta kegljanja naj bi ne bila okrnjena. Ob koncu občnega zbora so poslali brzojavni telegram predsedniku z željami za skorajšnje okrevanje.

N. GOLEŠ

DOMAČI ROKOMETAŠI SLAVILI

TVD partizan iz Leskovca je minuli teden organiziral zimsko rokometno ligo, na kateri je nastopilo 12 ekip, ki so se po ligaškem sistemu pomerile v športni dvorani. Slavila je domača vrsta Leskovca I pred Leskovcem II, Gorenjo vasjo itd.

J. ARH

ŠAHOVSKI ČETVEROBOJ V METLIKI

V soboto in nedeljo bo v Metliki v prostorih šahovskega kluba naknadni šahovski četveroboj za dolenjskega prvaka med starejšimi pionirji. Zmagovalec se bo udeležil tudi republiškega prvenstva. Ker turnir v Stični ni dal prvaka v tej kategoriji, se bodo v Metliki še enkrat pomerili najboljši štirje: Damjan Plut, Vojko Kočan, Emil Luzar in Marjan Kastelec. Začetek četveroboja bo ob 9. uri.

Z velikimi načrti v novo sezono

Novoteksovi kolesarji končali priprave na Gorjancih

Novoteksovi kolesarji so se pred dnevi vrnili s sedemdnevnih zimskih priprav na Gorjancih. Pod vodstvom trenerja Janeza Jagodica so ta del priprav posvetili skrbi za boljšo fizično pripravljenost.

Novomeški kolesarji startajo v letošnjo sezono z velikimi ambicijami, kar so pokazali tudi z zgodnjim pričetkom priprav. Največ seveda pričakujejo od Zagorca, Štiha in Zrimška, ki se je vrnil iz odsluženja vojaškega roka. Sicer pa med novoteksovimi kolesarji zasledimo še eno kadrovsko novost: v staro društvo se je ponovno vrnil trener Jože Majes, ki ga lahko upravičeno označimo za enega najzaslužnejših pri razvoju kolesarskega športa na Dolenjskem.

I. KOLO ZIMSKE LIGE ODIGRANO

Ribniška območna rokometna zveza je letos že tretjič zapored organizator zimske rokometne lige, na kateri tokrat sodeluje 11 moštev, ki so razdeljena v dve skupini. Minulo nedeljo je bilo prvo od štirih kol. Rezultati:

Skupina A: Slovan — Dobrepolje 21:15, Prule — Garnizon 33:17, Dobrepolje — Donit 15:15, Slovan — Prule 19:19.

Skupina B: Mokerc — Veterani 13:17, Inles — Loški potok 20:15, Grosuplje — Kočevje 18:12, Inles — Mokerc 18:10, Veterani — Grosuplje 25:15, Loški potok — Kočevje 18:15.

M. G–ć

PRIPRAVE NA VELIKO ŠPORTNO RIREDITEV

Metliški športni delavci, zlasti pa tamkajšnji namiznoteniški klub, se vestno pripravljajo na drugi mednarodni namiznoteniški pokal Jugoslavije, ki bo v metliški športni dvorani 8. in 9. marca. Nastopile bodo najboljše mladinke in mladinci iz Romunije, Nemčije, Madžarske, Anglije, Poljske in Jugoslavije. V Metliki so imenovali organizacijski odbor, ki mu predseduje dr. Evgen Bienenfeld, za to priložnost pa bodo med drugim izdali poseben bilten, pripravili značke in majice.

Glavno breme na mladih

Pred nadaljevanjem tekmovanj v slovenskih nogometnih ligah — Tudi poslej bodo nosilec igre mladi igralci

Nogometaši Kočevja, Elana in Bele krajine, dolenjski zastopniki v zahodni skupini slovenske nogometne lige, so v jesenskem delu tekmovanja nastopali s spremenljivimi uspehi, kar še posebej velja za Novomeščane.

Najprej beseda, dve o največjem presenečenju ekipi Kočevja, ki je po prvem delu tekmovanja na odličnem drugem mestu. Kočevci so prepričani, da bi lahko dosegli še kaj več, ko ne bi bilo med tekmovanjem toliko poškodb, ki so pestile nekatere ključne igralce. Prav zato je uspeh tolikanj večji, saj je zvečine nastopala mlada ekipa, spomladi pa je polovica teh igrala še v mladinskih vrstah.

Dobro se je odrezala tudi vrsta Bele krajine s tretjim mestom, še posebej, če vemo, da so ekipo skrpali tik pred pričetkom prvenstva. Tudi Črnomaljci so večidel nastopali s pomlajeno ekipo, ki je po prikazanih igrah presegla vsa pričakovanja. Resda je bilo tudi nekaj spodrsljajev, toda ti gredo na račun neizkušenosti in mladosti. V klubu upajo, da bodo takšne napake v nadaljevanju prvenstva odpravili in dosegli še boljše rezultate.

In Elan? Znane so številne zdrahe in težave v klubu pred pričetkom prvenstva, zato so lahko z uvrstitvijo po jesenskem delu tekmovanja (5 mestom in 7 točkami zaostanka za vodilnim Koprom) še kako zadovoljni. V klubu so prepričani, da bodo v prihodnje z boljšo kondicijsko in tehnično pripravljenostjo, za katero skrbi trenerski štab v sestavi Rašo Protić, Vlado Macele in Janez Turk, dosegli boljše rezultate. Še to: tudi v prihodnje bo igra slonela na mlajših igralcih, kar je nedvomno prav.

PLAVALCI CELULOZARJA SEDMI

V Trbovljah se je končalo kvalifikacijsko tekmovanje plavalcev s področja SRS za nastop v finalu pokala plavalne zveze Jugoslavije, na katerem so nastopili tudi tekmovalci krškega Celulozarja. Zmagali so po pričakovanju plavalci kranjskega Triglava, pred Ljubljano in Rudarjem, medtem ko so Krčani zasedli sedmo mesto s 14.553 točkami.

JEŽICA — NOVO MESTO 82:83 (44:43)

Novomeški košarkarji so med tednom gostovali v Ljubljani in odigrali prijateljsko tekmo z moštvom Ježice, članom druge zvezne lige. Novomeščani so pokazali dobro igro in presenetljivo slavili, koše pa so dosegli: P. Seničar 16, Kramar 2, Skube 4, Munih 10, Hrovatič 2, Šupić 11, S. Seničar 8, Župevec 10, Plantan 20.

F. BEG

MNOŽIČNA UDELEŽBA

Prizadevni delavci šele tri mesece ustanovljenega športnega društva v Butoraju so pred dnevi organizirali dvodnevno tekmovanje v namiznem tenisu in šahu, ki je bilo posvečeno črnomaljskemu občinskemu prazniku. V namiznem tenisu je sodelovalo 36 posameznikov, v šahu pa kar 48.

Med namiznoteniškimi ekipami je slavil črnomaljski Gok pred Partizanom, med posamezniki pa Gajić (GOK) pred Gorškom (Partizan) in Perušičem (Butoraj). V šahu so se najbolje odrezali šahisti Sob Črnomelj, pred Partizanom (Stari trg) in črnomaljskim Beltom, med posamezniki pa je slavil Kobe (Partizan Stari log), pred Stariho (Belt) in Žlogarjem (Sob Črnomelj).

V. KOBE

„POZABILI" PRIPRAVITI PROGO

To, kar so si privoščili organizatorji republiškega prvenstva v ciklokrosu, ki bi moralo biti v soboto ob 9. uri v Novem mestu, presega vse meje. Prireditelji, kolesarski klub Novoteks, kratkomalo niso pripravili kolesarskih prog, kar je med kolesarji, ki so prišli na tekmovanje, vzbudilo precej ostro debato. Prireditev je seveda odpadla, tekmovalci pa so povsem upravičeno postavili zahtevo za povrnitev potnih stroškov. To je pa seveda še najmanj, kar so organizatorji, ki so si privoščili spodrsljaj, ki meče slabo luč na vse novomeške športne delavce, dolžni napraviti.

ŠPORTNA DEJAVNOST NA VASI

Na Suhorju in v Dobravicah so ustanovili športni društvi, ki gojita predvsem namizni tenis streljanje, šah in mali nogomet. Pohvalno je da se športne dejavnosti vedno bolj razvijajo po vaških krajevnih skupnostih. Gotovo ima precej zaslug za to tudi metliška telesnokulturna skupnost, ki spodbuja, svetuje in pomaga, kolikor se to s pičlimi sredstvi da.

ljubljanska banka

LB TEMELJNA DOLENJSKA BANKA
Novo mesto
Delovna skupnost—Komisija za delovna razmerja

objavlja za nedoločen čas, s polnim delovnim časom naslednje delo oz. nalogo:

1. PRIPRAVLJANJE HRANE — 1 izvajalec

Pogoji za sprejem: poklicna gostinska šola — smer: kuhar, 2 leti delovnih izkušenj, 2 meseca poskusnega dela.

Kandidati za objavljeno delo oz. nalogo naj prijavi s kratkim življenjepisom z navedbami o dosedanjih zaposlitvah priložijo dokazilo o šolski izobrazbi. Prijave sprejemamo 15 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 45 dneh po zaključku objave.

Nepopolnih in po objavnem roku prispelih prijav ne bomo upoštevali.

Prijave pošljite na naslov:

LB, Temeljna dolenjska banka
Novo mesto
Delovna skupnost—Komisija za delovna razmerja
Novo mesto 68001
Kettejev drevored 1

126/7—80

DS SIS STANOVANJSKEGA IN KOMUNALNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO

A. razpisuje dela in naloge za

1. SEKRETARJA SIS — vodjo delovne skupnosti
2. STROKOVNEGA TAJNIKA Samoupravne stanovanjske skupnosti
3. STROKOVNEGA TAJNIKA Samoupravne komunalne skupnosti
4. STROKOVNEGA TAJNIKA Samoupravne komunalne skupnosti — Enote za urejanje stavbnih zemljišč
5. SEKRETARJA delovne skupnosti
6. RAČUNOVODJO

B. objavlja prosta dela in naloge za

1. TAJNICO SEKRETARJA SIS
2. ADMINISTRATORKO — za določen čas

POGOJI:

A 1. Najmanj srednja strokovna izobrazba, najmanj 7 let delovnih izkušenj, moralno-politična neoporečnost in da je aktivni družbenopolitični delavec z organizacijskimi sposobnostmi.

A 2, 3 in 4.
Visoka ali višja izobrazba gradbene, komunalne, upravne ali ekonomske smeri, 5 oz. 8 let delovnih izkušenj, moralno-politična neoporečnost in da je aktivni družbenopolitični delavec z organizacijskimi sposobnostmi.

A 5. Visoka ali višja strokovna izobrazba pravne ali upravne smeri, 5 oz. 8 let delovnih izkušenj in moralno-politična neoporečnost.

A 6. Visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri, 5 oz. 8 let delovnih izkušenj in moralno-politična neoporečnost.

B 1. Dokončana srednješolska izobrazba ekonomske ali upravno-administrativne smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

B 2. Dokončana srednja upravno-administrativna šola ali 2-letna administrativna šola in 2 leti delovnih izkušenj.

Mandat za dela in naloge pod A od 1 do 6 traja 4 leta. Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih in objavljenih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi.

Pismene ponudbe pod A naj bodo v zapečatenih ovojnicah. Za dela in naloge pod A 1 naj bo ovojnica označena „Za razpis". Ponudbe pošljite na naslov: DS SIS stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, Novo mesto, Novi trg 6.

Prijavljene kandidate pod A in B bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

Za dela in naloge pod B je predvideno poizkusno delo.

Vse informacije se lahko dobe na telefon št. 21040, int. 266.

121/7—80

PO SVETU OKOLI

BERITE KRIMINALKE — Ljudje, ki na veliko berejo kriminalke, živijo dlje. To so „znanstveno" dokazali — kje drugje, če ne v Ameriki.' Utemeljitev je takale. Dandanes so ljudje prenapeti zaradi sodobnega načina življenja, zato ni boljšega načina, ko da svojo napetost sproščajo z branjem napetih zgodb o lopovih in policajih. Se ve, da je to dognanje najbolj razveselilo pisce in založnike pogrošnih kriminalk.

VEČ MARSOVCEV — Režiser filma „Srečanja tretje vrste" je dobil veliko pritožb gledalcev, češ da v filmu nastopa premalo marsovcev. Zdaj Stevan Spielberg razmišlja nekako takole. Ljudje si dobre stvaritve ogledajo večkrat, zato je treba njihove pritožbe upoštevati. In že snema nove prizore z marsovci, ki jih bo dodal „pomanjkljivim" filmskim kopijam.

O PAPIGI, KI . . . — Dogaja se, da si ljudje poiščejo azil oz. politično zatočišče v stavbah veleposlaništev, nenavadno pa je, da si kaj takega „omisli" navadna papiga. Zgodilo se je na Dunaju. Govoreča ptica je ušla lastniku, nekemu starinarju, in se zatekla na drevo, ki raste na vrtu švedskega veleposlanika. Možak, lastnik, ne veleposlanik, si je na vse kriplje prizadeval dobiti potrebna spisana dovoljenja, da bi na tujem ozemlju lovil svojega ptiča. Ko jih je zbral in kupil celo že lestev, si je papiga premislila in odletela na streho ameriške ambasade. Tako se je znova začel lov na papirje in končno je starinarju le uspelo spraviti papigo na avstrijska tla in v kletko. Hudomušneži pravijo, da mu je pobegnila zato, ker ji ni dovolil preklinjati.

NAZAJ NA VLAK — Švedi, ki se ne morejo pritoževati, da nimajo dovolj hitrih avtocest, so „odkrili" novo prevozno sredstvo, četudi je že na moč staro. Namreč vlak! V zadnjem letu se je odstotek potnikov na vlakih zvečal za 30, to pa pripisujejo temu, ker je država vložila ogromno denarja za modernizacijo železniškega prometa. Ministrica za promet je izjavila, da ne bodo ukinili številnih prog, ki so jih nameravali preurediti v ceste.

Kazen za posilstvo lastne žene

V Bruslju je bila izrečena kazen možu, ki je prisilil ženo v intimne odnose

V borbi za vsesplošno emancipacijo so začele ženske iskati pravico tudi v zakonu, pravico, da so same gospodar svojega telesa. Mnogokje po svetu je veljalo in še vedno velja pravilo, da so žene po tistem „da" pred matičarjem popolna lastnina svojih mož.

Da so ženske deloma že prekinile to miselnost, dokazuje primer Bruna de Riddra in njegove žene Louisette Beireux, ki je dobil epilog pred sodiščem Bruslju. Louisette je namreč vložila tožbo proti svojemu možu, v kateri ga obtožuje za posilstvo. Prvostopenjsko sodišče je obsodilo Bruna na tri mesece zapora zaradi nasilja in grdega fizičnega ravnanja z ženo. Vendar se je ta pritožila in dosegla, da so moža, ki jo je prisilil v spolne odnose, obsodili na leto zapora. V obsodbi je bilo rečeno, da nima nihče pravice prisiliti ženske k spolnemu občevanju brez njenega privoljenja, niti njen mož ne. Sicer je kršena pravica do ženske fizične in psihične integritete.

Obsodba Bruna je bila simbolična, a je moralza svoje dejanje odsedeti kazen. Vendar pa povsod žene še nimajo toliko pravic, kot jih je imela Louisette. Nekako vzporedno z navedeno tožbo je v ZDA potekal podoben sodni spor, a je porota razsodila v prid možu z obrazložitvijo: "Ko se dekle poroči, mora vedeti, kaj jo čaka v zakonu."

Zato pa je obsodba Bruna gotovo odjeknila kot zelo revolucionarna.

Otroci žrtve zdravil?

Ali tablete proti slabosti med nosečnostjo zares povzročajo telesne poškodbe novorojenčkov?

Svet, posebno pa ZDA in Veliko Britanijo, znova burijo dvomi o škodljivosti zdravila, ki so ga na Otoku prodajali pod imenom „Debendox" in ki naj bi preprečeval slabost in bruhanje med nosečnostjo. To je že druga vrsta zdravila, ki naj bi pri novorojenčkih povzročil telesne poškodbe. Pred dobrimi dvajsetimi leti je razburilo javnost zdravilo, ki je vsebovalo talidomid. Še preden so odgovorni odkrili škodljive učinke tega zdravila, je tisoče in tisoče nosečnic rodilo otroke brez nog ali rok.

Tokrat je začela polemika mati, ki je pred petimi leti rodila telesno poškodovanega otroka. Zatrjuje, da so vzrok tej deformaciji prav tablete „Debendox", zato toži ameriško družbo „Merril National Laboratories", ki jih proizvaja. Ta pa ji želi dokazati, da njena trditev ni točna, češ da je med nosečnostjo jemala tudi druge vrste zdravil. Ustanova za kontrolo hrane in zdravil je namreč ugotovila, da je zdravilo neškodljivo, saj ga uporablja vsekakor 20 milijonov žensk po vsem svetu.

Prav gotovo bo težko ugotoviti krivdo ene ali druge strake, kajti znanstveno je dokazano, da posebna snov v zdravilu res povzroča fizično deformiranost, če ga bodoče matere uživajo v začetku nosečnosti. Hkrati pa zdravniki trdijo, da bo težko dokazati zvezo med zdravilom „Debendox" in telesno prizadetostjo.

Kakšen bo izid procesa, še ni znano, res pa je, da bi bila tudi pri tem zdravilu potrebna večja pazljivost.

200 zakonov proti cigaretam

Lani je opustilo kajenje najmanj 7 milijonov Američanov — Ni zasebna stvar

Včasih so imeli kadilci pri nas „neomejeno gibanje", sedaj pa skušajo cigarete izriniti iz javnih prostorov, pisarn, kongresnih dvoran, sestankov.

Kako pa uspeva boj proti nikotinu Američanom? Domnevanjo, da bo na dnevnem redu v zveznih ameriških državah kakšnih 200 zakonov, s katerimi bi prepovedali ali omejili kajenje na javnih krajih. Rezultat te kampanje je, da je lani opustilo kajenje vsaj 7 milijonov Američanov. Nasprotniki kajenja zatrjujejo, da v Ameriki vsako poldrugo minuto umre zaradi posledic, ki jih pripisujejo cigaretom, en človek.

OBVESTILO

O NAČINU GRADNJE SPOJNIH KANALOV IN IZVEDBI PRIKLJUČKOV NA JAVNO KANALIZACIJO

KOMUNALNO IN GRADBENO PODJETJE NOVOGRAD NOVO MESTO
TOZD VODOVOD IN KANALIZACIJA

OBVEŠČA, DA JE 25. 1. 1980 STOPIL V VELJAVO NOV ODLOK O JAVNI KANALIZACIJI (SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST ŠT. 1 Z DNE 17. 1. 1980).

Glede na to, da ta odlok predpisuje nekatere bistvene spremembe na področju uprave, uporabe in vzdrževanja javne kanalizacije in ker TOZD ugotavlja, da posamezni graditelji še vedno brez dovoljenja za priključitev gradijo spojne kanale in izvajajo priključke na javno kanalizacijo, vas želimo opozoriti na nekatera določila iz tega odloka.

Po 8. členu Odloka o javni kanalizaciji sme spojne kanale graditi samo tisti, kdor je za to ...kovno usposobljen. Traso spojnega kanala mora predhodno odkazati strokovni delavec komunalne organizacije.

Kdor gradi ob javni kanalizaciji, mora pri opravljanju teh del skrbeti, da ne poškoduje javne kanalizacije. Pri trajni spremembi nivelete terena mora novemu stanju prilagoditi tudi elemente javne kanalizacije (jaški, požiralniki . . .) (12 člen).

Lastniki oziroma upravljalci zgradb na območju, ki ga v zasnovi pokriva zgrajena javna kanalizacija, morajo poskrbeti za priključitev svojih objektov na javno kanalizacijo najkasneje v šestih mesecih po njeni zgraditvi (15. člen).

PO 17. ČLENU ODLOKA SME NEPOSREDNO PRIKLJUČITEV SPOJNEGA KANALA NA JAVNO KANALIZACIJO IZVESTI LE KOMUNALNA ORGANIZACIJA NA STROŠKE INVESTITORJA OZIROMA BODOČEGA UPORABNIKA.

VSI LASTNIKI ZGRADB, KI SO ŽE OPRAVILI PRIKLJUČKE NA JAVNO KANALIZACIJO BREZ DOVOLJENJA, SO DOLŽNI PRIKLJUČITEV PRIGLASITI TOZD VODOVOD IN KANALIZACIJA NAJKASNEJE V 30 DNEH PO TEJ OBJAVI. PO TEM ROKU SE BODO VSI NEPRIJAVLJENI PRIKLJUČKI SMATRALI KOT KRŠITEV 17. ČLENA ODLOKA O JAVNI KANALIZACIJI.

KGP NOVOGRAD NOVO MESTO
TOZD VODOVOD IN KANALIZACIJA

96/6—80

»Dolenjski list« v vsako družino

POS...

82

Medtem sta se jima ... Delavara. Začeli so spraš... da so Indijanci, h kater... David pa je vedel poveda... Mingov, da pa se niso ud... so poslikani z nekakšnim... znamenji, menda želva... vzkliknila Delavara in se... dala z Nattyjem.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

So seveda manjše vrednosti

((Kmetijska podružnica) preskrbljuje tudi taka umetna gnojila, ki so dobra za vinograde. Kar se teh gnojil tiče, so seveda manjše vrednosti za vinograde, kakor je n. pr. dober kompost ali dober hlevski gnoj, vendar so postala dandanes tudi ta gnojila važna za prospeh vinogradov. Umetna gnojila so važna za vinogradnike zlasti takrat, kadar primanjkuje domačega gnojila, in kadar je treba opešanim ali slabotnim trtam hitro pomagati. Umetna gnojila učinkujejo hitro, ker imajo potrebne redilne snovi v lahko razstopni obliki. Najbolj učinkujejo seveda umetna gnojila, ako jih rabimo v primernih množinah poleg komposta ali pa hlevskega gnoja. Potrebna umetna gnojila naj se pred prvim kopanjem rastrosijo in potem podkopljejo.

(Omenja pa tudi), da so pijavke, in kako li zamore dotični gospod naše obrtnike brez patenta tako imenovati? Ako jim okrajno glavarstvo ne podeli patentov, kaj li hočejo oni zato? Radi bi namreč vsi vplačevali, toda ne morejo, jim ni k temu dovoljeno. Mojstri imenovanih obrtnikov pomrli so uže davno, radi tega ne zamorejo od njih učnega spričevala dobiti. Vendar si pa ti obrtniki pošteno svoj kruh služijo, ter morda še bolje kot oni, ki so vže preje prosjačili po svetu. Mnogo je pa tudi samoukov, koji bolje razumejo svoje obrti, kakor tisti, ki so se učili svojega obrta od laških ino druzih mojstrov.

(Prešiča zaprtija) v novomeškem pol. okraju. Ker je nekaj na Tirolsko poslanih prešičev obolelo, je v. dež. vlada prepovedala izvoz prešičev iz našega okraja. Pozneje je pa dovolila, da se smejo pitani, sploh za klanje namenjeni prešiči po železnici izvažati in sicer za sedaj samo v ljubljansko mestno klavnico.

(Čemu v Ameriko), ko si doma lahko denarja zasluži, kdor zna pisati in brati in mu je resna volja truditi se. — Vprašanja o tej zadevi pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom: „Ne v Ameriko! poste restante, Ljubljana."

(Iz DOLENJSKIH NOVIC
15. februarja 1900)

Odločno po poti napredka

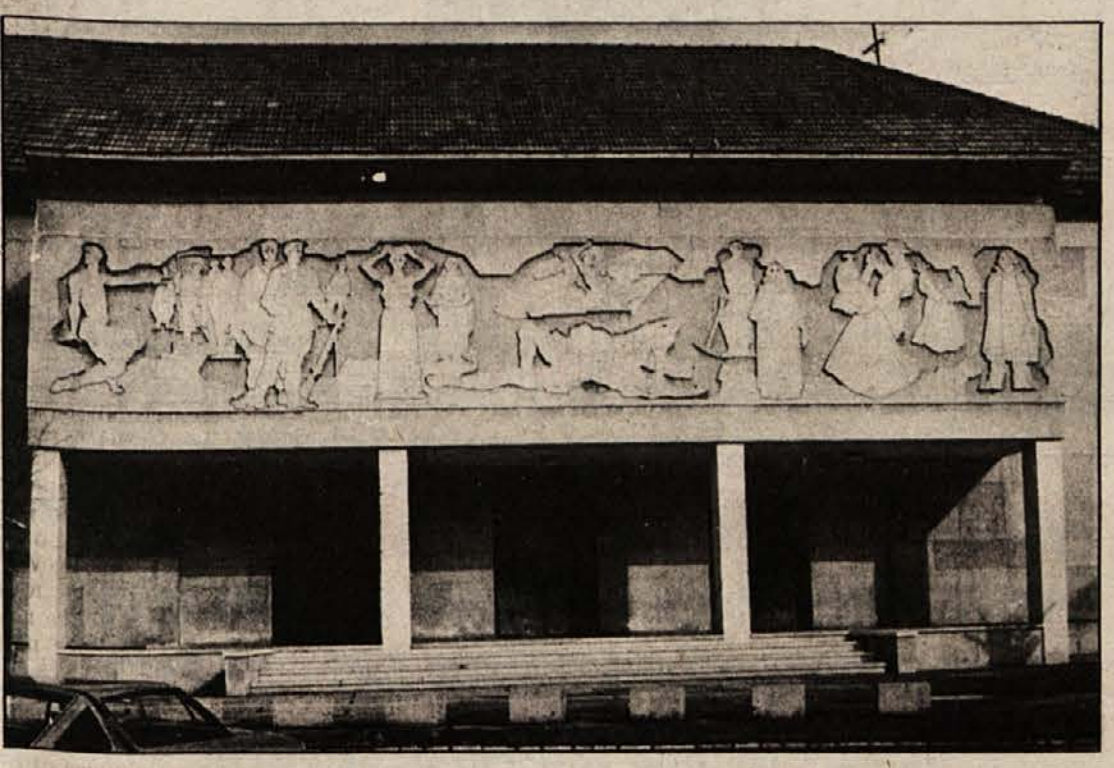

Relief, ki predstavlja začetek vstaje, borbo, zmago ter izgradnjo domovine, vklesan v fasado Doma kulture v Črnomlju, kjer je bilo 19. in 20. februarja 1944 I. zasedanje SNOS. Delo J. Savinška. Relief je bil izdelan ob preureditvi doma ob 10. obletnici zasedanja, februarja 1954. Po šestindvajsetih letih Dom kulture zopet kliče po obnovitvi.

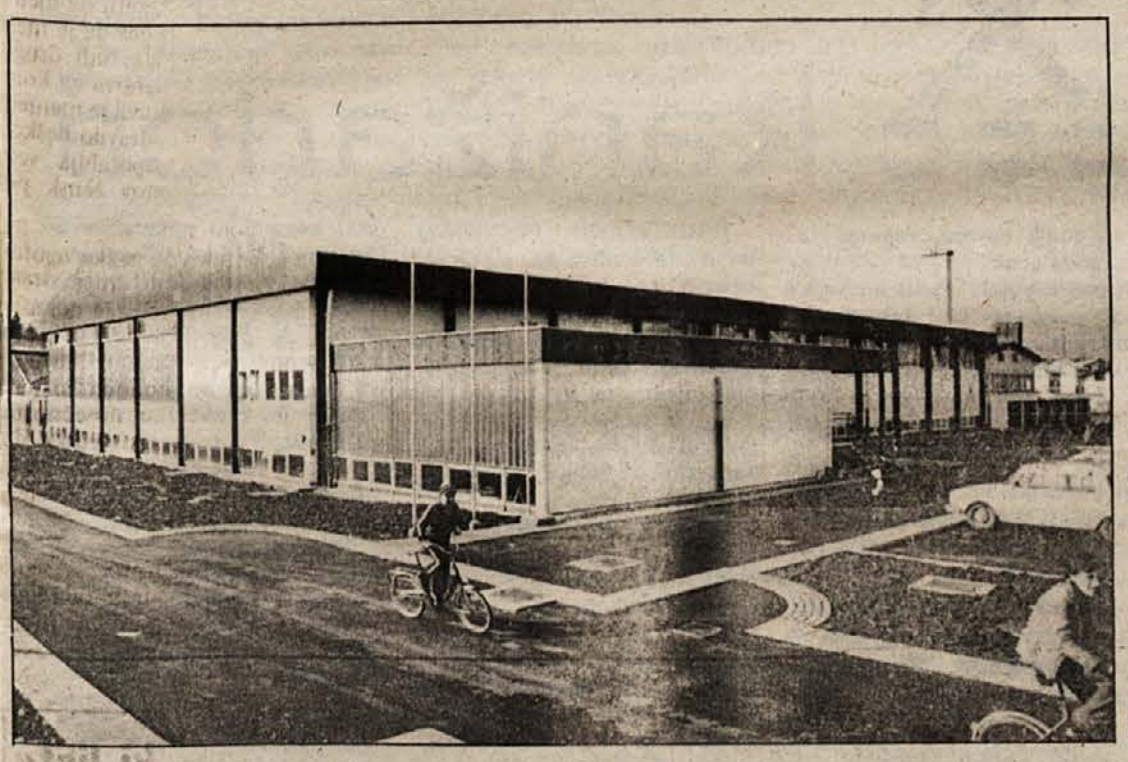

Novi Center srednjih šol v Črnomlju sodi med najmodernejše tovrstne objekte v Sloveniji. Njegova investicijska vrednost znaša preko 92 milijonov dinarjev, od tega so prispevali delovni ljudje in občani s samoprispevkom skoraj petino. V Centru bo prostora za usposabljanje okrog 600 učencev, sicer pa bodo razvoj in izobraževalne usmeritve Centra morale biti povezane s kadrovskimi potrebami združenega dela. V sklopu Centra je zgrajena tudi sodobna večnamenska športna dvorana odprtega tipa.

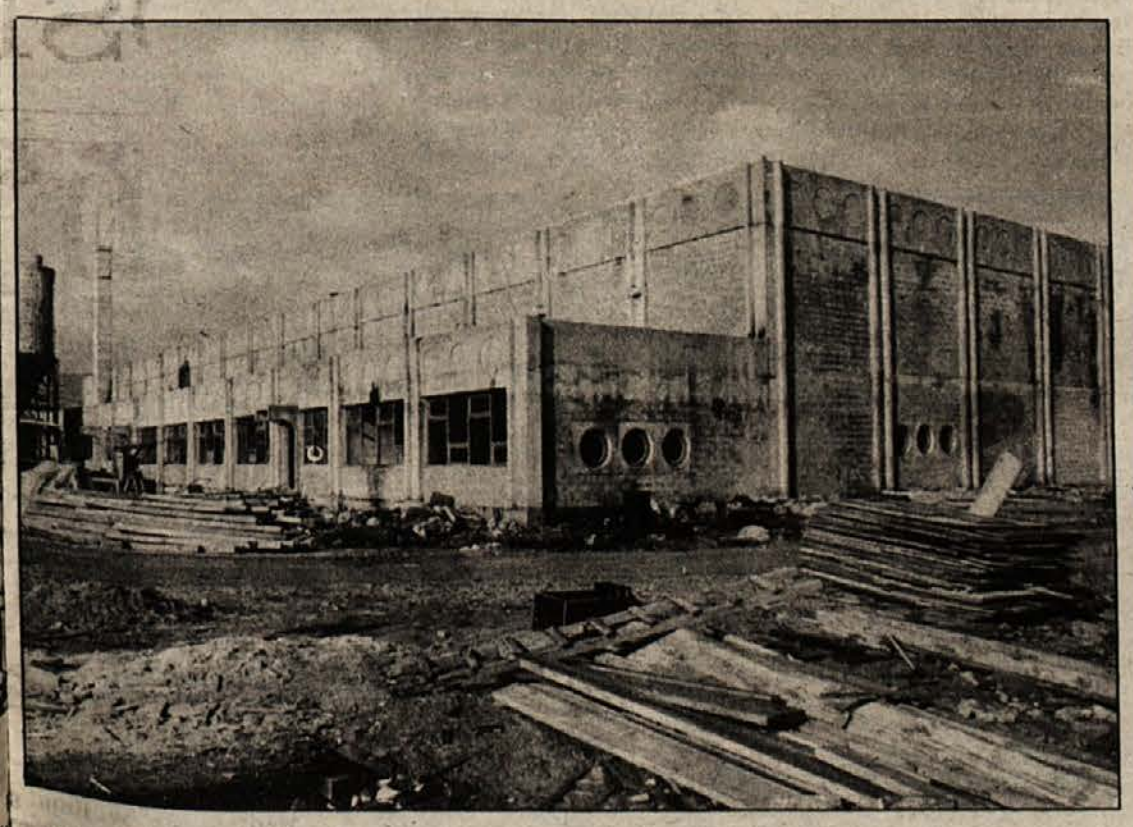

Izgradnja tovarne kompresorjev za hladilne naprave v Črnomlju se zaključuje. Tovarna bo pričela obratovati kot temeljna organizacija Tovarne gospodinjske opreme Gorenje iz Velenja predvidoma 1. maja 1980. Vrednost del bo znašala preko 200 milijonov dinarjev. Nova tovarna, v kateri bo dobilo zaposlitev okrog 200 delavcev, pomeni veliko pridobitev za gospodarstvo in splošen napredek občine Črnomelj.

Delovni ljudje in občani občine Črnomelj, smo si izbrali za svoj praznik 19. februar, dan, ko so se pred 36 leti v Črnomlju polagali temelji državnosti svobodne Slovenije v demokratični zvezi z bratskimi narodi in narodnostmi Jugoslavije. Dva dni, 19. in 20. februarja 1944 je v Črnomlju zasedal SNOS, sklepi, ki jih je sprejel na tem svojem prvem zasedanju, pa so bili in so še danes zgodovinskega pomena za razvoj revolucije, partizanstva in za nadaljno izgradnjo samoupravne socialistične družbe.

Bela Krajina je bilo osvobojeno ozemlje pretežni del NOB, zavedni Belokranjci pa so dali ogromne žrtve ter aktivno in organizirano sodelovali v narodnoosvobodilnem gibanju in pri utrjevanju nove oblasti. Zato ni slučaj, da je prišlo do I. zasedanja SNOS prav v Črnomlju. Na to bomo vedno ponosni. Pomeni nam trajno spodbudo in izvir odločnosti v stalnih prizadevanjih za še bolj demokratično samoupravno socialistično družbo in za še hitrejši razvoj mesta in občine.

Praznik občine je priložnost, da s ponosom pokažemo dosežene uspehe, obenem pa opozorimo tudi na naloge, ki so pred nami.

Po zadnjih podatkih živi v občini Črnomelj 17.450 prebivalcev, kar je en odstotek več kot lani. Zaposlenih je 6.140 delavcev ali 5,5 odstotka več kot lani. Med zaposlenimi je 2.822 žensk, oziroma 4 odstotke več kot v letu 1978. Gospodarstvo občine je v letu 1979 ustvarilo 2,4 milijarde dinarjev celotnega prihodka ali za 30 odstotkov več kot v letu poprej. Narodni dohodek se je povečal za 26, družbeni proizvod pa za 30 odstotkov. Značilno je, da so kazalci uspešnosti gospodarjenja ugodnejši kot prejšna leta. Gospodarstvu tako ostaja več sredstev za lastni razvoj.

S takšnimi uspehi gospodarjenja pa se postopoma približujemo poprečni stopnji razvitosti občin v SR Sloveniji in se postopoma poslavljamo od skupine manj razvitih občin. Vzpodbudno je tudi to, da dosegamo te rezultate v času, ko nekatere investicije, planirane za obdobje 1976 – 1980 še ne dajejo gospodarskih učinkov, oziroma se še niso začele uresničevati.

Razmeroma ugodni rezultati gospodarjenja so v veliki meri prispevali tudi k uresničitvi pomembnih planskih nalog v letu 1979. Tako so delavci Kovinarja pričeli s proizvodnjo v novih prostorih, Rudnik in IGM Kanižarica je pričel s proizvodnjo gradbenega materiala v novi hali, v Črnomlju je dograjen moderen izobraževalni center, na Vinici otroški vrtec, v Črnomlju stanovanjski blok z 22 stanovanji, v prvi polovici leta 1980 pa bo stekla težko pričakovana proizvodnja kompresorjev v tovarni Gorenje v Črnomlju. Skupna vrednost teh del znaša preko 300 milijonov, znatna sredstva pa so bila vložena tudi v manjše investicije v posodabljanje proizvodnje.

Na področju komunalne infrastrukture se zastavljeni plan v glavnem uspešno uresničuje. Modernizirali smo nad 9 km občinskih cest, 5,3 km ulic in krajevnih poti ter 1,5 km regionalnih cest. S pomočjo mladinske delovne akcije smo obnovili 3 km vodovodnega omrežja ter v Črnomlju obnovili 1 km kanalizacije. Vrednost teh del znaša 23.750.000 dinarjev, v modernizacijo električnega omrežja smo vložili 11.000.000 din. V Adlešičih in v Starem trgu sta pričeli delovati avtomatski telefonski centrali, priključenih pa je bilo več novih telefonskih naročnikov.

Glede na velike potrebe dograjevanja komunalne infrastrukture v posameznih krajevnih skupnostih pa z doseženim ne moremo biti v celoti zadovoljni. Upoštevati pa je treba, da so ravno v teh objektih in napravah vložena znatna sredstva krajevnega samoprispevka, ki ga zbiramo v občini Črnomelj v višini 2,5 odstotka od osebnih dohodkov in od drugih ustreznih dohodkov. K tem sredstvom pa moramo prišteti tudi še znatna sredstva in druge oblike prispevkov, ki jih krajani prispevajo ob raznih akcijah v krajevnih skupnostih.

Pomembnejše od navedenih objektov bomo svečano izročili namenu za občinski praznik.

Za potrebe na področju družbenih dejavnosti smo v letu 1979 združili 146.700.000 din ali za 31 odstotkov več kot v letu prej. Razmeroma veliko povečanje je šlo predvsem na račun novih investicij in širjenja programov interesnih skupnosti.

Vzporedno s prizadevanji za hitrejši gospodarski razvoj so potekala tudi prizadevanja za hitrejši razvoj in bogatitev samoupravnih socialističnih odnosov v skladu z Ustavo in Zakonom o združenem delu. Naša prizadevanja so bila usmerjena predvsem v krepitev delegatskih odnosov in delegatskega sistema, v dograjevanje samoupravne organiziranosti združenega dela, v poglabljanje dohodkovnih odnosov in v utrjevanje obrambne sposobnosti.

Za leto 1980 predvidevamo zmernejšo gospodarsko rast in se s tem vključujemo v stabilizacijska prizadevanja naše družbe. Hkrati pa bomo nadaljevali s pripravami in izvedbo novih investicij, predvidenih za to plansko obdobje, upoštevajoč stabilizacijske ukrepe na področju investicijske politike. Te investicijske naložbe so: nova livarna v Beltu, HP Kolinska, Unior Zreče, Iskra z naložbo v Semiču in Adlešičih, Emona Dolenjka, KZ Črnomelj in nekatere druge, ki so opredeljene z resolucijo. Vrednost teh investicij bo znašala preko 180 milijonov dinarjev. Ob zaostrenih pogojih investiranja bo začetek oziroma uresničitev teh naložb zahtevala še posebne napore.

Na področju komunalne infrastrukture bomo reševali prednostne naloge v skladu s programom javnih del.

Na področju družbenih dejavnosti se bomo odločali o novem krajevnem samoprispevku, ki ga bomo v skladu s programom usmerjali predvsem v izgradnjo osnovnošolskega prostora in v manjše investicije na področju otroškega varstva in kulture. Doseženi uspehi potrjujejo pravilnost takšne usmeritve pri izgradnji objektov družbenega standarda, hkrati pa kažejo na visoko zavest delovnih ljudi in občanov, kadar gre za vprašanja skupnega razvoja.

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitamo za praznik občine Črnomelj in jim želimo veliko delovnih uspehov ter osebne sreče.

Predsedstvo Skupščine občine Črnomelj

Predsednik
NIKO POŽEK, dipl. ing.

Novi otroški vrtec na Vinici je zgrajen z združenimi sredstvi občanov, Skupnosti otroškega varstva občine Črnomelj in s kreditom Ljubljanske banke. Njegova investicijska vrednost znaša 12 milijonov dinarjev. Za krajevno skupnost Vinica je novi vrtec velika pridobitev, obenem pa pomeni razbremenitev mater – delavk, zaposlenih predvsem v viniški tovarni konfekcije – Novoteks. V začetku bo del prostorov vrtca uporabljala tudi osnovna šola Vinica, vse dokler ne bo pridobila novih prepotrebnih prostorov s prizidkom šole.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK

PREREZI OPAŽNIH BETONSKIH ELEMENTOV

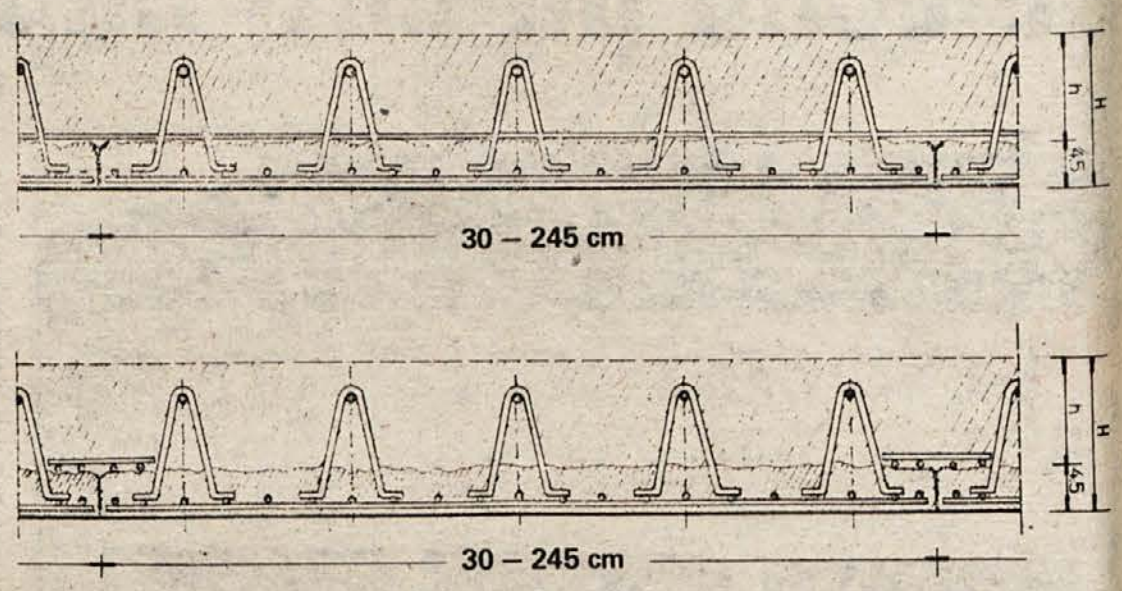

H = do 20 cm
h = 7,5 cm

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA IN INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA

kanižarica

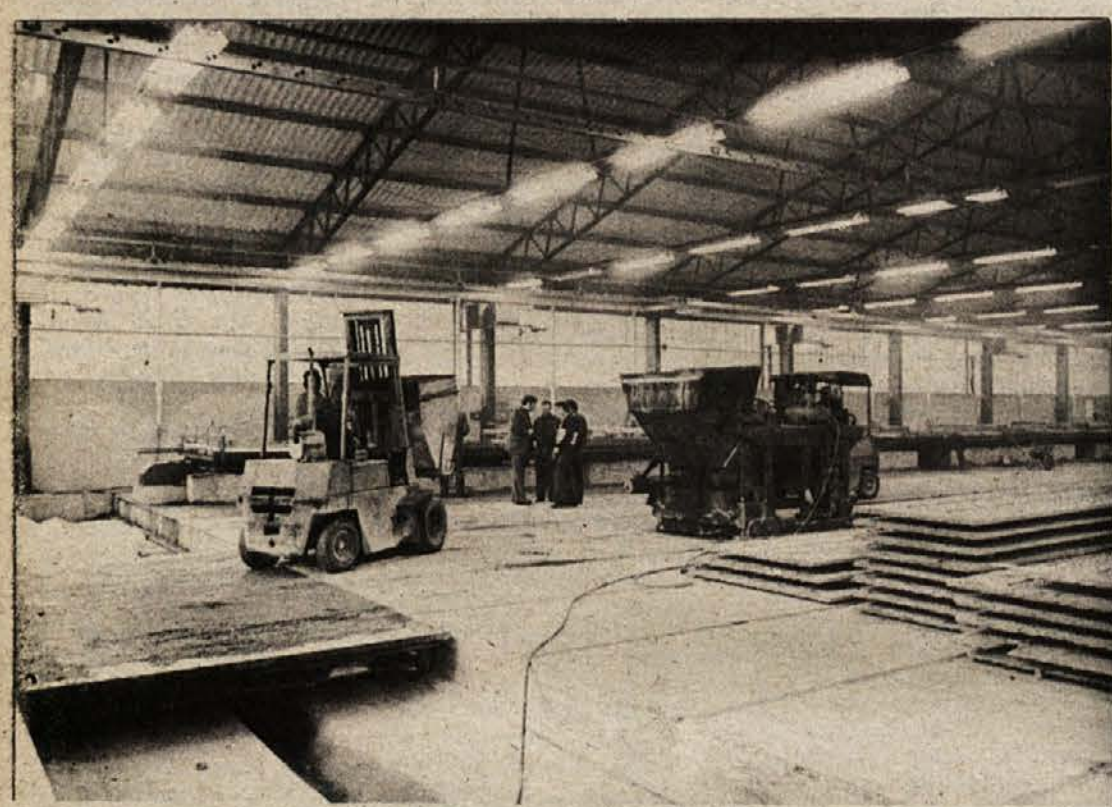

Rudnik rjavega premoga Kanižarica proizvaja kvaliteten rjavi premog vseh asortimentov, ki so primerni za uporabo v energetiki, industriji in za široko potrošnjo.

INDIVIDUALNE KUPCE VABIMO, da se za prihodnjo sezono oskrbijo s kurivom že v poletnem času. Dosedanje izkušnje namreč kažejo, da je v jesenskem in zimskem času zaradi povečane porabe in povpraševanja, mnogokrat prepozno za nabavo.

Z izgradnjo nove proizvodne hale se za industrijo gradbenega materiala v Kanižarici začenja novo obdobje. V novih prostorih so pridobili 2000 kvadratnih metrov pokrite uporabne površine, prostori pa so sodobno opremljeni in pripravljeni za avtomatizacijo proizvodnje. Nova hala je ogrevana, kar omogoča pri izdelavi opažnih elementov ciklus vsake 4 ure, pri betonskih zidakih pa vsakih 24 ur. Prej je proizvodnja potekala štiri dni.

PROIZVODNI PROGRAM industrije gradbenega materiala obsega:

– opažne elemente z vgrajeno armaturo za stene in strope v vseh velikostih po želji naročnika in za vse obremenitve,

– vse vrste betonskih zidakov in ostalih betonskih elementov za zidove, zračnike, ograje in tlakovance.

OPAŽNI BETONSKI ELEMENTI so nov proizvod iz Kanižarice in imajo prednosti pred klasično gradnjo, kjer niso potrebni leseni opaži, zagotovljena je protipotresna varnost, majhna teža omogoča ročno montažo, omet stropov ali sten ni potreben, zadostuje le pleskarska obdelava. Bistvena prednost je tudi v tem, da se instalacije vgrajujejo že ob montaži, obstaja pa tudi možnost predhodne položitve instalacij po načrtu. Prihranek v primerjavi s klasičnimi sistemi je najmanj 25 odstoten.

V razširitev proizvodnega programa sodi tudi priprava na proizvodnjo kvalitetnih apnenčevih agregatov – drobljene stene za proizvodnjo betonskih agregatov. V ta namen so odprli nov kamnolom apnenca v Suhorju pri Vinici. Zgrajena je prva faza separacije s kapaciteto okoli 120.000 kubičnih metrov letno. V letošnjem letu bo dokončana II. faza separacije, ki bo v končni fazi nudila 7 frakcij, ki bodo zadovoljevale proizodnjo asfalta in potrebe gradbene operative. S tem se odpirajo tudi možnosti izgradnje asfaltne baze v Beli Krajini.

Vrednost celotne investicije v obratu IGM znaša 28 milijonov dinarjev: 12 milijonov za proizvodnjo betonskih izdelkov in 16 milijonov v kamnolomih in v separaciji.

ZA OBČINSKI PRAZNIK SE KOLEKTIV RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA IN INDUSTRIJE GRADBENEGA MATERIALA KANIŽARICA PRIPOROČA S SVOJIMI IZDELKI, VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM PA ISKRENO ČESTITA!

SREČNO!

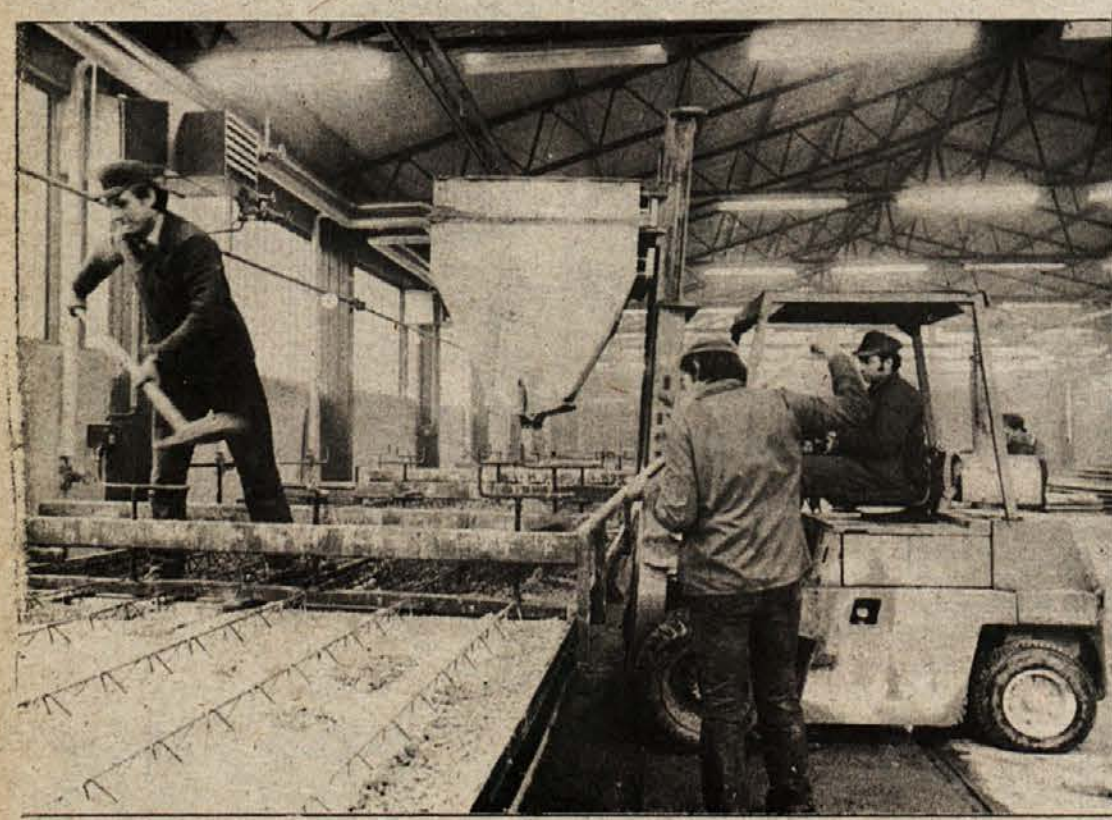

INDUSTRIJA KONDENZATORJEV SEMIČ

s temeljnimi organizacijami:

TOZD TOVARNA ELEKTRONSKIH KONDENZATORJEV
TOZD TOVARNA ENERGETSKIH KONDENZATORJEV
TOZD TOVARNA MEHANSKIH DELOV IN NAPRAV
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

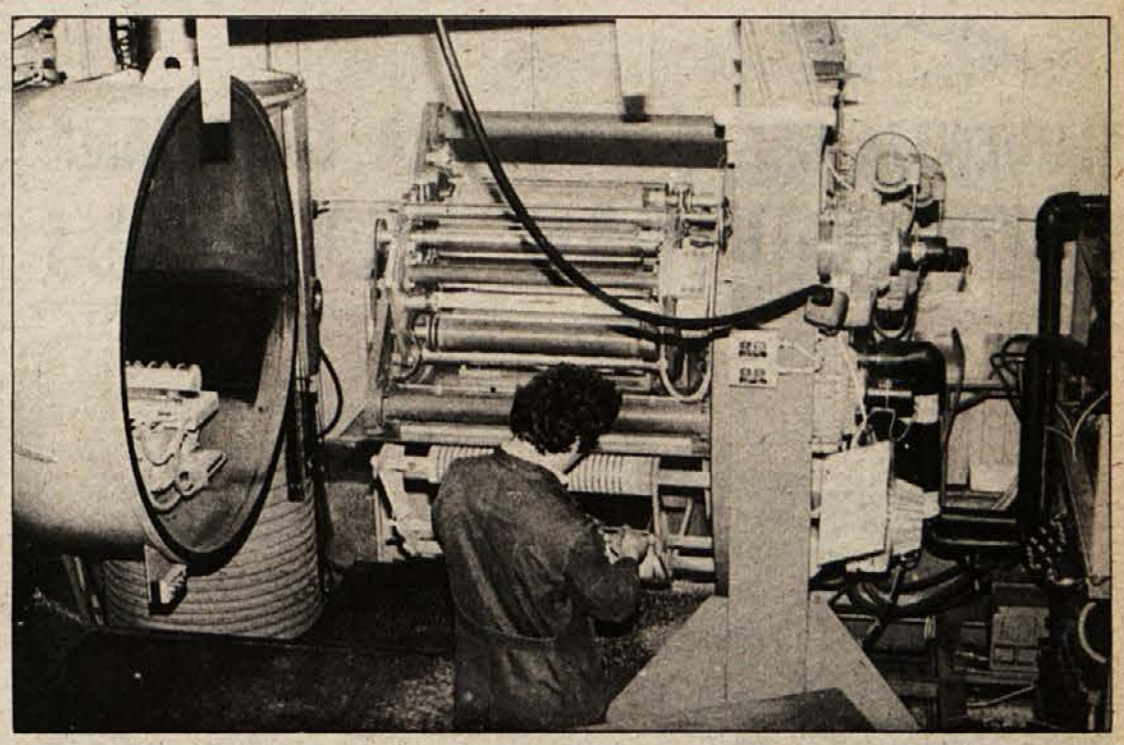

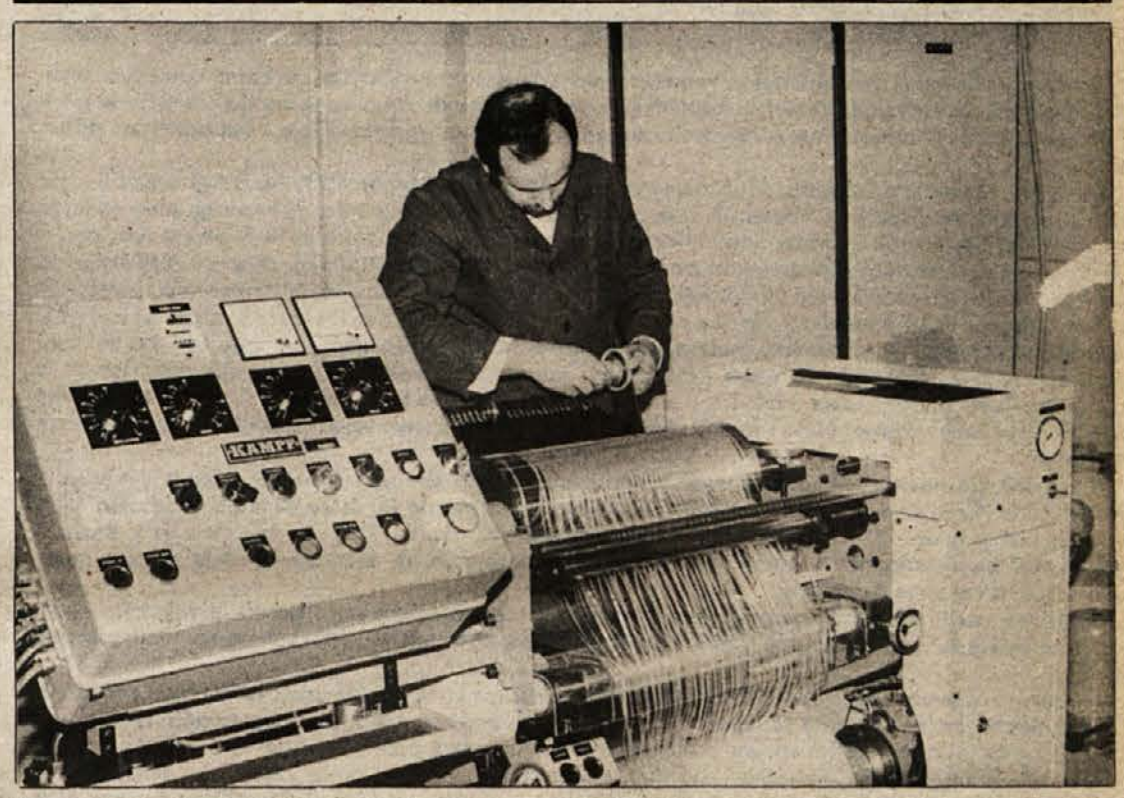

POUDAREK POVEČANEMU IZVOZU

V Iskri Semič — industriji kondenzatorjev pripravljajo nove investicijske naložbe, ki obsegajo povečanje tovarniških prostorov v Semiču za 7.000 kvadratnih metrov površin in zgraditev novega obrata v Adlešičih s 1.200 m^2.

Obe investiciji sta namenjeni predvsem proizvodom za izvoz in proizvodnji energetskih kondenzatorjev ter naprav za odklanjanje oziroma konpenzacijo jalove energije. Po končani investiciji bodo lahko izdelali toliko kondenzatorjev, da bi z njimi prihranili 1 milijon kVAr (kilovoltamperov) oz. energije za dva velika agregata. V ilustracijo naj navedemo podatek, da bo atomska centrala proizvajala 600.000 kVA delovne energije — torej bi bil prihranek s proizvodi semiške Iskre za eno in pol atomsko centralo.

Investicija v Semiču, ki bo poleg izgradnje novih proizvodnih prostorov obsegala še modernizacijo in razširitev strojnih kapacitet, bo veljala 210 milijonov dinarjev. Začetek gradnje planirajo za letošnjo pomlad, zaključili pa naj bi jo sredi prihodnjega leta. V novem obratu v Adlešičih bo dobilo zaposlitev 100 delavcev v eni izmeni, zaključek investicije, ki bo veljala s stroški opreme in obratnih sredstev 38 milijonov dinarjev pa predvidevajo že v letošnjem letu. S tem bo odprta 4. lokacija delovanja Iskre Semič — dve v Semiču in po ena v Črnomlju in Adlešičih. Investicija v Adlešičih je toliko pomembnejša, ker je na nerazvitem področju občine.

Celotni prihodek v letu 1979 je znašal 626 milijonov dinarjev pri 1450 delavcih. Po zaključeni investicijski izgradnji bi leta 1982 proizvedli za 74 odstotkov več in to pri minimalnem povečanju števila delavcev, ki bo naraslo le za 10 odstotkov. Z novo proizvodnjo pa bi lahko povečali izvoz za 153 odstotkov, s tem pa bi devizno bilanco, ki je letos izravnana, presegli v korist izvoza za 5,5 milijona dolarjev. Največji kolektiv v občini Črnomelj se zato še kako zaveda pomembnosti novih investicijskih vlaganj, s katerimi bo istočasno rešen tudi problem delovnih pogojev, ki so zdaj spričo hitre rasti industrije, že precej težki. Obenem bodo tudi bivši obrtni servis iz Semiča preselili v nove prostore v Vrtačo.

STABILIZACIJSKI UKREPI so v semiški industriji kondenzatorjev jasni in konkretni. Delovni kolektiv je sprejel sklep, da vse stroške poslovanja, planirane za leto 1980, zmanjšajo za 5 odstotkov.

Industrija kondenzatorjev Semič bo kmalu vstopila v 30. leto poslovanja in že bežen pogled v preteklost pove, da je mali kolektiv v tem obdobju zrasel v mogočno zgradbo. V vsem tem času pa jim je bila ena od poglavitnih skrbi izobraževanje novih kadrov, saj je danes v Iskri Semič preko 500 kvalificiranih delavcev, trenutno pa imajo na raznih šolah 140 štipendistov, ob delu pa se izobražuje 80 delavcev. To je vsekakor vzorna skrb za naložbo v nove strokovnjake.

Iskro Semič danes predstavljajo tri temeljne organizcije, letos pa nameravajo ustanoviti še četrto — TOZD za proizvodnjo elementov in filtrov za odklanjanje radiofrekvenčnih motenj.

KOLEKTIV ISKRE — INDUSTRIJE KONDENZATORJEV SEMIČ ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM OBČINE ČRNOMELJ ZA OBČINSKI PRAZNIK!

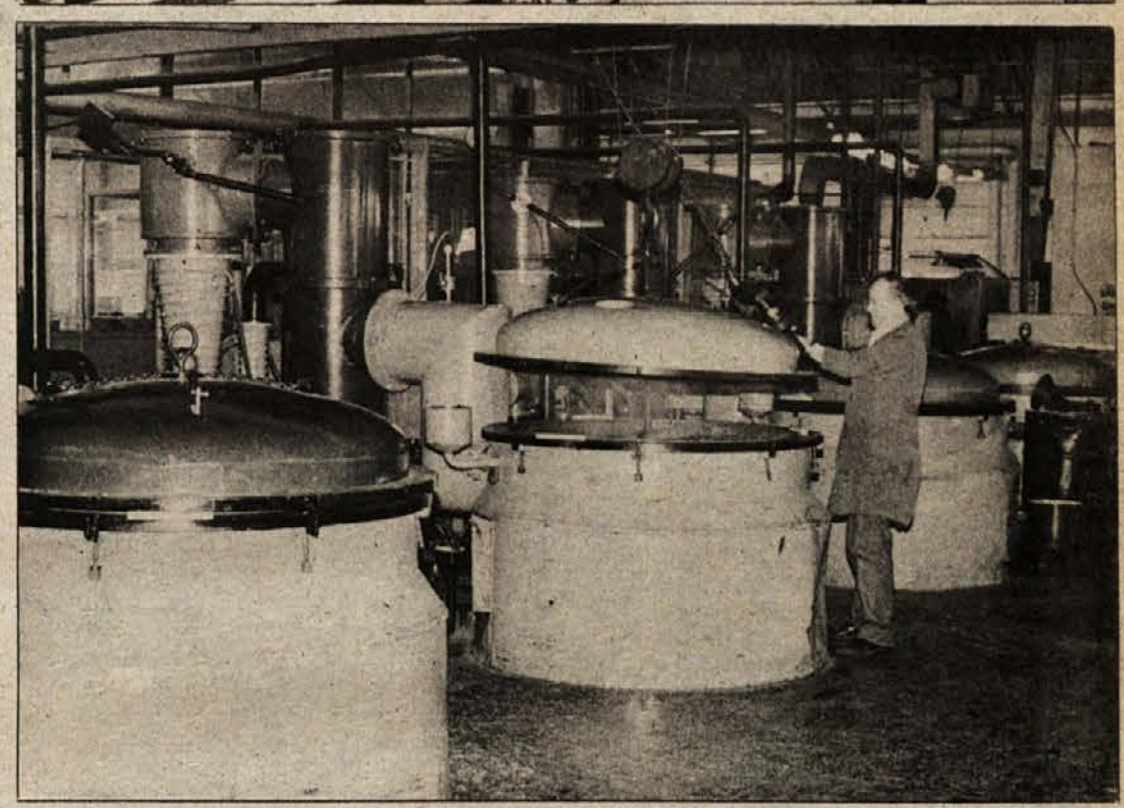

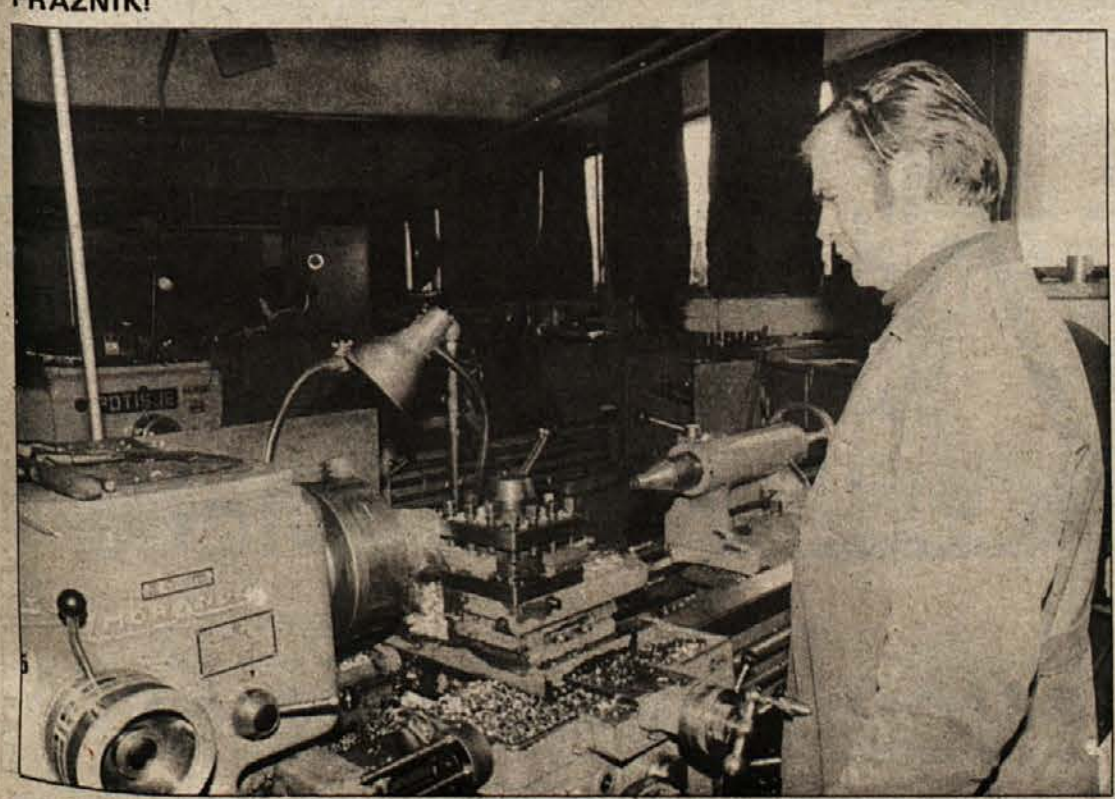

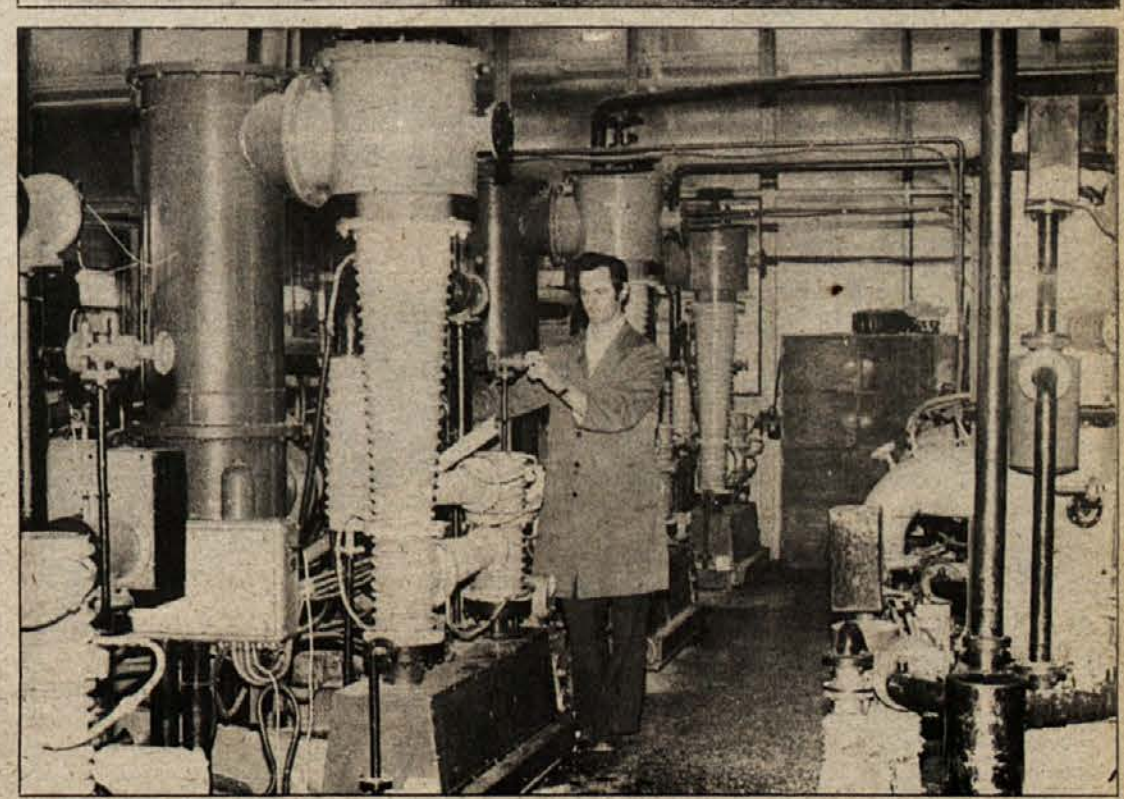

SCT

SLOVENIJA CESTE – TEHNIKA, LJUBLJANA

TOZD „KOVINAR" ČRNOMELJ

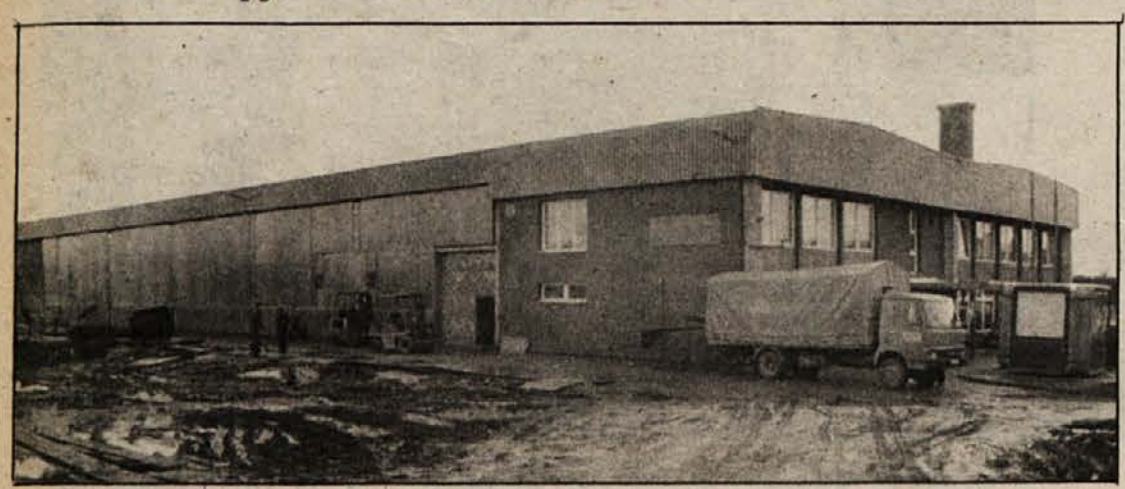

Kovinar iz Črnomlja je ena tistih temeljnih organizacij, ki so z združitvijo z velikimi delovnimi organizacijami začele svoj pravi razvoj in napredek. Z združitvijo v delovno organizacijo Slovenija ceste – Tehnika je Kovinar pridobil nove možnosti, katerih rezultati so se pokazali že v lanskoletnem poslovanju.

Iz starih, majhnih in neprimernih proizvodnih prostorov so se črnomaljski kovinarji preselili v sodobno proizvodno halo in jo opremili z novimi stroji. Osvojili so dobršen del novega proizvodnega programa ter spremenili oziroma dopolnili stari proizvodni program. Tako so že v prvem letu poslovanja v novih prostorih, v katere so se preselili maja lani, dosegli 27.650.000 dinarjev realizacije, za letošnje leto pa je predvidevajo za 48.000.000 dinarjev. Z novimi proizvodnimi prostori pa investicije še niso zaključene. V planu imajo še dve nalogi: dograditev 1. faze skladišča barv in plina ter zgraditev lakirnice in izgradnjo skladišča materiala in prirezovalnice. Obenem pa pripravljajo že tudi dokumentacijo za izgradnjo II. etape proizvodnih prostorov – povečanje obstoječih objektov za še eno ladjo. Tako bodo do leta 1985 imeli še enkrat toliko proizvodnih prostorov kot danes in pokrite skladiščne prostore, kamor bodo preselili skladišče iz sedanje lokacije, vanjo pa postavili novo proizvodno linijo.

S pridobitvijo novih proizvodnih prostorov so zaposlili tudi 20 novih delavcev, tako da jih je sedaj skupaj 76 in 40 učencev. V nadaljnjih letih načrtujejo zaposlitev po 20 delavcev letno, predvsem računajo na lastne kadre, ki se izobražujejo v poklicni šoli v Črnomlju. Delavci Kovinarja so v glavnem kvalificirani ključavničarji in varilci, nekvalificiranih je zelo malo, kajti značaj dela zahteva strokovnost, ki pa se je ne da priučiti.

Glavni elementi proizvodnega programa Kovinarja so elektromagnetni dozatorji, prekladalni silosi, motorne škarje ter proizvodnja za Indos, Ljubljana, ki zaseda okoli 30 odstotkov proizvodnih zmogljivosti.

Prodaja je organizirana preko TOZD Inženiring, ki vrši vse komercialne posle za TOZD KOVINAR. Med glavne partnerje sodita še Litostroj in Komunalno podjetje Ljubljana, na področju komunalne opreme pa so še velike možnosti prodaje izdelkov, vendar zaradi prostorske stiske, ki se že kaže kljub novim prostorom, ne morejo zadostiti potrebam na tržišču.

Za letos predvidevajo, da bi se dohodek v odnosu na lansko leto povečal za 96 odstotkov, čisti dohodek za 91 odstotkov, ostanek dohodka pa bi se s tem povečal za 280 odstotkov, kar je glede na novo zastavljeno proizvodnjo povsem realno. Tako se bo šele letos pokazala razlika med starim in novim in rezultati nove investicije bodo tako realno prikazani šele v tekočem letu. Ob vsem tem pa si delavci Kovinarja prizadevajo še bolj izkoristiti delovni čas in prihraniti pri materialih in se tako vključujejo v splošna prizadevanja za večjo stabilizacijo.

Kolektiv TOZD KOVINAR Črnomelj se s svojimi delovnimi zmagami pridružuje delovnemu praznovanju občinskega praznika, vsem občanom pa za praznik iskreno čestita!

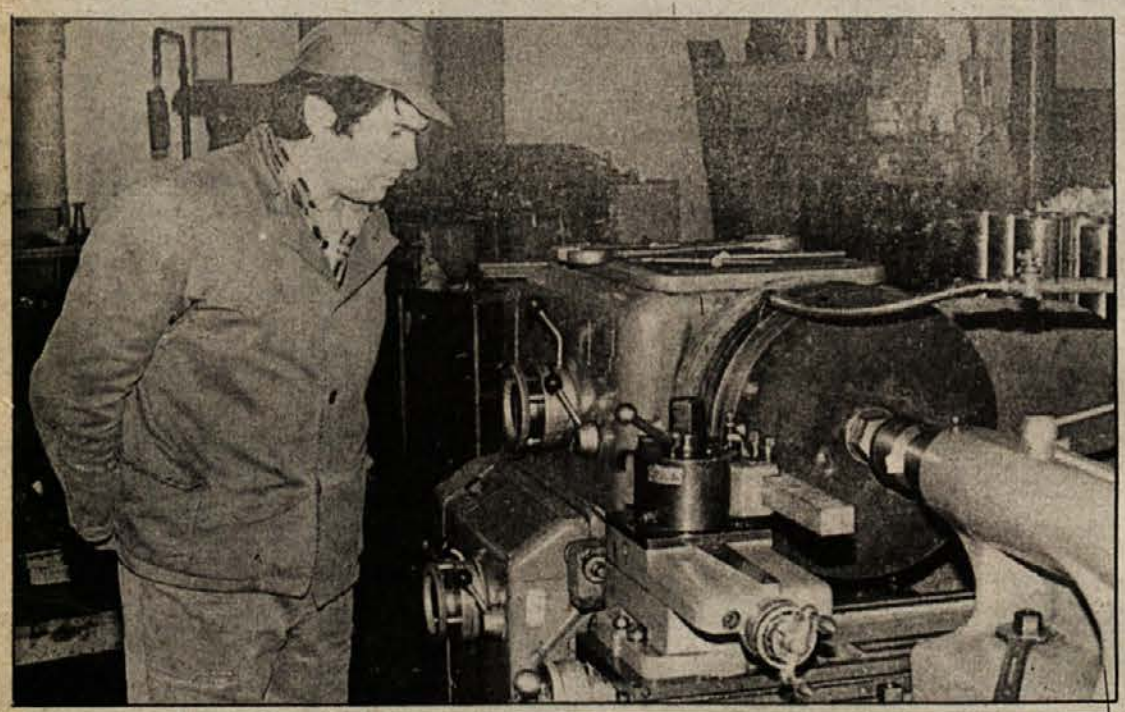

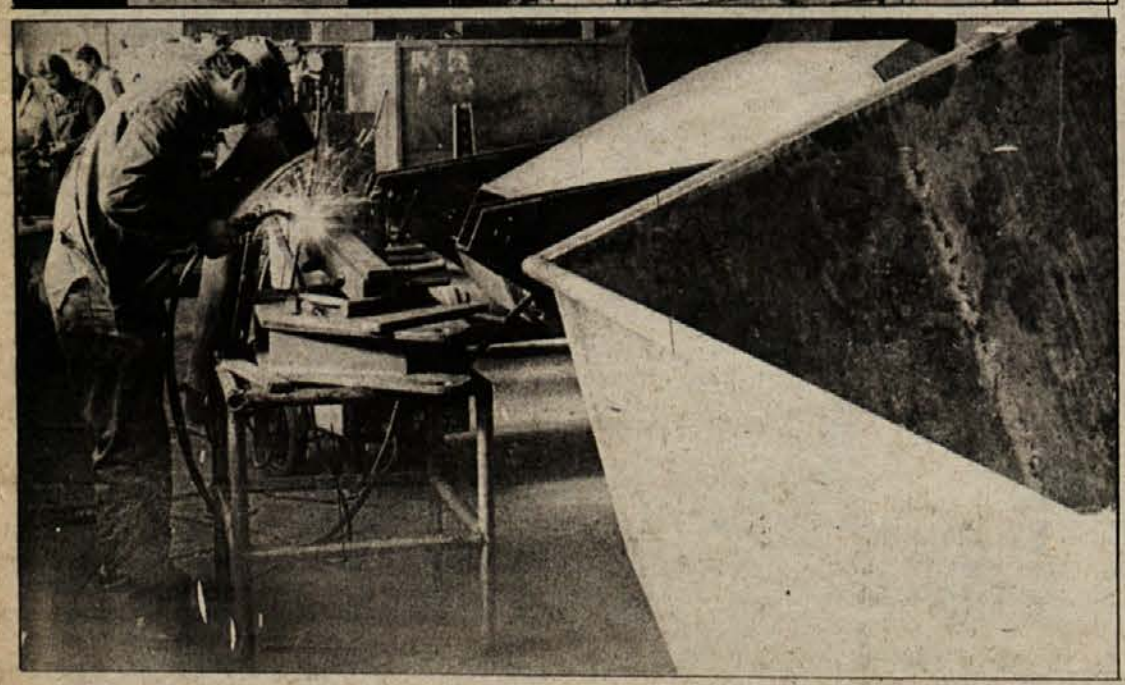

TOZD GOSTINSTVO „BELA KRAJINA"

SAP-VIATOR

SAP – VIATOR
GOLF TURIST Ljubljana

Penzion Smuk v Semiču

Hotel Bela krajina v Metliki, penzion Smuk v Semiču, penzion Lahinja v Črnomlju, gostišče na Dragah v Metliki, gostišče Veselica v Metliki in avtocamp na Vinici

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE IN SE PRIPOROČAMO ZA OBISK V NAŠIH GOSTINSKIH OBJEKTIH!

ljubljanska banka

Temeljna dolenjska banka
Novo mesto

ČESTITAMO ZA PRAZNIK

NOVOTEKS – TOZD KONFEKCIJA VINICA
VSEM OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ IN JIM ŽELIMO VELIKO USPEHOV IN NOVIH DELOVNIH ZMAG!

BELT

DELOVNA ORGANIZACIJA

BELT ČRNOMELJ

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE

Rešitev prejšnje križanke

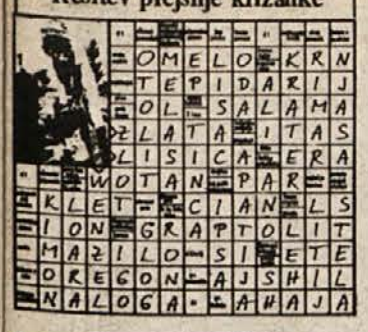

prgišče misli

Kaj malo pomeni to, kakšen je človek na zunaj.
P. LAGERKVIST

Ni najvažnejše um, ampak to, kar ga vodi — narava, srce, vrline, omikā!
F. M. DOSTOJEVSKI

Noben sovražnik ne more človeku narediti toliko hudega, kakor si ga naredi sam.
I. B. SINGER

				dl	mak. mesto	ravnalo	spočitje	telur	dl	del zgradbe	skladba za klavir	eg. bog sonca	ruša
				del roke					med / avtomat				
				spored									
				jarem				vihar					
				svetilka / gr. podzemlje				udav / egejsko otočje				oder	etiop. knez
dl	ledina	božji popotnik	rudnina kalcijev fosfat / vsta jedi							jud. kralj			
rečno kamenje					apetit / denarna vred. blaga				st. gr. pesnik	dl	trst / hribček		
suženj				zavora / trenje						grčija / krilo rim. legije			kit. utež. mera
ljubitelj							tur. gora						
gr. mit. brodnik						dl	slavna fr. pevka						
papiga						dl	prebivalec itake						

ljubljanska banka

LB, Temeljna dolenjska banka
Novo mesto
Delavski svet delovne skupnosti

objavlja dela oz. naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostjo za dobo 4 let, s polnim delovnim časom:

1. VODENJE POSLOVNE ENOTE METLIKA — 1 izvajalec
2. VODENJE POSLOVNE ENOTE TREBNJE — 1 izvajalec
3. VODENJE SEKTORJA RAČUNOVODSTVA IN FINANČNEGA POSLOVANJA — 1 izvajalec
4. VODENJE SEKTORJA SREDSTEV, PLANIRANJA IN POSLOVNEGA INFORMIRANJA — 1 izvajalec
5. VODENJE SEKTORJA DEVIZNIH POSLOV IN EKONOMSKIH ODNOSOV S TUJINO — 1 izvajalec.

Pogoji za sprejem:
pod zap. št. 1. in 2.: visoka ali višja šola ekonomske ali pravne smeri, 5 let delovnih izkušenj, moralno-politična neoporečnost;
pod zap. št. 3. 4. in 5.: visoka ali višja šola ekonomske ali pravne smeri, 4 leta delovnih izkušenj, moralno-politična neoporečnost, pod zap. št. 5 še znanje dveh tujih jezikov in pogoji za opravljanje poslov plačilnega prometa in kreditnih poslov s tujino.
Pri razpisu pod zap. št. 3., 4., in 5. gre za reelekcijo.
Kandidati za objavljena dela oz. naloge naj prijavi s kratkim življenjepisom z navedbami o dosedanjih zaposlitvah priložijo dokazilo o šolski izobrazbi in izpolnjevanju drugih pogojev. Prijave sprejemamo 15 dni po razpisu. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 45 dneh po zaključku razpisa.
Nepopolnih in po objavnem roku prispelih prijav ne bomo upoštevali.
Prijave pošljite na naslov:
Delavski svet delovne skupnosti
LB, Temeljna dolenjska banka
Novo mesto
z oznako „Za razpis".
Novo mesto 68001
Kettejev drevored 1

125/7—80

Domači požiralci elektrike

Dobra gospodinja veliko prihrani — V bojlerju le 65 stopinj, tuš je cenejši od kadi — V hladilniku ne sme biti preveč ledu — Kupujte samo varčne žarnice

Elektrike imamo še vedno dovolj, čeprav je v Jugoslaviji porabimo na dan okoli 175 milijonov kilovatnih ur. Včasih se sicer že pripeti, da ponekod elektrike zmanjkuje, lahko pa se zgodi, da je bo letos še bolj zmanjkovalo. Zato moramo varčevati, oziroma pametno gospodariti z elektriko v gospodinjstvu že sedaj.

Poslovna skupnost elektrodistribucije Srbije je izdala posebno knjižico z nasveti gospodinjstvom v svoji republiki. Ugotovili so namreč, da vsako gospodinjstvo porabi do 10 odstotkov elektrike več, kot bi je, če bi elektriko razumno trošilo. Da bi se po nepotrebnem izgubljena energija nadomestila samo za območje Srbije, je potrebno, da hidroelektrarna „Djerdap" kar mesec in pol dela z vso paro. Prisluhnimo nasvetom, ki ne veljajo le za Srbijo, ampak tudi za nas.

VARČEVANJE IZ TUŠA

Pri gretju vode je možno največ privarčevati, če gospodarno uporabljamo bojlerje. V termostatu je treba temperaturo naravnati od 85 na 65 stopinj. Tako ne bomo privarčevali le elektriko, ampak bo manjša tudi izguba toplote, ki jo boljer spušča v okolico. Vsakih 18 mesecev bi morali bojler očistiti.

Vedeti je treba tudi, da s kopanjem v polni kadi porabimo 3- do 4-krat več električne energije kot s kopanjem pod tušem. Razen tega s tuširanjem privarčujemo precej vode in si s tem zmanjšamo izdatke za vodo, kanalščino in pri prispevku za čistilne naprave. Poškodovana gumica na vodovodni pipi s toplo vodo je tudi velik porabnik elektrike in denarja. Vsak preveč porabljeni liter vode pa zahteva tudi več energije, da to vodo dobimo v stanovanje, saj so potrebne pri vodovodu električne črpalke itd.

LESTENCI NE VARČUJEJO

Seveda ni treba živeti v mraku. Lahko pa bi precej privarčevali pri osvetlevanju stanovanj. Izbrati je treba prave žarnice, pravo količino in jih tudi prav razporediti v prostorih.

Lestenci so neukrotljivi „požiralci" elektrike, zato naj bi se jim izogibali, kjer je le mogoče. Kjer pa so potrebni, naj bi jih vključevali s pomočjo dvostopenjskega stikala, se pravi, da bi običajno vključevali le povovico žarnic, vse pa smo takrat, kadar je to nujno potrebno. Še bolje pa bo, če si namesto lestenca omislimo več zidnih, namiznih in stoječih svetilk ter prižgemo tisto, ki nam je potrebna.

HLADILNIK NE K ŠTEDILNIKU

Hladilniki in zmrzovalne škrinje sodijo med tiste gospodinjske aparate, ki ne trošijo preveč elektrike, vendar to ne pomeni, da tudi pri teh ne bi mogli varčevati. Predvsem ne smemo dovoliti, da se v hladilniku nabere na debelo ledu, ki ne hladi, ampak ustvarja izolacijo in tako po nepotrebnem prispeva k večji porabi elektrike.

Hladilnik ne sme stati pri štedilniku in drugih izvorih toplote. Samo za stopinjo toplejši zrak v stanovanju namreč vpliva, da hladilnik porabi kar za 6 odstotkov več elektrike. V hladilnik tudi nikoli ne smemo dajati toplih jedi. Na katero temperaturo bomo naravnali hladilnik, je odvisno od vrste živil, ki jih hranimo v njem. Vendar menijo strokovnjaki, da je najbolje, če je hladilnik naravnan na 7 stopinj.

Niso vse žarnice enake, zato tudi ne porabijo enako elektrike. Žarnica z dvojno spiralo porabi od 10 do 23 odstotkov manj elektrike od enake z enojnim vlaknom. Žarnice, ki imajo notranjost napolnjeno s kriptonom, porabijo za 20 do 35 odstotkov manj toka. Najnovejše žarnice, ki so napolnjene z natrijem pod visokim pritiskom, pa porabijo celo 10-krat manj elektrike kot navadne žarnice.

Nekateri morajo ogrevati stanovanja z elektriko. Pri tem moramo vedeti, da vsaka stopinja toplote manj v stanovanju pomeni 6 odstotkov privarčevane elektrike. Če na primer temperaturo v stanovanju znižamo od 24 na 21 stopinj, bo cena ogrevanja skoraj za 20 odstotkov manjša.

Prostorov, ki jih ne uporabljamo pogosto, ni treba ogrevati. Sicer pa je v hladni sobi bolj zdravo spati. Tudi peč v kuhinji je treba uravnati na manjšo potrošnjo, ker ta prostor običajno greje že štedilnik. Podnevi naj bo toplota v stanovanju 19 stopinj, ponoči pa 5 stopinj manj.

Takih koristnih nasvetov je v knjižici še več. Tako naj bi za kuhanje uporabljali ekonomski lonec. Posoda, v kateri kuhamo, naj ima dno ne večje, kot je velika grelna plošča, itd.

Vsi ti nasveti pa ne pomenijo, da bi se bilo treba odreči čemerkoli, pač pa le, da bi z manjšimi spremembami dosedanjega obnašanja veliko prihranili.

LEDNJI MOHIKANEC

83

84

...idružila tudi oba ...ati Davida, kakšni ... so odgnali Coro. ...le, da so prijatelji ...ežili napada in da ...udnimi živalskimi »Uf!« sta tedaj ...omenljivo spogle-

»No, zdaj vsaj vemo, kje je,« je nato na videz brezbrižno dejal Natty. »Vi, David, pa se vrnite k Alice in ji povejte, da smo v bližini. Če boste trikrat zapored zaslišali kukavico, bo to znamenje, da vas potrebujemo, in tedaj pojdite za glasom.« — »Stojte!« se je tedaj oglasil major. »Jaz pojdem z Davidom. Vidva, Delavara, sta mojstra v prenarejanju. Pomagajta mi!«

Major je bil tako trden v svojem sklepu, da so kmalu opustili pregovarjanje. Indijanca sta potegnila na dan svoje mošnjičke z barvami, premenjala sta mu tudi nekaj obleke in Heyward je bil kmalu do nespoznavnosti premazan in našemljen po vzoru indijanskega čarovnika. Govoril je dobro francosko in upal je, da se bo lahko izdajal za francoskega čudodelnega vrača.

ISKRA — IEZE, n. sol. o.:
Ljubljana, Stegne 17
TOZD INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA
n. sub. o., Kostanjevica na Krki

objavlja

potrebo po sklenitvi delovnega razmerja z novimi delavci za nedoločen čas s polnim delovnim časom za opravljanje nalog na naslednjih delovnih področjih:

1. TEHNIČNA IN TEHNOLOŠKA PRIPRAVA DELA
— enega delavca z višjo strokovno izobrazbo strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj
— enega delavca z višjo strokovno izobrazbo elektrotehniške smeri in 3 leti delovnih izkušenj
— enega delavca s srednjo strokovno izobrazbo strojne smeri in 4 leti delovnih izkušenj

2. KONTROLA KAKOVOSTI VHODNIH MATERIALOV IN KONČNIH IZDELKOV
— enega delavca s srednjo strokovno izobrazbo elektrotehniške smeri in 4 leti delovnih izkušenj

3. PLANIRANJE PROIZVODNJE IN OPERATIVNA PRIPRAVA DELA
— enega delavca s srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in 4 leti delovnih izkušenj

4. NABAVA MATERIALOV
— enega delavca s 4-letno srednjo šolo ali 3-letno poklicno šolo, poznavanjem materialov in osnov komercialnega poslovanja ter 3 ali 5 leti delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih nalog

5. SERVISIRANJE IZDELKOV
— enega delavca s poklicno šolo za radio ali RTV mehanika in 5 let delovnih izkušenj

6. TRANSPORT
— enega delavca z dokončano osemletko

7. KNJIGOVODSTVO
— enega delavca z dokončano ekonomsko srednjo šolo in 1 letom delovnih izkušenj

8. SPLOŠNA IN KADROVSKA DEJAVNOST
— enega delavca z višjo strokovno izobrazbo pravne, upravne ali kadrovsko-organizacijske smeri, z znanjem strojepisja in 3 leti delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov:
ISKRA — IEZE Ljubljana
TOZD INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA
68311 Kostanjevica na Krki

120/7—80

Zakon ne bo prinesel tudi delovnih navad

S „starimi" in novimi ukrepi zoper nedelo?

Ugotavljamo, da delamo slabo, da so naše sposobnosti še daleč nad ustvarjenimi rezultati. Da delovnega časa ne izrabljamo dovolj, da se delu celo izogibamo. Tudi z bolniškimi, ki vse bolj postajajo priljubljena oaza delu nenaklonjenih delavcev. Ena načelnih ugotovitev današnjega gospodarskega stanja, da je včasih težko dobiti zaposlitev, vendar jo je še neprimerno teže izgubiti, dobiva v takšnih primerih potrditev. In veliko je takih, ki krivde ne valijo samo na ramena slabih in nevestnih delavcev, pač pa tudi na zdajšnjo zakonodajo, ki je pri reševanju omenjenih težav še vse preveč „trahločutna".

V veliko primerih potrjena praksa, da delavca, s katerim zaradi nevestnega odnosa do dela v tovarni nimajo kaj početi in bi si morda zaslužil izključitev iz kolektiva, ščitijo predpisi, ki so, vsaj kar se izključitev tiče, izredno strogi. Takšno stanje je našlo svoj odmev še nekje: delovne organizacije, ki so slabo poslovale, so pričele vzroke za slab gospodarski položaj nenadoma iskati v tem, da je skorajda nemogoče ali vsaj sila težko vplivati na tiste, ki slabo in nevestno delajo.

Ali je res, tako, bo poskušal v nekaj vrsticah pojasniti razgovor s predsednikom novomeškega sodišča združenega dela Vladimirom Bajcem. Že njegova uvodna ugotovitev, da sodišče v dosedanji praksi še ni zabeležilo drugačnega spora kot disciplinske kršitve, zaradi katerih je bil posameznikom izrečen disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja, potrjujejo vse prejšnje ugotovitve.

„Ne moremo reči, da za slabe in nevestne delavce nimamo instrumentov, s katerimi bi jih lahko prisilili k boljšemu delu, res je le, da na te inštrumente ne znamo igrati. Pa tudi to, ko nekateri trdijo, da še nikjer niso zaradi omenjenih vzrokov izključili delavcev iz tovarn, ne drži. Danes delavec le ni tako nepreklicno zaščiten pred morebitnimi ukrepi zoper njegovo nedelo, kot se zdi na prvi pogled. Toda tisti, ki hočejo koga kaznovati za slabo in nevestno opravljeno delo, morajo prej počistiti pred svojim pragom. In v tem grmu verjetno tiči zajec. Ne nazadnje

Vladimir Bajc

pa tudi pred odgovornostjo, kaj lahko takšen disciplinski ukrep (izključitev) potegne za seboj. Postopek mora biti brezhibno in povsem zakonito speljan, kar pa je v naših delovnih organizacijah še zmeraj redek primer."

Instrumenti – pri tem je Vladimir Bajc mislil v prvi vrsti na dosledno uveljavljanje nagrajevanja po delu, ocenjevanje delavčeve (ne)sposobnosti pa še kaj – torej ostajajo v veliki večini nemi. Morda jih bo spodbudila ostreje zastavljena stabilizacijska politika.

„Seveda pa dokončen izhod le ni zgolj v današnjem stanju. Potrebno bo in zdi se, se bo to tudi uresničilo, spremeniti dosedanjo zakonodajo na tem področju. Vedeti pa je treba, da gre vendarle za sila rahločutne stvari in da torej večjih preobratov ne gre pričakovati kar čez noč."

B. BUDJA

Zaslužek iz rečnega korita

Iznajdljivosti nekaterih posameznikov ni meja – Kolpa preživljala celo obrtnike – Inšpektorji že ukrepali – Poostren nadzor

Predolg bi bil seznam, če bi hoteli vanj vnesti takšne ali drugačne grehe, ki jih je zagrešil človek v želji za čim večjim zaslužkom. Nekaj jih je prav domiselnih, tudi tale, ki je pred kratkim prišel na dan v Beli krajini, točneje: iz obkolpskih krajev, kjer so si nekateri pričeli nabirati kar lepe kupčke denarja na račun reke Kolpe.

Uslužbenci uprave inšpekcijskih služb Novo mesto so pred dnevi pretrgali še kar donosno trgovino nekaterih iznajdljivcev z reko Kolpo. Obrečni prebivalci so namreč pričeli iz korita reke odvažati gramoz in ga uporabljati za gradnjo hiš, poslopij. Nekateri pa so pri tem šli še dalje in se posla lotili kar obrtno. S čolni so se vozili po Kolpi in iz nje zajemali mivko ter najrazličnejše vrste gramoza in ga potem prodajali. Največ primerov takšnih kršitev je bilo v okolici Vinice in Vukovcev. Inšpektorji so seveda v tako pridobljenem premoženju takoj videli kršitve vrste zakonov, tako tistega o vodah, kot obrtnega, in temu primerno ukrepali. Zoper nekatere posameznike so podali predloge sodnikom za prekrške, zraven pa še predloge za odvzem protipravno pridobljenega premoženja.

Za konec še obljuba inšpektorjev, da bodo obrežje Kolpe poslej skrbneje in ostreje nadzorovali, zoper kršitelje (teh je še nekaj) pa najstrožje ukrepali. Ob takšnih pogruntavščinah pa verjetno ne bo odveč pogledati, ali se ni našel tudi kdo, ki je vnovčil še kaj več od vsebine rečnega korita.

B. B.

Hiša zgorela, lastnico rešil sosed

Do hude nesreče je prišlo v sredo okoli desete ure v stanovanjski hiši Frančiške Drstvenšek v Drožanjih 19 pri Sevnici. Končala se je z opeklinami lastnice in rešitelja ter kar s 140.000 din škode.

Drstvenškova je tisti dopoldan nameravala v plinskem štedilniku v kuhinji speči kruh, ko se je ob priključitvi nenadoma vžgal plin, ki je, kot se je ugotovilo, izhajal iz nestrokovno priključene jeklenke. Ogenj je kmalu zajel vso hišo, da je pogorela s prihranki in opremo vred. Ob vžigu plina jo je z opeklinami tretje stopnje odnesla tudi lastnica, ki je takoj po izbruhu ognja pričela klicati na pomoč. Kričanje je na srečo slišal sosed Anton Kolman, ki je tačas delal v bližnjem vinogradu, in pritekel Drstvenškovi na pomoč. Rešil jo je iz ognjenega objema, zraven pa odstranil še jeklenko. Pri tem je sam dobil opekline druge stopnje po rokah in obrazu in so ga skupaj z Drstvenškovo prepeljali v celjsko bolnišnico.

OBJESTNOST DELALA ŠKODO

V soboto so v gostišču Pri Henčku na Dobravi popivali 19-letni Marjan Kocjan, 20-letni Stanislav Ljubi ter 17-letni S. K. Alkohol in pa mladostna objestnost sta naredila svoje. Mladi so namreč med vračanjem iz gostišča izpraznili več zračnic na parkirišču, med potjo do glavne ceste zvalili na pot tri hrastove hlode in povsem zaprli promet, za nameček pa so se na priključku pri Karteljevem lotili še prometnih znakov ter polomili 49 plastičnih smernikov. Le kako se bodo obnašali med pogovorom pri sodniku?

OGOREK ZANETIL POŽAR

V nedeljo zvečer je prišlo do požara ob železniški progi pri Češnjicah. Kot vse kaže, je ogenj nastal zaradi malomarno odvrženega cigaretnega ogorka iz vlaka. Gorelo je grmovje ob progi, vendar je ogenj na srečo kmalu pojenjal, tako da prostovoljni gasilci iz Mirne peči niso imeli dela. Ostaja pa primer v opozorilo. Spomnimo se samo leta nazaj, ko so gozdni požari, ki jih je povzročila naša malomarnost, postali prava spomladanska nadloga!

UKRADENI AVTO V KRKI – O usodi avtomobila Franca Liparja smo poročali že v prejšnji številki, tokrat pa objavljamo posnetek žalostnega konca ukradenega vozila. Tat jo je odnesel brez poškodb.

Streljal s soljo in papriko napolnjenim nabojem

Družinski prepir, do katerega je prišlo v četrtek popoldne v Podgorju pri Pišecah, bi se kmalu končal s tragičnimi posledicami.

Tisto dopoldne je 38-letni Viktor Pincolič iz Žabje vasi odšel v Podgorje po svojo ženo Zinko, ki je bila tam pri svoji materi. Naključje pa je hotelo, da je bil na domu tašče tudi ženin bivši mož Milan Najger. Kmalu je prišlo do prepira, ki se je sprevrgel v pretep. Najgar je zagrabil lovski nož in z njim skušal napasti Pincoliča, vendar je slednji z ženo pobegnil na dvorišče. Tam je Pincoličeva pograbila močan kol in z njim Najgerja udarila po glavi. Ta je Pincoličevi potem kol odvzel in z njim po glavi kresnil njenega moža, ki je iz žepa takrat potegnil ročno narejeno pištolo, napolnjeno z nabojem iz soli in paprike in z njim ustrelil v zrak ter pobegnil.

V pretepu sta bila laže poškodovana bivši in sedanji mož, zoper vso trojico pa bo podana ovadba javnemu tožilcu, zoper Pincoliča pa še predlog sodniku za prekrške zaradi nedovoljene posesti orožja.

POTA IN STRANPOTA §

dežurni poročajo

SAMO RAZMETAL STANOVANJE – V sredo zjutraj je bilo vlomljeno v hišo Ivanke Radoš iz Radošev pri Metliki. Ivanka je odšla tisto jutro v vas, kamor je nesla mleko, odsotnost pa je izkoristil vlomilec, vdrl v hišo in brskal za denarjem. Razočaran je moral oditi brez plena, zapustil je le razmetano stanovanje.

HODIL MED VOZEČIMI AVTOMOBILI – Semiški miličniki so v soboto dopoldne pridržali do iztreznitve 40-letnega Albina Hudorovca iz Srednje vasi. Hudorovac je razgrajal pred Turkovo gostilno v Črmošnjicah, oviral pa je tudi promet s hojo med vozečimi avtomobili. Zagovarjal se bo pred sodnikom za prekrške.

RAZBIJALA STEKLENINO – Isti dan so novomeški miličniki imeli opravka z 22-letnim Čedomirjem Bogdanovićem in 19-letnim Hajrom Cikotićem, ki sta razgrajala v hotelu Metropol, potem ko jima vinjenima niso hoteli postreči s pijačo, pa sta se polotila še stekleninе. O njunem junaštvu se bo prepričal tudi sodnik za prekrške.

KRONIKA NESREČ

PREHITRO JE VOZIL – Prejšnjo soboto je prišlo v križišču pri TVD Partizan v Sevnici do prometne nesreče, ko se je domačin Jože Flajs z neprimerno hitrostjo peljal na kolesu z motorjem po glavnem trgu. Pri že omenjenem križišču je cesto na prehodu za pešce prečkala 6-letna Marija Kurnik iz Sevnice, ki jo je Flajs zadel in zbil po cestišču. Oba sta se pri nesreči poškodovala, Kurnikovo pa so odpeljali v celjsko bolnišnico.

PODRL JO JE – Marjan Jalovec iz Krškega je v torek peljal osebni avtomobil po cesti 4. julija in v križišču zavijal levo na nadvoz. Takrat je cesto na prehodu za pešce prečkala 33-letna Terezija Pečnik, ki jo je Jalovec zadel. Poškodovanko so prepeljali v novomeško bolnišnico.

SPREGLEDAL AVTOMOBIL – Sevničan Dominik Kunšek se je v četrtek ob 13.20 peljal z osebnim avtomobilom po neprednostni cesti od Jelš proti križišču s prednostno cesto Krško–Kostanjevica. Ko je speljal v križišče, pa je spregledal osebni avtomobil Marjan Milakoviča iz Zagreba. Pri trčenju je nastala precejšnja materialna škoda; ocenili so jo na 70.000 din.

S TRAKTORJEM SE JE PREVRAČAL – Iztok Fister iz Breja pri Krmelju je vozil v soboto s traktorjem po vaški cesti iz Vrhka proti Krmelju. Med vožnjo je zapeljal na travnik z namenom, da obrne. Pri tem je zapeljal preko roba poti, traktor pa je pričel drseti po strmem travniku navzdol. Večkrat se je prevrnil, pri čemer se je voznik Fister huje poškodoval in so ga prepeljali na zdravljenje v celjsko bolnišnico. Na traktorju je za 15.000 din škode. Fister je vozil brez vozniškega dovoljenja.

KOLPA NAPLAVILA ŽENSKO TRUPLO

V petek je Kolpa pri Božakovem naplavila žensko truplo. Prva poizvedovanja so kmalu obrodila sadove in ugotovljeno je bilo, da je utopljenka 45-letna Nada Križmanič iz Gorenjcev, ki je že 20. decembra lani odšla od doma neznano kam. Domači potlej niso o njej nič slišali, vse pa kaže, da si je sama sodila zaradi bolezni.

UVOŽEN PLEN

V noči na nedeljo je bilo vlomljeno v osebni avtomobil Banjalučana Radomira Trubajiča, ki se je takrat vračal iz nakupovalnega pohoda v Trst. Medtem ko sta bila s sopotnikom v trebanjskem motelu, se je nekdo polotil avtomobila. Odnesel je več kosov ženske in moške garderobe, električno brusilko, nekaj avtomobilskih delov, tako da sta Banjalučana oškodovana kar za okoli 14.000 din.

ZAŽGAL OČETOV KOZOLEC?

V sredo popoldne je prišlo do ognja na kozolcu Martina Zagorca v Gornjem Vrhpolju pri Šentjerneju. Plameni so v hipu zajeli štiri vozove sena, ki so bili v kozolcu, in kmalu je na pogorišču ostal le še zajeten kup pepela. Za škodo, ki so jo ocenili na 20.000 din, so miličniki osumili Zagorčevega 26-letnega sina Jožeta. Slednji se je namreč takrat sporekel z očetom in vse kaže, da se mu je maščeval s požigom. Jožeta Zagorca so prijavili javnemu tožilcu.

Prehitevala na polni črti

Denarna kazen za Čučkovo, ki je lanskega aprila povzročila prometno nesrečo pri Mačkovcu – Pet ranjenih

Pred senatom novomeške enote temeljnega sodišča Novo mesto se je minuli teden zagovarjala 40-letna Zagrebčanka Vlasta Čuček, obdolžena povzročitve prometne nesreče iz lanskega aprila pri Mačkovcu.

Kot je pokazala preiskava, se je Čučkova 1. aprila lani peljala z osebnim avtomobilom po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagrebu in pri Mačkovcu na beli nepretrgani črti pričela prehitevati pred seboj vozeči tovorni avtomobil. Kot v večini primerov je torej tudi tokrat prometno nesrečo zakrivilo neprevidno prehitevanje. Tedaj se je namreč nasproti pripeljal z osebnim avtomobilom Novomeščan Franc Novak. Navzlic temu da se je tovorni avtomobil umikal na skrajni desni rob cestišča, je med osebnima avtomobiloma prišlo do trčenja, v katerem jo je najhuje odnesel Novak. Njegovo vozilo je namreč po trčenju preko nasipa odbilo na njivo, kjer je obležalo na boku, medtem ko je Čučkova trčila še v tovorni avtomobil. Pri nesreči so se poleg Novaka laže poškodovali njegova sopotnica Anica Vrček ter Čučkova in njena sopotnika. Materialne škode je bilo za okoli 85.000 din.

Na obravnavi je voznica dejanje priznavala in v celoti obžalovala, kar ji je sodišče ob upoštevanju, da je bila doslej še nekaznovana, štelo v olajševalno okoliščino in ji odmerilo denarno kazen 10.000 din.

Mučno sožitje človeka, psa in svinj

Priletni Šentjernejčan tako zelo zanemarja živali, da so morali vmes poseči inšpektorji – Breja svinja ima komaj 30 kilogramov – Pes še nikoli cepljen proti steklini – Kaj bo s človekom?

Le malokdo bi verjel, da se za pročeljem hiše v Gornji Gomili pri Šentjerneju, ki na še kar uglednem ometu nosi številko 11, skriva na borih nekaj kvadratnih metrih obeleženo sožitje petih prašičev, kokoši, psa in 71-letnega lastnika Franja Neska. Primer, ki so ga z nekaj odločbami obravnavali novomeški inšpektorji, ki sedaj čaka na odgovor Centra za socialno delo in seveda besedo sodnika za prekrške, je med prebivalci Šentjerneja vzbudil veliko zanimanje pa tudi ogorčenja. Le nekateri še ne vedo, ali naj se postavijo na stran človeka, ki živi v nemogočih življenjskih razmerah, ali v bran živalim, ki ob gospodarjevem početju preživljajo prave muke.

Pred dnevi sta se veterinarski in sanitarni inšpektor skupaj s šentjernejskim miličnikom odpravila na uvodoma zapisani naslov. Da se ne bo kdo čudil, ko v ospredje postavljamo primere neprimernega in krutega ravnanja z živalmi, zapišemo takoj, da inšpekcijske službe niso socialna ustanova za reševanje neprimernih bivalnih razmer in socialno ogroženih stanovalcev, pač pa so v okviru svojih možnosti obvestili vse pristojne organe o danem primeru in seveda predlagali primerne ukrepe.

Glavne osebe zgodbe, ki se bo nekaterim zdela neverjetna, so torej znane. Začnimo s prašiči. Desetmesečni (toliko starosti jim je prisodil lastnik) štirinožci, štiri svinje in merjasec, živijo v razpadlem svinjaku, katerega polovica predstavlja del stanovanje hiše, drugo polovico pa sestavlja napol podrta stena in kup gnoja. Po količini iztrebkov se da z gotovostjo sklepati, da lastnik ni čistil svinjaka že najmanj eno leto. Sicer pa o skrbi Neska za živali dovolj zgovorno priča pogled na svinje. Dve sta težki okoli 30 kg, tri med 40 in 60, kar govori o hudi shiranosti. Še toliko bolj, če vemo, da je med svinjami tudi merjasec, ki je po vseh zakonih narave verjetno poskrbel tudi za naraščaj. Inšpektorja sta še ugotovila, da lastnik tisto malo hrane, ki jo da prašičem, vrže kar v blato in gnoj, ker korit za hranjenje nima. Nič čudnega torej, če so inšpektorji podali predlog, naj se prašiči Nesku odvzamejo ter dajo v zakol, izkupiček od mesa, če bo seveda uporabno, pa izroči lastniku. Tako oskrbovani prašiči so namreč stalna nevarnost za prenašanje kužnih bolezni.

O kokoših, ki živijo skupaj z lastnikom v stanovanjski hiši, tokrat ne bi izgubljali besed, pač pa so inšpektorji podali zoper Neska prijavo sodniku za prekrške zaradi 14-letnega psa Jura, ki sploh ni bil cepljen proti steklini. Do enakega primera je prišlo že lani, vendar lastnik navzlic opozorilom inšpektorjev ni ukrepal.

Sicer pa poglejmo, kaj so inšpektorji tokrat zapisali v predlogu sodniku za prekrške in kaj v predlogu Centru za socialno delo.

Inšpektorji predlagajo sodniku, da Neska kaznuje zaradi kršitve odloka o komunalni ureditvi in zunanjem izgledu naselij. Z obširno utemljitvijo so inšpektorji svojim dolžnostim zadostili, ob mimogrede ugotovljenih poraznih stanovanjskih razmerah pa dodali:

„Sanitarni inšpektor je ob pregledu ugotovil, da ima Franjo Nesek na dvorišču stanovanjske hiše več manjših objektov v razpadajočem stanju, kot: lopa, enojni kozolec, zapuščen svinjak, hiša brez oken in prizidek k stanovanjski hiši. Dvorišče je skrajno neurejeno, po tleh je nametanih več kot sto raznih steklenic, emajliranih in drugih posod, cevljev, cunj itd. Poljsko stranišče zaudarja, v veži ima lastnik vodnjak s talno vodo, kipa je zaradi neurejene okolice in obilice odpadkov resno ogrožena. Prav tako neurejen je bivalni prostor, saj stanovanje deli s psom in kokošmi, na pol celo s svinjami. Tla so skrajno umazana in založena z raznimi predmeti."

Vse to stoji tudi v dopisu, ki so ga inšpektorji poslali Centru za socialno delo s pripombo, da gre za delno invalidno in starejšo osebo, za katero celo obstaja možnost, da je alkoholik.

Primer Franja Neska je torej naposled le prišel v prave roke, mučno sožitje človeka, psa, kokoši in svinj bo razdrto. V korist vseh!

B. BUDJA

HIŠA SMETIŠČE – Takšno podobo nudi razdejanje in smetišče pred Neskovo hišo,

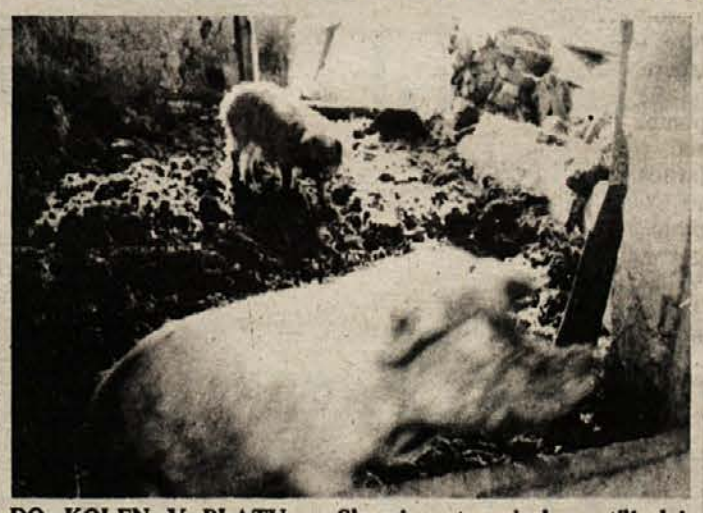

DO KOLEN V BLATU – Skoraj meter visok nastilj daje sklepati, da prostor, kjer prebivajo svinje, že več kot leto ni bil čiščen. Sicer pa dovolj zgovorno priča sama fotografija.

ČETRTKOV INTERVJU

Ne le zaključni račun

Konec meseca bodo v vseh delovnih organizacijah obravnavali zaključne račune, na kakšen način in kaj vse sodi zraven, pa je povedal inž. Stane Žunič, predsednik občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu.

„Obravnava zaključnih računov na zboru delovnih ljudi ni nič novega, pač pa zdajšnji trenutek zahteva ob tej priložnosti še nekaj več. Gre za razpravo o treh sklopih vprašanj. Predvsem bi morali poslovodni organi poskrbeti za dobro in razumljivo informacijo o ustalitvenih ukrepih, ker ti prinašajo v vsak kolektiv posledice. Ne gre torej le za branje resolucij, ampak za pojasnila, kaj oba dokumenta prinašata novega v tozd in kolektiv. Pripraviti je potrebno ljudi, da omejevanje uvoza in nezadosten izvoz lahko prineseta celo zastoje v proizvodnjo, s tem pa manj dela in manj zaslužka. Obrazložiti je potrebno, da je uspeh stabilizacije odvisen od vsakega posameznika in da če ne bo predvidenega dohodka, tudi ne bo predvidenih zaslužkov.

Stane Žunič: „Poslovno poročilo naj ne bo zbirka tabel in golih številk, marveč razumljivo in opisno podana informacija o uspehih in slabih točkah poslovanja."

Drugi del razprave bi moral biti usmerjen v prilagajanje planskih dokumentov in samoupravnih aktov resoluciji, pri čemer pa je poudariti, da ne gre za noben pravni akt, s katerim bi omejevali dosedanje negospodarno obnašanje, marveč za čvrsto politično usmeritev, ki pa je prav tako obvezna, sicer gre za kršitev družbenopolitičnih načel. Vztrajamo, da morajo biti planski dokumenti za leto 1980 uskladeni z resolucijama predvidoma do konca februarja.

Tretja stvar, ki bi jo morali ob zaključnem računu temeljito pretresti pa je program varčevanja, od materialnih stroškov do izkoriščanja delovnega časa, reprezentance, potovanj itd. Najprej je ugotoviti stanje, potem pa sprejeti varčevalni načrt, ki pa mora biti opremljen s številkami."

– Vse to ni nič bistveno novega, če upoštevamo, da so bile tudi že lani in prej podobne smernice, pa vendar pravega uspeha ni bilo. Na kakšen način naj bi tokrat zagotovili uspeh?

„Prizadevanja za stabilizacijo so bila res že tudi prej prisotna, ampak navadno v varčevalnih načrtih ni manjkalo besed 'prizadevali si bomo zmanjšati stroške' itd. Zdaj naj bo v planu točno zapisano, kolikšni so bili na primer stroški za potovanja in dnevnice lani in koliko bodo letos manjši. Isto velja za vse vrste porabe. Hkrati pa je zagotoviti nadzor nad uresničevanjem vsega zapisanega, ker je bila prav v tem glavna hiba doslej, da je bilo marsikaj zapisano, nihče pa ni kontroliral, če se tudi res tako dela."

– Ali sestankovanje tudi sodi v sestav varčevalnega načrta?

„V sindikatih bomo skupaj z izvršnim svetom občinske skupščine pripravili temeljito analizo o izrabi delovnega časa. Ne bo šlo brez tega, da bi vse sestanke lahko prestavili na popoldansko uro ali čas izven dela, pač pa je priporočljivo izgubljene ure nadomestiti. Tako na primer že nekaj časa delajo v Labodu in še kje. Hkrati s to analizo pa bomo prišli tudi do ugotovitev, če delovni čas trgovin, uradov, zdravstvenih ustanov in drugih, ki imajo opravka z občani, njim ustreza. Če ne, ga bo potrebno spremeniti."

– Katere so glavne točke varčevalnega programa, s katerimi se sindikati vključujejo v stabilizacijo?

„Povsem jasno je stališče glede športnih iger, ki naj bi se v bodoče omejevale le na občinsko raven, mnogo manj pa na potovanja drugam. S tem v zvezi je bilo doslej precej dragega turizma. Nadalje se morajo sindikati zavzemati proti vsakovrstnemu proslavljanju, silvestrovanjem, osmomarčevskim gostijam in podobnim veselicam. Ne da bi vse to črtali, ampak dati je temu mnogo manj kulinaričnega poudarka, pa veliko več vsebine. Deloma bodo že omejitve pri sredstvih iz sklada skupne porabe prispevale k varčevanju v takih primerih, deloma pa bo potrebno zaostriti politično odgovornost do sprejetih usmeritev in obnašanja v praksi. Bistvo je, da se v sklopu stabilizacijskih prizadevanj krepi samouprava na vseh ravneh in da bomo trošili v okviru razpoložljivih sredstev, pri čemer pa investicije sodijo morda na prvo mesto, čeravno jih slučajno omenjam nazadnje."

R. BAČER

NOVI DEL STRAŽE – Blokovsko naselje v Straži je v zadnjih dveh letih spremenilo podobo kraja. Trenutno dokončujejo zadnja dela pred vselitvijo v 55 stanovanj, obenem pa že gradijo nove bloke. (Foto: Bačer)

SZDL SREDI DOGAJANJ

Predsedstvo novomeške občinske konference SZDL je 4. februarja obravnavalo aktivnost v zvezi z uresničevanjem stabilizacije in imenovalo 17-članski koordinacijski odbor, ki bo vsa dogajanja na tem področju sproti spremljal in analiziral. Na dnevnem redu je bil še osnutek delovnega programa zborov občinske skupščine in predlog dogovora in odloka o družbenih svetih. Glede programa dela občinske skupščine so bili mnenja, da je dobro, toda zelo široko zastavljen, zato bi morda kazalo že med javno razpravo nekatere točke prenesti bodisi na raven razpravljanja v SIS ali na komisije in druge organe.

Če bi namreč obdržali sedanji predvideni obseg razprav, bi morala občinska skupščina zasedati vsak mesec z najmanj 10 točkami dnevnega reda.

Vse ubrano na struno varčevanja

S posveta z direktorji, predsedniki delavskih svetov in predstavniki interesnih skupnosti

Ljudski rek pravi, da se nobena juha ne poje tako vroča, kot je skuhana, in po njem so se doslej skušali mnogi ravnati, kadar je šlo za izigravanje zakonov. Toda tokrat gre zares. Ustalitev gospodarstva bo dosežena za vsako ceno, je bilo na posvetu nedvoumno rečeno. Določil zvezne in republiške resolucije ne gre jemati kot prehodni veter, marveč kot kažipot za daljše obdobje.

Na posvetu v dvorani Doma JLA, ki ga je sklical in vodil Janko Goleš, predsednik izvršnega sveta novomeške občinske skupščine, so razen smernic za letošnjo občinsko resolucijo in prilagoditve planov posameznih delovnih organizacij in SIS obema resolucijama obravnavali še družbeni dogovor o razporejanju dohodka in politiko cen, skupno in splošno porabo, planiranje v novi petletki in pa neizpolnjevanje obveznosti do sporazumov.

Poudarili so, da so v delovnih kolektivih poslovodni in samoupravni organi odgovorni, da bo stabilizacijski veter zapihal do slehernega kotička. Bistvo je v tem, da morajo zainteresirani vsakega delovnega človeka (nikakor pa ne samo delavca) za gospodarno obnašanje, da gre voditi bitko za povečanje dohodka in zadržanje potrošnje. Kljub vsemu pa se dobrim gospodarjem ni bati nižjega standarda, če bosta produktivnost in dohodek rasla.

Jasno je bilo povedano, da bo občinska skupščina posegla tudi po možnih zakonitih ukrepih kot je na primer ukrep družbenega varstva, če bo ugotovljeno kršenje resolucijskih načel in družbenega dogovora o razporejanju dohodka. Skratka posegli bodo v kolektive, kjer bi hoteli še vedno delati po starem.

Ker so predstavniki delovnih organizacij hkrati z vabilom na posvet dobili tudi opozorilo glede dolga do obveznosti po sporazumih iz preteklih let, je na posvetu pismeno izjavo o poravnavi zapadlih dolgov, prvo predložilo podjetje Gorjanci iz Straže. Sledili so mu še nekateri drugi, vsekakor pa bo tudi akcija za plačilo podpisanih in dogovorjenih obveznosti tokrat prešla okvir vljudnostnih pisem. Sklep posveta je bil: do marca letos morajo biti dolgovi iz prejšnjih let plačani! R. BAČER

Za oskrbo odgovarjajo trgovci

Povečati zaloge blaga v skladiščih, zlasti pralnega praška, da ne bo več takega pomanjkanja, je bilo sklenjeno na razširjeni seji izvršnega sveta občinske skupščine

Oskrba prebivalstva je bila že nekajkrat predmet razprave na sejah izvršnega sveta novomeške občinske skupščine, kjer skupno s predstavniki trgovskih delovnih organizacij skušajo zadeve spraviti v red, da občani ne bi čutili pomanjkanja nekaterih vrst izdelkov.

Precej se je izboljšala oskrba blaga nasploh, primanjkuje pa še pralnih praškov in občasno soli, čeravno naročajo večje količine kot lani. Ne glede na to, je bilo jasno rečeno, da za oskrbo in dobavo odgovarjajo trgovci. Dogovorjeno je bilo, da bodo poskrbeli za bolj polna skladišča, da bodo povečali zaloge, čeravno imajo težave z obratnimi sredstvi. Hkrati bo izvršni svet podprl prizadevanja Mercatorja, da bi povečali skladiščni prostor in s tem pridobili možnost večjih blagovnih rezerv. V proračunu bodo del sredstev namenili za financiranje nabave manjkajočega blaga, kar pa je tudi v skladu z novim odlokom o stalnih blagovnih rezervah. Izvršni svet je stalno v stikih s trgovci in po svojih močeh pomaga reševati njihove težave.

Povečana aktivnost je tudi glede gradnje hladilnice in obrata za predelavo mesa. Iščejo najprimernejšo lokacijo, kjer pa se vedno kažejo razni zadržki in pomisleki. Nekdo je izračunal, da je v minulih letih za ta namen bilo predvidenih kar 48 lokacij, zato je res že čas, da se za to dejavnost najde pravo mesto.

PRIDITE RAJE K NAM . . .

Doslej smo bili vajeni vprašljivih konkurenčnih potez le pri izvoznikih iste stroke, pa morda kdaj pri trgovcih, kaže pa, da se ta lastnost prenaša še na druge dejavnosti. Vsekakor bi lahko nedavno potezo Beograjske banke v Novem mestu šteli za tovrstno, saj so posameznikom iz nekaterih kolektivov poslali celo pismena vabila: „Ker imamo z vašo delovno organizacijo take in take posle, bi se spodobilo, da tudi vi vaše prihranke vlagate pri nas."

Ni bilo sicer dobesedno tako, ampak tako se je razumelo.

Poračun za zobotrebce

Kooperanti žužemberške zadruge prvič dobili poračun za vloženo delo – Prekupčevalcem bo zdaj odklenkalo

Ko je zadruga na sestanku v Hinjah obravnavala tamkajšnjo kmetijsko službo in dodatno proizvodnjo, ki jo imajo vpeljano s svojimi člani – ti izdelujejo zobotrebce – so ugotovili, da komaj tretjino teh izdelkov gre k potrošnikom preko zadruge.

Vso ostalo proizvodnjo pokupijo namreč prekupčevalci in jo kajpak dobro prodajo.

Zadružni svet je nato predlagal, da se ob koncu leta s kooperanti naredi poračun, in tako so pred kratkim ljudem kot dodatek izplačali skupno 150.000 dinarjev. Zobotrebčarji so bili zadovoljni, saj so prvič doživeli, da je bilo njihovo delo bolje vrednoteno, in vse kaže, da jih bo to bolj vezalo na zadrugo in manj na razne prekupčevalce.

Ko so ljudem pojasnili, da bo tudi v bodoče poračun dodatne proizvodnje konec leta prinesel dodatek, so dobili več zaupanja v zadrugo in njena prizadevanja, da bi vpeljali pravične dohodkovne odnose. Hkrati pa je to prvi praktični korak pri uresničevanju Zakona o združevanju kmetov.

STALIŠČE DO RESOLUCIJE

Za torek, 12. februarja, je bilo v Novem mestu sklicano zasedanje občinskega komiteja ZK. Dnevni red je predvideval obravnavo predloga resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine za leto 1980 ter razne organizacijske zadeve.

Dogovarjanja na papirju

Ko so v delovnih organizacijah sprejemali zdajšnje srednjeročne programe šolstva, kulture, telesne kulture, zdravstva, izobraževanja, komunale itd. je bila izrečena marsikatera pripomba, da bi morali pravzaprav več graditi, da bi morali dejavnosti še širiti. Skladno s tem so v delovnih organizacijah podpisovali tudi družbene dogovore o plačilu vsega tega. Velika večina je podpisala. Tako je združeno delo v novomeški občini prevzelo nase od leta 1975 dalje za preko 80 milijonov dinarjev obveznosti do interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in približno toliko za komunalo, pa še posebej za potrebe krajevnih skupnosti in SLO.

Na celi fronti teh sporazumov pa se kaže, da so podpisi kot čeki brez vrednosti in da se v delovnih organizacijah obnašajo kot „Micka Kovačeva, pila nič plačala." Vsi bi bili radi deležni uslug, to tudi delajo; medtem ko jim denar ne gre izpod palca.

V družbenih dejavnostih imajo na listi za 37 milijonov din dolžnikov, v komunali čez 60 milijonov itd. Opominjanje doslej ni rodilo večjih sadov, zato so sklenili s politično akcijo doseči izpolnjevanje dogovorov. S presežki v posameznih samoupravnih interesnih skupnostih se dolgovi poračunavajo, ob sicer nižji prispevni stopnji za občinske interesne skupnosti, ki bodo v veljavi od 1. marca, pa bo tudi laže plačati. Gre za to, da bi v zadnjem letu tega srednjeročnega obdobja še lahko popravili del zamujenega, če bo denar na voljo, kajti v večini področij močno zaostajamo. Že pred petimi leti so bile nekatere zadeve pereče, zdaj so toliko bolj in bodo še zaostrene, v kolikor gremo spet v novo plansko obdobje s tako slabimi rezultati pri doseganju plana.

Dogaja pa se tudi to, da imajo v nekaterih delovnih organizacijah denar že izločen in samo čaka na plačilo. Nakazali ga še niso, ker morda sosed ni plačal. Prav z vsakim posameznim tozdom pa bo ta mesec prišlo do poračunavanja.

POŽVIŽGAJO SE . . .

V preteklem letu je bilo v novomeški občini 83 kršilcev resolucijskih načel, od tega 49 s področja gospodarstva in 34 s področja negospodarstva. Decembra je o tem tekla beseda v zborih občinske skupščine, ki so sprejeli ustrezne sklepe in zahtevali od kršilcev resolucije odgovor. Do začetka februarja pa je odgovorilo samo 34 grešnikov, po 17 iz vsake dejavnosti. Ostali, med katerimi so zlasti največje firme pa vrsta šol in nekaj zavodov, niti ne smatrajo za potrebno odgovoriti. Požvižgajo se na dokumente, na sklepe in delajo po svoje. Vprašanje je le, koliko časa.

NOVI LOKAL V ŠENTJERNEJU – V nedavno odprtem Mercatorjevem lokalu z obutvijo so stranke lepo postrežene in izbira je znatno boljša. To je prva samostojna prodajalna čevljev v kraju, ki je tudi sodobno urejena. (Foto: R. Bačer)

Novomeška kronika

TIK PRED CVETENJEM – Po mestnih nasadih so minule dni vrtnarji strigli grmičje in urejali okolje. Forsitije so tik pred cvetenjem, kar je za ta letni čas neobičajno. Če ne bi vrtnarji porezali vej, bi jih itak meščani kot vsako leto, kadar se grmičje pripravlja v cvet . . .

V LOČNI DEŽURAJO – Vsa leta je bila ena cvetličarna v mestu odprta tudi ob nedeljah dopoldne, pred nedavnim pa so to izjemo odpravili. Stranke, ki bodo v nedeljo želele cvetje, ga dobijo v vrtnariji na Cesti herojev, kjer imajo stalno dežurno službo.

SAMAJAMA – Cesta herojev je na ovinku pri bifeju tako luknjasta, da jo nekateri imenujejo kar s slovensko–japonskim vzdevkom „samajama". Sploh pa so mestne ceste ta čas zacvetele in čakajo popravil.

SAMO EN PARČEK – Pretekli teden se je število mestnega prebivalstva povečalo samo za dva občančka. Rodili sta: Stanislava Lončarevič iz Kristanove 2 – Andreja in Milka Zupan Nad mlini 25 – Matejo.

TRŽNICA SE PREBUJA – Nekaj minulih tednov novomeška tržnica s strani domačih ponudnikov blaga ni bila dobro obiskana, v ponedeljek pa je kazalo na bolje. Ženske so imele naprodaj motovilec, regrat in radič na merice po 10 din, pa jajca po 4, tudi po 3.80 din, smetano in sirčke ter jušno zelenjavo. Neki možakar ima večkrat v vrečkah posušene gobe po 60 din, pa gredo kar dobro v promet. Na kramarskem delu tržnice se pojavlja prodaja s popustom in spretni prodajalec črtastih pulijev po 150 din ima kar precej odjemalcev. Na lim pa mu gredo stranke, katerim zagotavlja, da za smučarja ni boljšega pulija, kot je ta.

Ena gospa je slišala, da so se direktorji v dobro zakurjeni dvorani Doma JLA na posvetu o stabilizaciji pošteno potili. Pa je eden pripomnil: „To še ni nič, pričakujemo lahko veliko hujšo vročino, preden bo tega sestanka konec . . ."

Spodbuden praznični obračun

Lansko leto je črnomaljska občina naredila precejšen korak na poti, ki pelje med povprečno razvite slovenske občine — Velik delež občanov

Praznik črnomaljske občine 19. februar sovpada s časom, ko je treba potegniti črto pod prizadevanji in uspehi prejšnjega leta, s časom, ko sprejemajo zaključne račune, na podlagi vsega tega pa delovni ljudje in občani sprejemajo načrte, plane in druge dokumente, ki usmerjajo prizadevanja in delovanje na vseh področjih v življenju občine v komaj dobro začetem delu.

Že skopi podatki o gospodarjenju v preteklem letu povedo, da je črnomaljska občina lani naredila spet lep korak naprej in se tako zanesljivo poslavlja od nerazvitosti ter se počasi, a vztrajno približuje povprečno razvitim slovenskim občinam. Vse to so v občini dosegli, kljub temu da nekatere investicije v zadnjem obdobju še ne prispevajo svojega deleža k uspehom v lanskem gospodarjenju, nekaj načrtovanih pa celo še čaka na začetek. In vendar je bilo lani gospodarjenje boljše kot prejšnja leta, gospodarstvu pa tako ostaja več denarja za razvoj.

Medtem ko se je število prebivalcev povečalo za en odstotek — sedaj živi v občini okoli 17.500 ljudi — je zaposlenih 5,5 odst. več delavcev, skupaj 6.140. Celotni prihodek se je povečal za 30 odst., prav za toliko družbeni proizvod, narodni dohodek za več kot četrtino.

Med pomembnimi delovnimi zmagami v lanskem letu velja še posebej omeniti nove proizvodne prostore črnomaljskega Kovinarja, IGM Kanižarica, sodobno poslopje centra srednjih šol, otroški vrtec na Vinici, nova stanovanja v Črnomlju in še kaj.

Splošni napredek občine se kaže tudi pri uresničitvi plana komunalnih investicij. Posodobili so več občinskih in regionalnih cest in krajevnih poti, obnovili vodovodno omrežje in kanalizacijo, modernizirali električno omrežje itd. Vrednost vseh teh del znaša skoraj 35 milijonov dinarjev. Vsega tega pa v občini ne bi zmogli brez velikega deleža krajanov, ki so tako s samoprispevkom kot s trdim delom in drugimi prispevki veliko pripomogli k splošnemu napredku svoje občine.

V letošnjem stabilizacijskem letu bo tudi v črnomaljski občini gospodarska rast počasnejša. Seveda pa ne bo zaostalo delo pri pripravi in uresničevanju novih investicij, kot so tovarna Gorenja v Črnomlju, Iskra v Semiču in Adlešičih, vlaganja Kmetijske zadruge, Dolenjke in Uniorja iz Zreč za nov obrat v Starem trgu. Vrednost teh naložb znaša kar 1,2 milijardi dinarjev.

A. B.

POMLAD NA CESTI — Z zelo zgodnjim začetkom pomladi so se začela tudi dela pri ureditvi glavne črnomaljske prometne žile. Razriti pločniki, če sploh še zaslužijo to ime, so sedaj za pešce tako rekoč neprehodni, zato si zlasti slednji želijo, da bi ta dela potekala hitreje in bolj učinkovito kot jeseni. (Foto: A. Bartelj)

PREDLOGI ZA PLAKETE

Na razpis žirije za podelitev letošnjih plaket črnomaljske občine, ki jih bodo zaslužnim posameznikom in organizacijam podelili za bližnji občinski praznik 19. februarja, je prispelo dvanajst predlogov. Delo žirije bo očitno precej težko, saj vsem predlaganim ni moč podeliti tega najvišjega občinskega priznanja. Zato je predsedstvo OK SZDL predlagalo žiriji, naj podelijo plakete za delo in uspehe na naslednjih področjih: gospodarstvo, zdravstvo, družbenopolitična in družbenoekonomska aktivnost, kulturna dejavnost, dejavnost društev, klubov in družbenih organizacij.

VLOGA DRUŠTEV IN DRUŽBENIH ORGANIZACIJ

Na posvetu s predsedniki društev in družbenih organizacij iz črnomaljske občine konec prejšnjega meseca so največ pozornosti posvetili nalogam društev in družbenih organizacij ter njihovi vlogi pri stabilizacijskih prizadevanjih. Beseda je tekla tudi o programih teh društev in organizacij za letošnje leto in o financiranju njihovih programov ter o vlogi le-teh pri podružbljanju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

PRECEJŠNJA FLUKTUACIJA

V črnomaljskem Goku je bila tudi v lanskem letu fluktuacija delovne sile precejšnja, saj je prišlo in odšlo skopaj 177 delavcev, skupaj pa se je število delavcev povečalo za devet ali 2 odstotka. Največ delavcev je odšlo služit vojaški rok ali se je upokojilo, nekaj pa jih je odšlo tudi zaradi nizkih osebnih dohodkov. Skoraj polovica na novo sprejetih je prišla iz šol ali se je vrnila iz JLA.

V znamenju delovnih zmag

Prireditve za črnomaljski občinski praznik

Prireditve v počastitev občinskega praznika so se začele v nedeljo, 10. februarja, z otvoritvijo razstave o življenju in delu Edvarda Kardelja v črnomaljskem kulturnem domu. Po otvoritvi razstave se je začel teden domačega filma.

V nedeljo, 17. februarja, bo na črnomaljskem strelišču tradicionalno tekmovanje v streljanju z zračno puško za prehodni pokal; pomerile se bodo ekipe iz občin Novo mesto, Trebnje, Duga Resa in Črnomelj.

Naslednji dan, v ponedeljek, bodo ob 10. uri slovesno izročili namenu novo stavbo črnomaljskega izobraževalnega centra, kjer bo zatem slavnostna seja vseh zborov občine ter izvršnih organov družbenopolitičnih organizacij in interesnih skupnosti. Na seji bodo podelili tudi najvišja občinska priznanja, plakete občine Črnomelj. Zvečer ob 19. uri bo v kulturnem domu slavnostna akademija, za katero je kulturni program pripravila pobratena občina Duga Resa.

Na sam dan praznika, v torek, 19. februarja, bodo ob 10. uri odprli proizvodno dvorano kanižarskega rudnika in njihove IGM. Ob 12. uri bo na Vinici slovesen pričetek gradnje nove zdravstvene postaje, zatem pa bodo predali namenu viniški otroški vrtec. V sredo dopoldne bo otvoritev stanovanjskega bloka na Čardaku, ob 13. uri pa bodo na Butorajski cesti v Črnomlju prerezali trak na posodobljeni cesti Črnomelj — Velika Lahinja.

V četrtek ob 12. uri bodo na srečanju komunistov jubilantov v črnomaljski „Beti" novim članom ZK svečano podelili članske izkaznice. Slovesnosti v počastitev praznika bodo končali v petek, 22. februarja, ko bodo v sindikalnem domu semiške Iskre v Črmošnjicah podpisali družbeni dogovor o urejanju širšega območja Črmošnjic.

ČRNOMALJSKI DROBIR

ZA ZAČETEK POLNO — V nedeljo se je v Črnomlju začel drugi teden domačega filma. Do konca tedna si bodo ljudje lahko ogledali precej najboljših filmov iz lanske filmske bere, organizatorji pa so se odločili, da v tem tednu ponudijo na ogled poleg celovečernih tudi zanimive kratke filme. Po nedeljskem začetku filmskega tedna sodeč, je za to prireditev v Črnomlju veliko zanimanja, saj je bila dvorana nabito polna. Samo ugibamo lahko, ali je številne gledalce v dvorano kulturnega doma pripeljala želja, da bi si podrobno ogledali razvpito onegavljenje v Krču ali Badjurov kratki film Pomlad v Beli krajini.

„MEDOBČINSKI" KARNEVAL — Oživljeno črnomaljsko pustno društvo „Presta" je v lanskem pustnem sprevodu poželo med številnimi gledalci obilo pohval in odobravanja. Tudi za letošnji sprevod pripravljajo kup zvadljivih domislic in predlogov. Med drugim bodo prikazali stroj za polaganje asfalta in kanalizacije, ki bi ga v Črnomlju pri urejanju glavne ulice še kako potrebovali. Kot se za pustni sprevod spodobi, bo v njem sodelovala tudi godba na pihala, ampak ne domača črnomaljska, marveč metliška. Naj živi sodelovanje med sosednjima občinama, pa čeprav samo za pusta! Sicer pa so vranoviški jazbeci z gradaškimi mački navezali še tesnejše stike in so celo njihov tozd.

KAJ PA ZDRAVILA? — Zaradi pomanjkanja na tržišču črnomaljska lekarna odkupuje 150 do 500-gramske medicinske stekleničke. Pametna rešitev. Dobro bi bilo, ko bi zaradi pomanjkanja nekaterih zdravil odkupovali tudi te, pa čeprav malo rabljene . . .

Črnomaljski poročevalec

SZDL za boljše delo društev

Več neposrednih oblik dela

Na posvetu s predsedniki krajevnih konferenc SZDL iz črnomaljske občine prejšnji teden so se dogovorili o aktivnosti Socialistične zveze v spomladanskem obdobju in določili najaktualnejše naloge. Tu gre predvsem za pospešeno izvajanje sprejetih programov izobraževanja in usposabljanja delegatov za občinsko skupščino in skupščine interesnih skupnosti; poživili bodo dejavnost vaških in uličnih odborov SZDL in si še naprej prizadevali za nadaljevanje takih oblik dela. Govor je bil o pripravah na nov referendum za samoprispevek. Predsedniki krajevnih konferenc pa se morajo pogovoriti v krajevnih skupnostih s predstavniki društev in družbenih organizacij, oceniti njihove delovne programe, jih opozoriti na pomanjkljivosti pri njihovem delu in jim nuditi vso pomoč za boljše delovanje društev in družbenih organizacij.

ČAKAJE NA MALICO — Čeprav je delo v novi suhorski tovarni IMV steklo že za občinski praznik 27. november, delavci še vedno hodijo na malico v stare prostore, ker so se dela v novi menzi zavlekla. Po zatrjevanju graditeljev bo novi obrat kmalu izgotovljen, takrat pa bo tudi konec dolgega čakanja na topli obrok.

O LETOŠNJIH KOMUNALNIH DELIH

V ponedeljek bo v Metliki seja družbenopolitičnega zbora, v četrtek pa bosta skupaj zasedala ostala dva zbora občinske skupščine. Osrednja točka na obeh sejah je predlog resolucije o izvajanju družbenega plana občine v letošnjem letu. Na dnevnem redu je poleg drugega še osnutek plana komunalnih del, ki jih naj bi opravili letos.

POLITIČNA ŠOLA V METLIKI

Prejšnji petek se je v Metliki začela občinska politična šola; obiskuje jo 30 slušateljev, trajala pa bo 90 ur. Med slušatelji so tudi vsi tisti sekretarji osnovnih organizacij Zveze komunistov, ki doslej niso opravili kakšne zahtevnejše oblike idejnopolitičnega usposabljanja. O temeljih marksizma, razvoju delavskega gibanja in socialistične revolucije, družbenoekonomskih odnosih v naši družbi, temeljih družbeno političnega sistema, mednarodnih odnosih in jugoslovanski zunanji politiki bodo predavali domači predavatelji.

Klet zadnjič odkupuje vino?

Vrsta razlogov govori v prid odkupovanju grozdja, vendar niso še vseh prepričali

Čeprav metliška Vinska klet z odkupom vina od zasebnih vinogradnikov nima nič kaj dobrih izkušenj, se je letos še odločila, da bo odkupila vino, vendar bo odkup trajal le do konca tega meseca. Sicer pa je metliška klet menda edina v Sloveniji, ki še odkupuje tudi vino, medtem ko ostale jemljejo le grozdje.

Do konca januarja je prišlo v klet 67 vzorcev vina, ponudba pa količinsko nikakor ni velika, gre le za kakih 700 hektolitrov. Kaže, da vinogradniki kljub slabim izkušnjam iz preteklih let še vedno računajo s prodajo vina naravnost gostincem. Če pa ne bo šlo, si mislijo, bomo maja, junija in še kasneje vino prodali kleti. Takrat pa so kmečka vina zaradi višjih temperatur v zidanicah slabša in tudi že pokvarjena ter za Vinsko klet nesprejemljiva. Zato v kleti poudarjajo, da so letos dobro obvestili vinogradnike in da kasneje nikakor ne bodo več odkupovali vina. Letošnje izkušnje bodo tudi odločile, če bodo poslej sploh še kupovali vino ali pa zgolj grozdje.

„Klet, ki prodaja vino na širšem tržišču, si ne more privoščiti odkupa manjših količin vina skozi celo leto," pravi direktor tozda Vinska klet inž. Julij Nemanič. „Po naši tehnologiji traja negovanje vina od odkupa do stekleničenja pol leta; poleg tega so vinske posode v naši kleti velike (najmanjša je za 3.000 litrov), vsako pa moramo napolniti najkasneje v enem tednu, sicer trpi kvaliteta vina." Doslej so morali precej vina, ki so ga kupovali od vinogradnikov, zaradi slabše kvalitete prodajati kot vino brez porekla. „Zato smo prisiljeni biti do kmeta strogi, čeprav je to zelo težko," pravi Nemanič in pri tem misli na časovno omejen odkup.

Pa tudi preprost račun pokaže, da se vinogradnikom bolj splača prodajati grozdje kot vino. Za rdeče vino se odkupna cena glede na kvaliteto giblje med 15 in 20 dinarji za liter, za belo pa med 13 in 15 din za liter. Najboljše grozdje so jeseni plačali po 14 dinarjev kilogram, vsako leto pa so kasneje za grozdje dajali še doplačila, in to najmanj dinar za kilogram. Za liter vina pa je pri kvalitetnih sortah potrebno 1,3 kg grozdja.

Od prispelih vzorcev vin za letošnji odkup je okoli 20 odstotkov odličnih vin; ostala so povprečna ali neprimerna za promet, se pravi, da takih ne bodo odkupili. In tako so ti vinogradniki vrgli proč ne samo denar, ki bi ga iztržili za prodano grozdje, marveč tudi ves trud pri predelavi in kletarjenju.

A. BARTELJ

• Osemletna klonska selekcija belokranjskih sort vinske trte je dala zelo solidne rezultate. Pri visokem sladkorju je stalni pridelek 9 do 15 kilogramov grozdja na trto, kar govori, da bi se v belokranjskih vinogradih dalo z uvajanjem dobrih trsnih cepljenk pridelek precej povečati. Vendar vinogradniki še marsikdaj gledajo le, da je cena cepljenk čim nižja, ne pa na to, kako kvalitetne so.

PRODAJA TRSNIH CEPLJENK

Metliška Kmetijska zadruga je za letos pripravila kar 70.000 trsnih cepljenk za prodajo vinogradnikom. Letos obnova vinogradov sicer ne bo tako velika kot v preteklih letih, tako da so za sedaj vinogradniki naročili le tretjino od celotne količine cepljenk, ki so na voljo. Vendar kažejo izkušnje, da je največje povpraševanje po trsnih cepljenkah konec aprila in v začetku marca. V zadrugi imajo pripravljene cepljenke žametne črnine, modre frankinje, kraljevine, laškega rizlinga, šentlovrenke, gamaya in šipona. Cepljenke so odlične kakovosti, saj je bilo lansko leto v tem pogledu zelo ugodno. Cena doma vzgojenih cepljenk je 19 do 21 dinarjev.

METLIŠKA KULTURNA PRIČA

V počastitev slovenskega kulturnega praznika so plakati v Metliki za petek, 8. februarja, občane vabili na ogled slovenskega filma „Priča o dobrim ljudima".

Sindikat ni sam

Kratek, a pomemben mesec

V večini delovnih in drugih organizacij v metliški občini so že imeli občne zbore osnovnih organizacij sindikata, na katerih je tekla beseda o delu sindikata v preteklem letu, sprejeli pa so tudi delovne programe za letošnje leto. Ti nalagajo osnovnim organizacijam tudi aktivnost pri organiziranju razprav o zaključnih računih, sodelovanje pri pripravi planskih dokumentov in seveda pri stabilizacijskih prizadevanjih.

Do 25. februarja morajo povsod pripraviti razprave o zaključnih računih in predloge delavskim svetom za sprejem teh računov. Do tega datuma morajo izpeljati tudi javne razprave o stabilizacijskih programih, s tem pa je povezana tudi uskladitev planov za letošnje leto z resolucijo.

Na občinskem sindikalnem svetu dokaj dobro ocenjujejo letošnje občne zbore sindikata, vendar se je spet izkazalo, da so bili občni zbori boljši tam, kjer so v pripravah nanje tvorno sodelovali tudi poslovodni organi, kot tam, kjer je bilo vse prepuščeno le izvršnim odborom sindikata.

ZVITA NIT

Učenke poklicne šole „Beti" so izdale drugo številko svojega glasila „Zvita nit". Med najzanimivejše prispevke sodi gotovo zapis, posvečen 70-letnici rojstva Edvarda Kardelja, glasilo pa prinaša še literarne prispevke, razgovore z ljudmi iz delovne organizacije, modni kotiček, šale itd. Letos bodo izdali še dve številki „Zvite niti", ki jo oblikujejo dekleta pri literarnem in novinarskem krožku.

SPREHOD PO METLIKI

DRUŠTVO OBRTNIKOV pripravlja v menzi Kmetijske zadruge v Vinski kleti tretji tradicionalni pustni ples, na katerem se bodo razgibali samostojni obrtniki. Najboljša maska bo nagrajena, ne bo pa manjkala vrsta družabnih iger. V našem Sprehodu po Metliki predlagamo izvirno igrico: Kako zamegliti situacijo na davkariji. Kdo bi na tekmovanju zmagal, lahko trikrat ugibate.

SEKSTET BRANKA HERAKA, ki se bo predstavil javnosti 15. marca na modni reviji „Beti", si je izbral ime. Fantje bodo nastopili pod imenom „Vitis", kar je naziv za trto. Če vemo, da pojeta v sekstetu tudi fanta iz Drašič, ni to prav nič nenavadnega. Šestica resno vadi v prostorih poklicne šole, za nastop ima pripravljen tudi dodatek, če bi se poslušalstvo pričelo od navdušenja slučajno metati na trepalnice.

PRVO SOBOTO V MARCU bodo imeli metliški obrtniki občni zbor. Prerešetali bodo delo v preteklosti, zavihali rokave za bodočnost in se sploh pogovarjali hudo resne stvari. Trenutno pa pripravljajo tečaje za varstvo pri delu. Prijavijo se lahko vsi obrtniki, ki jim je kaj do tega, da bodo znali bolje paziti na svoje okončine.

V METLIŠKIH DELOVNIH ORGANIZACIJAH razpravljajo o tem, da bi preusmerili pošiljanje robe s ceste na železnico, vendar imajo pomisleke glede ažurnosti ljudi pod modrimi čepicami. Upravičene pripombe zavirajo hitre odločitve, kajti pošiljke, vozeče se v vagonih, prepočasi prispejo do kupcev. Zavoljo tega je prihajalo v preteklosti do storniranj in do kopičenja artiklov v skladiščih gotovih izdelkov. To pa ljudem v delovnih organizacijah ni po volji.

INDUSTRIJSKO GASILSKO DRUŠTVO „BETI" je na občnem zboru izvolilo nov upravni odbor. Predsednik društva je postal Bojan Cimerman, poveljnik pa bo še naprej Tine Fir, ki je sicer poklicni gasilec v tej delovni organizaciji. V upravnem odboru so se znašli tudi vodje posameznikov temeljnih organizacij združenega dela, tako da v bodoče ne bo več toliko težav zaradi izostankov z dela. Zaradi narave dela vadijo namreč gasilci med delovnim časom.

metliški tednik

DELO TUDI POZIMI – Komaj je pobralo sneg, že so si kmetje našli zaposlitev zunaj doma. Vinogradniki so prav tako izkoristili sonce, da jih pozneje ne bo priganjal čas. Zima bo gotovo še kaj pomahala z repom. (Foto: Jožica Teppey)

Trgovina v koraku s časom

Nova trgovska hiša v Brežicah bo zgrajena do maja – Obeti za večjo založenost

Z vključitvijo v SOZD Emona Ljubljana je brežiško „Posavje" takoj izkoristilo možnost za gradnjo nove blagovnice, katero so imeli že nekaj časa v načrtu. Novi poslovni prostori bodo po mnenju kolektiva zagotovili večjo založenost in izbiro blaga, pa tudi boljšo postrežbo in boljše pogoje zaposlenim.

Blagovnica bo odprta do 1. maja, če le ne bo kakih zastojev pri opremi. Imela bo 5.300 kvadratnih metrov površine v treh etažah. V kletnih prostorih bodo prodajali špecerijo, delikatesne izdelke, sadje in zelenjavo, sveže meso ipd. V pritličju bo na voljo elektromaterial, akustični aparati, železnina, keramika, porcelan, posoda za gospodinjstvo, usnjena galanterija, športne potrebščine, splošna galanterija, zlatnina, cvetje, ure, optični pripomočki in spominki.

V nadstropju bo bogata ponudba bele tehnike, pohištva, preprog, oblog, podov, zaves, pletenin, moškega in ženskega perila, moške, ženske in otroške konfekcije, obutve ipd. V delu blagovnice in v njenem podaljšku bo tudi restavracija z bifejem. Imela bo 150 sedežev.

V trgovskem in gostinskem delu bo zaposlenih 115 delavcev. Od tega jih bodo 80 sprejeli na novo. V Posavju zatrjujejo, da so kader zagotovili deloma iz lastnih vrst in deloma s šolanjem v Šoli za prodajalce v Brežicah ter na srednjih in višjih šolah ekonomske smeri. Da bi poslovanje čimprej brezhibno steklo, bodo nekaj kandidatov za delo v blagovnici poslali na prakso v večje trgovske hiše, v Maksimarket in v Su permarket v Ljubljani. Osemnajst kandidatov obiskuje šolo za poslovodne delavce pri Šolskem centru v Brežicah.

V blagovnici planirajo letno za 185 milijonov dinarjev prometa v trgovskem delu ter za nekaj več kot deset milijonov v gostinskem delu.

Investicija v to trgovsko hišo je veljala 120 milijonov dinarjev, od česar je 22 milijonov namenjenih za obratna sredstva. To bo omogočilo zares dobro založenost.

Blagovnica bo imela tudi parkirni prostor za 152 avtomobilov. Projekt zanjo je izdelal brežiški region (glavni projektant je inž. arh. Cerovšek), zgradilo pa jo je gradbeno podjetje Tehnika iz Ljubljane.

J. TEPPEY

S CESTE NEVIDNA NEVARNOST – Minuli teden je opeka z Obutvine strehe v Brežicah na vsem lepem padla na čelo nič hudega slutečemu mladeniču in ga ranila. Na streho bodo morali poklicati krovce, saj je v stiku s poslopjem Ljubljanske banke opaziti še več razpadajočih opek. Pločnik pod stavbino so takoj opremili z znakom za nevarnost, da se ne bi pripetilo še kaj hujšega. Najbrž ne bo odveč, če se bodo tudi lastniki oziroma uporabniki drugih zgradb v mestu večkrat ozrli na streho. (Foto: J. Teppey)

POVABILO ZA OKROGLO MIZO

Izvršni svet občinske skupščine v Brežicah in Posavski muzej sklicujeta za sredo, 13. februarja, ob 15.30 razgovor o prenovi mestnega jedra Brežic, ki sodijo med kulturne spomenike prve kategorije.

Ing. arh. dr. Peter Fister bo za uvod prikazal udeležencem koncepte prenovitvenih programov na Gorenjskem in v Izoli, nakar bodo domačini spregovorili o dosedanjih prizadevanjih za vključitev starega mestnega jedra v sodobno načrtovanje. Foto–kino klub iz Brežic bo zavrtel kratkometražni film Mladost in cvetje v Brežicah. Posvet bodo zaključili z ogledom priložnostne razstave o urbanistični dokumentaciji Brežic iz preteklosti in sedanjosti.

NOVO V BREŽICAH

V JUTRANJKI NISO POZABILI – Proslava v počastitev 8. februarja v Jutranjkinem tozdu Orlica je bila uvod v mesec kulture v tem kolektivu. Pobudo te delovne organizacije bi si marsikje lahko vzeli za vzor, saj je najbrž edina, ki je na tak način počastila slovenski kulturni praznik. Kako malo zanimanja je sicer vzbudil med brežiškim občinstvom, dokazuje sramotno majhen obisk na osrednji prireditvi v muzeju. Otvoritvi razstave in koncertu je prisostvovala komaj desetina z vabili povabljenih Brežičanov.

V VIŠJA NADSTROPJA VODA SLABO DOTEKA – Prebivalci stolpnic od 5. nastropja naprej upajo, da bodo v novem srednjeročnem obdobju bolje preskrbljeni s pitno vodo. Ne gre za pomanjkanje vode nasploh, ampak za nezadosten pritisk v ceveh. Zaradi tega imajo večkrat težave in ne morejo po želji vključevati pralnih strojev. Šele po temeljiti rekonstrukciji, za katero trenutno ni na voljo denarja, si bodo brežiška gospodinjstva po mili volji privoščila tudi vodo.

KDAJ VEČ JAVNIH GOVORILNIC? – Brežice so precej razprostranjene, zato v stanovanjskih soseskah pogrešajo kako javno telefonsko govorilnico, zlasti še, ker sedanja avtomatska telefonska centrala nima dovolj priključkov za vse interesente. Javna govorilnica pred vhodom na pošto je že marsikoga rešila iz zadrege, še laže pa bi bilo, ko bi stala katera vsaj ob najprometnejših ulicah, na primer pri Marketu ipd. Morda bi za to lahko hitreje poskrbeli kot za večje poštne prostore, kjer je že nekaj časa precejšnja stiska.

BREŽIŠKE VESTI

Previdneje pri psih in mačkah!

Steklina ne pozna meja

Novi občinski odlok uveljavlja strožji nadzor nad psi in mačkami in predpisuje obvezno zaščitno cepljenje. Za cepljenje pridejo v poštev samo psi. Nadvse pomembno je, da občani prijavijo Posavskemu veterinarskemu zavodu vsako nenavadno vedenje svojih psov čuvajev, lovskih spremljevalcev in mačk, jih za vsak primer osamijo in tako preprečijo morebitno prenašanje za človeka smrtno nevarne stekline.

Takih pojavov v brežiški občini do sedaj ni bilo, vendar previdnost ni odveč. Ogroženi sta namreč območji Karlovca in Jastrebarskega, kar pomeni, da nevarnost lahko seže tudi čez Gorjance. Za divjad, ki steklino prenaša, taka razdalja nič ne pomeni.

Vsako gospodinjstvo sme praviloma rediti samo po enega odraslega psa oziroma po dva lovska ali rodovniška psa. Izjemo lahko dovoli samo pristojni občinski organ ob upoštevanju mnenja veterinarske inšpekcije, hišnega sveta ali lastnika stanovanjskega objekta. Lastniki morajo prijaviti psa Posavskemu veterinarskemu zavodu takoj, ko dopolni tri mesece. Tudi izgubljene pse in pse klateže so občani dolžni prijaviti, če opazijo, da se potikajo po naselju.

Odlok prepoveduje mučenje in zanemarjanje psov in mačk. V takem primeru bodo živali odvzeli. Balkoni, kleti, podstrešja in podobni prostori niso primerna bivališča za pse in mačke, zato odlok ne dovoljuje puščanja živali na takih krajih. Lastniki so dolžni živali pravilno hraniti, skrbeti za njihovo zdravstveno zaščito in preprečevati mučenje.

Predpis vsebuje tudi poglavje o denarnih kaznih za posamezne prekrške. Te se gibljejo med 300 in 5.000 dinarji. Najvišja kazen je predpisana v primeru, če pes ugrizne človeka in če lastnik ne poskrbi za veterinarsko nadzorstvo nad živaljo.

J. T.

Živahen utrip v malih skupnostih

Po reorganizaciji velike leskovške KS nov polet v malih „sestrah" – Zavzetost v KS Krška vas – Celo po 95-odstotna udeležba ljudi na zborih krajanov

Male krajevne skupnosti so dosti bliže občanom pri reševanju številnih problemov. V krški občini so med prvimi razdelili izredno veliko KS Leskovec, vendar so samoupravno in delegatsko izoblikovali na istem območju kar štiri nove. Ena izredno prizadevnih je krajevna skupnost Krško polje.

Kako čutijo ljudje z novoustanovljeno krajevno skupnostjo, so znova pokazali zbori krajanov konec januarja in v začetku februarja. Nekdaj so tudi tod okoli govorili vse manjšemu krogu občanov, zadnji zbori pa so izpričevali tudi po 95-odstotno udeležbo volilcev!

Predsednik skupščine krajevne skupnosti Krško polje prizadevani mlajši družbenopolitični delavec Vinko Pirc, sicer skladiščnik pri Pionirju, navaja povsem življenjske probleme, ki so našli mesto v načrtu krajevne skupnosti. „Po sprejetem samoprispevku se nateka denar za najnujnejše zadeve," se pohvali predsednik o najpomembnejšem gmotnem viru novopečene skupnosti. „Novi načrti dela za vsa štiri naselja: Drnovo, Brege, Mrtvice in Vihre kažejo ničkolikokrat omenjene potrebe. Na Drnovem nameravamo dokončati gasilski dom, avtobusno postajališče, mlekarnico, postoriti moramo, kar je treba na igrišču. Podobna vprašanja imajo na Bregeh, poleg tega je treba tam urediti prostore knjižnice. Na Mrtvicah nameravajo pripraviti poleg domala enakih stvari dokumentacijo in načrte za primeren objekt, ki naj bi postal vaško zbirališče. Na Vihrah bomo okrepili že oslabelo električno omrežje, postavili nov transformator, želimo asfaltirati naselje."

Še vedno teži krajane te mlade krajevne skupnosti zastoj pri stanovanjski gradnji. „Stanovanjska gradnja ne more in ne more kreniti. Vemo, da je treba vprašanje gradnje razčistiti skupaj z izdelavo prostorskega plana občine, moti nas, da nam za gradnjo gori še vedno tako imenovana rdeča luč, pri tem pa imamo največ škode krajani sami. Želimo se dobiti iz oči v oči s kmetijsko zemljiško skupnostjo in drugimi, da bi slednjič stvar pospešili. Ljudi namreč živo zanima, kako bo z gramoznicami, ki se tako nečlovečko zažirajo v našo pokrajino," pravi Vinko.

Vinko Pirc: „V novi krajevni skupnosti ljudje z odgovornostjo opravljajo tudi delegatske zadolžitve."

A. ŽELEZNIK

Kumarice so še najbolje plačane

Pri krompirju izguba

Staničeva kmetija v Veliki vasi meri devet hektarov. Poglavitni dohodek ji daje živinoreja. Gospodar Franc je kooperant Agrokombinata, kateremu oddaja mleko, prodaja teleta, junce, krompir in druge pridelke.

V hlevu ima šest goved (od tega štiri krave mlekarice) in dva konja. Traktorja za sedaj ne misli kupiti, morda pozneje, ko bo sin končal šolo. Franc mlajši hodi v šesti razred osnovne šole in zelo rad dela doma. Sosed pravi, da ga vidi v hlevu ob vsakem času, redno pa zjutraj, preden se zdani, in pozno zvečer, ko se zadnji vrne v hišo. Staničevi imajo samo tega sina, zato jim godi, ker ima tako veselja do kmetovanja. Danes je to redko.

Z odkupnimi cenami pri Staniču niso vedno zadovoljni. Za mleko so se zdaj kar dobro popravile, in tako dobijo za liter od 5,90 do 6 din. Lani so pridelali veliko krompirja. Sedem ton so ga prodali Agrokombinatu po tri dinarje kilogram, pa še v Zagreb sta morala gospodar in sosed, da sta ga raztovarjala v skladišču. Stanič ugotavlja, da cena ni krila stroškov.

Največ dohodka na kvadratni meter prinesejo kumarice, če jih le utegne kdo trgati. Lani jih niso sadili. Letos jih najbrž bodo, ker je zemlja tako najbolje izkoriščena in ker kumarice dajo več denarja kot koruza, pšenica, krompir ipd. Treba je pač vse drugo pustiti, kadar začno roditi. Kumarice hitro rastejo in večje ko so, slabšo ceno imajo.

Z ugodnostmi, ki mu jih nudi Agrokombinat kot kooperantu, je Stanič zadovoljen. Tam dobi kredit za umetna gnojila in letos ga bo vzel tudi za rigolanje vinograda.

JOŽICA TEPPEY

KDO BO POMAGAL?

Mladinske akcije bodo letos močno okrnjene, če zanje ne bodo dobili denarja s samoupravnim sporazumom. V proračunu občinske konference ZSMS ga namreč nimajo, zato naj bi ga zagotovila vodstva občinskih družbenopolitičnih organizacij in nekatere interesne skupnosti. Tako bi lahko sodelovali na poeni republiški in zvezni delovni akciji, razen tega računajo tudi na nekaj lokalnih brigad.

Zdrsali ves sneg

Počitnice vseeno vesele

Šolarji letošnje zimske počitnice spet niso imeli sreče: obilna snežna odeja je namreč začela jemati slovo že med zadnjimi šolskimi dnevi. Ko bi bil res čas za dričanje za vasjo, ga je pobrala odjuga. Dušan iz šestega razreda kostanjeviške osnovne šole, Janez in Slavc iz sedmega, vsi iz Dolnje Prekope, priznajo, da so ga dobesedno zdrsali. Dokler je pač bilo še kaj snegu podobnega.

Mladež ne bi bila mladež, če se ne bi znašla tudi v takem. Navsezadnje se niso niti toliko jezili nad tistimi „strici" v Ljubljani, ki tako pisarniško delijo čas zimskih počitnic. „Deset: šest za Slavca," je glasno štel manjši, Dušan, ob mizi za namizni tenis. Še dobro da imajo v vasi delavna društva, da mizo sploh premorejo. Vsekakor jim je šteti v lepo priznanje, da jo zaupajo tudi šolarjem. Po tej zaslugi so njihove, v marsičem bolj enolične počitnice minile bolj zadovoljno.

A. Ž.

VESELJE – Ko jih je med minulimi šolskimi počitnicami zima prikrajšala za veselje na snegu, so se šolarji pač znašli po svoje. Tile na Prekopi so uživali ob vaški mizi za pingpong. Navsezadnje: zima gor, zima dol, tudi žogica za namizni tenis je bela!

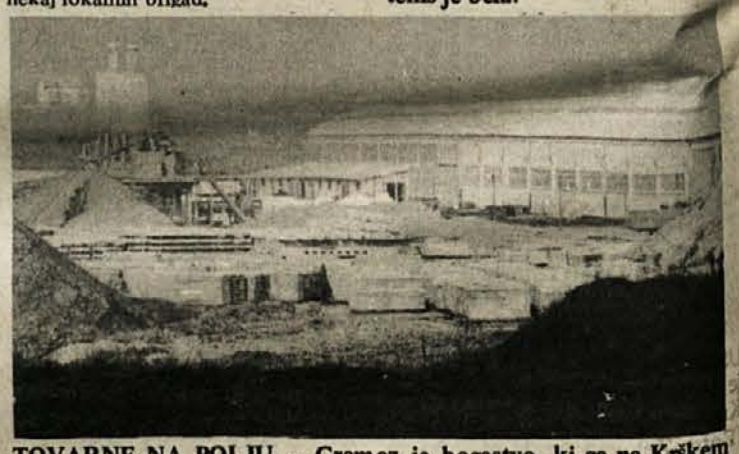

TOVARNE NA POLJU – Gramoz je bogastvo, ki ga na Krškem polju pridno izkoriščajo za industrijo gradbenih elementov in gradbeništvo nasploh, za vzdrževanje in asfaltiranje cest, igrišč, parkirišč in drugih površin. Nekaj območij je že do kraja izčrpanih, zato porabniki prosijo za dodelitev novih površin. Prej ali slej jih bodo zadele omejitve, kajti Krško polje ima tudi dno. (Foto: J. Teppey)

KRŠKE NOVICE

ZNOVA VABILO – Na krajane Krškega in drugega naslavlja vodstvo mešanega pevskega zbora „Viktor Parma", ki želi v svoji sredi več novih, svežih glasov in ga tudi številčno okrepiti. S tem vabilom je zbor stopil že v sedmo delovno sezono!

POCENITI PROSLAVE – To so predlagali na seji v Krškem člani medobčinskega odbora aktivistov OF Kozjanskega krožja. V letu stabilizacijskih prizadevanj bi temu pozivu res veljalo slediti! Sicer pa je že leta nazaj večina proslav v krški občini bila vse kaj več kot zgolj manifestacija in so porabljena sredstva zanjo vedno prinesla kakšno bolj ali manj pomembno pridobitev.

NAJMLAJŠI S KNJIGO – V Valvasorjevo knjižnico in čitalnico so za slovenski kulturni praznik povabili številne malčke iz vrtcev. Pokazali so jim knjižnico in knjige, zanje, jim zavrteli na gramofonu pravljice in glasbo ter jim povedali še to in ono o knjigah in branju. Koliko kasnejših rednih bralcev so si s tem pridobili, bi težko rekli, vendar ta akcija ne bi smela ostati prva in zadnja.

POTREBUJETE NASVET? – Pri občinskem svetu Zveze sindikatov bodo odprli pravno posvetovalnico, ki bo enkrat v tednu na voljo delavcem. Delati bo začela 20. februarja. Svetovalca lahko obiščete vsako sredo med 14. in 16. uro v pisarni občinskega sveta Zveze sindikatov.

KRŠKI TEDNIK

Kritično o predlogu stanarin

Delegati zahtevajo boljše gospodarjenje z denarjem za gradnjo stanovanj — Več predlogov, naj bi s stanarinami gospodarili hišni sveti, ki bi jih bolj gospodarno porabili

Na ločeni seji zbora združenega dela občinske skupščine Kočevje, ki je bila 6. februarja, je bilo največ razprave o stanovanjskem gospodarstvu in ekonomskih stanarinah. O tem vprašanju so delegacije zastavile več pismenih vprašanj, delegati pa tudi ustnih. Iz vseh je bilo čutiti bojazen, da je denar za gradnjo in vzdrževanje stanovanj pogosto slabo oz. negospodarno porabljen, in zahteva, da hočejo o tem denarju (za gradnjo in o stanarinah) samoupravno odločati.

Delegati so zahtevali podrobnejše podatke o stroških poslovanja SSS in osebnih dohodkih zaposlenih, o porabi stanarin in programu vzdrževanja starih hiš. Vprašali so tudi, zakaj je denar za gradnjo stanovanj ležal dve leti neizkoriščen in koliko (stanovanj) smo zaradi tega izgubili. Zanimalo jih je, če ima SSS izdelan tudi ekonomski in stabilizacijski program ali le predlog za ekonomske stanarine.

Nadaljnja vprašanja so bila: Zakaj SSS ni samoupravno organizirala? Kaj bo z obratovalnimi stroški? Koliko imetnikov stanovanjskih pravic ali hišnih svetov je podpisalo oz. se izreklo za predlagani sporazum o prehodu na ekonomske stanarine? Opozorili so, da odlok ne more biti sprejet, če ga večina stanovalcev ne podpiše. V vprašanjih so bile hkrati izražene tudi trditve, da so stanovanja slabo vzdrževana in da ne bo bolje, dokler ne bodo stanarine obdržali hišni sveti in z njo gospodarili in jo le po svoji presoji samoupravno združevali.

Kritizirano je bilo dejstvo, da je sedanji osnutek sporazuma spet pripravljen z vrha navzdol, namesto da bi bil po samoupravni poti. Že kar ob osnutku sporazuma o ekonomskih stanarinah pa je pripravljen tudi osnutek odloka o povišanju stanarin za tiste, ki ne bodo sklenili sporazuma o ekonomskih stanarinah.

Nadalje so kritično ocenili slabo vzdrževanje stanovanjskih stavb. Opozorili so na znano dejstvo, da so nova stanovanja slabo zgrajena, da hitro prihaja do raznih okvar in da torej razen izvajalcev del slabo opravijo delo tudi komisije, ki prevzemajo nova stanovanja.

Menili so nadalje, da je predlagano povišanje stanarine preveliko. Več razpravljalcev je poudarilo, da v Kočevju stanarine ne bi smele biti tako visoke, kot v Ljubljani.

Na vsa ta in druga vprašanja bodo morali SSS in drugi dati odgovore v javni razpravi, ki bo trajala mesec dni, nakar naj bi bila dopolnjena predloga odlokov v zvezi s stanarinami tudi sprejeta. Že na seji pa je bil izražen upravičen dvom, da bi bilo vse to v tako kratkem času mogoče dobro opraviti.

J. P.

KAM GRE PRISPEVEK?

Od 640 občanov, ki so dobili odmero za plačilo prispevka za uporabo stavbnega zemljišča in javne kanalizacije, jih 133 tega prispevka še vedno ni plačalo. Seveda bodo proti njim storjeni ukrepi. Vendar pa ne bi bilo toliko težav pri plačevanju te obveznosti, če bi o porabi teh prispevkov podajali na zborih občanov podrobna poročila. Taka poročila so pred leti občani že dobivali. V kratkem bodo spet zbori občanov in že na njih bi lahko razpravljali tudi o tem.

–V

Spremembe davkov

Ukinjen pri kemičnem čiščenju, večji pri alkoholu

Prometnega davka za kemično čiščenje oblek, ki je znašal 10 odstotkov, v občini Kočevje ne bo več. Tako so sklenili na zadnji seji Zbora združenega dela.

Pač pa bo zvečan davek na nekatere alkoholne pijače, in sicer bo od litra penečega vina znašal 5 din (zdaj 4 din), od „drugih alkoholnih pijač" 60 odstotkov (zdaj 45 odst.) in od „alkoholnih pijač vseh vrst, ki so proizvedene z manj kot 50 odst. domačih surovin", 70 odstotkov (zdaj 50 odst.). Enak kot doslej pa bo davek pri vinih tipa „Biser", pri medici, pivu, naravnem žganju in vinjaku.

Do teh sprememb je prišlo zaradi uskladitve davkov na območju občin ljubljanskega območja.

VRNJEN LOKAL

Bivšo Pirčevo prodajalno mesa v Kočevju Šeškova 24, ki je bila nacionalizirana, bodo po sklepu zadnje seje občinske skupščine vrnili lastnikom, ki si bodo v njej uredili stanovanjske prostore. Te mesnice tozd Mesarija ZKGP Kočevje ne uporablja že več let in je zdaj stala prazna. Ugotovljeno je bilo, da so v tem primeru izpolnjeni vsi trije pogoji za vrnitev, se pravi da lokal ni za skupnost več zanimiv, bivši lastnik za lokal ni dobil odškodnine, lastnik pa bo uporabljal vrnjene prostore le za svoje potrebe.

EUROTRANS NA NEPRIMERNEM MESTU — Eurotrans Ribnica ima parkirne prostore in delavnice za svoja vozila v Goriči vasi pri Ribnici ob magistralni cesti Škofljica–Kočevje. To parkirišče Eurotransa gotovo ni na primernem prostoru, saj težki tovornjaki s prikolicami, ki tu manevrirajo, zapro ves promet na glavni cesti (glej sliko). Zaradi tega je sicer tu hitrost omejena na 50 km na uro, vendar to ne bi smela biti trajna rešitev, pač pa bi si moral Eurotrans urediti prostore na primernejšem kraju. (Foto: Primc)

Voda bo tudi za Sodražico

Vseh cevi novega vodovoda ni bilo možno zasuti pred zimo, ker je bilo jeseni preveč dežja

„Kaj se dogaja s Hydrovodom? Jarke za vodovod Podsten–Izber so izkopali in položili cevi, jarkov pa niso vseh zasuli?" je vprašal na občinski seji delegat iz Sodražice.

Odgovor je bil poslan z materialom za sejo zborov občinske skupščine Ribnica 11. februarja:

Druga etapa območnega vodovoda, to je odsek Podstenski studenec Izber, smo začeli graditi leta 1979. Do jesenskega deževja je delo potekalo zelo hitro. Zaradi slabega vremena pa ga je bilo nato treba prekiniti in se bo nadaljevalo zgodaj spomladi.

Dela na trasi še niso zaključena. Del trase je grobo zasut in preizkušen. Na drugem delu pa so cevi položene, a niso preizkušene; spet zaradi stalne moče jeseni. Urejanja in čiščenja že zasutega dela pa ni bilo možno opraviti zaradi izredno mokrega zemljišča in zaradi pomanjkanja časa pri JLA, ki je ta dela izvajala.

Za občane Sodražice je še pomembno, da bo njihovo naselje priključeno na novi območni vodovod, in sicer pri bodoči čistilni napravi, ki bo blizu Izberja. To pomeni, da voda ne bo tekla mimo Sodražice v Ribnico, kot so nekateri govorili, ampak bodo to vodo dobivali tudi Sodražani.

ŠUŠMARJE POPISUJEJO

Delegat KS Sodražica je na zadnji skupni seji zborov občinske skupščine Ribnica vprašal, če so letos predvidene kakšne spremembe pri mali obrti. Odgovor je bil, da pri izdaji potrdil ne bo sprememb. Izvršni svet pa je imenoval komisijo, ki bo pregledala vse prošnje za izdajo potrdil o opravljanju popoldanske obrti, ker bodo pogoji verjetno zaostreni. Popisujejo tudi šušmarje, kar bo letos ena glavnih nalog inšpekcijskih služb. Krajevne skupnosti so tudi posredovale sezname šušmarjev. Do roka nista tega storili le KS Ribnica in KS Dolenja vas.

Mesto Kočevje bo večje

Imelo bo večjo površino in 1000 prebivalcev več

Med razpravo o razdelitvi KS Kočevje–mesto na tri manjše KS, je bilo poudarjeno tudi, najdobi območje mestnih KS naravne meje, se pravi meje po statističnih okoliših oziroma katastrskih občinah. Že prva preučevanja so pokazala, da bi se mesto Kočevje površinsko povečalo in pridobilo s tem tudi okoli 1.000 novih prebivalcev.

Sedanja KS Kočevje šteje 8.260 prebivalcev, ko pa bo mesto dobilo naravne meje, bo imelo okoli 9.300 prebivalcev. Največ stavb in občanov bi mesto pridobilo na območju sedanje KS Rudnik–Šalka vas. Meja mesta bi namreč potekala šele na vrh klanca v Šalki vasi, kjer stoji nova prometna tabla, da je tam konec Kočevja in začetek Šalke vasi. Skratka: pod mesto bi spadale vse stavbe, ki plačujejo prispevaek za stavbno zemljišče z rudniškim jezerom vred.

Mesto bi se razširilo, vendar veliko manj, tudi na račun sedanje KS „Ivan Omerza", in sicer v Dolgi vasi. Le v smeri KS Stara cerkev ne bi bilo bistvenih sprememb, saj bi spadal novi Breg še vedno pod KS Stara cerkev, pod mesto Kočevje pa še naprej Mahovnik.

Preoblikovanje KS Kočevje–mesto oziroma njena razdelitev na tri KS ter določitev naravnih meja mesta torej ne zadeva samo občanov KS Kočevje, ampak tudi občane sosednjih KS.

SEMINAR ZA SEKRETARJE

Seminar za sekretarje osnovnih organizacij in svetov ZK ter usklajevalce aktivnosti OO ZK v OZD je bil 26. januarja v Kočevju. Na njem so se slušatelji seznanili z nalogami komunistov v sedanjem obdobju, o občinskem načrtu za letos in nalogah komunistov pri njegovem uresničevanju ter o stanju v delovnih organizacijah in usmerjanju dela komunistov.

V spomin revolucionarjema

Počastili spomin na E. Kardelja in Milana Škerlavaja

70-letnici rojstva Edvarda Kardelja je bil posvečen svečani del seje vseh zborov občinske skupščine Kočevje, ki je bila 6. februarja. Na njej je o velikem mislecu, borcu in človeku ter o njegovem delu govoril predsednik občinske skupščine Savo Vovk. Po svečanem delu so bile ločene seje zborov, na katerih so najprej z enominutnim molkom počastili spomin na preminulega častnega občana občine Kočevje Milana Škerlavaja–Petrača.

V rednem delu skupne seje vseh zborov so razpravljali o pobudi družbenega pravobranilca samoupravljanja, naj bi predčasno razrešili dolžnosti direktorja Hydrovoda Kočevje–Ribnica Antona Andoljška, ki je zakrivil več kršitev interne zakonodaje Hydrovoda in zakona o združenem delu ter drugih predpisov. Več poročamo o tem v posebnem članku.

Na ločenih sejah zborov so obravnavali še načrt razvoja občine za letos, preoblikovanje stanovanjskega gospodarstva, dogovor o štipendijski politiki v Sloveniji, prehod na usmerjeno izobraževanje, volitve in imenovanja, nekatere spremembe odlokov ali nove odloke in drugo.

SAVIČEVA ŠE RAVNATELJICA

Na zadnji seji zborov občinske skupščine Kočevje so za ravnateljico osnovne šole „Zbora odposlancev" Kočevje ponovno imenovali Ano Savić, za novega delegata samoupravnih organov kmetijske zemljiške skupnosti pa Franca Krajca in Justino Makše.

Novi ukrepi za stabilizacijo

Preprečiti neupravičeno naraščanje osebnih dohodkov — Brzdati cene, investicije in vse vrste porabe — Več le tistemu, ki bo bolje delal in uspešno gospodaril

Nova dopolnila v program družbenega razvoja občine Ribnica za letos, ki je bil sprejet na lanski zadnji seji zborov občinske skupščine, so bila predlagana za sprejem na seji zborov občinske skupščine, ki je bila 11. februarja. Tokrat poročamo le o predlogu dopolnil, če pa so zbori sklenili v katerih primerih drugače, vas bomo s tem seznanili prihodnjič. Dopolnila je bilo treba sprejeti tudi zaradi uskladitve z novimi republiškimi in drugimi dokumenti, sprejetimi pred kratkim zaradi ustalitve gospodarstva.

Iz programa je črtana gradnja novega vrtca v Sodražici in s tem tudi gradnja kuhinje in jedilnice za potrebe šolarjev. Ta gradnja pa bo imela prednost v naslednjem srednjeročnem obdobju. V načelu je bilo za investicije v negospodarstvu predlagano tako, da je treba že začete dokončati, novogradnje pa prenesti v naslednje srednjeročno obdobje.

Sredstva za osebne dohodke morajo rasti za četrtino počasneje kot dohodek. Osebni dohodki v neproizvodnih dejavnostih lahko naračajo le skladno z osebnimi dohodki v materialni proizvodnji, vendar so skupno lahko največ 16 odst. večji kot lani. Sredstva za skupno porabo v OZD pa lahko porastejo za največ 15 odstotkov v primerjavi z lani.

Vsa ta in druga stabilizacijska prizadevanja morajo biti še ta mesec vnesena v planske akte. Služba družbenega knjigovodstva bo vsak mesec sproti kontrolirala izvajanje resolucijskih načel in o ugotovitvah obveščala občinski izvršni svet, ki bo nato ukrepal.

Delavci bodo morali pri razporejanju dohodka za osebne dohodke upoštevati načrtovani in stvarno doseženi dohodek.

Če bo OZD načrtovani dohodek dosegla, ga bo tudi razporedila, kot je načrtovala. Če bo ustvarila manjši dohodek, kot je bil načrtovan, bo morala ustrezno manj, kot je načrtovala, nameniti za osebne dohodke in skupno porabo. Če bo pa dosežen večji dohodek, kot je bil načrtovan, in bo to rezultat boljšega gospodarjenja, bo treba relativno več presežka dohodka namenjati za razširitev materialne osnove dela.

V stabilizacijskih programih bo torej treba dati poseben poudarek na večje ustvarjenje dohodka in njegovo pravilno razdelitev.

Zagotoviti je treba usklajeno in le dogovorjeno rast cen iz občinske pristojnosti. Ponovno bo treba proučiti realnost načrtovanih investicij.

J. PRIMC

NE ZAPUŠČAJ STROJA

Vse enote zdravstvenega doma Ribnica, se pravi tudi v zdravstvenih postajah Sodražica in Loški potok, so z novim letom uredili delovni čas tako, da bodo zaposleni občani lahko obiskovali zdravnika tudi izven svojega rednega delovnega časa. To je le eden izmed ukrepov za ustalitev gospodarstva. Že kar takoj pa lahko povemo, da je bilo v minulih letih storjenih veliko podobnih korakov, da bi zaposlenim omogočili urejati svoje zadeve izven njihovega rednega delovnega časa, a je bil uspeh pičel, saj je vsak lahko uredil vse že v dopoldanskih urah. Bo poslej res bolje?

DROBNE IZ KOČEVJA

OPEHARJENI ZA SNEG – Narava je zopet opeharila naše otroke za smučarske in sankarske užitke med zimskimi šolskimi počitnicami. Namesto tega so hodili nekateri nabirat teloh, ki je prvi oznanjevalec pomladi. Veliko jih je obiskalo razstavo ptic. Tu so preizkušali srečo pri bogatem srečolovu, ki jim je bil bolj naklonjen kakor zima.

KNJIGE TUDI ZA DARILO – Prešernovih knjig smo dobili na območju občine nekaj več kakor prejšnja leta, ker je krajevna skupnost mesta dajala starejšim krajanom poleg novoletnih daril tudi te knjige. Za območje, kot je občina Kočevje, je za te knjige vsekakor premalo zanimanja, saj je na vsem območju za nekaj nad 17 tisoč prebivalcev samo 5 poverjenikov za nabiranje naročnikov. Dva sta v mestu, dva na Rudniku in eden v Strugah. Prešernove knjige kupujejo predvsem bralci, ki ne kupujejo knjig na metre, oziroma le za okras polic.

LETOS 10-KRAT VEČ – Pri AMD Kočevje je v letu 1980 obnovilo članstvo ali se na novo vpisalo že do konca meseca junarja 554 članov. Lansko leto so imeli v istem obdobju vpisanih samo 53 članov. Letos je prejel številko izkaznice 62765 kot petstoti član Vinko Zajc iz Kočevja Union št. 5. Letošnja društvena članarina za avtomobiliste je 250 din. Član AMD ima več ugodnosti pri storitvah v servisih AMZ Slovenije in drugod.

– Zakaj tako malo govoriš?

– Da se mi ne bi zgodilo kot tistemu cicibančku, ki so mu v vrtcu zalepili usta.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

PREVEČ LUKENJ – Čeprav so po glavnih ribniških cestah položene kocke in ne asfalt, je na cestiščih tako rekoč luknja pri luknji. Za dodatne luknje so poskrbeli še pri PTT, ko so razkopavali cesto zaradi polaganja novih telefonskih linij. V Ribnici cest ne popravljajo ker nameravajo položiti skozi naselje kanalizacijo, ki je zdaj Ribnica nima. Vprašanje pa je, kdaj bodo začeli kanalizacijo polagati. Čeprav so ta dela v načrtu za letos, verjetno zanje ne bo denarja.

ZDRAVSTVENI DOM NA PRODAJ – V Ribnici prodajajo stavbo sedanjega zdravstvenega doma, ker že gradijo novega, ki bo predvidoma dokončan in odprt še pred novim letom. Vrednost starega zdravstvenega doma je skupaj s pripadajočim zemljiščem ocenjena na 6,2 milijona.

STABILIZACIJSKO PLAVANJE – O gradnji plavalnega bazena in rokih njegove dograditve smo že večkrat poročali. Seveda bazen še ni odprt. Nekateri že ugotavljajo, da je vprašanje, če se ga splača dograditi, ker bo njegovo obratovanje prinašalo izgubo. Ribničani, katerih smisel za šalo je znan tudi izven naših meja, pa pravijo, da je v sedanjih stabilizacijskih časih najbolj zdravo tudi stabilizacijsko plavanje, se pravi plavanje po suhem.

– Imaš tudi ti pripravljeno kakšno vprašanje za Hydrovod?

– Seveda! Gradil bom nov brlog, pa bi rad vedel, če bom tudi jaz lahko dobil na razpolago tisti njihov bager, ki je nekaterim donašal lepe denarce.

KOČEVSKE NOVICE

REŠETO

„Požeruh," imenovan skupna poraba

Kaj prinaša klet samoupravnih interesnih skupnosti? Stabilizacija ni krčenje vse počez – Razdrobljene šole v Mirenski dolini požro 4 milijone dinarjev več

Smo sredi naporov, ko se dogovarjamo, kako bo vsak na svojem področju ravnal bolj gospodarno. Razumljivo je, da so na hudem udaru samoupravne interesne skupnosti.

Predsednik izvršnega odbora izobraževalne skupnosti Ivan Košar pove: „Varčevati na račun učencev nima smisla, kar pa ne pomeni, da v šolstvu ni mogoče prihraniti kakšen dinar!" V mislih ima ugotovitve z enega od številnih sestankov v krajevni organizaciji SZDL v Krmelju, kjer je bilo rečeno, da bi z reorganizacijo šolske mreže med sedanjimi osnovnimi šolami Krmelj, Šentjanž, Tržišče lahko prihranili štiristo starih milijonov! To seveda ne bi bilo kakšno zloglasno ukinjanje šol v kateri od krajevnih skupnosti, temveč povezovanje višje stopnje.

Kako žalostno izgleda pouk na tej višji stopnji sedaj, je bilo govora tudi na nedavnem seminarju za sekretarje osnovnih organizacij ZK v Sevnici. Na enega krmeljskega šolarja pade več kot dva stara milijona stroškov, čeprav ima taisti učenec kombinirani pouk in to – na pragu 21. stoletja. Rečeno je bilo sicer kot tolikokrat doslej tudi nekaj o krepitvi oddelkov, vendar nemalokrat domala že pravi lov na učence zadeve prav gotovo ne more rešiti. Če pri čem, lahko pomagajo delegati izobraževalne skupnosti. Po vsej verjetnosti jim bodo čez čas najbolj hvaležni sedanji učenci kombiniranih oddelkov, kjer se – roko na srce – ne morejo naučiti toliko, pa naj se vsi še tako trudijo, kot vrstniki, ki obiskujejo redne nekombinirane razrede.

A. Ž.

Močni samo povezani

Mala anketa med Krmeljčani o samoprispevku

Širi se glas, da so v akciji za podaljšanje samoprispevka v treh krajevnih skupnostih – Krmelju, Šentjanžu in Tržišču – najmanj storili ravno v sredini, Krmelju. Res ni manjkalo težav, še najbolj v krajevni konferenci SZDL, kjer kar niso mogli najti pravega moža za predsednika.

Pobarali smo troje Krmeljčanov, delegatov, kaj menijo o podaljšanju samoprispevka.

LIDIJA SLAPŠAKOVA, medicinska sestra v sevniškem zdravstvenem domu, zdravstvena postaja Krmelj, izraža optimizem, češ izida referenduma sploh ne velja postavljati pod vprašaj. „Program namreč zajema naše žive potrebe, navsezadnje ga v splošna prizadevanja vključujejo skupni interesi. Za takšno stvar pa smo, kot je znano, vedno v veliki večini."

IVO KOLOVRAT, orodjar v Metalni, ji je pritegnil: "Vse akcije so pri nas vedno uspele, če smo jih tudi dobro politično pripravili. Glede podaljšanja samoprispevka za ceste zato sploh ne dvomin, da ne bi uspel. Še enkrat: o vseh vprašanjih se je treba odkrito pogovarjati z ljudmi.

MIRKO ZUPAN, delovodja v Metalni, tozd Krmelj, je član iniciativnega odbora pri krmeljski krajevni skupnosti. Je eden tistih, ki ne skriva svojih pogledov, ko prepričuje ljudi za kako akcijo, ne pozablja niti na vrsto podrobnosti, ki imajo tudi pri referendumih nemalokrat usodno težo. „Od sevniškega gostinskega podjetja bi bilo lepo, če bi našim delavcem pokazalo kaj določenega od tolikokrat obljubljenega obrata družbene prehrane ali preproste domače gostilne. Še vedno ni kje jesti. Nadalje se naš svet KS ogreva, da morebiti povišamo stopnjo samoprispevka v naši krajevni skupnosti magari za 0,5 odstotka, samo da bi ob šoli lahko postavili še telovadnico. Sicer pa bomo glasovali za naše ceste. To pa je stvar, kjer govorimo vsi enako!"

A. Ž.

USMERJENA REJA – Stane Felicijan, napredni kmet iz Šmarčne, je sredi del za novi goveji hlev. Je kooperant Mercatorja, sevniškega Kmetijskega kombinata. Na sliki: v svinjskem hlevu na rešetke. (Foto: Železnik)

SEVNIŠKI PABERKI

KRIZA HUMORJA? – Pust neusmiljeno pritiska na duri. Se bodo Sevničani za ta praznik lahko vsaj pošalili in nasmejali na račun svojih problemov, če jih vseh že ne morejo rešiti? Malo verjetno. Predzadnjo sredo je bil namreč na pobudo predsednika turističnega društva že tretji sestanek pripravljalnega odbora, žal brez posebnega haska. Očitno z usmerjenim karnevalom ne bo nič ali pa vsaj bolj malo, ni pa izključeno, da ne bo prihitelo kaj padalcev.

KOD NAJ RAJAJO MALČKI? – Poleg Dedka mraza sevniško društvo prijateljev mladine iz leta v leto uspešno prireja maškarado najmlajših. Ker sedanje dvorane po preureditvah niso več primerne za rajanje, ni kam s to radostjo. Problema bi bilo na mah konec, ko bi na pustni torek posijalo žarko sonce, da bi bilo rajanje lahko na prostem pred Partizanom!

RAZUMEVANJE ZA MERILCA – Komisija za mestno zemljišče pri boštanjski krajevni skupnosti je na zadnji seji sklenila ponovno premeriti vse stanovanjske površine. Krajevna skupnost bo izdala pregledno obvestilo. Kdor ne bo želel korektno sodelovati pri merjenju, bo imel opravka s celjskim javnim pravobranilcem. Tokrat sodnih stroškov ne bo plačevala več krajevna skupnost, kot je bilo lani.

– „Malo ali nič je zraslo od silnih načrtov gostincev, trgovcev in še koga o velikem gostinsko – trgovskem centru . . ."

– „Saj smo dobili disco(nt) v taborniškem domu!"

PRVI SMUČARSKI VLAK

V soboto, 23. februarja, bo odpeljal iz Sevnice prvi vlak na Rogljo. Prijave smučarjev zbirajo samo še danes pri Janezu Kranjcu na Elektru, inž. Vinku Šešku pri Gozdnem gospodarstvu in Andreji Flajs na občinski upravi. Stroški na osebo – vključena je smučarska karta, prevoz in topli obrok – znašajo za odrasle 260 dinarjev, za otroke pa 200 dinarjev. V klubu so prepričani, da trud pri pripravi vlaka ne bo zaman.

OGLAŠUJTE V DL!

„Pljučka smrdijo"

Samozaščitna akcija delavcev Stillesa – Res pokvarjena hrana?

2. februarja so delavci popoldanske izmene v Stillesu še bolj mrko gledali izza omizja svoje obratne menze. „Ta pljučka smrdijo", so mrmrali ogorčeni.

Nekaj najbolj pogumnih je kratko malo poklicalo veterinarskega inšpektorja. Ta resda ni imel pri roki posebnih sterilnih posod za vzorce, vendar je vzorce vseeno vzel in jih poslal v novomeški zavod za analizo. Ni šlo namreč zgolj za bakterije.

Kako bodo inšpektorji še ukrepali, bomo še obveščeni. Že sedaj je mogoče reči, da je razne tovarniške menze že zdavnaj prerasel čas. „Gre, dokler gre," pravijo nekateri.

„Če bodo menzo zaprli, še tega ne bomo imeli kje jesti," so vrgli v brk nekaterim tistim, ki so pljučka prijavili v Stillesu.

To, da ni kje jesti, medtem ko so sindikalne liste že pred leti uzakonile tople obroke, so kritično ugotavljali tudi delegati na seji skupščine za zaposlovanje v Sevnici. Tokrat se delegati niso zadovoljili le z ugotovitvijo. Izrekli so odločno zahtevo, da vsaj v novem srednjeročnem načrtu rečejo katero o družbeni prehrani v zato nedvomno v prvi vrsti poklicnem – sevniškem Gostinskem podjetju! Odgovorni naj bi sedli za zeleno mizo in se domenili.

Je perspektiva v razdrobljenih kuhinjah ali kar bifejih, ali ne bi bil čas za sodobno menzo v občini, kjer je med zaposlenim delavskim razredom kar 52 odstotkov žensk?

NOV PREDSEDNIK AMD

Na zadnjem občnem zboru sevniškega Avto–moto društva je bil izvoljen nov upravni odbor. Društvo bo po novem vodil novi predsednik Tomo Vačovnik. V minulem mandatnem obdobju – trajalo je pičli dve leti – je društvo tudi gmotno prišlo na zeleno vejo. Ima zadovoljiv vozni park in inštruktorje za poučevanje voznikov. Gosti in prisotni člani na občnem zboru so govorili o vrsti oblik dela, ki bi pomagale pritegniti več članov k aktivnemu delu društva. Najdoločnejše izkušnje je posredoval podpredsednik AMZS in predsednik AMD Bela krajina, kjer ta čas uspešno potekajo javne tribune o prometu.

SEVNIŠKI VESTNIK

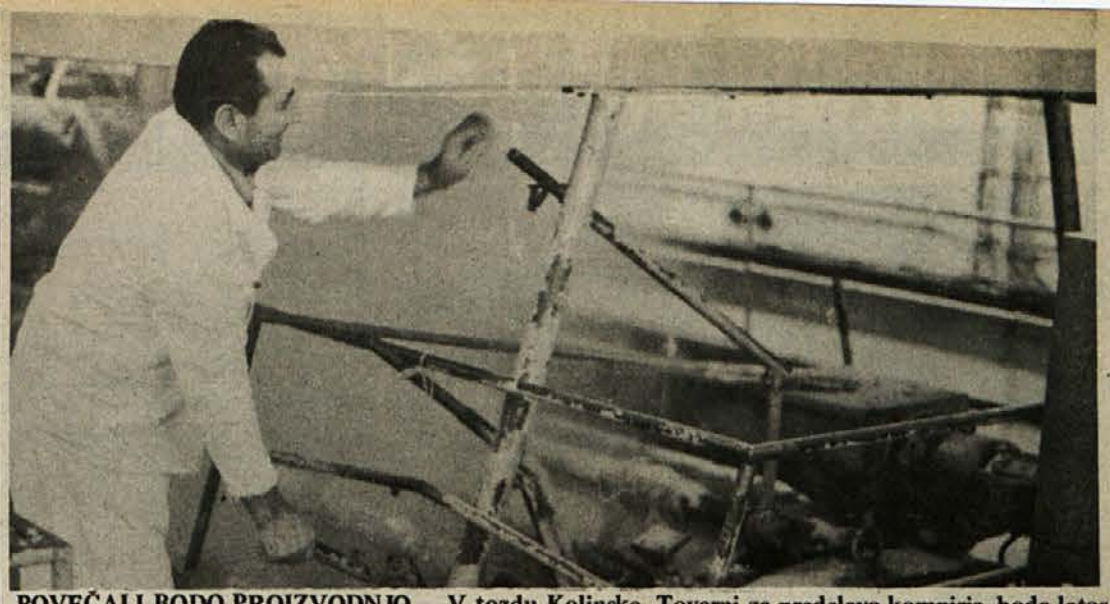

POVEČALI BODO PROIZVODNJO – V tozdu Kolinske, Tovarni za predelavo kompirja, bodo letos precej povečali proizvodnjo. Razmišljajo pa tudi o novih proizvodih, saj je pri predelavi krompirja izredno nizka akumulacija

Kmetje naj zaupajo v tovarno

Kolinska z Mirne bo letos za trideset odstotkov povečala svojo proizvodnjo

Čeprav bi na prvi pogled lahko sodili, da Kolinska-tozd Tovarna za predelavo krompirja na Mirni dela sezonsko, je ta sodba neupravičena. V tej tovarni, ki je v preteklosti imela toliko težav z nabavo zadostnih količin surovin, letos pa ima le-teh preveč, se vedno nekaj dogaja.

Tako bodo letos odkupili kar precej ton več krompirja, kolikor je bilo podpisanih pogodb. Zato se bo njihov obseg fizične proizvodnje povečal za trideset odstotkov, v enaki meri pa tudi prihodek in dohodek. Po sedanjih ocenah naj bi bil prihodek okoli 140 milijonov dinarjev, dohodek pa okoli 28 milijonov dinarjev. Vendar so njihovi načrti usmerjeni že naprej. V marcu se bo začel podpis pogodb za naslednji odkup krompirja, za katerega si v tovarni želijo, da bi potekal v okviru dogovorov, zlasti pa v znamenju povečanega zaupanja kmetov v tovarno. Že letos, ko je preveč presežkov krompirja, se je namreč pokazalo, da je Kolinska edini zanesljivi partner, zlasti če kmetje gledajo dolgoročno.

„Vendar to niso edina vprašanja, s katerimi se ubadamo pri nas," je povedal Maks Kurent, ki še ne vodi dolgo te tovarne. „Zagrizli bomo tudi v povečanje gospodarnosti našega dela. Predvsem moramo zmanjšati količino vloženega dela na enoto proizvoda, še bolj kot doslej izkoriščati material in naše proizvodne kapacitete. To pa nam bo uspelo le, če bomo uveljavili nagrajevanje po delu, ki je za zdaj vpeljano le pri

INŽ. MAKS KURENT

skladiščnih delavcih. Vendar ta ukrep ne bo zadostoval sam po sebi. Izkoristek proizvodnih zmogljivosti je zdaj okoli 86 odstotkov, dalo pa se ga bo še za malenkost izboljšati. Vendar je tu tudi vprašanje rednega vzdrževanja strojev, čiščenja, okvar, ki se v taki proizvodnji še kako poznajo. Ura zastoja stane delavce naše tovarne kar 20.000 dinarjev; nad tem bi se morali zamisliti prav vsi in vsak po svoje prispevati, da bi bilo čim manj zastojev."

Kurent je še povedal, da so obremenitve tega tozda še precej velike. Tako gre precejšen del teh na račun skupnih služb, kjer bo treba razmišljati o zmanjšanju stroškov. Pa tudi pogoji poslovanja so vse težji.

Veliko denarja gre namreč za bonitete kupcem, za licence, embalažo, ekonomsko propagando. Zato v tovarni veliko razmišljajo tudi o novih proizvodih, večji finalizaciji, saj je akumulacija pri predelavi krompirja zelo nizka. Hkrati se zavedajo, da bodo večje uspehe dosegli le z boljšimi kadri, zato posvečajo veliko pozornosti izobraževanju, štipendiraju.

J. ŠIMČIČ

TRŽNICA BO RES!

Že lani smo večkrat ugotovili, kako potrebna je v Trebnjem tržnica. V začetku novega leta lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da so obeti zanjo zelo dobri. Zaenkrat naj izdamo samo to, da se bo nekaj regrata in motovilca dobilo že zgodaj spomladi – na travnikih za Temenico namreč!?

GRADBENI ODBORI SO ŽE USTANOVLJENI

V krajevni skupnosti Mokronog so že ustanovili gradbene odbore, katerih skrb bo uresničevanje programa del iz sredstev samoprispevka. Teh odborov je za zdaj šest, pomoč pa bodo imeli tudi v svoji nadzorni komisiji in v komisiji za realizacijo programa iz sredstev samoprispevka. V krajevni skupnosti pričakujejo, da se bodo dela pričela že konec tega meseca ali v začetku prihodnjega.

VARČUJMO Z BESEDAMI

Zanimovo dejstvo je, da so trajale skupščine oz. seje skupščin nekaterih SIS v januarju povprečno manj kot eno uro, kar znatno odstopa od lanskoletnega visokega povprečja. Nekateri trdijo, da je pravi razlog te nepričakovane anomalije zahtevano krčenje programov SIS, od katerega delegati še zdaj niso prišli do sape.

Kakor koli je že, kazno je, da so se delegati skupščin SIS med prvimi vključili v stabilizacijska prizadevanja, saj prihranijo mnogo besed.

Brez razprave

Pomanjkljive prijave komisiji za ugotavljanje premoženja niso v preveliko pomoč

Na 11. skupni seji vseh treh zborov občinske skupščine Trebnje, ki je bila v začetku februarja, so delegati obravnavali predlog programa skupščine, poročilo o delu komisije za ugotavljanje premoženja in še nekaj zadev. Med drugim so slišali tudi informacijo o stališčih do obnavljanja Ceste bratstva in enotnosti.

Čeprav je bil dnevni red te seje zanimiv, saj bi delegati lahko precej povedali tako o programu skupščine, kot o predvidenem posodabljanju, je bila seja zelo tiha. Tako bi lahko iz razprave na tej skupščini izvzeli predvsem poročilo o delu komisije za ugotavljanje izvora premoženja, ki ga je podal njen predsednik Alojz Podboj. Med drugim je povedal, da je komisija sicer obravnavala nekaj primerov, vendar bistvenih kršitev ni odkrila še posebej, ker nekateri občani podajajo zelo pomanjkljive prijave. V tem času pa so se spremenila tudi merila premožnosti, tako da je bilo delo komisije ob hkratnem pomanjkanju dobrih sistemskih rešitev precej težko.

Obširno informacijo o stanju na trebanjskem delu Ceste bratstva in enotnosti je podal tudi predsednik trebanjske občinske skupščine, ki je med drugim še posebej poudaril, da za rešitev tega problema ne pride v poštev nobena druga možnost kot gradnja avtoceste. Sedanji in bodoči pomen te ceste je neprecenljiv. Z začasnimi rešitvami bi se stanje ne izboljšalo, pa tudi dosedanji smrtni davek je bil prevelik. Tako bodo predstavniki občin, ki stoje ob tej cesti, zastopali samo to stališče.

IZ KRAJA V KRAJ

ODJUGA STALILA POT DO ŠOLE – Da, da, težko pričakovana odjuga je vendarle rešila tudi vprašanje pluženja ceste od Dobrniča proti Trebnjemu. Na tej cesti, ki že kopna ni pretirano pripravna za varen in tekoč promet z motornimi vozili, je namreč v času, ko je še bil sneg, večkrat obstajala nevarnost, da bi šolski avtobus ne obstal na cesti.

NAJLEPŠA POČASTITEV PREŠERNA – V lepo urejenih prostorih ljudske knjižnice v Trebnjem se kaj radi zadržujejo mnogi strastni bralci knjig, mnogi pa si knjige tudi sposodijo na dom. In nekaj dni pred dnevom kulture so si ti bralci sposodil skoraj vse Prešernove knjige. Knjižničarka Režunova je ob tej priliki dejala, da je to najlepša počastitev našega največjega pesnika.

VARČEVANJE TUDI PRI TELEFONU – Pri enem izmed vodilnih v Kolinski na Mirni piše na telefonu, da se je treba na telefonske razgovore pripraviti, da bi bili čim krajši in s tem cenejši. Po zgledu Kolinske bi se lahko ravnali tudi marsikje drugje.

PRIPRAVE SO SE ZAČELE – Čeprav bo do znamenite dolenjske cvičkarije preteklo še nekaj vode, so se priprave nanjo že pričele. Trebanjski „športniki" so z njimi začeli malo bolj zgodaj, saj morajo ob tej največji „športno – pivski" prireditvi izkoristili vse prednosti domačega terena. Priprave pa so se pričele tudi na drugem koncu teh „športnikov", to je pri njihovih pokroviteljicah. Kakšni so cilji teh priprav, še ni znano.

TREBANJSKE NOVICE

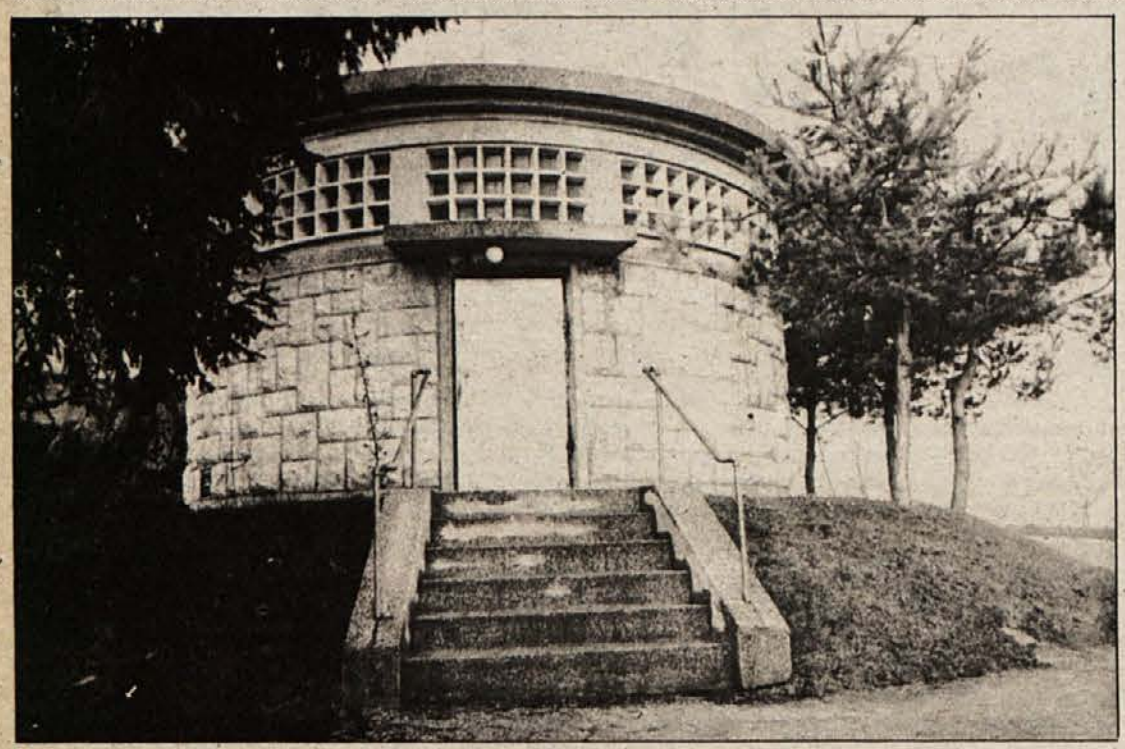

GOK ČRNOMELJ

ČRNOMELJ

DELOVNA ORGANIZACIJA ZA GRADBENIŠTVO, OBRT IN KOMUNALO, ČRNOMELJ

GOK ČRNOMELJ
DELOVNA ORGANIZACIJA ZA GRADBENIŠTVO, OBRT IN KOMUNALO S SVOJIMI TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI:
TOZD BEGRAD
TOZD OBRT
TOZD KOMUNALA IN
DSSS
ČESTITA DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ZA PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ!

beti

TOZD KONFEKCIJA ČRNOMELJ

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM

ČESTITAMO ZA PRAZNIK

emonin kotiček

Za bolezen so zdravila...

Če lahko verjamemo zgodovinskim virom, sega zdravljenje z rastlinami že v sivo davnino. Spoznanje, da rastline ne služijo zgolj za prehrano, ampak da skrivajo v sebi „čarobno moč", se je prenašalo iz roda v rod.

Ko se je v 18. in še zlasti v 19. stoletju pričela izdelava kemičnih zdravil, pa se je vnel oster boj med zagovorniki in nasprotniki zdravilnih zelišč.

Župniku Sebastianu Kneippu, zagovorniku uporabe zdravilnih zelišč, so se pridružili mnogi znanstveniki, ki so kemično in klinično dokazali veliko vrednost zdravilnih rastlin za človeški organizem. Tudi današnje raziskave številnih znanstvenih inštitutov potrjujejo in povečujejo vrednost ugotovitev svojih predhodnikov. Kljub velikim uspehom kemičnih zdravil sodobna medicina daje zagovornikom zdravilnih rastlin v mnogočem prav in hkrati vse priznanje.

Naši predniki so iz svoje pradomovine iz Zakarpatja prinesli izročila o zdravilnih zeliščih in jih v novi domovini še dopolnjevali in prenašali iz roda v rod.

Znanje o zdravljenju in zdravila pa je med ljudstvo prihajalo iz ljubljanske lekarne, po letu 1569 tudi iz novomeške. Nekaj kasneje si je pridobila sloves tudi samostanska lekarna v Olimlju pri Podčetrtku.

Tokrat bi vam rad predstavil ODDELEK ZDRAVILNIH ZELIŠČ IN DIABETIČNIH ŽIVIL Trgovske hiše MAXIMARKET v Ljubljani, ki ima svoj prodajni prostor v kletni etaži, kjer prodajajo različne čajne mešanice, kapljice in ekstrakte. Oddelek posluje pod strokovnim vodstvom poznavalca učinkovitosti in uporabe zdravilnih zelišč. Kupci se lahko pred nakupom posvetujejo o vrsti in uporabnosti posameznih zdravilnih zelišč, oziroma njihovi obliki. Med pomembne dobavitelje tovrstnih izdelkov sodijo: Inštitut za proučevanje zdravilnih zelišč dr. Josif Pančić iz Beograda, Pliva Zagreb, Alkaloid Skopje, Krka, tovarna zdravil — tozd zelišča, Novo mesto, in drugi. Oddelek prodaja tudi čebelje in medne preparate različnih proizvajalcev in razne izdelke za prehrano diabetikov.

Več ali manj že poznate različne čajne mešanice. Morda pa le še ne veste za vse, ki služijo lajšanju tegob današnjega časa in boljšemu počutju. Da boste bolje seznanjeni, vam bom naštel čajne mešanice, kapljice in ekstrakte beograjskega inštituta „dr. Josif Pančić", ki jih lahko kupite v Trgovski hiši Maximarket.

DOMAČE ČAJNE MEŠANICE ZA: pomiritev, uravnavanje izločanja žolča, prebavo in proti napenjanju, jetra, hujšanje, čiščenje — proti zaprtju, olajšanju srčne astme, izpiranje in intimno nego žene, uravnavanje menstruacije, izkašljanje (pljučni), zvišanje krvnega pritiska, ublažitev ciroze jeter, ojačanje lasnega korena in proti prhljaju, izboljšanje apetita in kadilce.

DOMAČE ČAJNE MEŠANICE PROTI: sladkorni bolezni, bronhialni astmi, vnetju grla in mandljev, vnetju prostate, spastičnemu bronhitisu, preveliki količini želodčne kisline, pomanjkanju želodčne kisline, kašlju in bronhitisu, ledvičnim kamnom, vnetju debelega črevesa z drisko, vnetju ledvic, vnetju želodčne sluznice, vnetju mehurja, prehladu in za znojenje, zvišanemu krvnemu pritisku, hemoroidom, slabokrvnosti, močenju otrok v posteljo, vnetju debelega črevesa z zaprtjem, pljučnemu emfizemu, nespečnosti, migreni, arteriosklerozi, revmatizmu, žolčnim kamnom, aknam, želodčnemu čiru, driski, otroški driski, znojenju nog. Poleg tega lahko kupite še naslednje čajne mešanice: Uvenol, Adamov čaj, Evin čaj, narodni čaj in polivitaminski Z. Z. USČE.

KAPLJICE ZA: inhalacijo, izboljšanje apetita, ojačenje dlesen in proti parodontozi ter kapljice za pomirjenje.

KAPLJICE PROTI: povečani količini holesterola, znojenju in neprijetnemu zadahu.

Poglejmo še ekstrakte — encijana za vene, kamilice, materine dušice, srčna moč. Na oddelku dobite še reumalgin in olje šentjanževke za mazanje ran.

Z naštevanjem smo pri kraju. Priporočam vam, da si tale Emonin kotiček izrežete in stopite v Maximarket, kjer vam bodo razumljivo razložili, kateri izmed naštetih čajev, kapljic ali ekstraktov vam bo najbolj koristil. Pri tolikih skrbeh si pač človek ne more vsega zapomniti. Ne da bi se posvetovali s strokovnjakom, pa raje ne kupujte, da ne bi bilo kaj narobe, ker ni vsaka zel za vse.

Do prihodnjič lepo pozdravljeni!

Vaš JANEZ DOLENJSKI

„SOP", specializirano podjetje za industrijsko opremo, Krško, DS TOZD STORITVE, Krško, Gasilska 3, objavlja naslednja prosta dela oz. naloge:

4 KVALIFICIRANI SLIKOPLESKARJI
Pogoji:
– kvalificiran slikopleskar
– 1 leto delovnih izkušenj
– odslužen vojaški rok
– 3 mesečno poskusno delo

3. PRIUČENI SLIKOPLESKARJI
Pogoji:
– priučen slikopleskar
– 1 leto delovnih izkušenj
– odslužen vojaški rok
– 3-mesečno poskusno delo

Delo se združuje za nedeločen čas s polnim delovnim časom.
Prijave sprejema kadrovska služba „SOP" Krško 15 dni po objavi oglasa.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po objavi oglasa.

118/7–80

ŠENTLOVRENČANI PELI V VELIKI LOKI

V počastitev slovenskega kulturnega praznika je nastopil v soboto, 9. februarja, v Veliki Loki mešani pevski zbor iz Šentlovrenca. Gostje so koncert izvedli pod vodstvom Iva Matoša. Hkrati se je loškemu občinstvu predstavil tudi mladinski zbor iz Šentlovrenca, ki ga vodi Tatjana Kotar. Krajani so množično obiskali to prireditev, petju Šentlovrenčanov pa so prisluhnili tudi člani pevskih zborov iz raznih krajev trebanjske občine.

PRIPRAVE NA DIRKE

Organizacijski odbor za pripravo tradicionalnega tekmovanja v motokrosu, ki ga vsako leto maja in septembra organizira AMD Bela krajina iz Črnomlja, je že začel delati. Pripravili so pravilnik za obe letošnji dirki ter v Italijo in Avstrijo poslali ponudbe za prijave. Za letošnjo mednarodno prvomajsko dirko pričakujejo še posebej dobro udeležbo

---

ZAHVALA

Ob smrti naše predrage mame

MARIJE HRASTAR

iz Novega mesta, nad Mlini 41

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sostanovalcem in znancem za podarjeno cvetje, vence in tolažilne besede. Iskreno se zahvaljujemo tudi duhovniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: hčerka Marija, sin Vili z družino ter vnuki z družinami

---

V SPOMIN

13. februarja mineva leto, odkar nas je zapustila draga žena, mamica, hčerka in sestra

JOŽEFA SIVEC

roj. Vidmar

Tvoja ljubezen in dobrota, ki si nam jo delila vse svoje življenje pa je še vedno prisotna med nami.

Vsi njeni

DOBRAVA, 13. februarja 1980

ZAHVALA

Ob bolečí izgubi dragega očeta, starega očeta in strica

ANTONA BOBIČA

iz Šmarjete 17

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki so v težkih trenutkih z nami sočustvovali in nam lajšali bolečine ter nam izrekli sožalje. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju intenzivnega oddelka Splošne bonice Novo mesto, kolektivom Novotehna, IMV Novo mesto, IMP, Mercator, vojašnici Boris Kidrič iz Ljubljane in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: sinovi Ivan, Franci, Lojze, Nace, Tone, Stane, Albin, hčerki Rezi in Pepi z družinami ter Jože in drugo sorodstvo.

Šmarjeta, Bučka, Ljubljana,
Meutor, Wickliffre, Cleveland, Ohio–USA

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega ljubljenega

JANEZA TURKA

s Sel pri Ratežu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste počastili njegov spomin, darovali vence in cvetje ter izrekli sožalje. Zahvalo smo dolžni zdravnikom in osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, ki so nam ga skušali ohraniti pri življenju. Prisrčna hvala ZB NOV Mali Slatnik, kolektivu Knjigotisk Novo mesto, elektrodnemu oddelku železarne Jesenice, duhovniku za opravljeni obred ter tov. Medletu za poslovilne besede pri odprtem grobu. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

V SPOMIN

14. februarja mineva žalostno leto, odkar nas je nepričakovano in za vedno zapustila naša zlata in neskončno dobra mama

LJUDMILA ROGELJ

iz Rdečega kala pri Dobrniču

Mama, ne morem si zamisliti, da si nas morala zapustiti. Brez tebe je dom prazen in pust. Spomin nate še živi. Ko smo skupaj še bili, kako je bilo lepo, zdaj pa povsod prazno je in pusto.
Hvala vsem, ki se je spominjate, ji prižigate sveče in obiskujete njen prerani grob.

Žalujoči: sin Lojze in Slavka z družino

V SPOMIN

Spomin bridke žalosti greni življenje, ker te ni. Pretresljiv je spomin na 3. marec, leto dni, ko je morala prehitro, mirno in brez težav zatisniti svoje ljubke oči in nas osamljene zapustiti, naša nadvse skrbna in dobra hčerka, sestra in tetica

NADA CVELBAR

iz Gržeče vasi pri Krškem

Ne moremo verjeti da te ni. Nepretrgano nas pretresa misel o tebi in ne moremo verjeti, da te ne bo več med nami. Spomin nate je neizbrisen, ker smo te ljubili in srca nam bodo ostala za vedno ranjena.
Vsem, ki se je radi spominjate in ji prižigate sveče, najlepša hvala.

Neutolažljivi: mama, ata, brata Drago, Marjan in sestra Dragica z otroki

---

ZAHVALA

Ob bolečí in nepričakovani smrti naše drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

ANTONIJE ZAGORC

roj. Kovačič
iz Gor. Vrhpolja pri Šentjerneju

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, posebno Pepci Bratkovič za pomoč, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovane vence in šopke ter za tako veliko spremstvo pokojne k preranemu počitku.
Posebno zahvalo smo dolžni dr. Ivanu Barbariču in dr. Vesni Hribar–Šoštar za zdravljenje, godbi iz Šentjerneja, Iskri Šentjernej, Labod Novo mesto, Dolenjki Novo mesto za podarjene vence ter kaplanu za lepo opravljeni obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali.

Žalujoči: mož Jože, sin Jože z družino, hčerka Pepca z družino, hči Majda in ostalo sorodstvo

---

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

JANEZA LENIČA

iz Črešnjic pri Cerkljah

se zahvaljujemo osebju kirurškega oddelka brežiške bolnišnice, pevcem, župniku iz Cerkelj, sosedom, prijateljem in sorodnikom in vsem, ki ste pokojnemu darovali cvetje in ga v tako velikem številu spremili na zadnjo pot.

Žalujoči: žena Krlinca, sin Jože in hčerka Pavla z družinama

Črešnjice pri Cerkljah ob Krki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

KAROLINE ŽNIDARŠIČ

iz Cegelnice 27 a

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo spremili na njeno zadnjo pot. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za zdravljenje in lajšanje bolečin. Zahvaljujemo se tudi tov. Kerinovi za poslovilne besede in župniku iz Podbočja za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustil naš ljubi mož, oče, stari oče, tast, brat in stric

FRANC BOJANC

iz Hmeljčiča pri Mirni peči

Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, podarili vence in cvetje, Gasilskemu društvu ter duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Frančiška, hčere Mici, Anica, sinovi Franc, Jože, Lojze in Milan z družino.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in sestre

RAFAELE PAVLIN

iz Senožet 4 pri Krškem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom za pomoč, za izraženo sožalje, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki ste pokojno spremili v tako lepem številu na njeno zadnjo pot. Posebna hvala dr. Tothovi za lajšanje bolečin, kolektivu OŠ Leskovec ter župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sin Martin z družino, hčerke Anica, Štefka, Pepca z družinami, vnukinja Milica z družino ter ostalo sorodstvo

---

OBVESTILO!

AVTO–MOTO DRUŠTVO TREBNJE
priredi tečaj
prometnih predpisov in tehnike vožnje za kategorijo A–B in za kmetijske traktorje.
Tečaj se prične v ponedeljek, 18. februarja, ob 17. uri v osnovni šoli v Trebnjem.

127/7–80

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 14. februarja – Valentin
Petek, 15. februarja – Jovita
Sobota, 16. februarja – Julijana
Nedelja, 17. februarja – Aleš
Ponedeljek, 18. februarja – Simeon
Torek, 19. februarja – Pust
Sreda, 20. februarja – Leon
Četrtek, 21. februarja – Irena

LUNINE MENE
16. februarja ob 9.51 – mlaj

KINO

BRESTANICA: 16. in 17. 2. ameriški barvni film Bobnar maščevanja.

BREŽICE: 15. in 16. 2. jugoslovanski barvni film Živi bili, pa videli. 17. in 18. 2. slovenski barvni film Krč. 19. in 20. 2. italijanski barvni film Preiskava pod strahom.

KOSTANJEVICA: 16. 2. ameriški film Šola življenja. 17. 2. film Vsi gremo v raj. 20. 2. film Posilstva.

KRŠKO: 16. in 17. 2. ameriški film Stopaj ali umri! 17. 2. matineja Otroci železnice. 20. 2. jugoslovanski film Kotorski mornarji. 21. 2. ameriški film Največji ljubimec na svetu.

MOKRONOG: 16. in 17. 2. italijanski film Mi nismo angeli.

MIRNA: 16. 2. film Izganjalec hudiča.

NOVO MESTO – KINO KRKA: Od 15. do 17. 2. angleški barvni film 39 stopnic. Od 18. do 21. 2. teden slovenskega filma: 18. 2. film Krč, 19. 2. Veselica in Pomladni veter, 20. 2. Na papirnatih avionih in Strah, 21. 2. Grajski biki in Vdovstvo Karoline Žašler.

KINO JLA: Od 14. do 17. 2. ameriški film Orka, kit ubijalec. 17. 2. matineja Teror Miga Godzile. Od 18. do 20. 2. domači film Zakonska agencija.

RIBNICA: 16. in 17. 2. ameriški barvni film Junaki.

SEVNICA: 14. in 15. 2. domači film Krč. 16. in 17. 2 Hongokonški barvni film Zmaj uničuje gnezdo. 20. in 21. 2. angleški barvni film Živa tarča.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

TAKOJ ZAPOSLIMO DVA KV MIZARJA pohištvene ali stavbne stroke ter dva delavca za priučitev. OD po dogovoru. Možnost nadurnega del. Preskrbljeno je tudi samsko stanovanje. Bojan in Neda Gerden, Ivančna gorica 92.

IŠČEM gospodinjsko pomočnico. Stanovanje in hrana v hiši. Plačilo po dogovoru. Miha Širovnik, Novo Polje 15/5, Ljubljana–Polje.

GOSTIŠČE pri Novem mestu išče samostojno kuharico. OD po dogovoru, stanovanje in hrana v hiši. Delovni čas je ugoden. Informacije po tel. (068) 23–770, razen ponedeljka in torka. Ponudbe pošljite pod šifro „TAKOJ".

DOBRO PLAČAM prijazno ženo, ki bi na našem domu 6 ur na dan varovala 7 mesečnega fantka. Naslov v upravi lista. (411/80).

SPREJEM frizersko pomočnico. Salon Jure, Novo mesto.

SLUŽBO IŠČE

EKONOMSKI TEHNIK sprejme honorarno delo. Ponudbe pošljite pod šifro „10-letne izkušnje".

PREVZAMEM računovodska ali knjigovodska dela – popoldan. Naslov v upravi lista. (409/80).

STANOVANJA

SAMSKI moški išče sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM eno in polsobno stanovanje s centralno kurjavo na Drski za večjega. Ponudbe pod „DOGOVOR".

SAMSKI MOŠKI IŠČE neopremljeno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista. (412/80).

Motorna vozila

PRODAM malo karamboliran audi 60 L, letnik 1969, registriran do maja 1980. Viktor Šinkovec, Malkovec 2, Tržišče.

PRODAM ZASTAVO 750, registrirano do decembra, obnovljeno. Jože Grubar, Mali Ban 6, Šentjernej.

PO UGODNI CENI PRODAM zastavo 850. Silvo Platan, Šmihel 48, Novo mesto.

PRODAM Z 750, letnik 1972. Milana Majcna 11, Novo mesto.

PRODAM skoraj nov motor TOMOS 3, avtomatik, s tremi brzinami, z zaganjačem. Šmihel 44, Novo mesto.

PRODAM traktor Univerzal (42 KM) s kabino, 420 delovnih ur. Franc Makše, Rdeči kal 15, Dobrnič.

PRODAM kombi Zastava (brez omejitve), letnik 1972, registriran do novembra 1980, lahko tudi na kredit. Alojz Pavlič, Gor. Maharovec, n. h., Šentjernej.

PRODAM Z 750, letnik 1970, registrirano do novembra. Šuštaršič, Krištanova 30, Novo mesto.

PRODAM škodo, letnik 1971, v nevoznem stanju. Naslov v upravi lista. (406/80).

PRODAM Škodo 110 S, letnik 1973, za 30.000 din. Tel. 21–239.

PRODAM 125 P, letnik 1978. Tel. 23–567.

PRODAM kosilnico BCS, širine 127 cm, za 20.000 din, v delovnem stanju. Ogled v soboto in nedeljo. Anton Umek, Zg. Mladetiče 7, Tržišče.

PRODAM malo rabljeno kosilnico znamke Alpinist. Alojz Šimc, Vinja vas 32, Stopiče.

PRODAM BMV 1602, letnik 1973. Tel. (068) 76–066 od 6. do 10. ure vsak dan.

PRODAM Z 750. Franc Božič, Šmihel 48, Novo mesto.

PRODAM ŠKODO, letnik 1974. Peter Čerček, Drska 46, Novo mesto.

PRODAM obračalnik Maraton za kosilnico Figaro. Ladislav Jurečič, Vel. Mraševo 3, Podbočje.

PRODAM TAM 5000, letnik 1971, kiper. Informacije po tel. (061) 851–289.

PRODAM DIANO 6, letnik januar 1978. Tel. (068) 72–048 od 15. do 20. ure.

PRODAM FD TAUNUS po ugodni ceni. Silvo Koželj, Loka 3 a, Šentjernej.

PRODAM VW, letnik 1966. Košak, Maharovec 21, Šentjernej.

PRODAM Z 101, letnik 1975. Nad mlini 57, Novo mesto.

PRODAM MOSKVIČ, letnik 1974, prevoženih 58000 km. Dipl. ing. Vlado Janko, Brežice, Trdinova 6, tel. 61–428.

PRODAM MAN 9186, letnik 1968. Tel. (068) 21–140.

PRODAM Z 750, letnik 1971. Otočec 6.

PRODAM rezervne dele (novo pločevino) za fiat special 850. Ivan Bojanc, Lobetova 3, Novo mesto.

PRODAM kosilnico BCS, rabljeno eno leto. Emil Huč, Ivanja vas 2, Mirna peč.

PRODAM R 4 L, starejši letnik, v voznem stanju ali po delih. Jože Progar, Vina Gorica 6, Trebnje.

PRODAM GOLF, letnik 1978 in motor za JEEP – indijski. Tone Hočevar, Ajdovec 5, Dvor.

UGODNO PRODAM fiat Z 1500 FAM–caravan 12/77. tel. 76–073.

PRODAM 126. P. Tel. 75–512.

PRODAM dobro ohranjeno kosilnico BCS, 125 cm na petrolej. Kristina Šikovec, Stari dvor 17, Radeče.

UGODNO PRODAM malo karambolirano zastavo 750, letnik 1977. Janez Gliha, Žužemberk 129.

PRODAM dobro ohranjen 125 PZ. Dol. Kamence 16, Novo mesto.

PRODAM tovorni avto Hanomag – Mercedes, letnik 1968, registriran do decembra. Branko Petakovič, Zdolska 14, Krško, tel. 72–347.

PRODAM Z 1300 karavan, letnik 1972, registriran do julija 1980, z neparno številko. Cena 3,3 m. Albin Bogolin, Senovo 310.

PRODAM prikolico za osebni avto, kultivator za pregibni traktor trikot priključek. V račun vzamem moped brez registracije ali pony avtomatik. Penič, Bistrica ob Sotli.

PRODAM

PRODAM peč Kueppersbusch, kavč in kuhinjsko mizo s stoli. Tel. 23–490.

PRODAM kavč garnituro. Informacije po tel. 25–472 popoldan.

VAŠKO ŠUPO 6 x 8 m, prodam. Zglasite se pri Antonu Župančiču, Dragomlja vas 10, Suhor.

UGODNO PRODAM dve nazidni sliki, vrtalni stroj, žensko dobro ohranjeno kolo, šivalni stroj Mirna, nemško klavirsko harmoniko na 24 basov, dve železni cevi 4 col, premer 8 cm, nekaj mizarskega orodja in radio Portorož. Franc Lipar, Kalce Naklo 35, Podbočje.

PRODAM elemente lesene montažne hiše 7,57 x 7,57 in dvoredni pletilni stroj PASAP. Pot na Gorjance 2, Novo mesto.

PRODAM suho seno in košnjo sena za leto 1980, Anton Hrastar, Bršlin 17, Novo mesto.

PRODAM omarico s števcem za priključek na gradbišču, barako in vijake za salonitke (1000 kom.) tel 22–468 popoldan.

PRODAM psa čuvaja, starega šest mesecev starega in otavo. Lesjak, Ragovska 5, Novo mesto.

UGODNO PRODAM tri leta staro, ohranjeno spalnico svetle barve po zelo ugodni ceni, lahko tudi na potrošniški kredit. Informacije vsak dan po 14. uri po tel. 23–385. Petelinkar, Cegelnica 20, Novo mesto.

PRODAM 5000 kg sena in otave. Franc Kastelic, Jama 2, Novo mesto.

PRODAM diatonično harmoniko štirivrstno Melodijo. Slavko Jerman, Gor. Lakenc 19, Mokronog.

PRODAM športni voziček za dvojčke. Ladislav Jurečič, Veliko Mraševo 3, Podbočje.

PRODAM spalnico, dva kavča s tremi fotelji in mizico. Tel. 24–974.

PRODAM seno po ugodni ceni. Alojz Kastelic, Dol. Ponikve 29, Trebnje.

PRODAM rabljeno peč za centralno, 35000 kkal. Milana Majcna 11, Novo mesto.

PRODAJAMO jarkice, 1 kg težke. Parkelj, Mirna peč 37.

PRODAM malo rabljeno termoakumulacijsko peč in 60-basno klavirsko harmoniko. Peter Zajc, Šmihel pri Novem mestu.

PRODAM kuhinjo Lucija, staro dve leti (v rjavi barvi), lahko tudi na kredit. Naslov v upravi lista. (407/80).

PRODAM vola, starega dve leti, 600 kg težkega, in kobilo, ki je dvakrat žrebila, ter več orehovih sadik. Karol Glavan, Reber 7, Žužemberk.

PRODAM obračalnik za seno za BCS, Jože Miklič, Lokve 5, Dobrnič.

UGODNO PRODAM skoraj nove grablje za motorno kosilnico BCS in elektromotor (25 KM). Jože Ogorevc, Sp. Pohanca 14, Artiče, tel. 61–862.

PRODAM navadno harmoniko (3-vrstno–, Železnik), visoko glašeno, in levi zadnji blatnik za audi 80, po ugodni ceni. Naslov v upravi lista. (408/80).

ZARADI ODHODA V JLA POCENI PRODAM stereo ojačevalec 2 x 30 W, kopija Sony, električno kitaro, mikrofon in stereo slušalke, za samo 8500 din. F. Tomašič, Ragovska 27, Novo mesto.

PRODAM kravo s teletom. Kastelic, Rakovnik 5, Novo mesto.

PRODAM kitaro Melodija znamke Lasta. Igor Derlink, Kotarjeva 6, Novo mesto.

PRODAM novo tovorno prikolico za osebni avto nosilnosti 400 – 500 kg. Peter Baloh, Brezovica 4, Šmarješke Toplice.

PRODAM hrastove stebričke za vinograd, elektromotor (7 KM) ali zamenjam za betonski mešalec. Žefran, Gotna vas 23, Novo mesto.

UGODNO PRODAM hladilno skrinjo (70 l) in dva manjša hladilnika. Amalija Rajer, Loke 3, Straža.

PRODAM malo rabljen obit triokenski kozolec, pokrit z opeko. Alojz Konda, Kot 76, Semič.

KUPIM

KUPIM zadnji del R 12 ali prednji karamboliran del. Jože Barle, Šentlovrenc 15, Vel. Loka, tel. 83–301.

KUPIM FIAT 750, letnik 1977 ali mlajši. Pismeno navedite ceno. Kupim tudi traktorsko frezo za Ferguson. Grabrijan, Dragoši 4, Adlešiči.

KUPIM panje AŽ. Franjo Rajer, Jarnjevičeva 2, Karlovac.

KUPIM pištolo Ravne 18 za vrtanje kamna in zbijalko (novo ali malo rabljeno). Tel. (068) 83–126.

KUPIM mešalec za beton. Jerman, Grm 2, Trebnje.

POSEST

KUPIM zazidljivo gradbeno parcelo v Novem mestu ali bližnji okolici. Ponudbe na tel. 22–365.

UGODNO PRODAM vinograd 28 a, sedem let star, možnost gradnje vikenda, dostop z avtom. Informacije pri Alojzu Umek, Kamenško 17, Šentjanž.

PRODAM PARCELO v Avguštinah, primerno za vikend ali nekaj vinograda. Interesenti se lahko zglase pri Alojzu Hajsinger, Avguštine 11, Kostanjevica.

PRODAM zazidljivo parcelo (15 a) v Cerkljah. Marinček, Cerklje ob Krki 5.

PRODAM opuščen vinograd v Črešnjicah pri Otočcu. Pucelj, Otočec 6.

PRODAM vinograd v Ručeski gori v izmeri 956 m^2. Vinograd leži pri partizanski magistrali. Voda in elektrika v neposrednji bližini. Naslov v upravi lista (410/80).

PRODAM gradbeno rarcelo 759 m^2 z lokacijskim dovoljenjem dva kilometra iz Dolenjskih Toplic. Janez Bregar, Bršljin 61, Novo mesto, tel. (061) 666–044 od 18. do 20. ure.

PRODAM 75 m^2 stanovanja (1/2 hiše) z vrtom, primerno za stanovanje, pisarne, obrt, trgovino itd. Milka Pavlič, Partizanska 3, Novo mesto.

PRODAM 15 a vinograda v Golobinjku. Dostop možen z vsakim vozilom. Jože Muhič, Ivanja vas 19, Mirna peč.

UGODNO PRODAM dva vinograda na Malkovcu. Prvi je velik 10 arov, star 8 let, speljan po žici, drugi pa 19 arov z zidanico, primerno za stanovanje, in 35 arov v Bojniku na terasah (star tri leta). Tel. (068) 88–856.

PRODAM travnik v Podborštu. A. Murgelj, Jablan, Mirna peč.

PRODAM vinograd na Dvoru pri Žužemberku. Marija Boldan, Podgozd 16, Dvor.

PRODAM vinograd v Lepem stanu. Alojz Peterle, Dol. Lakence 13, Mokronog.

PREKLICI

JANEZ KLEMENČIČ iz Ždinje vasi 41 opozarjam vsakogar, ki bi brez moje vednosti hodil v mojo zidanico, da ga bom sodno preganjal.

MARIJA BOLDAN iz Podgozda 16, Dvor, prepovedujem pašo kokoši in živine po mojem zemljišču. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

LASTNICE JOŽEFA VIDMAR iz Zbur 16, MARIJA ANDERLIČ iz Zbur 45 in IVANA ZAJC iz Sp. Lakenc 12 prepovedujemo kakršnokoli delanje škode na posesti pokojnega Janeza Vrtačiča, katere lastnice smo po zapuščinski razpravi me. Kdor tega ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjale.

OLGA SOPČIČ, Mestne njive 1, Novo mesto, prepovedujem hojo po moji parceli št. 1180/1 v Ždinji vasi in povzročanje škode. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

ČESTITKE

DRAGEMU možu in očetu ALOJZU KOVAČIČU iz Birčne vasi želimo za 82. rojstni dan veliko zdravih let v krogu svoje družine žena, otroci z družinami, 15 vnukov in 13 pravnukov. Mala Ninika, Maša, Malita in mali Jurček mu pošiljajo koš poljubčkov.

DRAGEMU očetu JOŽETU URBANČIČU iz Dol. Toplic za 80. rojstni dan še mnogo let želijo žena Tončka, otroci Jože, Franci in Anica z družinami ter šest vnučkov, ki mu pošiljajo koš poljubčkov.

DRAGI hčerki MAJDI ANDERLIČ iz Zbur za 10. rojstni dan želimo vse najbolje mama, ata, brata Marjan in Franci z družino.

DRAGI stari mami ALOJZIJI OKLEŠČEN iz Praproč pri Straži, ki letos 14. februarja slavi svoj 75. rojstni dan, želimo še mnogo zdravih in srečnih let v krogu svoje družine. VSI NJENI.

DANES praznuje 71. rojstni dan dragi ata in stari ata GREGOR RAJER iz Vel. Brusnic. Za praznik mu želimo vse lepo, predvsem pa trdnega zdravja in skupnega razumevanja. Čestitka velja tudi mami za skorajšnji praznik. Hčerka Marija z možem Francijem in malim Borisom.

18. FEBRUARJA bosta praznovala 30-letnico skupnega življenja MARIJA in FRANC MARKOVIČ iz Gor. Gradišča pri Dolenjskih Toplicah. Iskrene čestitke ter še mnogo skupnih let jima želijo sin z družino, hčerke Jelka, Jožica, posebno pa Marinka z možem iz Nemčije.

OBVESTILA

CENJENIM STRANKAM SPOROČAMO, da smo začeli zbirati naročila za tri in štiri mesece stare jarkice rjave barve, pasme Hisex. Te bodo v prodaji v maju in juniju. Priporoča se Petelinkar, Cegelnica 20, Novo mesto, tel. 23–384.

ELEKTROINSTALACIJE in popravila gospodinjskih aparatov IVAN PETRIČ, CBE 46, Metlika, opravljajo elektroinstalacije, popravljajo pralne stroje, električne in plinske štedilnike ter hladilnike.

RAZNO

ISKRENO se zahvaljujemo vsemu zdravstvenemu in strežnemu osebju kirurškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, posebno pa dr. Moreli, za uspešen operacijski poseg. Hvaležni pacient SREČKO ŠLOGAR z ženo MARICO, Žužemberk 16/A.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSTI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Milan Markelj (namestnik), Ria Bačer, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 8 din, letna naročnina 298 din, polletna naročnina 149 din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 600 din ali 32 ameriških dolarjev oz. 55 DM (oz. ustrezna druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun, 52100-620-170-32000-009-8-9. (Ljubljanska banka, Temeljna dolenjska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 160 din, 1 cm na določeni strani 200 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 250 din, 1 cm na prvi strani 320 din. Vsak mali oglas do 10 besed 60 din, vsaka nadaljnja beseda 6 din – Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 11 od 1. 1. 1980 – Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS Skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 – Naslov uredništva. 68001 Novo mesto, Ulica talcev 2, p. p. 33, telefon (068) 23-606 – Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p. p. 33, telefon (068) 23-611 – Naslov ekonomske propagande in malih oglasov 68001 Novo mesto, Glavni trg 5, p. p. 33, telefon (068) 22-365 – Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Časopisni stavek, filmi in prelom : ČZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni film in tisk. Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

Po težki, zahrbtni in neozdravljivi bolezni me je v 48. letu starosti zapustil dragi mož

ŠTEFAN BOBAŠ

iz Podturna 72 pri Dol. Toplicah

Od njega smo se za vedno poslovili v nedeljo, 10. februarja 1980. Ostali so mi žalost, bolečina ter spomin na njegovo dobroto. Vsem, ki ste mu v času bolezni kakorkoli pomagali in mu dajali voljo do življenja, se iskreno zahvaljujem. Posebna zahvala dr. Ostojiču in strežnemu osebju žilnega oddelka novomeške bolnišnice, zdravnikom onkološkega inštituta v Ljubljani, ki so si prizadevali, da bi mu pomagali, dr. Živkoviču ter sestrama Erni in Jelki za lajšanje bolečin v zadnjih dneh življenja. Hvala Andrejčkovim in Nacetovim ter vsem ostalim sosedom za pomoč v bolezni in ob smrti. Prav tako se zahvaljujem tozd Gozdarstvu Črmošnjice, SZDL Podturen, gasilcem iz Podturna za organizacijo pogreba, opravljena govora, podarjene vence ter številno udeležbo na pogrebu. Hvala vsem, ki ste mi izrazili sožalje, mu darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti.

Žena Milena

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 69. letu starosti zapustila dobra žena, mama, stara mama, sestra in svakinja

KATARINA KOCJAN

roj. Štrucelj
Kočevje 19 pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih, sorodnikom, prijateljem, sovaščanom in znancem za podarjene vence in veliko lepega cvetja. Posebej se zahvaljujemo kolektivu Beti–tozd Konfekcija Metlika, Obrtni zadrugi iz Črnomlja za podarjene vence, godbi in župniku za obred. Prisrčna hvala vsem, ki ste našo drago mamo v tako velikem številu spremili na zadnjo pot, sočustvovali z nami in nam ustno ali pismeno izrazili sožalje. Še enkrat hvala vsem, ki ste počastili spomin pokojne in nam kakorkoli pomagali.

Žalujoči: mož Lojze, hčerka Pepca z družino, sin Polde z družino, sestre Micka, Nana, Zalka in Pepca z družinami, svakinja Ana in ostalo sorodstvo

Kočevje pri Črnomlju, Metlika, Črnomelj, Tušev dol, Dragatuš, Otavec, Wien

ZAHVALA

Prehitro nas je po hudi bolezni zapustil ljubi mož, ata, brat in stric

IGNAC DEŽMAN

iz Otočca ob Krki

Želimo se zahvaliti vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so sočustvovali z nami in pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Po sebno pa se zahvaljujemo Mimi in Jožetu Florjančič, Mariji in Rihardu Romih, Rezki Junc, Zalki Kos za tako ljubeznivo in plemenito pomoč in sočustvovanje. Iskrena zahvala tudi dr. Lučevu in dr. Pulaniču ter vsem,ki so darovali cvetje.

Žalujoči: žena Pepca, hčerka Jožica z možem Albertom, sestra Ančka, brat France, svakinje Marija, Tončka in Anica, svak Vide, družine Ottone, Magistrelli, Visentini, Beretta ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža in očka

ALOJZA GRACLJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti ter darovali vence in cvetje. Toplo zahvalo dolgujemo njegovim sodelavcem, nadzorništvu proge Trebnje, upravi tozd UVP Novo mesto, Sob Trebnje, postaji milice Trebnje, godbi, pevskemu zboru ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Vida, sinova Lojze in Miro, hčerka Joži z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete

ANE ŠURLA

iz Vinje vasi

se iskreno zahvaljujemo sosedom in vaščanom za nesebično pomoč, znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu spremili na njeno zadnjo pot. Hvala tudi župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: sestra Marija, brat Jože in ostalo sorodstvo

Pač ljubim te, a ker te ljubim, znaj
ne voščil bi ti spet iz groba ven,
le spavaj, spavaj srečni otec moj!

Dragotin Kette

ZAHVALA

Ko nas je zapustil naš ljubi mož, očka in dedek

PAVLE JAPELJ

in je ostala v našem domu temna praznina, ne najdemo primernih besed, da izrazimo svojo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, njegovim bivšim učencem, stanovskim tovarišem in znancem, ki so ga poslednjič obiskali, mu poklonili toliko lepega cvetja, nam izrazili ustno ali pismeno svoje sožalje in ga tako številno spremili na zadnjo pot. Posebno zahvalo smo dolžni njegovim zvestim gasilcem za organizacijo pogreba, učencem in kolektivoma osnovnih šol Dol. Nemška vas in Trebnje. Posebno ganljivo nas je osupnila pozornost malih pionirčkov 1.r s tov. razredničarko. Zahvaljujemo se našim dobrim sosedom za poklonjeno cvetje in svečke. Lepo se zahvaljujemo društvu upokojencev za poslednjo pozornost svojemu predsedniku. Hvala tudi obema govornikoma in pevskemu zboru za poslednje pesmi. Iskreno še zahvaljujemo duhovniku za pogrebni obred. Naj mu ne bo pretežak košček slovenske zemlje, ki jo je sam tako silno ljubil in učil ljubiti svoje učence po številnih krajih svojega učiteljevanja in kulturnega dela med ljudmi dobrega srca.

Za njim žalujejo vsi njegovi JAPLJEVI

Trebnje, 11. 2. 1980

GIMNAZIJA V NOVEM MESTU

objavlja prosto delo in naloge

SNAŽILKE za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Rok prijave traja 15 dni po objavi razpisa.

122/7–80

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 72. letu starosti zapustil dragi mož, oče in stari oče

ANTON ZALOKAR

iz Vinice 19, Šmarješke Toplice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovane vence in cvetje ter za izraženo sožalje. Hvala vsem, ki ste našega očeta spremili na zadnjo pot. Posebej se zahvaljujemo kolektivoma „Krke" in Kolinske iz Ljubljane ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Marija, hčerki Tončka in Minka z družinama, sestra Zinka ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani in nadvse boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata

JOŽETA REDKA

iz Potočne vasi 4

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pismeno izrekli sožalje, sindikalnim organizacijam in sodelavcem ŽTP tozd Prometna sekcija Novo mesto, SGP Pionir, tozd SPO in Iskra, tozd TNN Novo mesto, vsem sosedom, posebno Jakšetovim in Ferbežarjevim, duhovnikoma za opravljeni obred in vsem, ki so pokojnega v tako velikem številu pospremili in njegov prerani grob zasuli z venci in cvetjem. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

7. februarja je v 79. letu starosti za vedno zatisnila oči

TEREZIJA LOJK

roj. Kovačič
iz Malega Orehka 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom, ki ste sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno spremili na njeno zadnjo pot. Po sebej se zahvaljujemo dr. Vodniku za zdravljenje in obiske na domu, župniku za spremstvo, poslovilne besede in žalni obred, pevkam za zapete žalostinke na domu pokojne, v cerkvi in ob grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: Ivan in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ata, starega ata, brata in strica

IVANA MERVARJA

iz Boričevega 4

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnega v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku. Posebno se zahvaljujemo kolektivu Krke, tovarne zdravil, Novolesu in Sekciji za vzdrževanje prog Novo mesto, druhovnikom za lepo opravljeni obred in pevcem.

Žalujoči: žena Marija, sinovi Ivo, Franci, Božo, Tone, Jože, Slavko, hčerke Milena, Jelka in Štefka z družinami, brat, sestre in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in strica

AVGUSTA KROMARJA

z Roj

Iskreno se zahvaljujemo vsem vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnega spremili na zadnjo pot, mu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Po sebno se zahvaljujemo župniku za opravljeni obred, kolektivoma Iskra Šentjernej in Dolenjka – Market Šentjernej, pevskemu zboru iz Dobrave za podarjene vence, pljučnemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto pa za intenzivno zdravljenje.

Žalujoči: žena Anica, sinovi Janez, Gusti in Jože, hčerka Nežka z družinama, vnuki Darja, Melita, Robert, Janja in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgotrajni in težki bolezni nas je 2. februarja v 75. letu starosti zapustil naš nepozabni mož, oče in stari oče

JOŽE BRULA

iz Jelševnika 10 pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali. Posebna hvala vsem sorodnikom, sosedom, kolektivom Novost in Belt, ISKRI Črnomelj, KOZZB, pevcem za lepo petje, župniku za opravljeni pogrebni obred ter vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojnega spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste ga cenili in imeli radi.

Žalujoči: žena Fana, sin Jože, hčeri Fanika in Marija z družino

Portret tega tedna

Posluh za „majhne "reči

Sevničan Ignac Vintar je človek bogatih političnih izkušenj. Zdaj že drugič predseduje medobčinskemu svetu SZDL Posavje in ob ponovni izvolitvi za to odgovorno dolžnost ni manjkalo pohvalnih besed na račun njegovih dotedanjih prizadevanj. Navsezadnje je le težko krmariti med Scilo in Karibdo, usklajevati interese občin, čeprav na sorazmerno majhnem prostoru med Mirno, Savo in Sotlo. Če kdo, potem je prav medobčinski svet SZDL poklican za to, da ruši občinske plotove. Znano je, da ima vsaka občina v regiji svoj most čez Savo, čeprav je ta prispodoba za današnje družbene razmere že nekoliko prehuda.

V Vintarjevi pisarni je vsakdo enako dobrodošel. Nace, kot ga kliče širok krog njegovih tovarišev, ne dela razlike med preprostim rojakom iznad Drušč, med konfekcijsko delavko in med funkcionarjem iz republike. Kdor se nameni na obisk, ima po njegovem menju že dovolj upravičen razlog, zato se vselej potrudi, da najde čas tudi za probleme malega človeka. In če ne gre drugače, jim nameni vsaj kratke premore med posveti, sestanki in dogovori.

Njegov koledar je iz tedna v teden ves popisan. Delo v Socialistični zvezi je take narave, da mora biti za vsako akcijo učinkovito sklenjen krog dogovarjanju na vseh ravneh. Nace vselej poskuša razumno strniti rdečo nit, kadar se ta pretrga. Za to si je v desetletjih političnega dela nabral dovolj izkušenosti. Tokovi povojnega časa so ga potegnili za seboj v aktivistične vode. Na mali krpi hribovske zemlje nad Lazami ni videl prihodnosti. Pridružil se je tovarišem, ki so gradili ljudsko oblast, in se prekaljeval ob izpolnjevanju nalog, ki so mu jih nalagali zdaj na okrajih, zdaj na občinah. Dobro desetletje je bil namreč tajnik sevniške občine. Tedaj je spoznal, da volja in pripravljenost ne zadostujeta več za o pravljanje vsakdanjih poklicnih dolžnosti. Odločil se je, da bo študiral in se vpisal na višjo upravno šolo. Dala mu je teoretične osnove in globlji vpogled v družbenopolitični sistem, mu pomagala, da je obvladoval zahtevnejše politične naloge.

Nace je bil desetletja nepogrešljiv v sevniškem Društvu prijateljev mladine. Morda bo ob obujanju te funkcije kdo zamahnil z roko, češ da to ni nič posebnega, v isti sapi pa že zagnal vik in krik, če bi na primer izostal dedek Mraz ali pa običajno pustno rajanje za otroke, ko razdelijo malčkom okoli tisoč sladkih krofov. V Sevnici ni lahko pripraviti veselja za nekaj stotnij otrok, ker nimajo dvorane. In prav Nace je zastavil za to svojo besedo na zadnji konferenci Zveze komunistov, dal vedeti da ne ločuje med „velikimi" in „drobnimi" problemi, da so prav majhne stvari tiste, ki ljudem lajšajo ali otežujejo življenje, prinašajo zadovoljstvo ali pa nerazpoloženje.

ALFRED ŽELEZNIK

Domislice „gradaških mačkov"

Izvirne pustne rešitve za naše vsakršne probleme, ki nas tarejo ta hip

Najštevilnejše društvo v belokranjskem Gradcu, „Gradaški mački", bo v nedeljo ob 14.30 že devetič po vrsti pripravilo pustni sprevod, ki vsako leto privabi v Gradac več tisoč gledalcev iz Bele krajine in širše Dolenjske. Tako kot vsa leta bodo tudi tokrat „mački" poskrbeli, da bodo obiskovalcem prikazali številne izvirne rešitve za težave, s katerimi se spopadamo.

Tako Gradčani, da bi pomagali belokranjskemu gospodarstvu, ki mora uvažati številne surovine, predlagajo gradnjo kanala Sisak–Karlovac–Gradac, ki bi Belo krajino povezal s Črnim morjem in preko Dardanel s Sredozemljem. Tako bi dobili „najkrajšo" povezavo s pristanišči Reko in Koprom. Seveda „mački" niso prizanesli metliški čistilni napravi, ki je bila že nekajkrat tik pred slovesno otvoritvijo, pa še vedno ne deluje. Ker sami nimajo težav z gospodarstvom, saj ga v Gradcu sploh ni, so se lahko toliko bolj posvetili svojim sosedom, katerim velikodušno ponujajo številne predloge in svojo pomoč.

Odgovornim za gradnjo cest skozi Črnomelj in Metliko ponujajo sol, čeprav so le-ti prepričani, da je ne potrebujejo. To pa je za „mačke" neizpodbiten dokaz, da jim je res manjka. Da bodo ti in drugi odgovorni sploh lahko sestankovali, jim bo gradaška jadrnica iz Brazilije vozila kavo, iz Grčije limone, iz Kanade drobljen kamen za bljižnji kamnolom, kjer da meljejo le blato; iz Nemčije bodo pripeljali papir, da ga bo dovolj za delegatska gradiva, saj ga v Krškem že primanjkuje. Naše vrlo gospodarstvo pa bodo oskrbeli tudi z drugimi nepogrešljivimi uvoženimi artikli, kot so cunje, kislo zelje, črepinje, ilovica itd. Njihov tanker „Lihausoda" vozi vsakdanjo nafto, v Gradcu pa bodo ustanovili tudi domačo vrtalno družbo GRA–NAFT, ki bo upoštevala dejstvo, da se zemlja vrti in bo tako nafta iz vrtin sama tekla v rezervoarje. Metliški TGP so preimenovali v „Težak gospodarski problem". Pripravili pa so tudi številne druge domislice. Seveda so za nedeljski pustni sprevod pripravili tudi nepogrešljive značke in tradicionalni „Mačkov vestnik".

A. B.

PRESENEČENJE ZA OVITKOM – Takšne so „samsunovke", ki jih sarajevska tobačna tovarna ponuja v uglednem in priznanem ovitku z zvenečim nazivom „Marllboro". (Foto: Budja)

Ponaredili tobačni užitek?

V nekaj zavojčkih Marllboroja so novomeški inšpektorji odkrili čudne cigarete z napisom „Samsun" – Zavajanje kupcev bo prišlo v roke javnemu tožilcu

Kdor se je pred tedni ob gledanju televizijskega dnevnika čudil iznajdljivosti sarajevske tobačne tovarne, ki je v zavojček „Marlboro" namesto predpisanih dvajset vložila le 16 cigaret in si pač dogodek razložil z naključno pomoto, bo tolikanj bolj presenečen nad današnjo zgodbo. Novomeški inšpektorji so sledili prijavi kadilca, ki si je v delikatesni trgovini na Otočcu kupil rdeče-bel zavojček cigaret z napisom „Marlboro". Z rumenim trakcem obrobljeni celofan je pričal o nedotakljivosti in originalnosti škatle.

Nad vsebino zavoja pa ni bil presenečen le kupec, pač pa tudi inšpektorji. Res, da je bilo tokrat v škatlici vseh dvajset cigaret, motilo pa je, da napis na njih ni bil prav nič podoben tistemu na ovitku. Namesto pričakovanega „Marlboro" so bile cigarete označene z jasnim in razločnim napisom „SAMSUN". Inšpektor, ki se je zatem odpravil na mesto, kjer so bile cigarete kupljene, je pregledal še štiri zavoje, rezultat pa je bil v vseh enak: za slovitim nazivom se je skrivala drugačna vsebina.

Novomeški inšpektorji so kajpak kar se da hitro stopili v pogovore s sarajevsko tobačno tovarno, vendar so jim tam zagotovili, da cigaret z imenom „SAMSUN" niso dali na tržišče niti jih ne izdelujejo in da še doslej ni bilo primera, ko bi namesto pravih v škatli „Marlboro" našli druge cigarete. Novomeški inšpektorji (seveda tisti, ki kadijo) pa vedo povedati, da so tudi nepримerno slabše kvalitete in bolj blagega okusa kot „Marlboro".

Kako se bo zadeva končala, je danes še prezgodaj govoriti. Novomeški inšpektorji so namreč zaprosili za pomoč sarajevsko inšpekcijo, ki bo skušala ugotoviti vzroke takšni trgovini. Že sedaj pa lahko zapišemo, da gre v danem primeru za gospodarski prestopek zavajanja kupcev, ki bo prispel v roke javnemu tožilcu. Kajti če smo za prvi primer ob pomanjkljivi vsebini istih cigaret govorili, da je naključen, je danes skorajda gotovo, da se za vsem skriva kaj več. Delež k takšni ugotovitvi so prispevali tudi dolenjski kadilci, inšpektorji pa ob tem prosijo vse zasvojence s tobakom, da so poslej pri svojih užitkarskih opravilih bolj previdni in morebitne napake ali nepravilnosti javijo inšpektorski službi.

B. BUDJA

Kostanjeviški Perforcenhaus bo zasedal

Spet oživljeno starodavno pustno izročilo

Od pustne nedelje pa do pepelnice živi v Kostanjevici s pustom staro in mlado, našemljeno in včlanjeno v svojevrstno družbo norcev, ki jih imenujejo že nekaj sto let kar „Perforcenhaus". Tako bo tudi letos. V nedeljo bo že ob peti uri najbolj zaspane prebudila budnica, ob petnajsti uri bo oklic Kurenta in nagrajevanje otroških mask „na ta malem plac". Zanimivo bo tudi v ponedeljek zvečer, ko se bo začelo z baklado in končalo z občnim zborom Perforcenhausa. V torek bo oživelo najstarejše pustno izročilo v obliki gonjenja medveda in oranja ter sejanja. Zvečer isti dan bo še promenadni koncert, v sredo popoldne pa pogreb Kurenta in vesela sedmina. Letošnje leto bodo šelmarji, ki sicer nastopajo pod okriljem kostanjeviškega kulturnega društva Lojze Košak, na pustni torek pokazali in z obiranjem kakšno hudo rekli, tudi na račun Krčanov. Karneval bo v Delavskem domu Krško, pričetek ob 18. uri.

Grabež v Sevnici

Alojz Povše že priprt

Temeljno javno tožilstvo v Novem mestu je vložilo pri preiskovalnem sodniku zahtevo za preiskavo zoper Alojza Povšeta, poslovodjo prodajalne št. 24 „Stilles" v Sevnici (TP „Tkanina" Celje – TOZD Maloprodaja), zaradi utemeljenega suma da je storil kazniva dejanja grabeža, ponareditve ali uničenja poslovnih listin ter prekupčevanja z zlatim denarjem in devizami. Obdolžen je, da si je lani in predlani prilastil nad 100 tisoč dinarjev, s tem povzročil primanjkljaj, nakar je sestavil in podpisal lažni dobavnici – obremenilnici za blago, ki ga prodajalna ni imela na zalogi. Nadalje je obdolžen, da je v nasprotju z zakonom o deviznem poslovanju nakupil od občanov nemške marke in drugo tujo valuto v skupni vrednosti približno 175 tisoč din. Preiskovalni sodnik je za Alojza Povšeta odredil pripor.

• RIBNICA: NACE ŽE UMIRA – Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da se iztekajo zadnje ure Nacetu Gasilcu, krajevno pristojnemu v Ribnici na Dolenjskem. Čeprav med tem, ko to poročamo, še počenja zadnje oslarije v Ribnici, je že določen dan njegovega pokopa. To se bo zgodilo na pepelnično sredo med 14.30 in 15. uro. Do pogreba bo pokojni Nace Gasilec ležal v mrliški vežici v bifeju pri samopostrežni trgovini. Na zadnjo pot ga bodo ob spremstvu žalnih koračnic nesli gasilci. Žalni sprevod se bo vil iz mrliške vežice do gostilne „Pri Cenetu", do „Miheliča", „Pirkarjevega hrama", „Pildarčka" in vseh drugih bolj ali manj znanih ribniških oštarij, ki jih je pokojni Nace Gasilec za časa svojega življenja tako rad obiskoval. Zadnja ceremonija bo potekala na francoskem mostu.

TUDI TAKO SE BRATSTVO UTRJUJE

Lilijana Stropar iz Kočevja in Augustino Bussoli iz Arcevie v Italiji sta se 26. januarja poročila v Ribnici. Italijanska občina Arcevia je pobratena z občino Ribnica že več let, tokrat pa se je prvič zgodilo, da se je sodelovanje pobratenih na raznih področjih preneslo celo na področje sklepanja zakonskih zvez.

ŠEME PRIHAJAJO – Tako smo se lani na novomeškem Glavnem trgu nasmejali šetnjenejskim pustnim šemam, kako bo pa letos?

Zamerljivost na stran!

Nestabilizacijski program „Kurentove oblasti" v Šentjerneju – Ob 9.00 doma, ob 13. v Novem mestu

Tistim, ki so že pričeli s pustovanjem ali pa tistim, ki nameravajo to storiti najkasneje jutri, seveda pa tudi vsem ostalim priporoča „Kurentova oblast" iz Šentjerneja, da v nedeljo po vsej sili ne delajo kislih obrazov.

Za to namreč, tako trdijo Šentjernejčani in tako je bilo soditi tudi po večernem redu predzadnjega sestanka v Majzljevi sejni sobi, vsaj v nedeljo in torek ne bo vzroka. Šentjernejska „Kurentova oblast" začenja uradni del pustovanja v nedeljo ob 9. uri s sprevodom, maskiranih grehov in napak minulega leta po šentjernejskih ulicah, natanko ob 10. uri pa bo osrednja prireditev s slovesnim sklepanjem zakonske zveze, neobveznim klepetom Šentjernejčank o najbolj vročih krajevnih zadevah, nastopom ansamblov „Izgubljena generacija" in Zvita feldna ter še čim. Nekaj ni seveda ostane skrivnost, kar je posebej velja za nastop šentjernejske „Kurentove oblasti" v Novem mestu ob 13. uri. Mogoče samo, da novomeška kronika ni tokrat prav nič stabilizacijska.

Šentjernejčani pa se bodo lahko zabavali tudi v torek: pester in zajedljiv program se bo pričel ob 15. uri, nekaterim okoličanom pa takrat priporočamo, da ostanejo doma ali pa se dobro namaskirajo, kajti brali se bo tudi njihova kronika.

B. B.

VLOMI V DELAVSKE OMARICE

V četrtek dopoldne so v samskem domu novomeškega Pionirja v Krškem zabeležili več vlomov v delavske garderobne omarice. Tako je zaenkrat še neznan storilec vlomil v omarico Ilije Marinovila in iz nje vzel električni sušilec za lase, potovalno torbo in še kaj, skupaj v vrednosti 2.500 din. Istočasno je storilec oškodoval Marinovilovega sostanovalca Banoviča za moške čevlje. Tega dopoldnev pa je tatvino prijavil še Asim Čorović, ki je bil ob plašč, kasneje pa še Manira Kasupović, ki je ostal brez brezrokavnika. Posavski kriminalisti sumijo, da gredo dejanja na rovaš enega storilca, ki ga že vneto iščejo.

Bo zdaj bolje?

V Beogradu je ustanovljena nova delovna organizacija „JUGOSLOVANKA", ki je prevzela izdajo in promet poštnih znamk. Biro za poštne znamke SJPTT v Beogradu, ki je do sedaj opravljal to nalogo z dokaj zamotano in svojevoljno politiko izdajanja znamk, je namreč prenehal delati.

Filatelisti upamo, da tokrat ne gre samo za zamenjavo imena oz. naslova. Abonentje na znamke želimo, da bi redneje in pravočasneje dobivali znamke in ovitke, kot smo jih doslej. Želeli bi tudi, da bi dosledno spoštovali sprejete izdajateljske načrte, da jih ne bi med letom stalno spreminjali in zamujali rokov izdaj. Novo podjetje naj bi pri politiki izdajanja znamk tudi bolj upoštevalo upravičene pripombe filatelistov.

A. ARKO

Šest let za uboj ljubimca

Po devetih urah se je v ponedeljek končalo sojenje Anji Murić, ki je lanskega novembra ubila Antona Jakšeta

Do zadnjega kotička napolnjena dvorana novomeške enote temeljnega sodišča Novo mesto je v ponedeljek z velikim zanimanjem čakala na dokončen rezultat dogodkov iz lanskega 5. novembra, ko je 32-letna Anja Murić iz Laz 18 pri Uršnih selih z nožem večkrat zabodla 23-letnega Antona Jakšeta iz Škrjanč št. 4, ki je zaradi dobljenih poškodb dan kasneje v novomeški bolnišnici izdihnil.

Skoraj deveturno sojenje, ki se je končalo šele kasno popoldne, je o dejanju, ki je v Novem mestu in okolici naletelo na tolikšen odmev in ogorčenje, dalo marsikatero pojasnilo in ugotovitev, o čemer bomo podrobneje poročali v naslednji številki. Veliki senat novomeškega sodišča, ki mu je predsedoval Janez Kramarič, je Murićevo spoznal za krivo naklepnega uboja in ji ob upoštevanju nekaterih olajševalnih okoliščin, kot: težka mladost, ločitev z možem in odvzem otrok, prisodil 6 let zapora.

In kako je sojenje doživljala Murićeva? Hladnokrvno, z nekaj solzami očeh ob branju sodbe. Sama je pač po svoje občutila življenje, v njem je videla nenehen boj, v katerem ima tudi maščevanje (mogoče za izgubljeno mladostjo, odvzetimi otroki, ločitvijo) svoje, ne tako nepomembno mesto.

B. B.

DVA VLOMA V AVTOMOBILE

V noči na ponedeljek je bilo vlomljeno v osebni avtomobil Novomeščana Andreja Markoviča, ki je vozilo parkiral pred stanovanjem. Vlomilec je razbil ključavnico, s čimer je napravil za 500 din škode, iz avtomobila pa ni nič odnesel. Srečnejše roke je bil vlomilec, ki si je iste noči privoščil osebni avtomobil Andreja Pečaverja. V vozilo je vlomil skozi okence in iz avtomobila odnesel 2.000 šilingov.

STABILIZACIJSKI PREHOD NA ŽELEZNICO

– Tudi mi bomo morali večino svojih izdelkov prevažati po železnici namesto po cesti. Moramo se obnašati stabilizacijsko, je rekel direktor vseh direktorjev in si prižgal cigareto, čeprav je prenehal že petkrat kaditi.

– Sicer pa imamo železniško postajo pred nosom. Čudim se, da se česa podobnega nismo spomnili že pred časom, se je razvnel drobnoglavi sekretar in je zatlačil še desno roko globoko v žep.

– Prevoz po železnici bo veliko cenejši, pa še naši šoferji ne bodo več nosili glav naprodaj po prenatrpanih cestah, je peš računal finančni direktor.

– Takoj jutri se dogovorim s skladiščniki, naj natovarjajo na vagone in ne več na kamione, je bil odločen komercialni direktor.

– Kaj kmalu bomo lahko videli prve sadove te naše odločitve. Rečem vam, da prihranek ne bo majhen, je zaključil kratek pogovor direktor vseh direktorjev.

Deset dni zatem so v pisarnah komerciale drdrali telefoni.

– Mar ste zaspali v tem vašem Hitrotkalu? Robo ste obljubili za v torek, pa do danes nismo prejeli še niti kosa!

– Morate nas razumeti. Izdelke smo poslali po železnici, nismo mi krivi.

– Ne zanima nas krivec, ne zanimajo nas krivci, saj jih ne moremo ponuditi kupcem namesto rdečih, zelenih, modrih in tako dalje nogavic.

– Počakajte, prosim, še kakšen dan . . .

– Niti besede nočemo slišati o tem. Storniramo do zadnje nogavice! . . .

– Halo? Hitrotkal? Gde je naša roba, molim vas?

– Pa, slali smo vam. Prije deset dana. Željeznicom.

– Sada je više i ne trebamo. Teleksom ćemo potvrditi storno . . .

Ob koncu meseca je direktor vseh direktorjev poročal zbranim na kolegiju o prihrankih, ki so posledica pametne odločitve prehoda prevozov s ceste na železnico. Še preden pa je končal svoje dolgo govorjenje, je komercialni direktor zapustil sobo za sestanke. Direktorjeva tajnica mu je svetovala, da je za bolečine v želodcu najučinkovitejši brinovec. Malo manj kot deci ga je izpil v dušku.

TONI GAŠPERIČ